NR INDEKSU: 346543 ISSN 1506-4026

Nr 13/2004 (149) 8.06 – 22.06

To prostsze niż myślisz

Dwutygodnik

Komputer ŚWIAT

www.komputerswiat.pl

tylko 4,50 zł w tym 7% VAT

Niezbędnik urlopowicza

czyli wszystko, co musisz wiedzieć, jadąc na wakacje
- samochodem s. 34
- z komórką s. 70

Wielki test procesorów:

- za mniej niż 700 złotych
- najnowszych i najszybszych

Szybsze niż błyskawica s. 18

Test programów s. 28

Jak skopiować każdy kompakt z muzyką

Aplikacje do ripowania płyt CD na komputer

Poradnik s. 60

Twój komputer czyta na głos

Instalacja, obsługa i stosowanie syntezatorów mowy

s. 80

Poradnik dla ambitnych

Nowa twarz peceta

Jak wykorzystać stary komputer do nowych zadań s. 40

ISSN 1506-4026 13>

Raport specjalny

Gry: Relacja z targów gier E3 w Los Angeles s. 64

UWAGA. WYPALANIE POWODUJE DUŻO RADOŚCI.

Główny Urząd Kontroli Emocji.

SAMSUNG

Writemaster™

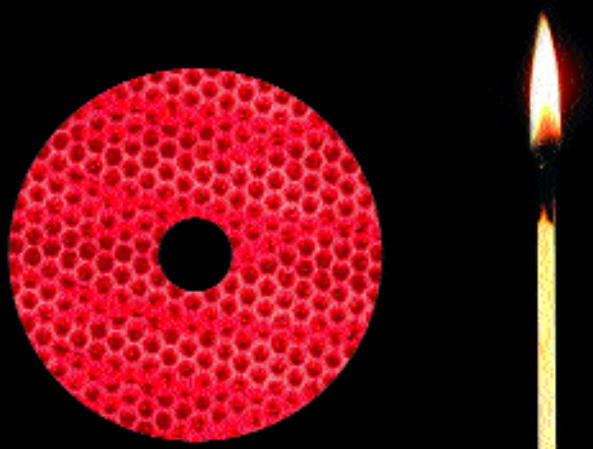

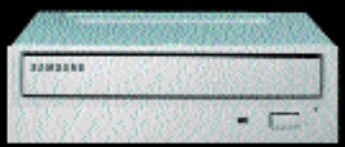

NOWA NAGRYWARKA DVD SAMSUNG | ▷ WWW.SAMSUNG.PL

Od redaktora

Komputer ŚWIAT

Drodzy Czytelnicy!

Wiesław Małecki

Wakacje zbliżają się wielkimi krokami. Wielu z Was wkrótce rzuci tornistry i teczki w kąt, zamknie pecety na klucz i ruszy w świat, szukać przygód i wypoczynku.

Komputer ŚWIAT, jak zawsze przed sezonem urlopowym, stara się Wam ułatwić planowanie letnich wyjazdów. W tym roku jednak nie podamy Wam, jak dotychczas, adresów ciekawych miejsc w sieci, gdzie można zarezerwować hotel i wykupić wyżywienie. Teraz przygotowaliśmy coś dla zmotoryzowanych indywidualistów – osób, które nie lubiąc zorganizowanych wycieczek zapiętych od początku do końca na ostatni guzik, pragną trochę poimprowizować. W artykule pod tytułem Na wakacje z internetu (od strony 34) pokazujemy, gdzie szukać informacji przydatnych w zagranicznej podróży. Znajdziecie tam między innymi adresy do stron z cenami LPG i adresami stacji z tym paliwem w całej Europie. Nie zabrakło namiarów na strony z praktycznymi radami na temat ubezpieczenia za granicą oraz z przepisami drogowymi w krajach Unii. Ten artykuł powinien koniecznie przeczytać każdy, kto wybiera się na urlop do nowej Europy.

Na wakacje zechcecie pewnie zabrać ze sobą komórkę. W artykule Komórka na wakacjach (strona 70) pokazujemy, o co należy wówczas zadbać, żeby potem telefon nie okazał się głuchy. Pożytecznej lektury.

wmalecki@komputerswiat.pl

Nowości

Sprzęt 4
Komputer Acer 6
Programy 8
Internet 10
Dla ambitnych 11
Gry 12
Audio/Wideo/Foto 13
Telekomunikacja 14
Rynek 15
Przed mikrofonem 16

FOT. OKŁADKA: BE&W/MEDIUM

Temat z okładki

Test procesorów:
Procesor z dopalaczem 18
- Prezentacja testowanego sprzętu 19
- Wyniki testu 22

Test programów

Z okładki **Programy do kopiowania muzyki:**
Bez żonglowania 28
- Prezentacja testowanych programów ... 29
- Wyniki testu 32

Internet

Z okładki **Samochodem po Europie:**
Na wakacje z internetu 34
- Autoatlas w internecie 34
- Dokąd jechać 35
- Przewodniki online 35
- Ceny paliw 36
- Stacje LPG w Europie 36
- Przepisy drogowe 36
- Nocleg na miejscu 37
- Z dowodem czy paszportem 37
- Ubezpieczenie samochodu 37

Kącik webmastera 38
Strony Czytelników 39

Dla ambitnych

Z okładki **Praca ze starym pecetem**
Nowa twarz peceta 40

Magazyn

Strony WWW polskich artystów:
Gwiazdy w sieci 48
Krzyżówka 50
Na luzie 51

Wskazówki

Microsoft Office 2003, cz. 3
Wszystko pod kontrolą 52
Pomoc nadchodzi 56
- Windows XP 56
- Internet Explorer 5/6 57
- WinRAR 58
- Winamp 5; Winamp 2.x/5.x 58

Poradnik

Z okładki **Syntezatory mowy:**
Pierwsze słowa mojego peceta 60
- Komunikator, który mówi 61
- Filmy z lektorem 62

Gry

Z okładki **Targi E3 – raport specjalny:**
Niespodzianki dla graczy 64

Audio/Wideo/Foto

Nowości DVD, wideo, CD/Program TV 68

Telekomunikacja

Z okładki **Z komórką za granicę:**
Komórka na wakacjach 70
- Warunki uruchomienia roamingu 70
- Zanim wyjedziemy za granicę 71
- A co z ładowaniem? 71

Rynek

Najniższe ceny w kraju 72
Najlepsze na rynku 73
Kiosk 76
Mix – prasówka, statystyki, intermonitor 77
Listy Czytelników; Porady prawnika 78
Gry na Arenie:
Komputerowi gracze na Arenie 79
Najlepsze adresy WWW 80
Na czatach z Komputer ŚWIATEM 81

Od redakcji

W następnym numerze; Stopka redakcyjna 82

Biblioteczka Komputer ŚWIATA

Już w kioskach!

więcej na stronie 76

ekspresem

Walizka ekologa

Firma NEC chce udowodnić, że nieobce są jej problemy ekologii i ochrona środowiska. Przykładem ma być seria notebooków (komputerów przenośnych), do produkcji których użyto specjalnego, ekologicznego plastiku. Z tego tworzywa wykonano obudowę komputera. W trakcie utylizacji nie emituje ono do środowiska szkodliwych substancji. Ekologiczne notebooki mają w pierwszej kolejności trafić na rynek japoński.

Info: ➜ www.nec.com

Gracz rekordzista

Już 100 milionów egzemplarzy konsoli do gier PlayStation znalazło nabywców na całym świecie – ogłosiła firma Sony, która produkuje swoje urządzenia dla graczy od 1994 roku. Dzisiaj, twierdzi Sony, konsola sprzedawana jest w 120 krajach. Według obliczeń na zakup PlayStation najwięcej użytkowników – 40 milionów – skusiło się dotąd w Ameryce Północnej i Europie. Do ubiegłego roku na platformę firmy Sony wydano ponad siedem tysięcy gier.

Info: ➜ www.sony.com

Gigaporcja na talerzu

Aż 400 GB danych ma mieścić nowy dysk twardy o nazwie Deskstar 7K400 pochodzący z fabryk firmy Hitachi. Według producenta pięć talerzy wewnątrz twardziela ma wirować z prędkością 7200 obrotów na minutę. W momencie oddawania do druku tego numeru Komputer ŚWIATA data polskiej premiery dysku i jego cena nie były jeszcze znane.

Info: ➜ www.hitachi.com

Niemiecka chudzina

Następna siedemnastka LCD

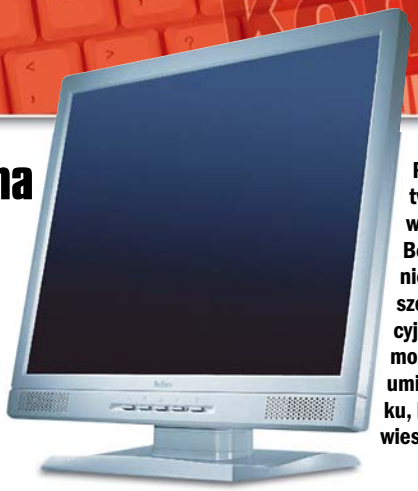

Firma Maxdata twierdzi, że nowy monitor Belinea, podobnie jak większość konkurencyjnych modeli, można nie tylko umieścić na stojaku, lecz także zawiesić na ścianie

Do pracy i do zabawy – tak swój nowy 01 **monitor LCD** – Belinea 101710 – zachwala niemiecka firma Maxdata. Ekran o przekątnej 17 cali ma wyświetlać obraz w rekomendowanej przez producenta rozdzielczości 1280x1024 piksele. Zdolność monitora do odtwarzania dynamicznych obrazów w grach i filmach ma zapewniać krótki (16 ms) czas reakcji matrycy (im ta wartość jest mniejsza, tym sprawniej monitor odtwarza dynamiczne obrazy). W obudowę Belinei wbudowano dwa głośniki o niezbyt wielkiej mocy 1 W każdy. Cena wyświetlacza w porównaniu z rynkowymi konkurentami – ze środkowej półki.

Info: Maxdata, tel. (022) 5435800, ➜ www.maxdata.pl cena: ok. 2060 zł

Drużyna bez kabli...

Zestaw bezprzewodowy

Na polski rynek trafił nowy duet złożony z klawiatury i myszy, które z komputerem współpracują za pośrednictwem fal radiowych. Producentem zestawu jest firma BTC, która oprócz żelaznego kompletu tradycyjnych klawiszy umieściła na klawiaturze przyciski ułatwiające nawigację w internecie, obsługę multimediów i programów pakietu biurowego Office. Dodatkowym udogodnieniem dla użytkownika ma być wbudowana rolka do przewijania stron WWW i dokumentów. Bezprzewodowa mysz do sterowania kursorem wykorzystuje 02 **sensor optyczny**. Producent twierdzi, że komputer widzi oba urządzenia w maksymalnym zasięgu dwóch metrów.

Info: California Computer, tel. (022) 6680200, ➜ www.california.pl cena: ok. 150 zł

Rolka wbudowana w dolną część klawiatury to dosyć wygodne rozwiązanie

...i gryzoń solo

Mysz optyczna

Śmiała stylistyka obudowy gryzonia to oferta dla użytkowników o nietypowych gustach

Groźne imię Viper (żmija) nosi nowa mysz firmy Razer. Producent zapewnia jednak, że użytkownik nie ma się czego bać, a gryzoń dobrze leży w dłoni i precyzyjnie steruje kursorem na ekranie peceta dzięki sensorowi optycznemu. Łatwe przesuwanie Vipera po dowolnej powierzchni mają zapewniać specjalne teflonowe podkładki, inne zaś wykładziny (po bokach myszy) ograniczają ponoć ślizganie się urządzenia w dłoni użytkownika. Z komputerem mysz łączy się za pośrednictwem portu USB.

Info: Multimedia Vision, tel. (022) 3389000, ➜ www.mmv.pl cena: ok. 200 zł

hity Komputer ŚWIAT — Notowania z giełdy

23 maja 2004

Podane wartości przedstawiają największe zwyżki i spadki cen sprzętu na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej w dniach 22-23.05.2004 roku w porównaniu z poprzednim tygodniem

Produkt nazwa	aktualna cena w zł	wzrost lub spadek ceny w zł
Karta graficzna Gigabyte GF FX5900XT 128 MB	970	▼ 20
Dysk twardy Seagate Barracuda 160 GB	530	▼ 20
Pamięć DDR 512 MB PC-3200 Kingston	490	▼ 20
Nagrywarka DVD Lite-On LWD-851S OEM	380	▼ 20
Procesor AMD Athlon XP 2500+ OEM	360	▼ 10
Płyta główna ECS KT600-A	220	▼ 10

Współpraca: Serwis Warszawskiej Giełdy Komputerowej http://wgk.waw.pl/

Na wirażu dodaj gazu...

Nowa kierownica do gier

Propozycję dla użytkowników z rajdowym zacięciem ma firma Media-Tech – producent kierownicy o długiej nazwie Cyber Race Dual Action. Wewnątrz koła kierownicy umieszczono 12 przycisków oraz tak zwany krzyżak kierunkowy, do urządzenia dołączono także manetkę zmiany biegów. Oddzielny moduł mieści pedały gazu i hamulca. Według Media-Tech kierownicę można obrócić o 270 stopni, a dodatkowych wrażeń podczas gry ma dostarczać technologia Vibration Force (odmiana 03 **Force Feedbacka**). Z komputerem kierownica komunikuje się za pomocą złącza USB lub 04 **PS/2**.

Nowa kierownica zadowoli mniej wymagających (i mniej zamożnych) entuzjastów wyścigów na ekranie peceta

Info: Media-Tech Polska, tel. (022) 7951449, ➜ www.media-tech.pl cena: ok. 160 zł

Karty firmy ASUSTek mają wyświetlać obrazy w rozdzielczości do 2048x1536 pikseli

Radeon, na pokład!

Nowoczesna karta graficzna

W Nowościach na łamach Komputer ŚWIATA numer 12/2004 gościła karta graficzna Sapphire z nowym procesorem Radeon X800. Tę samą jednostkę w dwóch wersjach – XT oraz Pro – wykorzystują urządzenia innego znanego producenta – tajwańskiej firmy ASUSTek. Oba modele mają na pokładzie po 256 MB pamięci najnowszej generacji DDR3, a różnią się prędkością pracy procesora graficznego (w wypadku AX800 XT jest ona nieco wyższa).

Info: AB SA, tel. (071) 3240500, ➜ www.ab.pl ceny: nieznane

Skaner OpticSlim należy do droższych modeli na polskim rynku

Obraz na cyfrowo

Skaner Plusteka

Znana już na rynku seria skanerów OpticSlim powiększyła się o model 2420. Co nowego? Nie tak znów wiele... Urządzenie ma zmieniać dokumenty i fotografie na postać cyfrową w rozdzielczości 1200x2400 dpi. Ostateczny efekt działań skanera przekazywany jest do peceta za pośrednictwem portu USB 2.0. W komplecie z OpticSlimem mamy dostać program graficzny CorelDRAW 11 Essentials OEM oraz aplikację typu 05 OCR – FineReader 6.0.

Info: Multimedia Vision, tel. (022) 3389000, ➜ www.mmv.pl cena: ok. 450 zł

na plusie

Będzie lepiej

Tak przynajmniej wynika z szacunków firmy analitycznej Gartner, która zajmuje się sytuacją na rynku IT. Według niej w 2004 roku na całym świecie zostanie wymienionych na nowe ponad 100 milionów komputerów. Rok 2005 ma się zamknąć liczbą 120 milionów wymienionych pecetów. Przyczyn zapowiadanych zmian według analityków należy upatrywać w fakcie, że obecnie 30 procent używanych komputerów osobistych liczy ponad trzy lata – maszyny te przestają odpowiadać coraz wyższym wymaganiom nowych programów i gier.

na minusie

Mniej i drożej

Niewesołą wiadomość ma dla rynku firma Samsung, największy na świecie producent modułów pamięci RAM. Według przedstawicieli producenta zapasy tych podzespołów są na bardzo niskim poziomie, a ich dostawy nie nadążają za rosnącymi wymaganiami producentów pecetów. Dla użytkowników komputerów może to oznaczać tylko jedno – wzrost cen modułów pamięci. Od początku tego roku koszt na przykład DDR 256 MB wzrósł o ponad 40 procent. Na razie niestety nie wygląda na to, by sytuacja miała się w znaczący sposób zmienić – twierdzą analitycy rynku.

Loox kieszonkowiec

Nowy model palmtopa

Tym użytkownikom, którzy nie mogą długo usiedzieć w jednym miejscu, może przydać się Pocket Loox 410. To nowy model 06 palmtopa pracujący pod dyktando procesora Intel PXA255 o prędkości 300 MHz i 64 MB pamięci RAM. Dane ma pokazywać wyświetlacz o przekątnej 3,5 cala i rozdzielczości 240x320 pikseli. Producent malucha (125 gramów wagi), firma Fujitsu-Siemens, twierdzi, że umożliwia on wygodne zarządzanie kontaktami, dostęp do poczty elektronicznej i witryn WWW. Z innymi urządzeniami palmtop ma współpracować za pośrednictwem technologii 07 Bluetooth, a do dyspozycji użytkownika jest gniazdo na karty pamięci. Bateria ma wystarczać na 10 godzin nieprzerwanej pracy. Cena – porównywalna z konkurencją.

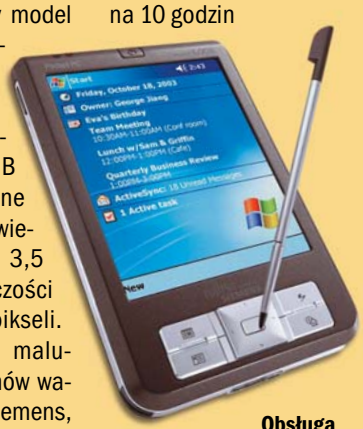

Obsługa palmtopa za pomocą rysika i ekranu dotykowego to dzisiaj rynkowy standard

Info: Fujitsu-Siemens Computers, tel. (022) 5774751, ➜ www.fujitsu-siemens.com.pl cena: ok. 1600 zł

Na dwie warstwy...

Wydajna nagrywarka DVD

W dodatku z targów CeBIT 2004 w numerze 8/2004 Komputer ŚWIAT opisał napęd firmy Philips zapisujący krążki DVD w tak zwanej technologii dwuwarstwowej. Za Philipsem podążają już konkurenci, na przykład firma Lite-On, która zaprezentowała nagrywarkę o nazwie SOHW-832S. Według konstruktorów urządzenie zapisuje dwuwarstwowe krążki DVD+R9 o pojemności 8,5 GB z prędkością 2,4x. Oprócz tego napęd nagrywa tradycyjne płyty DVD+R/-R w tempie 8x, a nośniki DVD+RW/-RW z prędkością 4x. Cena nagrywarki potwierdza tę smutną prawdę, że za rynkowe nowości trzeba, przynajmniej na początku, słono zapłacić.

Dzięki dwuwarstwowej nagrywarce Lite-On na jednym krążku zmieścimy na przykład całą fonotekę cyfrowych nagrań lub opasły album rodzinnych fotek

Info: AB SA, tel. (071) 3240550, ➜ www.ab.pl cena: ok. 900 zł

Co to właściwie jest...

01 monitor LCD
Monitor, który jest wyposażony w wyświetlacz ciekłokrystaliczny. Tego typu monitory mają cienkie obudowy, gdyż są pozbawione kineskopu.

02 sensor optyczny
Element, który w optycznych myszach zastępuje tradycyjną kulkę. Składa się z diody wytwarzającej światło i czujnika, który reaguje na przesuwanie urządzenia nad powierzchnią.

03 Force Feedback
Układ w urządzeniach sterujących (dżojstikach, kierownicach komputerowych, myszkach, gamepadach). Jego zadaniem jest symulacja zachowania się drążka sterowniczego samolotu czy kierownicy samochodu w naturalnych warunkach.

04 PS/2
Port komunikacyjny opracowany przez firmę IBM. Jest to odmiana portu szeregowego.

05 OCR
Technologia pozwalająca na zamianę tekstu istniejącego w formie pliku graficznego na prawdziwy tekst, który można potem na przykład edytować lub wydrukować.

06 palmtop
Miniaturowy notatnik elektroniczny mieszczący się w dłoni człowieka. Palmtopy nie mają napędu dyskietek, napędu CD-ROM i dysku twardego (dane przechowują na karcie CompactFlash), są za to lekkie i bez problemu mieszczą się w kieszeni.

07 Bluetooth
Standard bezprzewodowego łączenia urządzeń takich jak komórki, palmtopy i laptopy na niewielkie odległości.

Acer Aspire T120

Do laboratorium Komputer ŚWIATA trafił zestaw Acer Aspire T120. Czy ma on wszystko, czego potrzebuje użytkownik w domowym pececie?

W pudełku z komputerem znajdziemy wszystkie elementy niezbędne do uruchomienia zestawu, oczywiście poza monitorem. Głośniki, mysz, klawiatura i obudowa peceta są wykonane bardzo elegancko w srebrno-czarnej kolorystyce. Zwracający dużą uwagę na estetykę komputera użytkownicy będą więc bardzo zadowoleni.

Wyposażenie sugeruje, że mamy do czynienia z komputerem w pełni multimedialnym. Owszem, szybki procesor AMD Athlon XP 2400+, stosunkowo wydajna karta graficzna (Radeon 9200SE z wyjściem telewizyjnym) i napęd DVD pozwolą nam grać w nieco mniej wymagające lub starsze gry i oglądać filmy na telewizorze. Pecet ten wyposażono w czytnik kart pamięci (czyta wszystkie najpopularniejsze standardy), złącze FireWire oraz duży dysk twardy o pojemności 80 GB. To elementy, które pozwolą nam bez dodatkowych nakładów rozpocząć pracę z cyfrowymi zdjęciami i filmami. Tutaj napotykamy jednak pewien niedostatek. Brak nagrywarki CD-R/RW nie pozwoli archiwizować wyników naszej pracy. Pojemny dysk twardy może więc szybko zostać zapełniony.

Z tyłu znajdziemy dwa gniazda do karty graficznej. Monitor należy podłączyć do niższego, ponieważ wyższe to karta wbudowana w płytę główną

Z przodu obudowy znajdziemy wyprowadzone złącza audio i USB. Na obudowie nie ma oddzielnego przycisku reset. Jego funkcje pełni włącznik – należy go wcisnąć na krótką chwilę, aby zresetować pecet.

Model Aspire T120 został wyposażony w system operacyjny Windows XP Home w angielskiej wersji językowej. Zdaniem Komputer ŚWIATA to niedopuszczalne. System Windows otrzymujemy w postaci tak zwanego Recovery CD, który po uruchomieniu sam instaluje kompletny system wraz ze wszystkimi niezbędnymi sterownikami oraz oprogramowaniem, między innymi do odtwarzania krążków DVD. Jest to bardzo duże ułatwienie dla użytkownika.

W pudełku znajdziemy także pakiet Microsoft Works i program Norton Antivirus 2003. Obydwa w języku angielskim.

Komputer jest bardzo dobrze przygotowany do podłączenia go do internetu. Wyposażono go w modem i kartę sieciową, a w komplecie dostajemy też kabel do podłączenia modemu do linii telefonicznej.

Pewnym mankamentem zestawu Acera może być zasilacz. Ma on moc tylko 200 watów. Jest to wystarczająca wartość dla obecnego wyposażenia, jednak gdy zdecydujemy się na dokupienie nagrywarki CD-R/RW czy nowocześniejszej karty graficznej, może się okazać, że zasilacz jest za słaby.

Wyniki testu

Producent / Model	Waga	Acer Computer GmbH / Acer Aspire T120	Ocena
Serwis	**15%**		**3,60**
Okres gwarancji	6%	24 miesiące	4
Sposób naprawy	4%	naprawa w serwisie producenta	2
Numer telefonu pomocy technicznej	4%	(022) 6062592	4
Adres strony WWW producenta	1%	www.acer.pl	6
Efektywność działania	**30%**		**3,90**
Szybkość w grach	10%	mierna (15 fps)	2
Szybkość w aplikacjach	10%	dobra	4
Kopiowanie danych CD-ROM (700 MB)/ DVD (3GB)	1%	3 minuty 20 sekund (CD)/ 4 minuty 18 sekund (DVD)	5
Korekcja błędów (CD/DVD)	2%	63%/93%	5
Możliwość odtwarzania filmów DVD	2%	jest	6
Test stabilności pracy	5%	zaliczony	6
Wygoda obsługi	**15%**		**1,87**
Instrukcja obsługi	6%	angielska, lakoniczna	1
Fabryczna instalacja systemu operacyjnego	4%	brak	1
Klawiatura	1%	standardowa	3
Mysz	1%	2 przyciski + rolka, kulkowa PS/2	3
Liczba wolnych złącz PCI/AGP/AMR (CNR)/pamięci		2/0/0/1	
Plomba na obudowie	1%	brak	
Jakość montażu	1%	wzorowa	6
Przygotowanie do transportu	1%	wzorowe	6
Jakość obrazu	**6%**		**4,00**
Karta graficzna (producent, model, typ, ilość pamięci)		brak danych, Radeon 9200SE, 128 MB, tv-out	
Jakość obrazu	6%	dobra	4
Maksymalna częstotliwość odświeżania obrazu w rozdzielczości 1024x768		200 Hz	
Jakość dźwięku	**4%**		**5,00**
Karta muzyczna		wbudowana, AC97, Realtek (6 kanałów)	
Wierność odtwarzania dźwięku (20 Hz–20 kHz) – zmierzona	2%	wysoka (20 Hz–17,5kHz)	5
Zniekształcenia (przy 1 kHz) – zmierzone	1%	małe (0,087%)	5
Odstęp sygnału do szumu – zmierzony	1%	bardzo duży (84 dB)	5
Pozostałe	**30%**		**5,13**
System operacyjny	10%	Windows XP Home (wersja angielska)	6
Dodatkowe oprogramowanie	10%	Microsoft Works, Norton AntiVirus 2003	5
Dodatkowe wyposażenie		przejściówka S-video-złącze kompozytowe, kabel do podłączenia modemu	
Typ procesora		AMD Athlon 2400+	
Typ zainstalowanej pamięci RAM, pojemność, producent	2%	DDR PC2700, 256 MB, Nanya	4
Dysk twardy (pojemność, producent, model)	2%	80 GB, Caviar, WD800BB	5
Płyta główna (model, chipset)		ECS KM400-M, VIA KM400	
Typ napędu CD/DVD, prędkość		DVD-LG GCC-4480B (16x, 48x)	
Stacja dyskietek		jest	
Karta sieciowa/modem	2%	jest/jest	6
Złącza		klawiatura, mysz, 6x USB (2 z przodu, 1 z tyłu zajęty przez wtyczkę czytnika kart), COM, LPT, audio (audio z przodu), VGA, S-video, złącze kompozytowe, sieć, modem, FireWire	
Zasilacz (typ, moc)		FSP Group, 200 W	
Poziom hałasu	3%	średni (48 dBA)	3
Pobór mocy jednostki centralnej (praca/wyłączony)	1%	116 W / 3 W	5
Orientacyjny koszt prądu w roku		139 zł	
Ocena pośrednia	**100%**		**3,97**
Punkty dodatnie/ujemne		głośniki	+0,05
		czytnik kart pamięci	+0,05
		karta FireWire	+0,05
		angielskojęzyczny system operacyjny	-0,2
Ocena końcowa			**3,92**
Jakość[1]		dobra	
Cena		3048 zł	

Do testu dostarczył: Acer Computer GmbH, (022) 6062590

1 Testy pojedynczych urządzeń nie stanowią przeglądu rynku, a zatem nie jest w ich wypadku wyliczany parametr Cena/Jakość

ZESTAW IMPREZOWY
SLOW
Telefon Heyah
Nokia 2300 z radiem
i kolekcja ubrań Heyah
w sprzedaży
od połowy czerwca.
www.heyah.pl
heyah
NOKIA
RADIO

ekspresem

Przeszukanie twardziela

Nazwę Puffin ma nosić nowa aplikacja zapowiadana przez firmę Google – właściciela najpopularniejszej 01 **wyszukiwarki** internetowej. Chodzi o program, który ma umożliwiać sprawne odnajdywanie danych na dysku twardym. Puffin ma ujrzeć światło dzienne w ciągu najbliższych miesięcy.

Info: ➜ www.cnet.com

Gruszki na... jabłoni

Pojawiło się światełko w tunelu dla użytkowników, którzy w swych pecetach pracujących w systemach Windows lub Linux chcieliby uruchamiać także system MacOS (do macintoshy). Dwóch studentów z Niemiec opracowało program, który ma dawać taką właśnie możliwość. Jednak nie ma róży bez kolców – projekt o nazwie PearPC (Pear to po angielsku gruszka) jest dopiero na wstępnym etapie prac i na razie pracuje ponoć aż 500 razy wolniej niż oryginalny MacOS, a jego instalacja na przeciętnie szybkim pececie trwa... cztery godziny. Cierpliwi użytkownicy mogą ściągnąć program za darmo.

Info: ➜ http://pearpc.sourceforge.net

Symantec nie chce spamu

Producent programów antywirusowych, firma Symantec, zamierza przejąć firmę Brightmail, zajmującą się ochroną przed niechcianą pocztą. Technologie Brightmail mają trafić do programu Norton Internet Security. O jednym z nowych polskich narzędzi do filtrowania 02 **spamu** Komputer ŚWIAT pisze obok w Nowościach.

Info: ➜ www.symantec.com

Śmieci precz!

Program antyspamowy

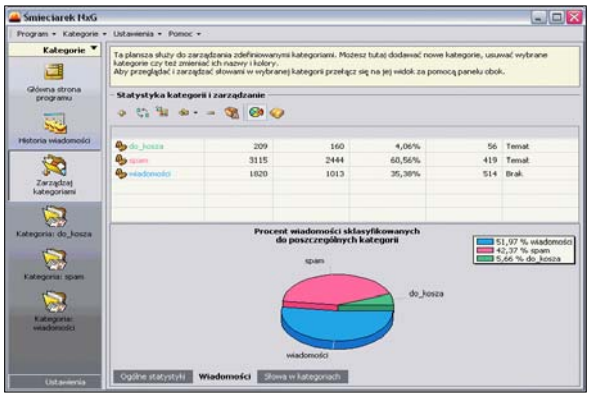

Program pokazuje między innymi, jaki procent nadchodzącej korespondencji stanowi spam

Wdzięczne imię Śmieciarek NxG nosi nowy program firmy Cream Software. Chodzi o aplikację, która użytkowników internetu ma uchronić przed zmorą naszych czasów: spamem. Twórcy narzędzia twierdzą, że po zainstalowaniu czai się ono między 03 **programem pocztowym** (na przykład Outlook Expressem) a serwerem zarządzającym elektroniczną korespondencją. Użytkownik może określić kryteria (na przykład kluczowe słowa w e-mailach), według których konkretny list ma być kwalifikowany jako nieproszony gość, a jego doręczenie do skrzynki – blokowane. Istnieje też możliwość odpowiedniego oznaczenia niektórych wiadomości i automatycznego skierowania ich do konkretnych folderów. Śmieciarka NxG w wersji testowej można skopiować za darmo. Pełna edycja jest płatna.

Info: Cream Software, ➜ www.smieciarek.info/smieciarek/ cena: ok. 60 zł

W programie ponoć dokładnie omówiono gatunki każdej gromady zwierząt (na przykład płazów)

Z poradnika przyrodnika

Program do nauki biologii

W nauce biologii na poziomie szkoły średniej ma pomagać nowa 04 **aplikacja** firmy Play – Encyklopedia przyrody. Producent twierdzi, że na płycie CD-ROM umieścił ponad 1100 napisanych przez specjalistów artykułów poświęconych różnym zagadnieniom biologicznym. Ich uzupełnieniem mają być opisy niemal 900 gatunków roślin i zwierząt, 1400 zdjęć i rysunków, 35 krótkich filmów oraz komputerowe animacje. Dla pasjonatów – przyrodników przeznaczono część programu, która umożliwia poznanie głosów 130 gatunków zwierząt. Encyklopedia przyrody ma się pojawić na rynku w czerwcu 2004 roku – to nie najlepsza data jak na premierę programu edukacyjnego – rozpoczną się właśnie wakacje...

Info: Play, tel. (022) 8325430, ➜ www.play.com.pl cena: ok. 20 zł

hity Komputer ŚWIAT — Bestsellery 7.05 – 20.05.2004

Ranking najlepiej sprzedających się programów w sieci sklepów Media Markt od 7 do 20 maja 2004

Źródło: Media Markt

			cena*	ocena w teście
1	**Norton Internet Security 2004 PL** Symantec	narzędziowy	399	-
2	**Norton AntiVirus 2004 PL** Symantec	antywirusowy	299	bardzo dobra
3	**AntiVirenKit 2004** G DATA	antywirusowy	129	bardzo dobra
4	**CorelDRAW 9 PL** Corel	graficzny	749	dobra
5	**Norton SystemWorks 2004 PL** Symantec	narzędziowy	389	-
6	**Encyklopedia PWN Portal Edycja 2004** PWN	encyklopedia	89	dobra
7	**Panda Antivirus Platinum 7.0** Panda Software	antywirusowy	249	bardzo dobra
8	**Tell Me More 5 Angielski Pack** Techland	edukacyjny	299	-
9	**Subiekt GT** Insert	do prowadzenia firmy	699	-
10	**Encyklopedia multimedialna ucznia** PWN	encyklopedia	79	-

*Obowiązuje w Media Markt

Porządki na półkach...

Zarządzanie danymi

Coś dla tych użytkowników, którzy gromadzą całe stosy danych na krążkach CD lub DVD – program o nazwie CD Collection. Według producenta, firmy Nicomsoft, aplikacja jest łatwa w obsłudze i nawet początkujący bez trudu zbudują swoją bazę danych. W nowej wersji (2.14) naprawiono ponoć kilka błędów z poprzedniego wydania. 30-dniowy 05 **shareware** programu można ściągnąć za darmo. Pełna edycja jest płatna i niestety dosyć droga.

Info: Nicomsoft, ➜ www.nicomsoft.com cena: ok. 120 zł

Kumpel Alik

Nauka przez zabawę

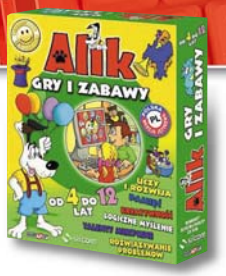

Dla dzieci z pierwszych klas podstawówki przeznaczony jest program edukacyjny firmy MarkSoft zatytułowany Alik – Gry i zabawy. Metoda zastosowana przez autorów jest sprawdzona od dawna – w formie zabawy przekazywać najmłodszym wiedzę. Program podzielono na dziewięć części. Jedna z nich – Kompozytor – ma kształcić muzyczną wrażliwość użytkownika, inne – umiejętność logicznego myślenia (Zgadywanka, Łamigłówka czy Mozaika). Tytułowego psa Alika można też w Studiu mody przebierać w różne stroje.

W jednej z części programu dzieciaki mogą kształcić swój muzyczny słuch i poczucie rytmu

Info: MarkSoft, tel. (022) 6639390, ➜ www.marksoft.com.pl cena: ok. 50 zł

Okna do wymiany

Nowa edycja WindowBlinds

Znudzeni widokiem standardowego 06 **pulpitu** Windows? Firma Stardock ma na to radę – kolejną odsłonę (4.3) swojego programu o nazwie WindowBlinds. Przypomnijmy: narzędzie ma diametralnie zmieniać wygląd ikon, okien i tła w systemie operacyjnym Windows. W aplikacji do wyboru są różne wersje tak zwanych skórek (nakładek zmieniających wizerunek poszczególnych elementów), dodatkowe można też ściągnąć z internetu. Według producenta w nowej edycji dopieszczono efekty graficzne oraz przerobiono aplikację tak, by w mniejszym stopniu angażowała do swego działania pamięć komputera (w poprzednich wersjach spowalniało to często działanie peceta). Pełna wersja 3.5 programu trafiła do numeru 2/03 Niezbędnika. Shareware Window Blinds 4.3 dostępny jest na stronie WWW producenta, ale działa tylko z Windows 2000 oraz XP. Pełna edycja jest płatna.

Po modyfikacjach z użyciem WindowBlinds dobrze znany pulpit Windows zmienia się nie do poznania

Info: Stardock, ➜ www.stardock.com cena: ok. 80 zł

Opera 7.50 to alternatywa dla powszechnie znanego Internet Explorera. Dostępna jest za darmo w internecie

Operowa premiera

Kolejna odsłona programu Opera

Firma Opera Software twierdzi, że jej 07 **przeglądarka stron WWW** Opera zbliża się do wysokiego C. Dowodem tego mają być nowe funkcje wprowadzone do wersji 7.50. Wśród nich wydawca wymienia usprawniony mechanizm otwierania internetowych witryn, wygodną obsługę programu pocztowego, nowe narzędzie do czatowania i moduł popularnej wyszukiwarki internetowej Google. Opera ma też blokować okienka reklamowe na stronach WWW.

Info: Opera Software, ➜ www.opera.com

na plusie

Haker w kajdankach

Zaledwie 15 lat ma młodociany haker, którego zatrzymała w maju 2004 roku policja w Tomaszowie Mazowieckim. Chłopak przyznał się do tego, że dokonał włamania na komercyjną stronę WWW biznesmena z Pruszcza Gdańskiego i zablokował jej działanie na 48 godzin, powodując spore straty finansowe. Policja szybko ustaliła dane hakera na podstawie tak zwanego numeru IP jego peceta.

na minusie

Kupujesz – ryzykujesz...

Precedensowy wyrok zapadł przed sądem w Grecji. Pewien obywatel tego kraju został skazany na trzy miesiące więzienia za kupno dwóch pirackich płyt od ulicznego handlarza. Grecka prasa zwraca uwagę na fakt, że takie orzeczenia świadczą o bezsilności władz, które zamiast skutecznie ścigać tamtejszych bossów pirackiego biznesu, karzą za swoją indolencję szarych obywateli.

Pogaduchy do poduchy

Nowa edycja komunikatora

Jeden z popularniejszych programów do prowadzenia pogaduszek za pośrednictwem internetu – ICQ – doczekał się wersji 4 Lite. Co nowego? Według autorów narzędzia całkiem sporo: między innymi szybsze uruchamianie aplikacji, poprawione mechanizmy wyszukiwania i usprawniona obsługa 08 **firewalli** (pierwsze wersje ICQ miały z tym sporo problemów).

Nowa wersja komunikatora ICQ ponoć lepiej niż poprzednie współdziała z Windows XP

Info: ICQ, ➜ www.icq.com

Co to właściwie jest...

01 wyszukiwarka
Serwis internetowy pozwalający na wyszukiwanie na stronach WWW konkretnych informacji.

02 spam
Zawierająca niepożądaną treść (na przykład materiały reklamowe czy agitujące) wiadomość e-mail (lub artykuł) przesłana do wielu adresatów (lub grup dyskusyjnych) jednocześnie.

03 program pocztowy
Program komputerowy odpowiedzialny za wysyłanie, odbieranie i przechowywanie poczty elektronicznej.

04 aplikacja
Program komputerowy wykonujący konkretne zadania. Przykładem aplikacji jest edytor tekstu czy program graficzny.

05 shareware
Program, który można otrzymać i rozpowszechniać za darmo. Jeżeli po upływie okresu testowego (najczęściej 30-dniowego) użytkownik zdecyduje się zatrzymać program na dysku twardym peceta, powinien zapłacić jego autorowi.

06 pulpit
Ekran stanowiący powierzchnię do pracy w Windows. Na pulpicie można przechowywać teksty, wiadomości, programy i katalogi, podobnie jak na biurku.

07 przeglądarka stron WWW
Program, który umożliwia wyświetlenie na ekranie zawartości strony WWW.

08 firewall
Program mający za zadanie zabezpieczać komputer przed dostępem i działaniami osób niepowołanych z zewnątrz (na przykład hakerów).

ekspresem

Coraz więcej internautów

Z badań Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) wynika, że ponad jedna trzecia dorosłych Polaków ma w domu komputer, z tej liczby zaledwie jedna czwarta korzysta z internetu. Prawie połowa polskich internautów łączy się z siecią za pomocą 01 **modemu**. Stałym łączem dysponuje tylko jedna czwarta użytkowników sieci. Z usług internetowych dostarczanych przez operatorów kablówek korzysta zaledwie 2 procent ogółu internautów.
W ciągu ostatnich dwóch lat liczba osób mających w domu komputer wzrosła niemal o 10 procent. O tyle samo powiększył się odsetek osób korzystających z internetu.
Według danych CBOS Polska jest obecnie najszybciej rozwijającym się rynkiem internetowym w Europie.
Info: ➜ www.cbos.org.pl

Co to właściwie jest...

01 modem
Urządzenie montowane w komputerze, służące do łączenia się z internetem. Przetwarza cyfrowe dane na postać analogową po to, aby można je było przesłać do innego modemu z użyciem standardowej linii telefonicznej.

02 e-mail
Ang. electronic mail – poczta elektroniczna. Forma przekazu informacji w postaci listów elektronicznych (czyli dokumentów, które można zobaczyć na ekranie komputera), wymienianych przez użytkowników sieci komputerowej w internecie.

Zaszczep się

Akcja propagująca profilaktykę zdrowotną

Znany producent lekarstw uruchomił serwis internetowy, który w zamyśle ma stać się wortalem o szczepieniach i szczepionkach. Strona przeznaczona jest dla pacjentów i lekarzy, którzy chcą poznać najlepsze sposoby zabezpieczania się przed infekcjami.

Zbliża się okres wakacyjny, warto więc zwrócić uwagę na informacje dotyczące chorób występujących poza granicami naszego kraju. Witryna oferuje także kalendarz szczepień dziecka. To ciekawa opcja: jeśli zarejestrujemy się w serwisie i podamy dokładne dane naszej pociechy, o terminach wizyt u lekarza będą przypominać nam wysyłane automatycznie 02 **e-maile**.
Info: ➜ www.szczepienia.pl

Całodobowy dyżur telefoniczny specjalisty od szczepień zapewnia szybki dostęp do informacji dotyczących profilaktyki zdrowotnej

Ładnie pachnie

Sklep z mydłami

Mydło wydaje się jednym z najzwyklejszych artykułów codziennego użytku. Okazuje się jednak, że może ono przybierać najróżniejsze kształty i zapachy. Nowy sklep internetowy o nazwie Mydlandia oferuje całą gamę mydeł zarówno naturalnych, jak i dekoracyjnych. Oprócz nich na tej mydlanej stronie znajdziemy też kosmetyki, mydelniczki, olejki zapachowe i pachnące świeczki.

Co ciekawe, wszystkie oferowane w serwisie kosmetyki wykonywane są ręcznie. Całkiem więc możliwe, że już wkrótce będzie można kupić mydła wykonane na zamówienie.
Info: ➜ www.mydlandia.pl

Jeśli zapach mydła nam się nie spodoba, możemy je na szczęście odesłać w ciągu tygodnia. Szkoda, że na własny koszt

Pokaż swój owoc

Konkurs Tymbarku

Chcielibyśmy widzieć swoją twarz na bilbordach i butelkach z sokami? Wystarczy wysłać zdjęcie do nowego serwisu Tymbarku. Warunek jest jeden: musi być ono związane z owocami. Najciekawsze fotografie zostaną umieszczone na etykietach soków owocowych Tymbarku – nie przewidziano innych nagród. Wyboru dokona jury złożone z przedstawicieli agencji reklamowych.
Info: ➜ www.tymbark.com.pl

Strona z galerią dostępna jest po kliknięciu na link

Na stronie znajdziemy rysunki oferowanych przez serwis domów

Domek z paczki

Propozycja dla leniwych

Jeśli chcemy, nie wychodząc z mieszkania i korzystając jedynie z internetu i telefonu, postawić dom, odwiedźmy stronę Dom w paczce. Firma prowadząca ten serwis oferuje kompletną usługę polegającą na budowaniu domów.

Wzniesienie budynku jest ponoć możliwe bez ruszania się sprzed monitora. Jeżeli są pieniądze, firma zatroszczy się o wszystko. Od teorii do praktyki jednak daleko. Bo jak tu przez internet chociażby pilnować robotników, żeby ściany stawiali równo?
Info: ➜ www.domwpaczce.pl

Nowe wirusy w internecie

Komputer ŚWIAT i firma Trend Micro prezentują najnowszą porcję groźnych komputerowych wirusów.

Nazwa wirusa	Opis	Ryzyko infekcji	Szkodliwość
TROJ_LOMASTER.A	Trojan, który po uruchomieniu pobiera z internetu program o nazwie **PSPV.EXE**. Program ten kradnie hasła z Outlooka, Autouzupełniania Internet Explorer i MSN Explorera. Uruchamia się w systemach operacyjnych Windows 95, 98, Me, NT, 2000 i XP.	☠	☠☠
WORM_AGOBOT.FU	Robak ten rozprzestrzenia się dzięki lukom w zabezpieczeniach programów Microsoftu: – Remote Procedure Call (RPC) Distributed Component Object Model (DCOM) vulnerability – IIS5/WEBDAV Buffer Overflow vulnerability – RPC Locator Vulnerability Wirus próbuje zalogować się do systemu, wykorzystując do tego listę popularnych loginów i haseł. Wyłącza oprogramowanie antywirusowe oraz usuwa inne wirusy z systemu. Kradnie numery licencji popularnych gier. Uruchamia się w środowisku Windows NT, 2000 i XP.	☠☠☠	☠☠☠
WORM_CYCLE.A	Podobnie jak wirus Sasser, wykorzystuje lukę w usłudze LSASS. Umożliwia przejęcie hakerowi kontroli nad systemem. Przeprowadza także atak typu Denial of service na określone strony WWW. Działa w Windows Me, 2000, XP i 2003.	☠☠☠	☠☠☠
WORM_SPYBOT.MA	Rozprzestrzenia się poprzez udziały sieciowe, pozostawiając swoją kopię w udostępnionych folderach. Próbuje zalogować się do systemu jako Administrator, wykorzystując listę popularnych haseł. Dodatkowo umożliwia hakerowi przejęcie kontroli nad systemem. Jest skompresowany, uruchamia się na Windows 98, Me, NT, 2000 i XP.	☠☠☠	☠☠☠
IRC_FLOOD.AN	Skrypt IRC, umożliwia hakerowi zdalne wykonanie następujących komend na zainfekowanym komputerze: – otwarcie losowego portu – wysłanie powiadomienia do zdalnego użytkownika – dołączenie do dowolnego kanału IRC – wykonanie komendy PING na dowolnym adresie IP Działa na systemach Windows 95, 98, NT, Me, 2000 oraz XP.	☠	☠☠
VBS_GEDZA.A	Szkodliwy skrypt Visual Basic, który podczas uruchomienia wyświetla na ekranie zdjęcie piosenkarki Avril Lavigne. Zależnie od daty systemowej, wirus może powielić się, wyświetlić wiadomość do użytkownika bądź wejść na stronę WWW piosenkarki. Dodatkowo zaraża pliki **.XLS i .DOC**. Działa w Windows 98, Me, NT, 2000 oraz XP.	☠☠☠	☠☠☠
WORM_NACHI.K	Kolejny robak wykorzystujący luki w zabezpieczeniach Windows. Próbuje naprawić (!) lukę w zabezpieczeniach pozwalającą na przeprowadzenie ataku RPC DCOM Buffer Overflow. Kasuje niektóre wpisy w rejestrze związane z robakiem Mydoom. Działa w systemach Windows 2000 i XP.	☠☠☠	☠☠☠
BKDR_BANCODOR.N	Zwykle dociera do komputera jako „towarzysz" innych wirusów. Usuwa określone wpisy z rejestru oraz rejestruje, jakie klawisze były wciskane przez użytkownika i wykonuje zrzuty ekranu za każdym razem, kiedy użytkownik wchodzi na strony pewnego brazylijskiego banku. Działa w Windows 95, 98, NT, Me, 2000 i XP.	☠	☠☠

Stopień zagrożenia: ☠ – małe ☠☠ – duże ☠☠☠ – bardzo duże

Malarz Celsius

Notebook dla grafika

Firma Fujitsu Siemens twierdzi, że przygotowała komputer przenośny, który swą wydajnością ma dorównywać biurkowej stacji graficznej (z takich pecetów korzystają inżynierowie pracujący z aplikacjami typu CAD oraz profesjonalni graficy). Na pokładzie Celsiusa H210 umieszczono procesor 1,7 GHz, 256 MB pamięci DDR oraz dysk twardy o pojemności 80 GB. Obraz ma przetwarzać karta graficzna ATI Mobility FireGL ze 128-megabajtową pamięcią, a ostateczny efekt wyświetla monitor o przekątnej 15,1 cala. Do dyspozycji użytkownika są cztery porty USB 2.0 i jeden FireWire oraz napęd combo.

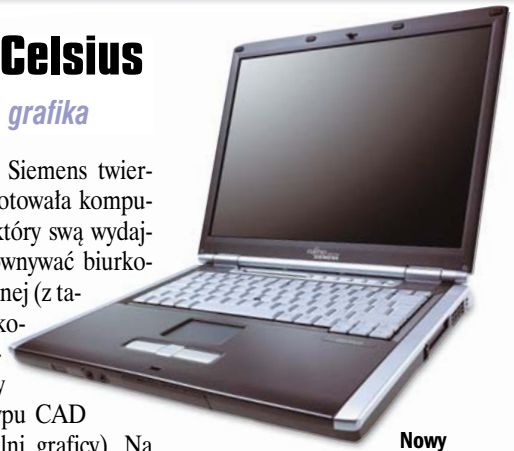

Nowy notebook Fujitsu ma być odpowiednim narzędziem dla wymagających użytkowników – na przykład zawodowych grafików

Info: Fujitsu Siemens, tel. (022) 5774700 ➜ www.fujitsu-siemens.com.pl cena: ok. 14 600 zł

Płaszczka w sieci

Wydajny serwer do firmy

Firma Optimus jest konstruktorem nowego serwera przystosowanego do pracy w specjalnie do tego przeznaczonych szafach. Nserver VE430 G1 (tak nazwano komputer) standardowo wyposażony jest w procesor Intel Xeon 2,4 GHz (można zamontować także drugą taką jednostkę), 512 MB pamięci DDR (z możliwością rozbudowy do 12 GB) i dwa dyski twarde typu SCSI, z których każdy ma pomieścić do 36 GB danych. Oprócz tego użytkownik serwera ma do dyspozycji napęd CD-ROM (o prędkości 24x) i dwie karty sieciowe.

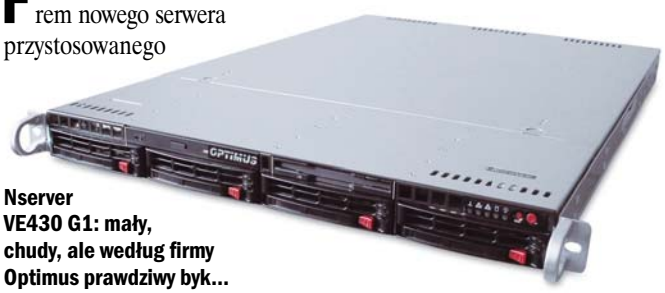

Nserver VE430 G1: mały, chudy, ale według firmy Optimus prawdziwy byk...

Info: Optimus S.A., tel. (022) 8101050 ➜ www.optimus.pl cena: ok. 11 000 zł

Atlas dźwiga dane

Zaawansowany dysk twardy

Na czerwiec 2004 roku firma Maxtor zapowiedziała premierę nowego dysku twardego z serii Atlas – modelu 10K V. Twardziel wyposażony w złącze SCSI przeznaczony ma być do zastosowań profesjonalnych.

Nowe dyski firmy Maxtor mają się przydać w tych firmach, w których potrzebne jest nie tylko gromadzenie dużych ilości danych, lecz także szybki dostęp do plików

Według producenta talerze w jego wnętrzu wirują z prędkością 10 tysięcy obrotów na minutę. Do wyboru mają być egzemplarze o pojemnościach 73, 147 oraz 300 GB. Cena Atlasów nie jest jeszcze znana.

Info: Maxtor ➜ www.maxtor.com

Na skróty do sieci

Nowy modem ISDN

Do połączeń z internetem za pośrednictwem cyfrowej sieci telefonicznej (ISDN) ma służyć nowy modem oferowany przez firmę Zyxel. Model oznaczony jako ZyCOM 128ST oferuje dwa kanały transmisji, z których każdy ma przekazywać dane z prędkością 64 Kb/s. Do komputera modem podłącza się za pośrednictwem gniazda PCI. Producent twierdzi, że oprogramowanie WinPhone PL oferowane w komplecie z urządzeniem pozwala zarówno przesyłać dane, jak też wykorzystywać komputer w roli faksu i automatycznej sekretarki.

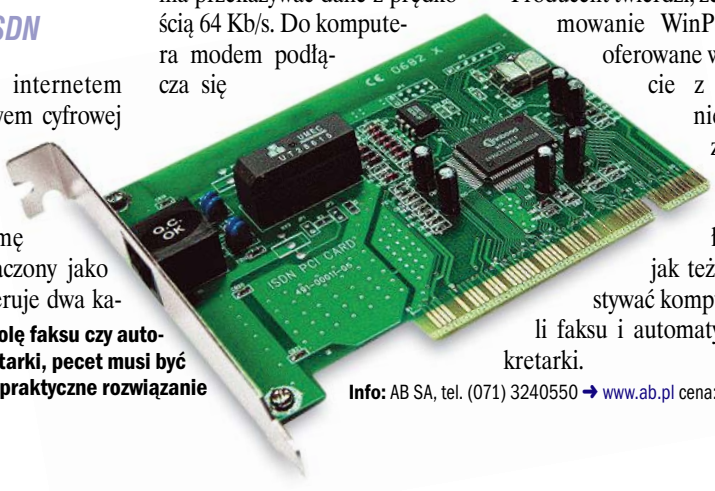

Aby modem pełnił rolę faksu czy automatycznej sekretarki, pecet musi być włączony – to niepraktyczne rozwiązanie

Info: AB SA, tel. (071) 3240550 ➜ www.ab.pl cena: ok. 110 zł

ekspresem

Zapowiedzi wydawnicze na lipiec

CDPROJEKT

Gothic II Noc Kruka, Against Rome, Sąsiedzi z Piekła Rodem 1+2 JoWooD
Królik Bystrzak – Matematyka, Królik Bystrzak – Polski Riverdeep
Soldiers: Heroes of World War II Codemasters

CENEGA

Codename: Panzers CDV Software
Ground Control II Vivendi Universal
Joint Operations Typhoon Rising Novalogic
Shellshock: Nam 67, Thief III: Deadly Shadows EIDOS

LEM

Shrek 2, Spider-Man 2 Activision

NICOLAS GAMES

Sabotain: Break the Rules Avalon Style

PLAY.COM.PL

Manager Piłkarski 2004, Trabi Racer Play.com.pl

TopWare INTERACTIVE

The I of the Dragon Primal Software

Powrót człowieka pająka

Spider-Man 2

Efektowne skoki między nowojorskimi wieżowcami to domena Spider-Mana – w grze opowiadającej o jego przygodach oczywiście ich nie zabraknie

Gra zręcznościowa, w której wcielamy się w słynnego Spider-Mana. Wraz z człowiekiem-pająkiem mamy wyzwolić Nowy Jork z rąk zmutowanego maniaka o imieniu Doc Ock. W kolejnej części gry pozostawiono graczom więcej swobody – tym razem nie tylko wspinamy się po budynkach i skaczemy między nimi na linie. Po raz pierwszy możemy także wędrować po ulicach Nowego Jorku i walczyć ze zwykłymi przestępcami uprzykrzającymi życie mieszkańcom. Poprawiono jakość grafiki – w trakcie zabawy możemy podziwiać ponad 30 dokładnie odwzorowanych charakterystycznych obiektów Nowego Jorku (między innymi Central Park i Statua Wolności). Gra ma być wydana w wersji angielskiej w lipcu.

Wymagania sprzętowe: nieznane **Info:** Licomp Empik Multimedia, tel. (022) 6517324, ➜ www.lem.com.pl cena: nieznana

Wojna na pustyni

Desert Rats vs Afrika Korps

W grze przygotowano dwie kampanie – po jednej dla każdej ze stron konfliktu

Gra strategiczna, w której przenosimy się w czasy drugiej wojny światowej, na terytorium Afryki. Do dyspozycji graczy przygotowano ponad 25 różnego rodzaju jednostek – są wśród nich zarówno czołgi, jak i piechota, a nawet wsparcie z powietrza. Premiera polskiej wersji Desert Rats vs Afrika Korps planowana jest na czerwiec.

Wymagania sprzętowe: Pentium III 1,1 GHz, 256 MB RAM, karta graficzna 64 MB z akceleratorem 3D
Info: Cenega, tel. (022) 6587324, ➜ www.cenega.pl cena: 120 zł

Bokserskie zmagania

Fight Night Boxing 2004

Gra sportowa, w której stajemy na bokserskim ringu, a naszym zadaniem jest pokonanie przeciwnika. Jak zapewniają autorzy, w grze przygotowano nowatorski system zadawania kolejnych ciosów – ustalamy zarówno siłę, jak i kierunek ciosu. Możemy także unikać uderzeń przeciwnika, pochylając się czy też stosując różnego rodzaju bloki. Gra dostępna jest jedynie w wersji na konsolę PlayStation 2 oraz Xbox.

Info: Electronic Arts, tel. (022) 5757000, ➜ http://polska.ea.com, cena: 199 zł

Gra Fight Night Boxing już jest dostępna w sklepach

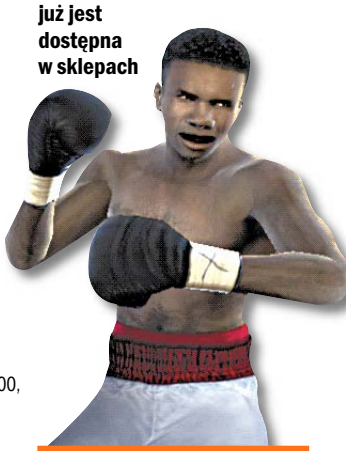

hity Komputer Świat — Bestsellery 23.04 – 20.05.2004

Prezentujemy ranking najlepiej sprzedających się gier w dniach od 23 kwietnia do 20 maja 2004

Źródło: MediaMarkt

			cena*		
1	**Colin McRae Rally 04** CD Projekt	wyścigi samochodowe	89	-	
2	**Euro 2004** EA Polska	gra sportowa	119	-	
3	**Far Cry** Cenega	strzelanina 3D	99	-	
4	**The Sims Deluxe Edition** EA Polska	strategiczna	79	-	
5	**The Sims Abracadabra** EA Polska	strategiczna	69	-	
6	**Star Wars Knights of The Old Republic** Licomp Empik Multimedia	fabularna	119	bardzo dobra	
7	**Counter Strike: Condition Zero** Cenega	strzelanina 3D	119	-	
8	**Il-2 Szturmowik Forgotten Battles** Licomp Empik Multimedia	symulator lotu	69	-	
9	**The Sims Double Deluxe** EA Polska	strategiczna	119	-	
10	**Battlefield Vietnam** EA Polska	strzelanina 3D	119	-	

Kręcimy kółkiem

Evolution Supreme

Kierownica, którą możemy podłączyć zarówno do domowego peceta, jak i do PlayStation 2. Maksymalny kąt skręcenia koła kierownicy wynosi 160 stopni – to nieco mniej niż w innych kierownicach, lecz do zabawy powinno wystarczyć.

Info: Manta ➜ www.manta.pl, cena: ok. 100 zł

Kierownicę wyposażono w 10 przycisków fire oraz minipad do gier

Prawie jak bracia

Niedrogie odtwarzacze MP3 firmy Zoltrix

Odtwarzacze mają złącze USB 1.1 (starszego typu). W zestawie jest kabel USB, płyta z oprogramowaniem i słuchawki

Dotychczasowy producent modemów, firma Zoltrix, wkracza na nowe tereny, oferując dwa modele przenośnych odtwarzaczy MP3. Pierwszy z nich, o nazwie Macer, wyposażony jest we wbudowaną pamięć o pojemności 128/256/512 MB (oczywiście odtwarzacze różnią się ceną w zależności od pojemności pamięci). Odtwarza pliki MP3 i WMA, może także służyć jako przenośny dyktafon. Druga z propozycji Zoltriksa to urządzenie o szumnie brzmiącej nazwie Torpedo. Niewiele różni się od Macera – ma inną obudowę i wbudowane radio FM, a pamięć od 128 do 512 MB. Torpedo ma również funkcję dyktafonu (wbudowany głośnik) oraz przenośny dysk twardy.

Info: Multioffice ➜ www.multioffice.pl cena: Torpedo – 439 zł (128 MB), Macer – 400 zł (128 MB)

Z tyłu obudowy DC Slim ma wbudowany 1,5-calowy ekran LCD, który służy jako wizjer przy robieniu zdjęć

Cyfrówka zza miedzy

Aparat cyfrowy Praktica

Najmłodsze dziecko niemieckiej Praktiki, Praktica DC Slim, ma rozmiary mniejsze od karty kredytowej, ale i mało imponujące parametry. Zawiera matrycę CCD o rozdzielczości zaledwie 2 megapikseli, czterokrotny zoom cyfrowy i wbudowaną lampę błyskową. Aparat rejestruje sekwencje wideo z szybkością 15 klatek na sekundę. Ot, taka sobie zabawka...

Info: G&P Focus, tel. (033) 8125048, ➜ www.gp-focus.com.pl cena: 649 zł

Rób, co tylko chcesz

Niedroga kamera cyfrowa Trust

Trust 742 AV USB 2.0 LCD Power Video może spełniać różne zadania – nagrywać filmy, robić zdjęcia, odtwarzać pliki MP3, służyć jako cyfrowy dyktafon lub kamera internetowa. Urządzenie zapisuje dane w pamięci o pojemności 16 MB, współpracuje też z kartami pamięci SD i MMC. Nowością w porównaniu do poprzedniczek Trusta jest zastosowanie szybkiego złącza USB 2.0.

Info: Trust, tel. (022) 8739812, ➜ www.trust.pl cena: 699 zł

Kamerę firmy Trust wyposażono w niewielki ekran LCD o przekątnej 4 cm

Cieniasy górą!

Nowy telewizor LCD

Do niedawna telewizory LCD były luksusem dla krezusów. 30-calowy telewizor LCD firmy Tatung także nie jest tani, ale kosztuje dużo mniej niż urządzenia bardziej renomowanych marek. W obudowie telewizora Tatunga zmieścił się cienki monitor LCD, tuner telewizyjny oraz dwa głośniki. Urządzenie wyświetla obraz w rozdzielczości WXGA (1280x768 pikseli) o kontraście 400:1.

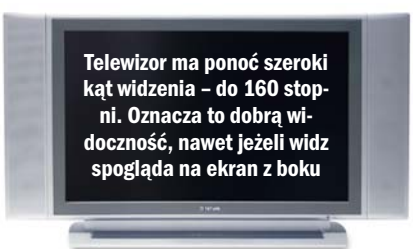

Telewizor ma ponoć szeroki kąt widzenia – do 160 stopni. Oznacza to dobrą widoczność, nawet jeżeli widz spogląda na ekran z boku

Info: Multimedia Vision, tel. (022) 3389000, ➜ www.mmv.pl cena: 13 900 zł

64 BITY MOCY

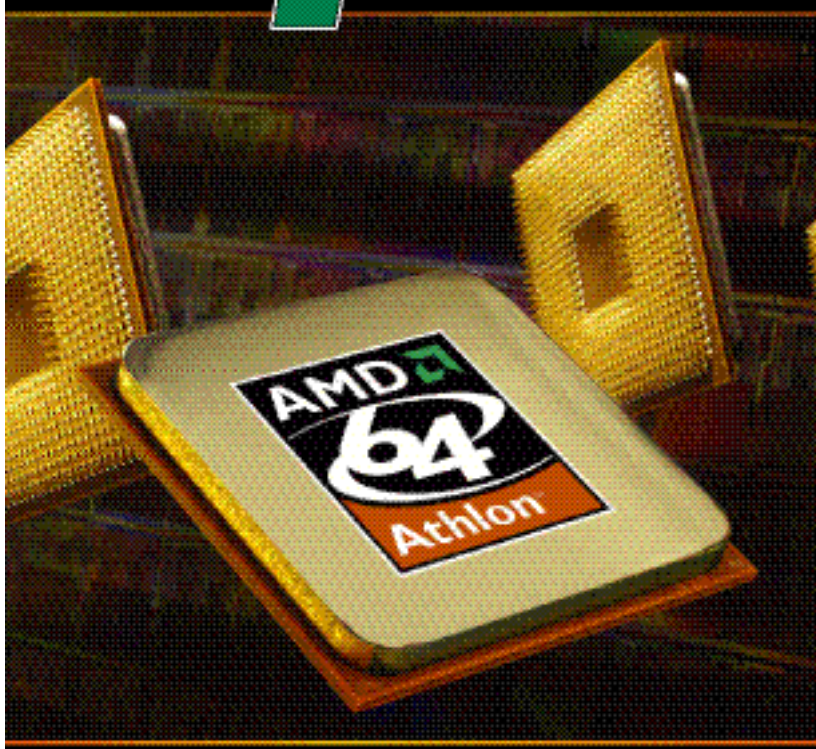

Procesor AMD Athlon™ 64 - **JEDYNY 64-bitowy** procesor do komputerów osobistych zgodny z systemem Microsoft® Windows®

Podstawowe zalety:
- Technologia **AMD64** - najwyższa wydajność 32-bitowa i obsługa 64-bitowego oprogramowania przyszłości,
- System **Enhanced Virus Protection** do pakietu SP2 dla Microsoft® Windows® XP - zwiększa poziom zabezpieczeń systemu,
- Technologia **Cool'n'Quiet™** - zmniejsza poziom hałasu i zużycie energii,
- Technologia **HyperTransport™** - usprawnia jednoczesną obsługę wielu zadań.

Kupując procesor AMD ATHLON™ 64 w zgrzewanym, bezpiecznym pudełku, zyskujesz:
- cichy wentylator (mniej niż 34 dBA)
- 3-letnią ograniczoną gwarancję
- certyfikat autentyczności
- numer seryjny w postaci kodu paskowego
- naklejkę z logo procesora
- instrukcję montażu

PYTAJ W DOBRYCH SKLEPACH KOMPUTEROWYCH

Więcej informacji o procesorze AMD Athlon 64 na stronie www.amd.pl/athlon64

AMD, logo AMD Strzałka, AMD Athlon, AMD Opteron i ich kombinacje są znakami towarowymi Advanced Micro Devices, Inc.

Co to właściwie jest...

01 roaming
Dzięki umowom roamingowym pomiędzy operatorami mamy możliwość korzystania ze swojej komórki również za granicą. Opłaty za połączenia za pośrednictwem obcych sieci (czyli za roaming) doliczane są do naszego rachunku. W roamingu płacimy również za odbieranie połączeń.

02 polifonia
Możliwość jednoczesnego prowadzenia kilku linii melodycznych. Telefony komórkowe dysponujące polifonicznymi dzwonkami mogą naśladować brzmienie prawdziwych instrumentów, a nawet dużych zespołów muzycznych.

03 MMS
Rodzaj wiadomości przesyłanych pomiędzy telefonami komórkowymi (lub z telefonu na adres e-mail), które oprócz tekstu zawierają też grafikę, zdjęcia lub dźwięki.

04 Java
Niektóre telefony komórkowe pozwalają uruchamiać gry i użytkowe aplikacje przygotowane w języku programowania Java (wykorzystywana jest wersja języka specjalnie dostosowana do możliwości komórek).

05 DECT
Standard cyfrowej telefonii bezprzewodowej o zasięgu około 300 m w przestrzeni otwartej i około 50 m w budynkach. Telefon DECT składa się z dwóch części: bazy (dołączonej przewodem do linii telefonicznej) i bezprzewodowej słuchawki (zwykle do jednej bazy można dołączyć kilka słuchawek). Obecnie niemal wszystkie stacjonarne telefony bezprzewodowe działają w tym standardzie.

Roaming droższy

Winny jest podatek VAT

Od 1 maja 2004 roku wzrosły ceny za połączenia w **01 roamingu** dla abonentów polskich sieci komórkowych. Zapłacą oni o kilkanaście procent więcej w związku ze zmianą sposobu naliczania podatku VAT (podatek VAT pobierany jest od całej kwoty, a nie jak wcześniej – tylko od marży polskiego operatora). Nowe cenniki dostępne są już na internetowych stronach operatorów. Więcej o roamingu na stronie 70.

Info: Idea, tel. 0801 234567 ➜ www.idea.pl; Plus GSM, tel. 0801 100601 ➜ www.plusgsm.pl; Era, tel. 0801 202602 ➜ www.era.pl

Najwcześniej o zmianach cen w roamingu poinformowała Idea na swojej stronie internetowej

Bezprzewodowe nowości

Telefony ze Skandynawii w Polsce

Doro wprowadza na polski rynek nowe modele bezprzewodowych telefonów stacjonarnych w standardzie **05 DECT**. Doro 530 (cena około 240 złotych) wyposażono w system głośno mówiący, który umożliwia uczestniczenie w rozmowie wielu osobom. Telefon zapamiętuje numery, datę i czas dla 20 ostatnich połączeń przychodzących (usługę identyfikacji numeru trzeba zamówić u operatora – kosztuje 3,66 złotego miesięcznie). Ciekawie prezentuje się też drugi model – Doro 930R (cena 299 złotych) – do jego budowy użyto przezroczystego tworzywa. Telefony pojawią się w Polsce już w najbliższych tygodniach.

Jeden z modeli, które wkrótce pojawią się w polskich sklepach: Doro 530

Info: Doro, tel. (012) 4154557 ➜ www.atlantel.pl

Z pełnej klawiatury możemy korzystać dopiero po odsunięciu górnej części telefonu

Rozsuń Samsunga

Klawiatura schowana, a antena – nie

Samsung przedstawił telefon z wysuwaną klawiaturą i wbudowanym aparatem fotograficznym. Na uwagę w modelu SGH-D410 zasługują możliwości graficzne (ekran o przekątnej 5 centymetrów wyświetla aż 262 tysiące kolorów) i dźwiękowe komórki (dysponuje ona 64-tonową **02 polifonią**). Telefon pozwala wysyłać i odbierać pocztę elektroniczną (na listy jest 1 MB miejsca) oraz obsługuje wiadomości **03 MMS**. Miłośników gier ucieszy możliwość instalowania programów **04 Java**. Według zapewnień producenta telefon ma być dostępny od maja 2004 za pośrednictwem operatorów (cena zależy od promocji).

Info: Samsung, tel. (022) 6079333 ➜ www.samsung.pl

Alcatel i TCL razem

W jedności siła

Informacje o wspólnych planach TCL i Alcatela pojawiły się na internetowej stronie www.alcatel.pl

Na konkurencyjnym komórkowym rynku szanse mają tylko bardzo silni gracze. Dlatego firmy Alcatel (znany potentat telekomunikacyjny) oraz TCL Communication (jeden z największych dostawców telefonów komórkowych na chińskim rynku) postanowiły połączyć siły w dziedzinie produkcji telefonów. Tworzenie spółki ma zakończyć się w III kwartale 2004 roku. To nie pierwsze tego rodzaju posunięcie wśród producentów komórek – już w 2001 roku połączono działy telefonów komórkowych firm Sony i Ericsson i powołano nową firmę Sony Ericsson Mobile Communications.

Info: Alcatel, tel. 0801 680680 ➜ www.alcatel.pl

Heyah rządzi

Już milion użytkowników

Starter Heyah można zamówić w internetowym sklepie na stronie www.heyah.pl

Popularność Heyah (usługa pre-paid oferowana przez PTC – operatora sieci Era) przerosła oczekiwania. Po dwóch miesiącach od rozpoczęcia sprzedaży skończyła się pula numerów zaczynających się na 888, co oznacza, że Heyah ma już około miliona użytkowników. Jeśli tempo przyrostu abonentów utrzyma się na zbliżonym poziomie, Heyah do końca roku wyprzedzi konkurentów (POP, Simplus i Tak Tak). Na razie zainteresowanie Heyah jest tak duże, że w niektórych miejscach brakuje starterów. Nowi użytkownicy otrzymają numery zaczynające się od 880 (dotychczas 888). O tym, jak korzystać z Heyah, Komputer ŚWIAT pisał w numerze 12/2004.

Info: Heyah, tel. 0801 222111 ➜ www.heyah.pl

Lexmark na plusie

Producent drukarek odnosi sukcesy

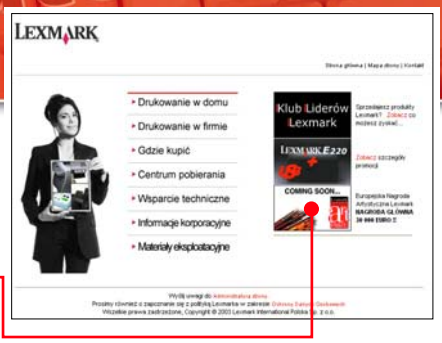

U Lexmarka pieniędzy raczej nie wydrukujemy, ale możemy je wygrać ●. Dla zwycięzcy 30 tysięcy euro

Firma Lexmark International Inc. ogłosiła wyniki finansowe za pierwszy kwartał roku 2004. Przychód firmy wzrósł o 13 procent – do poziomu 1,256 miliarda dolarów. Jak wynika z raportu, jest to skutek wprowadzenia na rynek nowych atramentówek i urządzeń wielofunkcyjnych typu wszystko w jednym.

Info: ➜ www.lexmark.pl

Na witrynie Centertela nie znajdziemy ani słowa o problemach prawnych operatora

Centertel będzie płacił

Kary za utrudnianie śledztwa

Sąd Najwyższy utrzymał w mocy kary nałożone na firmę Centertel za utrudnianie postępowania antymonopolowego. Przypomnijmy, że konkurenci Centertela skierowali wniosek o ukaranie tej firmy za nielegalne praktyki polegające na nieformalnym porozumieniu się z Telekomunikacją Polską. Spisek miał polegać na oferowaniu promocyjnych usług w zamian za równoczesne podpisanie umów z TP. Rzecznik Centertela, Jacek Kalinowski – *Rozważamy odwołanie od decyzji sądu do Trybunału Sprawiedliwości w Strasburgu.*

Info: ➜ www.centertel.pl

na plusie

Spyware nielegalny

Amerykański stan Utah przyjął regulację nazwaną Spyware Control Act. Ten akt prawny delegalizuje używanie spyware, za który uznano oprogramowanie bez uprzedniej zgody użytkownika zbierające dane o systemie operacyjnym, a następnie wysyłające je do innego komputera lub wyświetlające dobrane na podstawie tych danych reklamy. Z definicji wyłączono programy diagnostyczne oraz sam system operacyjny. Zabronione jest umieszczanie spyware zarówno w oprogramowaniu, jak i na stronach WWW oraz w e-mailach. Decyzje stanu Utah oprotestowały amerykańskie firmy reklamowe.

na minusie

Złodzieje na wolności

Policja zatrzymała podejrzanych o niedawną próbę wyłudzenia loginów do kont klientów Inteligo. Zdobyto dowody w postaci twardych dysków, z których niezbicie wynikało, iż podejrzani byli zamieszani w sprawę. O dziwo wszyscy zostali wypuszczeni na wolność. Jak dowiedział się nieoficjalnie Komputer ŚWIAT, przyczyną takiej decyzji policji było ryzyko niepewnego w skutkach procesu poszlakowego. Jedyną osobą, która poniosła karę, jest właściciel kawiarenki internetowej, z której przeprowadzono atak na klientów banku. Został ukarany wpisem do akt prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Sieć pełna drobnicy

Rozmowa z Grzegorzem Michałkiem, kierownikiem działu programistów w firmie MKS

FOT.: MAREK NELKEN

mks_vir

Komputer ŚWIAT: MKS to firma zajmująca się od 1987 roku tworzeniem programów antywirusowych. O ilu nowych wirusach dowiaduje się Pan każdego ranka po przyjściu do pracy?

Grzegorz Michałek: Średnio każdego dnia do naszej bazy danych dodajemy około 30 nowych pozycji. Ale nie znaczy to, że wszystkie zagrażają od razu całej rzeszy internautów – w większości chodzi o pojedyncze zgłoszenia zainfekowania komputera specyficznym wirusem. Na szerokie wody trafia codziennie około pięciu wirusów. Prawdziwe zagrożenia, na przykład MyDoom czy Sasser, pojawiają się w sieci mniej więcej raz na pół roku. Ale potrafią wówczas wywołać sporo zamieszania. Wystarczy powiedzieć, że w Polsce w szczytowym momencie swej aktywności MyDoom stanowił około 90 procent całej korespondencji elektronicznej.

Zatem większość trafiających do internetu wirusów to w gruncie rzeczy niezbyt szkodliwe śmieci...

Można tak powiedzieć. Na co dzień mamy do czynienia z czymś, co można nazwać wirusowym szumem w sieci. Gros szkodliwych programów to dzieła stworzone niezbyt starannie – nie bardzo potrafią się sprawnie rozprzestrzeniać w internecie, ich szkodliwość jest niewielka, a żywot – bardzo krótki.

Kim są autorzy tych wirusowych bubli? Nastolatki używające do pisania wirusów specjalnie przeznaczonych do tego narzędzi?

W dużej części tak. Często ktoś do istniejącego już robaka dopisuje fragment własnego kodu i w ten sposób powstaje bardzo wiele podobnych do siebie mutacji.

A więc napisanie dobrego – czytaj skutecznego – wirusa to prawdziwa sztuka...

Zgadza się. Do stworzenia groźnego wirusa potrzebny jest pewien zasób wiedzy i, co ważne, umiejętność przewidywania. Trzeba pamiętać o tym, że w założeniach robak ma działać na bardzo różnych platformach. Często bywa tak, że wirus funkcjonuje w komputerze jego autora, ale kiedy trafi przez sieć do systemu o nieco innej konfiguracji, po prostu się wysypuje.

Czy takie wirusy jak MyDoom i Sasser powstały za pomocą specjalnych aplikacji do tworzenia robaków?

Moim zdaniem nie. Z analizy ich kodów wynika, że zostały samodzielnie napisane od początku do końca przez ich autorów. Nie byli to jednak geniusze – mieli po prostu oryginalny pomysł i bazowali na naiwności internautów.

Napotkał Pan kiedyś wirusa, który wskazywałby, że jego autor jest kimś wyjątkowym?

Prawdziwej sztuki wymaga dzisiaj tworzenie tak zwanych wirusów metamorficznych, które są bardzo zaawansowane po względem programistycznym. Są to wirusy, których kod przeplata się niejako z kodem zarażonego programu – praktycznie niewykrywalne tradycyjnymi metodami. Na szczęście takie wirusy nie trafiają jeszcze powszechnie do sieci. Muszę dodać, że program mks_vir oferowany przez MKS jest już wyposażony w technologie przygotowane na walkę z wirusami metamorficznymi. W mojej pracy zawodowej najgorszy okazał się słynny Czernobyl. W okresach jego największej aktywności pod siedzibą MKS ustawiały się długie kolejki użytkowników ze skasowanymi dyskami twardymi w rękach.

W dzisiejszych czasach na internautę czyha mnóstwo niebezpieczeństw. Niektórzy mówią, że jedyny pewny sposób uchronienia się przed nimi to... odłączenie komputera od internetu. Podziela Pan tę opinię?

To oczywiście przesada. Internet jest dla ludzi, trzeba tylko rozsądnie z niego korzystać. Jest kilka podstawowych zasad, które w znacznym stopniu mogą ograniczyć zagrożenia. Po pierwsze: jeżeli mamy komputer z systemem operacyjnym zainstalowanym przez sprzedawcę, jest to zwykle jego najbardziej pierwotna wersja. Należy w pierwszej kolejności zainstalować wszystkie tak zwane Service Packi i łaty oferowane przez producenta systemu. Druga sprawa to oczywiście odpowiedni program antywirusowy…

Który najczęściej nie jest wcale tani...

Tylko pozornie. Kupujemy przecież narzędzie, które można stale udoskonalać przez system aktualizacji. W wypadku mks_vira miesięcznie w ciągu roku ochrona komputera pochłania kilkanaście złotych – to niezbyt wielki koszt poczucia bezpieczeństwa. Ostatnim ogniwem ochrony przed wirusami powinien być sam użytkownik. Musi mieć odruch, by powstrzymać swą ciekawość i nie otwierać podejrzanych e-maili, które w tytule mają na przykład powitanie typu Hello! A ta świadomość nie stoi u nas, niestety, na najwyższym poziomie.

Wielu użytkowników nie chce korzystać z antywirusów, twierdząc, że działanie tych programów w poważnym stopniu spowalnia pracę komputera. To prawda?

Precyzyjnie rzecz biorąc, chodzi o tak zwany monitor antywirusowy, który pracuje w tle. W większości wypadków nie powoduje on spowalniania systemu. Zdarzają się jednak wypadki, w których zgłasza się do nas użytkownik z bardzo dobrze wyposażonym komputerem, który po włączeniu antywirusa pracuje na pół gwizdka. Najczęściej wynika to jednak z jednoczesnego działania aplikacji, które wymieniają dużo danych z dyskiem twardym. Monitor antywirusowy musi te wszystkie informacje na bieżąco sprawdzać, a to z kolei obniża sprawność peceta. W takich wypadkach staramy się tak zmodyfikować nasz program, by zgrał się lepiej z konkretnym systemem.

Na temat twórców programów antywirusowych krąży taka opinia, że część z nich to ludzie, którzy w przeszłości sami zajmowali się pisaniem groźnych wirusów...

To pogłoski. Wśród producentów aplikacji antywirusowych na całym świecie bardzo silny jest taki głos, że autorów wirusów zatrudniać po prostu nie wolno. Tacy ludzie są nieprzewidywalni i mają skłonności do destrukcyjnej działalności. Mamy w swoim zespole innych zdolnych młodych ludzi, którzy nie muszą pisać wirusów, by znać od podszewki ich strukturę i sposoby działania.

Dziękujemy Panu za rozmowę.

> **Większość wirusów jest niegroźna – to robota amatorów. Napisanie niebezpiecznego szkodnika jest rodzajem sztuki**

Grzegorz Michałek pracuje w MKS od 1998 roku. Dowodzi zespołem programistów, w którym średnia wieku to 26 lat

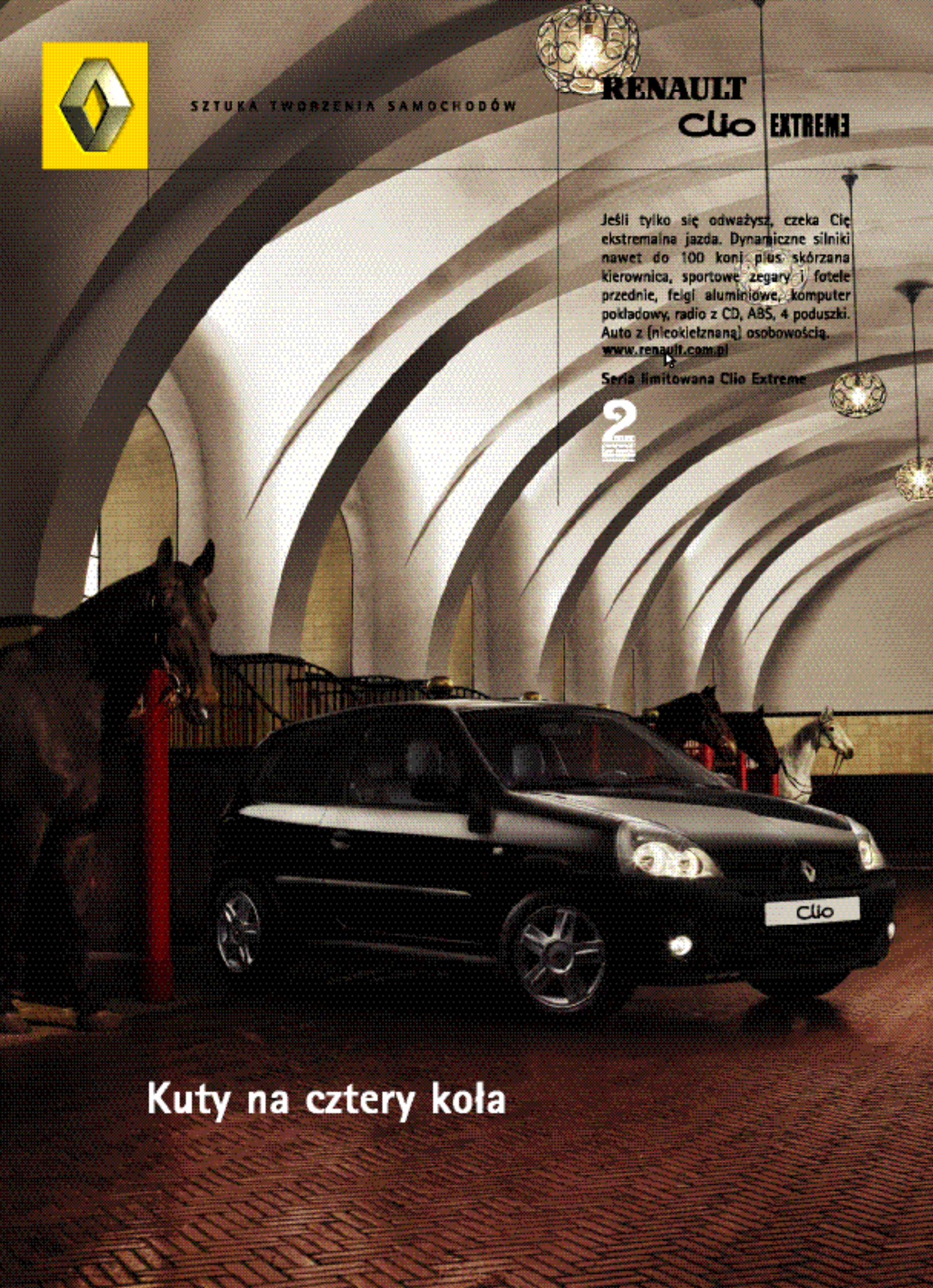
SZTUKA TWORZENIA SAMOCHODÓW
RENAULT
Clio EXTREME
Jeśli tylko się odważysz, czeka Cię ekstremalna jazda. Dynamiczne silniki nawet do 100 koni plus skórzana kierownica, sportowe zegary i fotele przednie, felgi aluminiowe, komputer pokładowy, radio z CD, ABS, 4 poduszki. Auto z (nieokiełznaną) osobowością.
www.renault.com.pl
Seria limitowana Clio Extreme
2
Clio
Kuty na cztery koła

Drogowskaz

Procesor z dopalaczem 18
Prezentacja testowanego sprzętu 19
Tak testował Komputer ŚWIAT 21
Wyniki testu 22

Wybitny fizyk Albert Einstein wymyślił teorię względności bez pomocy komputera. Ciekawe, jakie efekty by uzyskał, gdyby mógł, korzystając z wyników testu Komputer ŚWIATA, wybrać dla siebie jeden z bardzo szybkich współczesnych komputerowych mózgów?

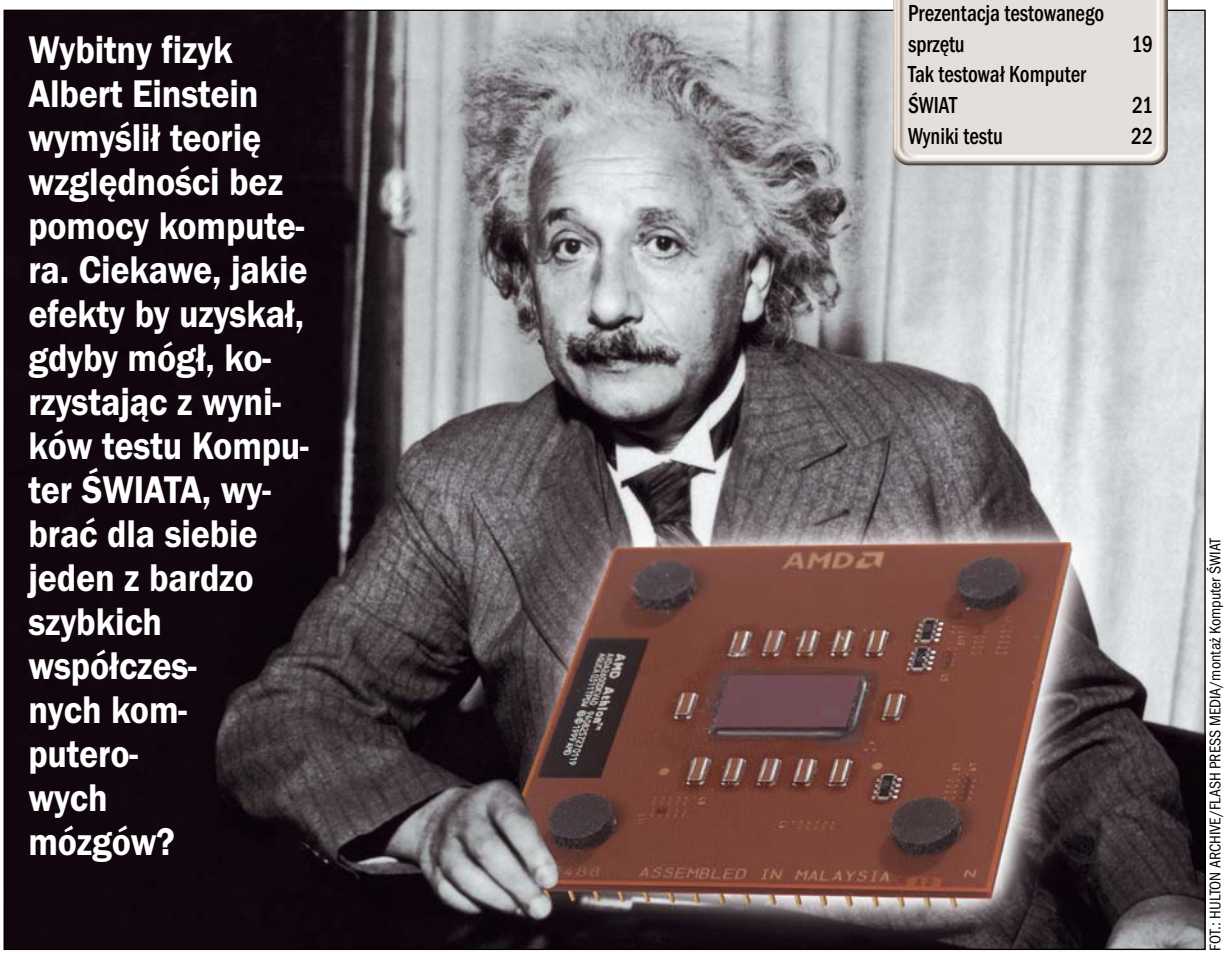

FOT.: HULTON ARCHIVE/FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer ŚWIAT

Procesor z dopalaczem

Komputerowy **01 procesor** to komponent, bez którego pecet nie może działać – wykonuje wszystkie obliczenia niezbędne do działania programów.

Właśnie na procesor zwracają uwagę klientów sprzedawcy gotowych komputerów, podkreślając przede wszystkim jego szybkość. Użytkownicy pecetów, chcąc przyspieszyć maszynę, myślą również przede wszystkim o wymianie CPU na szybszy.

Szybki procesor to nie wszystko

Na rynku dostępnych jest wiele modeli procesorów. Na pierwszy rzut oka najbardziej widoczną różnicą między nimi jest cena. Osoby orientujące się nieco w tematyce komputerowej wiedzą, że należy zwracać uwagę także na **02 częstotliwość taktowania**. Trudno jednak kierować się tym parametrem, gdy porównujemy zupełnie inne rodziny procesorów, jak na przykład Athlon XP i Pentium 4. W dodatku wszyscy producenci oferują całą gamę prędkości, a różnice między niektórymi modelami są znikome. Aby pomóc Czytelnikom, którzy zastanawiają się nad wyborem procesora, Komputer ŚWIAT przetestował 23 takie urządzenia.

Testowany sprzęt podzielono na dwie grupy. Pierwsza

Co to właściwie jest...

01 procesor, CPU
Układ scalony, którego działanie polega na wykonywaniu instrukcji programów – jego rolę można porównać do mózgu człowieka. Procesor nadzoruje i synchronizuje pracę wszystkich urządzeń w komputerze.

02 częstotliwość taktowania
Podstawowy parametr określający szybkość procesora. Jego jednostką jest megaherc. Im częstotliwość taktowania jest wyższa, tym układ szybciej pracuje.

03 magistrala FSB
Ang. Front Side Bus. Magistrala systemowa. Szyna danych, przez którą przesyłane są dane między poszczególnymi komponentami komputera (procesor, pamięć, karta graficzna).

04 MHz, megaherc
Jednostka częstotliwości. Jeden Hz oznacza jeden cykl występowania danego zjawiska w czasie jednej sekundy. Szybkości układów elektronicznych są obecnie tak duże, że używane są wielokrotności jednostki podstawowej, czyli na przykład megaherc (MHz) – oznaczający miliony herców, czy gigaherc (GHz) – miliard herców.

05 pamięć podręczna,
Zwana także cache. Jest to bardzo szybka pamięć wbudowana w procesor, używana do tymczasowego przechowywania danych przeznaczonych do dalszego przetwarzania.

06 rdzeń procesora
Rodzaj budowy struktury procesora w obrębie jednego modelu. Na przykład Athlon XP może być zbudowany na rdzeniu Palomino, Thoroughbred lub Barton.

Podstawki pod procesory

Procesor montujemy na płycie głównej w specjalnej podstawce. Każda rodzina procesorów wymaga innej podstawki, dlatego decydując się na procesor, musimy kupić pasującą do niego płytę. Gniazdo Socket A jest przeznaczone dla Athlonów XP i Duronów. W podstawce Socket 478 możemy zamontować wszystkie rodzaje Pentium 4 i Celeronów. Najnowszy typ podstawki to Socket 754 przeznaczony do Athlonów 64.

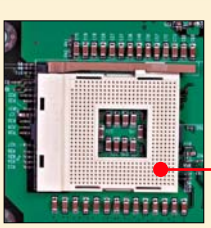

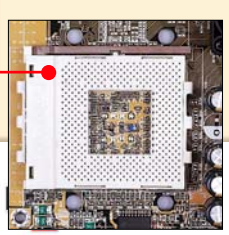

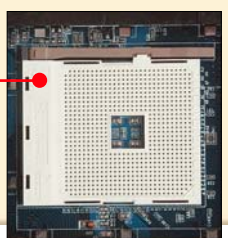

To, że wybrany procesor pasuje do danej podstawki, nie oznacza, że będzie działał na naszej płycie głównej. Aby było to możliwe, dany model musi współpracować z płytą główną. Więcej informacji na temat wymiany procesora oraz jego instalacji znajdziemy w Komputer ŚWIECIE numer 8/2004.

z nich to najpopularniejsze, dość tanie modele, których cena nie przekracza 700 złotych. Wśród nich znalazły się prawie wszystkie procesory z rodziny AMD Athlon XP, wszystkie Durony, wszystkie modele Intel Celeron i tylko dwa procesory Intel Pentium 4. Większość modeli z rodziny Pentium 4 jest, niestety, droższa niż 700 złotych. Procesory zakwalifikowane do testu wybierano w wersji BOX, czyli z dołączonym układem chłodzącym zalecanym przez producenta. Drugą grupę testowanych procesorów stanowią modele najszybsze na rynku. Nie były one klasyfikowane. Ich wydajność zmierzono, aby pokazać, jaka jest różnica między tanimi i drogimi procesorami.

Każdy procesor pracuje z określoną częstotliwością taktowania zwaną także zegarem. Jej wartość to iloczyn szybkości 03 **magistrali FSB** oraz mnożnika. Nie zawsze jednak liczba zawarta w nazwie procesora odpowiada jego zegarowi. Tak jest tylko w wypadku układów Intela i Duronów firmy AMD. W nazwach Athlonów XP przy każdej liczbie znajdziemy charakterystyczny znak + (na przykład 2600+). Oznacza on, że wydajność układu jest zbliżona do wydajności Pentium 4 z zegarem określonym taką właśnie liczbą. Prawdziwa częstotliwość taktowania Athlonów jest znacznie niższa – można ją znaleźć w tabeli z wynikami testu.

Choć częstotliwość pracy procesorów stale się zwiększa, jednak nie sposób nie zauważyć, że ostatnio wyścig ten ma nieco wolniejsze tempo. Przez ostatni rok Intel zwiększył taktowanie Pentium 4 zaledwie o 400 04 **MHz**. Częstotliwość pracy układów AMD od dawna nie zmienia się i wynosi około 2 GHz. Czyżby użytkownicy i producenci doszli do wniosku, że nie są potrzebne szybsze procesory? Przecież na przykład Windows XP doskonale działa na pecetach z procesorem 1,5 GHz, a wydajność w grach najczęściej zwiększamy, wymieniając kartę grafiki na szybszą. A może po prostu lider Intel, nie czując się zagrożony przez konkurencję, zwolnił tempo pracy?

Do internetu wystarczy najwolniejszy model

W nowoczesnych procesorach różnicę między dwoma modelami z tej samej rodziny często stanowi nie tylko częstotliwość taktowania, ale także szczegóły budowy wewnętrznej, najczęściej – ilość 05 **pamięci podręcznej** wbudowanej w procesor. Większa ilość tej pamięci w niektórych zastosowaniach biurowych poprawia wydajność, ale na przykład podczas kodowania filmów nie ma większego znaczenia. Nie zawsze zatem warto dopłacać za nią.

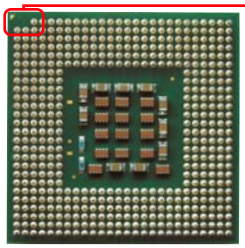

W jednym rogu procesora brakuje nóżki. Dzięki temu nie włożymy go źle w podstawkę

Wielu użytkowników komputerów sądzi, że wyposażenie peceta w procesor o dwa razy większej liczbie megaherców dwukrotnie przyspiesza jego pracę. Niestety, tak nie jest. Znaczenie ma także wydajność karty graficznej czy ilość pamięci. W większości zastosowań dwa razy większa liczba megaherców zwiększa wydajność prawie o 50 procent.

Wybierając procesor, musimy zastanowić się, do czego chcemy wykorzystywać komputer. Do żeglowania w internecie i prac biurowych wystarczy nawet najwolniejszy z dostępnych Celeronów czy Duronów. Jeżeli zamierzamy grać w najnowsze gry, warto pomyśleć o Pentium 4 lub Athlonie XP.

W teście procesorów do 700 złotych zwyciężył AMD Athlon XP 2800+. Okazał się najlepszy we wszystkich czterech ocenianych kategoriach. To procesor o bardzo wysokiej wydajności, a jego cena jest umiarkowana. Ten model z pewnością zadowoli tych, którzy potrzebują szybkiego i wydajnego procesora.

Niekwestionowanym zwycięzcą w kategorii Cena/Jakość został AMD Duron 1800 MHz. Oferuje on wydaj-

Produkty AMD nadal kuszą niską ceną

ność wyższą od wszystkich dostępnych na rynku Celeronów, a w dodatku jest od nich tańszy. Jeżeli szukamy procesora do taniego komputera, to najlepszy możliwy wybór.

AMD Athlon XP 3200+/2800+/2600+/2500+/2400+/2200+/2100+/2000+

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ Athlon XP 2800+

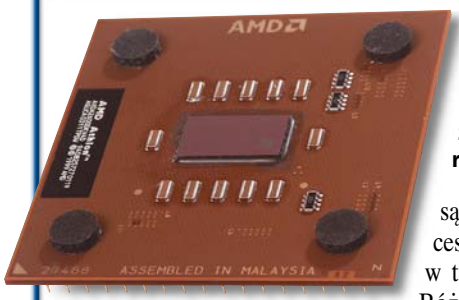

Krzemowe jądro procesora łatwo można uszkodzić przy zakładaniu radiatora

Procesory z rodziny Athlon są znane od wielu lat – użytkownicy cenią je za korzystny stosunek ceny do możliwości. Test Komputer ŚWIATA potwierdza tę opinię. Model 2800+ oferuje wysoką wydajność, a jego cena mieści się w zakresie do 700 złotych. Obecnie w sklepach są dostępne procesory Athlon XP w trzech wersjach. Różnią się typem 06 **rdzenia** oraz ilością pamięci podręcznej drugiego poziomu.

Najwolniejsze modele, od 1700+ do 2400+, są wyposażone w rdzeń o nazwie Thoroughbred. Pracują z magistralą 266 MHz, a ich pamięć podręczna drugiego poziomu (L2) ma pojemność 256 KB. Wszystkie modele od 2500+ wzwyż zawierają rdzeń o nazwie Barton, 512 KB pamięci podręcznej L2 i pracują z magistralą 333 MHz, a najszybszy model (3200+) – 400 MHz.

Trzeci typ Athlonów XP to procesory Thorton. Mają takie same parametry i podobne oznaczenia jak Thoroughbred, ale są wykonywane w technologii przypominającej sposób wykonania Bartonów. Układy te nie znalazły się w teście Komputer ŚWIATA, ponieważ nie sprzedaje się ich w wersjach pudełkowych.

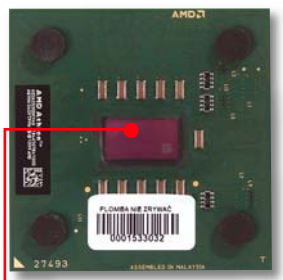

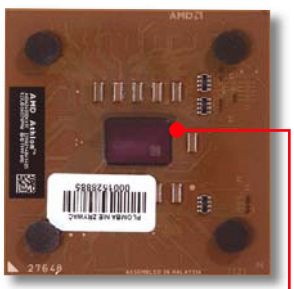

Rodzaj zastosowanego rdzenia możemy rozpoznać po kształcie jądra procesora. Thoroughbred jest nieco krótszy od Bartona

AMD Duron 1800/1600

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ Duron 1800

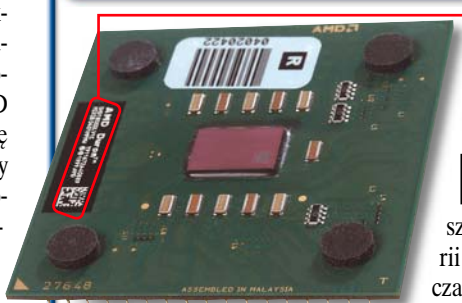

Durona od Athlona XP można odróżnić po napisie na nalepce

Najwolniejsze, ale i najtańsze procesory z serii Duron na jakiś czas zniknęły z rynku. Jeszcze rok czy dwa lata temu były to najpopularniejsze procesory do tanich pecetów biurowych. Teraz AMD przywróciło je do życia w nowej postaci. Oparte na rdzeniu Applebred Durony są bardzo zbliżone budową do procesorów Athlon XP z rdzeniem Thorton. Pracują z magistralą 266 MHz, ale mają tylko 64 kilobajty pamięci podręcznej. Ogranicza to nieco ich wydajność, jednak nie zmniejsza popularności – procesory te są w tej chwili najtańsze na rynku i w zupełności wystarczają do większości zastosowań.

Intel Celeron 2800/2700/2600/2500/2400/2000

Intel od wielu lat produkuje dwie równoległe serie procesorów do komputerów stacjonarnych. Oprócz wydajnych układów Pentium jest dostępna nieco słabsza i znacznie tańsza seria o nazwie Celeron. Procesory te mają niższą magistralę FSB i mniej pamięci podręcznej drugiego poziomu.

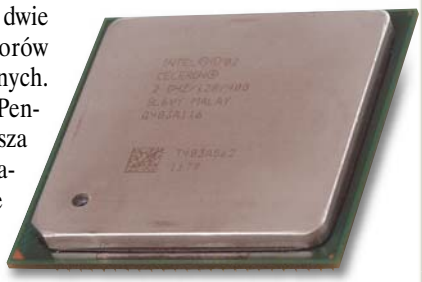

Celeron – młodszy brat Pentium 4 – ma zdecydowanie za małą wydajność w stosunku do swojej ceny

Obecnie sprzedawane Celerony mają 128 KB pamięci podręcznej L2 oraz pracują z magistralą 400 MHz. Wykorzystują ten sam rdzeń o nazwie Northwood co ich szybsi bracia – Pentium 4. Najszybszy dostępny obecnie na rynku Celeron jest taktowany zegarem 2,8 GHz.

Procesory Celeron są propozycją dla użytkowników o mniej zasobnych portfelach lub niewymagających na co dzień wysokiej wydajności. Procesory te sprawdzą się w pracy biurowej czy przeglądaniu internetu. Jeżeli weźmiemy pod uwagę tylko procesory firmy Intel, jest to dobra propozycja. Jednak porównując ją z ofertą układów firmy AMD, dojdziemy do wniosku, że za podobną cenę możemy kupić wydajniejszy układ z serii Athlon XP lub o połowę tańszy, a oferujący podobną wydajność procesor Duron.

Zakup Celerona jest zdaniem Komputer ŚWIATA uzasadniony tylko wtedy, gdy dysponujemy już płytą ze złączem Socket 478, a nie stać nas na kupno wydajniejszego procesora klasy Pentium 4.

Intel Pentium 4 3,4EE/3,4E/3,4/2,4E/1,8

Pentium 4 jest od lat liderem na rynku procesorów. Od dnia swojej premiery przeszedł już jednak niemałą ewolucję. Obecnie w sprzedaży znajdziemy kilka wersji tego układu. Różnią się one zastosowanym rdzeniem, magistralą FSB, pojemnością pamięci cache L2 i wyposażeniem w technologię Hyper Threading. Ta ostatnia sprawia, że procesor jest widoczny dla Windows XP jako dwa oddzielne układy. Dzięki temu zostają uruchomione mechanizmy pracy wieloprocesorowej, które podnoszą wydajność peceta.

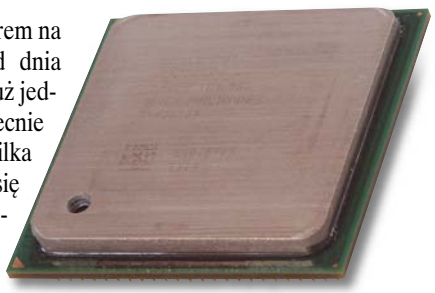

Zasłonięta metalową pokrywą krzemowa struktura jądra zabezpiecza je przed przypadkowymi uszkodzeniami mechanicznymi

Wśród testowanych układów znalazły się tylko dwa modele Pentium 4 – inne są zbyt drogie. Wolniejszy egzemplarz – z zegarem 1,8 GHz – to bardzo stary model, a drugi, oparty na najnowszym rdzeniu Prescott, nie został wyposażony w Hyper Threading i pracuje z wolniejszą magistralą systemową (533 MHz) niż nowe modele.

W zestawieniu najszybszych procesorów znalazły się trzy typy Pentium 4. Wszystkie są taktowane zegarem 3,4 GHz. Dwa z nich oparte są na rdzeniu Northwood, trzeci zaś to najnowszy produkt z rdzeniem Prescott. Wydajność tego ostatniego oraz klasycznego Pentium 4 3,4 GHz jest zbliżona. Liderem klasyfikacji najwydajniejszych procesorów została wersja Extreme Edition bijąca na głowę wszystkie testowane układy. Na takie wyniki ma wpływ zastosowanie dużej pamięci podręcznej.

AMD Athlon 64 3200+/3000+

Od ponad roku na rynku dostępny jest układ firmy AMD – Athlon 64. Jest to pierwszy przeznaczony na rynek komputerów domowych układ pracujący w trybie 64-bitowym. Wszyscy jego rywale są układami 32-bitowymi. 64-bitowy procesor jest w stanie pobrać z pamięci więcej danych oraz wykonywać obliczenia z większą dokładnością. Może mieć to wpływ na jakość wyświetlanej w grach grafiki i na szybkość przetwarzania danych w aplikacjach multimedialnych.

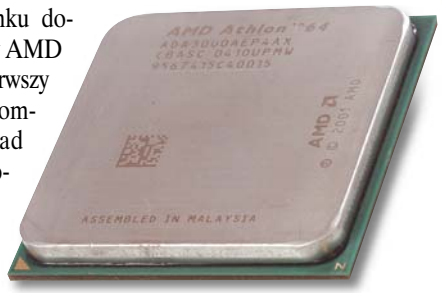

Z wyglądu Athlon 64 przypomina Pentium 4, jest jednak od niego znacznie większy

Obecnie możemy kupić cztery modele tego układu. Do testu wybrano dwa najciekawsze według Komputer ŚWIATA. Mimo oznaczeń 3000+ i 3200+ procesory te nie różnią się szybkością taktowania. Obydwa pracują z zegarem 2 GHz. Różnica między nimi polega na ilości wbudowanej pamięci podręcznej drugiego poziomu. Model 3000+ ma jej 512 KB, a 3200+ dwa razy więcej (czyli 1 MB). Wszystkie modele procesora Athlon 64 pracują z magistralą 400 MHz.

Aby wykorzystać pełen potencjał tego procesora, musi być spełniony jeden warunek – system operacyjny (czyli na przykład Windows), sterowniki urządzeń oraz aplikacja, z której korzystamy, muszą pracować w trybie 64-bitowym. Aktualnie jest to niemożliwe. Microsoft już pół roku temu miał zaprezentować Windows XP w wersji 64-bitowej wspierającej nowe procesory AMD. Dotąd jednak tego nie zrobił. Na razie z pełnej wydajności Athlona 64 możemy więc korzystać tylko po zainstalowaniu specjalnie przygotowanych wersji Linuksa.

W takiej sytuacji zakup Athlona 64 wydaje się inwestycją nieco na wyrost. Co prawda procesor ten jest bardzo wydajny, nawet gdy pracuje w trybie 32-bitowym, jednak znacznie taniej możemy kupić niewiele wolniejszy model Athlona XP albo Pentium 4.

Tajemnice magistrali procesorów

Bardzo często producenci chwalą się szybką magistralą, z jaką pracują ich układy. W wypadku Intela jest to 400, 533 i 800 MHz, a dla AMD – 266, 333 i 400 MHz. Okazuje się jednak, że płyty główne nie dysponują takimi wartościami i początkujący użytkownicy nie wiedzą, jak skonfigurować BIOS. Prędkości magistrali podawane przez producentów są prawdziwe, jednak odnoszą się do szybkości, z jaką procesor komunikuje się z pamięcią, i są wielokrotnością FSB. Modele firmy AMD podwajają częstotliwość FSB, w wypadku układów Intela mamy zaś do czynienia z czterokrotnym pomnażaniem magistrali. Dlatego procesor pracujący z FSB 533 lub 266 MHz tak naprawdę pracuje ze standardową magistralą 133 MHz i właśnie taką należy ustawić w BIOS-ie, konfigurując komputer.

Tak Komputer ŚWIAT testował procesory

Do laboratorium Komputer ŚWIATA trafiły procesory, których cena w chwili wykonywania testu nie przekraczała 700 złotych.

Sprzęt testowy

Wszystkie pomiary wykonywano na identycznej konfiguracji komputera testowego. Oczywiście w wypadku procesorów różnych firm konfiguracja różniła się zastosowaną płytą główną. W teście procesorów firmy AMD wykorzystano płytę Gigabyte GA-7N400-L z chipsetem NVIDIA nForce 2, dla Athlonów 64 była to płyta Gigabyte GA-K8VT800 Pro. Układy Intela testowano na płycie Gigabyte GA-8IK1100 – wykorzystujące chipset Intel i875P.

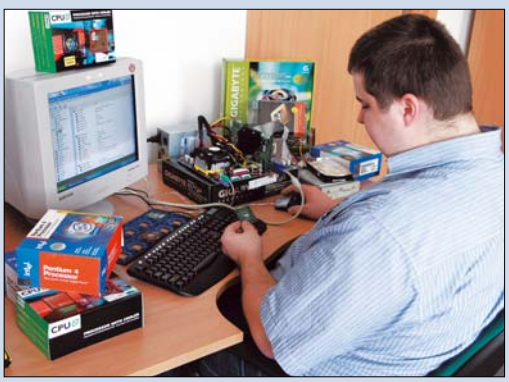

Stanowisko testowe wyposażone było w wydajny zasilacz, nowoczesną płytę główną i szybką kartę graficzną – dla wygody pecet ten zmontowano bez obudowy

Pozostałe komponenty obydwu platform testowych to 512 MB pamięci RAM działającej w trybie Dual Channel DDR, karta graficzna z układem ATI Radeon 9800XT wyposażona w 256 MB RAM. Zastosowany szybki dysk twardy działał w trybie ATA100. Wszystkie testy przeprowadzono pod kontrolą systemu operacyjnego Windows XP Professional.

Aplikacje testowe

Wynikiem pomiaru był czas wykonywania testu, liczba klatek na sekundę (fps) lub punktów obliczana przez program testujący. Im więcej punktów, klatek na sekundę lub im krótszy czas wykonywania testu, tym lepszą ocenę przyznawano.

Wszystkie gry i oparte na nich programy testujące uruchamiano w rozdzielczości 1024x768 z wyłączonym wygładzaniem krawędzi obrazu. Kodowanie sekwencji filmowej przeprowadzano z formatu DivX do Super Video CD z użyciem programu TMPGEnc. Testowa sekwencja miała długość 7 minut i 53 sekundy. Test pakowania plików polegał na spakowaniu 19 plików w formacie WAV o łącznej objętości 700 MB. Pliki pakowano przy użyciu wbudowanej w Windows XP funkcji obsługi plików ZIP. Do formatu MP3 kodowano, wykorzystując program CDex, te same pliki jak przy kompresowaniu.

Test wydajności w aplikacjach biurowych oraz profesjonalnych przeprowadzono za pomocą programu SYSmark 2004. Uruchamiał on sekwencje skomplikowanych makr i mierzył szybkość ich wykonywania. W skład tego pakietu wchodzą aplikacje After Effects 5.5, Photoshop 7, Adobe Premiere 6.5, 3ds max 5.1, Dreamweaver MX, Flash MX, McAfee VirusScan 7, WinZip 8.1, Acrobat 5, Access 2002, Excel 2002, Internet Explorer 6, Outlook 2002, PowerPoint 2002, Word 2002, Naturally Speaking 6.

Punktem odniesienia podczas wystawiania ocen była wydajność procesora Pentium 4 1,8 GHz. Za osiągnięcie 50 procent wartości wydajności tego procesora przyznawano ocenę niedostateczną, za 75 procent – mierną, za 100 – dostateczną, za 125 – dobrą, za 150 – bardzo dobrą, a za 175 – celującą.

Cena/Jakość

Sposób obliczenia wartości Cena/Jakość pokazany jest na dole tabeli testowej. Oceny były wystawiane według poniższej skali:

celująca	poniżej 22,36
bardzo dobra	22,36 – 27,94
dobra	27,95 – 33,53
dostateczna	33,54 – 39,12
mierna	39,13 – 44,72
niedostateczna	powyżej 44,72

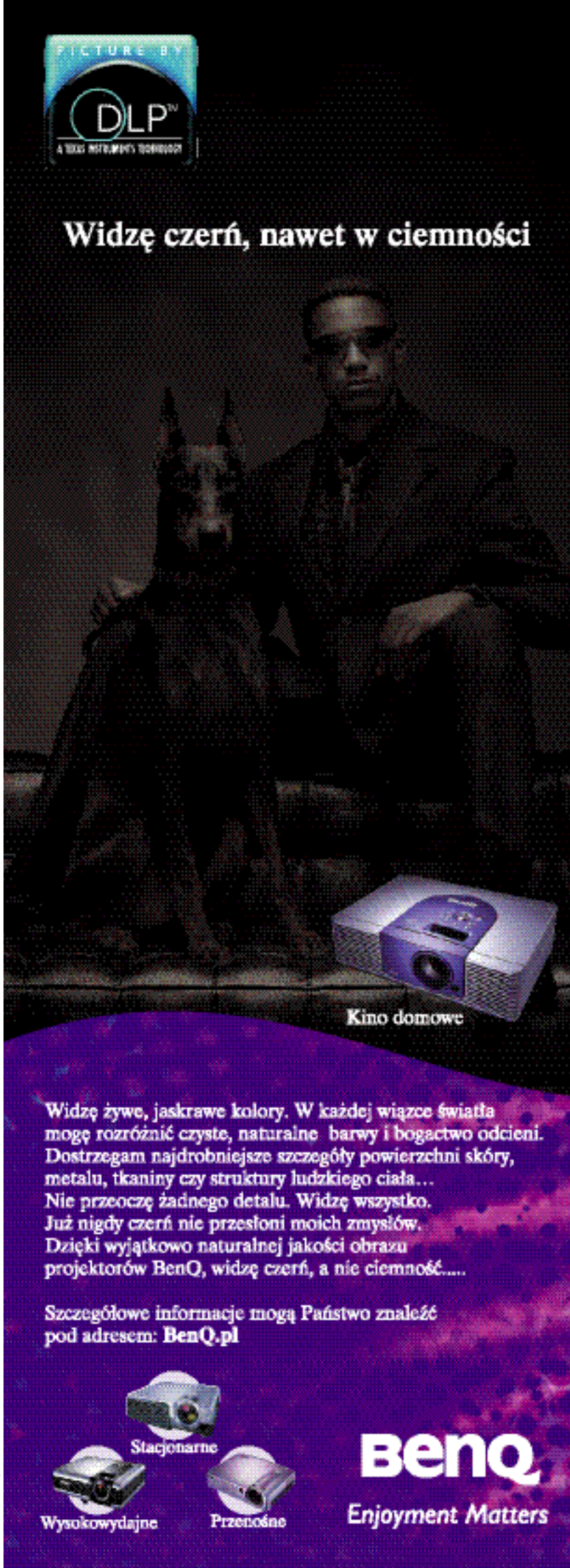

Test procesorów

W tabeli przedstawiono oceniane kategorie wraz z przypisanymi im wagami procentowymi. Zmieniając wagi, można wytypować własnego lidera testu

	1. miejsce	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce	5. miejsce	6. miejsce
		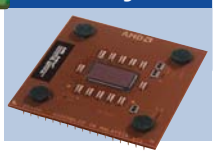			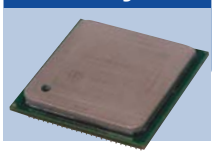	
Producent	**AMD**	**AMD**	**AMD**	**AMD**	**Intel**	**AMD**
Model	**Athlon XP 2800+**	**Athlon XP 2600+**	**Athlon XP 2400+**	**Athlon XP 2500+**	**P4 2,4 E**	**Athlon XP 2200+**
Adres strony WWW producenta	**www.amd.pl**	**www.amd.pl**	**www.amd.pl**	**www.amd.pl**	**www.intel.pl**	**www.amd.pl**
Waga	Ocena	Ocena	Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
Okres gwarancji	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Do testu dostarczył	Komputronik	Komputronik	Komputronik	Komputronik	Komputronik	Komputronik
Telefon kontaktowy	(061) 8359400	(061) 8359400	(061) 8359400	(061) 8359400	(061) 8359400	(061) 8359400
Właściwości procesora						
Nazwa kodowa rdzenia	Barton	Barton	Thoroughbred	Barton	Prescott	Thoroughbred
Częstotliwość taktowania	2083 MHz	1917 MHz	2000 MHz	1833 MHz	2400 MHz	1800 MHz
Mnożnik/magistrala	12,5/166 MHz	11,5/166 MHz	15/133 MHz	11/166 MHz	18/133 MHz	13,5/133 MHz
Typ gniazda	Socket A	Socket A	Socket A	Socket A	Socket 478	Socket A
Napięcie zasilania rdzenia	1,65 V	1,65 V	1,65 V	1,65 V	1,4 V	1,6 V
Ilość pamięci podręcznej L1	128 KB	128 KB	128 KB	128 KB	8 KB +12 KB trace cache	128 KB
Ilość pamięci podręcznej L2	512 KB	512 KB	256 KB	512 KB	1 MB	256 KB
Dodatkowe zestawy instrukcji	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, SSE2, SSE3	MMX, SSE, 3DNow!
Ilość oddawanej w postaci ciepła mocy	68,3 W	68,3 W	68,3 W	68,3 W	89 W	62,8 W
Maksymalna temperatura procesora	85 stopni	85 stopni	85 stopni	85 stopni	69 stopni	85 stopni
Przeciętna temperatura procesora w czasie trwania testu	42 stopnie	39 stopni	41 stopni	37 stopni	52 stopnie	40 stopni
Wydajność w grach 25%	**3,67**	**3,56**	**3,41**	**3,50**	**3,64**	**3,28**
3DMark 2003 13%	6178 punktów 3,20	6126 punktów 3,17	6042 punkty 3,11	6100 punktów 3,15	6195 punktów 3,21	5973 punkty 3,06
Unreal Tournament 2003 Demo 3%	183,3 fps 5,00	176 fps 4,76	164,3 fps 4,38	171 fps 4,60	205 fps 5,71	153,7 fps 4,03
Comanche 4 3%	46,95 fps 4,23	43,6 fps 3,86	40,86 fps 3,55	42,1 fps 3,69	41 fps 3,57	37,71 fps 3,20
Aquamark 3 3%	41,42 fps 3,96	39,8 fps 3,77	37,78 fps 3,52	39,3 fps 3,71	38,97 fps 3,67	36,45 fps 3,37
GunMetal 3%	31,7 fps 3,56	31,51 fps 3,53	31,25 fps 3,50	31,48 fps 3,53	31,3 fps 3,50	31,04 fps 3,47
Wydajność w aplikacjach biurowych 25%	**4,26**	**4,05**	**3,86**	**4,00**	**3,97**	**3,66**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność biurowa 24%	109 punktów 4,25	105 punktów 4,06	101 punktów 3,87	104 punkty 4,01	104 punkty 4,01	97 punktów 3,67
SYSmark 2004 – komunikacja	104 punkty	101 punktów	106 punktów	100 punktów	82 punkty	103 punkty
SYSmark 2004 – tworzenie dokumentów	142 punkty	135 punktów	129 punktów	130 punktów	125 punktów	121 punktów
SYSmark 2004 – analiza danych	89 punktów	86 punktów	76 punktów	84 punkty	109 punktów	74 punkty
Pakowanie plików 1%	1 minuta 42 sekundy 4,53	1 minuta 55 sekund 3,90	2 minuty 0 sekund 3,70	1 minuta 57 sekund 3,82	2 minuty 21 sekund 3,00	2 minuty 6 sekund 3,48
Wydajność w aplikacjach profesjonalnych 25%	**5,31**	**4,81**	**4,94**	**4,57**	**4,44**	**4,20**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność tworzenia obiektów internetowych 25%	153 punkty 5,31	141 punktów 4,81	144 punkty 4,94	135 punktów 4,57	132 punkty 4,44	126 punktów 4,20
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów trójwymiarowych	159 punktów	149 punktów	149 punktów	143 punkty	125 punktów	133 punkty
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów płaskich	169 punktów	146 punktów	155 punktów	138 punktów	153 punkty	133 punkty
SYSmark 2004 – tworzenie publikacji internetowych	137 punktów	129 punktów	129 punktów	126 punktów	119 punktów	118 punktów
Wydajność w aplikacjach mutimedialnych 25%	**5,22**	**4,80**	**4,80**	**4,61**	**4,11**	**4,36**
Kodowanie z formatu DivX do Super Video CD 15%	9 minut 8 sekund 5,01	9 minut 44 sekundy 4,64	9 minut 57 sekund 4,51	10 minut 8 sekund 4,41	10 minut 25 sekund 4,27	10 minut 44 sekundy 4,11
Kodowanie do MP3 10%	3 minuty 30 sekund 5,53	3 minuty 47 sekund 5,04	3 minuty 40 sekund 5,24	3 minuty 52 sekundy 4,91	4 minuty 41 sekund 3,88	3 minuty 59 sekund 4,74
Ocena końcowa 100%	**4,62**	**4,31**	**4,25**	**4,17**	**4,04**	**3,88**
Jakość	**bardzo dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**
Cena/Jakość	dobra	bardzo dobra	celująca	bardzo dobra	mierna	bardzo dobra
Cena	648 zł	479 zł	382 zł	441 zł	687 zł	344 zł
Cena/Jakość - wyliczenie	648/4,62² = 30,36	479/4,31² = 25,79	382/4,25² = 21,15	441/4,17² = 25,36	687/4,04² = 42,09	344/3,88² = 22,85

7. miejsce	8. miejsce	9. miejsce	10. miejsce	11. miejsce
			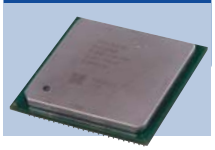	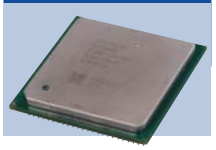
AMD **Athlon XP 2100+** **www.amd.pl**	**AMD** **Athlon XP 2000+** **www.amd.pl**	**AMD** **Duron 1800** **www.amd.pl**	**Intel** **Celeron 2800** **www.intel.pl**	**Intel** **Celeron 2700** **www.intel.pl**
Ocena	Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
12 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Komputronik	Komputronik	Komputronik	Sirius.pl	Sirius.pl
(061) 8359400	(061) 8359400	(061) 8359400	(033) 8235211	(033) 8235211
Thoroughbred	Thoroughbred	Applebred	Northwood	Northwood
1733 MHz	1667 MHz	1800 MHz	2800 MHz	2700 MHz
13/133 MHz	12,5/133 MHz	13,5/133 MHz	28/100 MHz	27/100 MHz
Socket A	Socket A	Socket A	Socket 478	Socket 478
1,6 V	1,6 V	1,5 V	1,55 V	1,55 V
128 KB	128 KB	128 KB	8 KB +12 KB trace cache	8 KB +12 KB trace cache
256 KB	256 KB	256 KB	128 KB	128 KB
MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, 3DNow!	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2
62,1 W	60,3 W	57 W	68 W	67 W
90 stopni	90 stopni	85 stopni	75 stopni	74 stopnie
39 stopni	38 stopni	37 stopni	40 stopni	40 stopni
3,24	**3,18**	Gry **3,12**	**2,74**	**2,74**
5961 punktów 3,05	5930 punktów 3,03	5939 punktów 3,04	5974 punkty 3,06	5963 punkty 3,06
150 fps 3,91	146 fps 3,78	143,36 fps 3,69	118,43 fps 2,88	118,3 fps 2,87
37 fps 3,12	35,31 fps 2,94	33,11 fps 2,69	20,43 fps 1,28	21,4 fps 1,39
35,9 fps 3,30	35,41 fps 3,24	33,9 fps 3,06	29,86 fps 2,58	29,59 fps 2,54
31 fps 3,46	30,88 fps 3,44	30,57 fps 3,40	26,8 fps 2,86	26,06 fps 2,75
3,57	**3,52**	Biuro **3,40**	**3,19**	**3,14**
95 punktów 3,58	94 punkty 3,53	92 punkty 3,43	88 punktów 3,24	87 punktów 3,19
102 punkty	101 punktów	100 punktów	83 punkty	81 punktów
118 punktów	115 punktów	111 punktów	103 punkty	100 punktów
73 punkty	72 punkty	71 punktów	81 punktów	80 punktów
2 minuty 11 sekund 3,31	2 minuty 14 sekund 3,21	2 minuty 34 sekundy 2,66	3 minuty 7 sekund 2,02	3 minuty 16 sekund 1,88
4,11	**4,03**	Ekspert **4,11**	**3,82**	**3,78**
124 punkty 4,11	122 punkty 4,03	124 punkty 4,11	117 punktów 3,82	116 punktów 3,78
130 punktów	129 punktów	126 punktów	100 punktów	99 punktów
126 punktów	124 punkty	130 punktów	142 punkty	137 punktów
115 punktów	113 punkty	116 punktów	115 punktów	112 punkty
4,21	**4,03**	Multimedia **4,07**	**4,47**	**4,27**
11 minut 1 sekunda 3,98	11 minut 22 sekundy 3,83	11 minut 0 sekund 3,99	10 minut 9 sekund 4,41	10 minut 29 sekund 4,23
4 minuty 7 sekund 4,55	4 minuty 17 sekund 4,34	4 minuty 24 sekundy 4,20	4 minuty 7 sekund 4,55	4 minuty 17 sekund 4,34
3,78	**3,69**	**3,68**	**3,56**	**3,48**
dobra	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dostateczna**
celująca	**bardzo dobra**	**celująca**	**niedostateczna**	**mierna**
291 zł	**306 zł**	**258 zł**	**604 zł**	**532 zł**
291/3,78² = 20,37	**306/3,69² = 22,47**	**258/3,68² = 19,05**	**604/3,56² = 47,66**	**532/3,48² = 43,93**

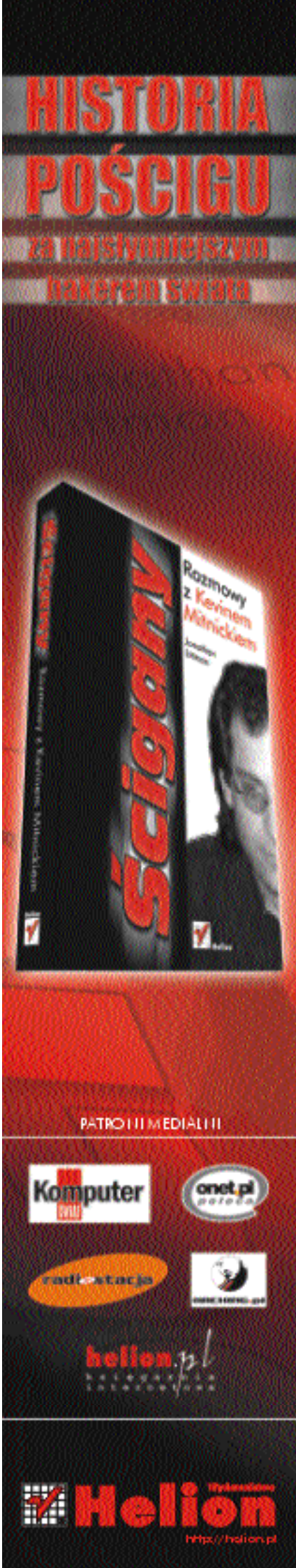

W tabeli przedstawiono oceniane kategorie wraz z przypisanymi im wagami procentowymi. Zmieniając wagi, można wytypować własnego lidera testu

	12. miejsce		13. miejsce		14. miejsce		15. miejsce		16. miejsce		17. miejsce	
	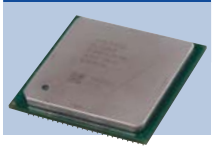				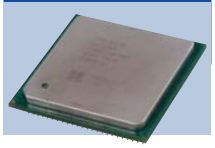		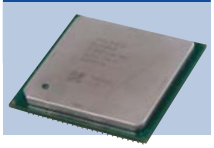		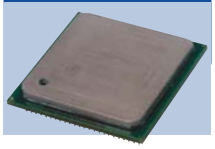		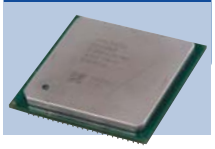	
Producent **Model** **Adres strony WWW producenta**	**Intel** **Celeron 2600** **www.intel.pl**	Ocena	**AMD** **Duron 1600** **www.amd.pl**	Ocena	**Intel** **Celeron 2500** **www.intel.pl**	Ocena	**Intel** **Celeron 2400** **www.intel.pl**	Ocena	**Intel** **P4 1,8** **www.intel.pl**	Ocena	**Intel** **Celeron 2000** **www.intel.pl**	Ocena
Waga												
Okres gwarancji	36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy		12 miesięcy		36 miesięcy	
Do testu dostarczył	Sirius.pl		Komputronik		Sirius.pl		Sirius.pl		Komputronik		Sirius.pl	
Telefon kontaktowy	(033) 8235211		(061) 8359400		(033) 8235211		(033) 8235211		(061) 8359400		(033) 8235211	
Właściwości procesora												
Nazwa kodowa rdzenia	Northwood		Applebred		Northwood		Northwood		Northwood		Northwood	
Częstotliwość taktowania	2600 MHz		1600 MHz		2500 MHz		2400 MHz		1800 MHz		2000 MHz	
Mnożnik/magistrala	26/100 MHz		12/133 MHz		25/100 MHz		24/100 MHz		18/100 MHz		20/100 MHz	
Typ gniazda	Socket 478		Socket A		Socket 478		Socket 478		Socket 478		Socket 478	
Napięcie zasilania rdzenia	1,55 V		1,5 V		1,55 V		1,55 V		1,575 V		1,55 V	
Ilość pamięci podręcznej L1	8 KB +12 KB trace cache		128 KB		8 KB +12 KB trace cache		8 KB +12 KB trace cache		8 KB +12 KB trace cache		8 KB +12 KB trace cache	
Ilość pamięci podręcznej L2	128 KB		256 KB		128 KB		128 KB		512 KB		128 KB	
Dodatkowe zestawy instrukcji	MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, 3DNow!		MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, SSE2	
Ilość oddawanej w postaci ciepła mocy	62 W		57 W		61 W		60 W		66 W		53 W	
Maksymalna temperatura procesora	72 stopnie		85 stopni		72 stopnie		71 stopni		77 stopni		68 stopni	
Przeciętna temperatura procesora w czasie trwania testu	40 stopni		37 stopni		40 stopni		40 stopni		31 stopni		36 stopni	
Wydajność w grach 25%		**2,72**		**3,00**		**2,70**		**2,63**		**3,00**		**2,50**
3DMark 2003 13%	5941 punktów	3,04	5874 punkty	3,00	5935 punktów	3,04	5897 punktów	3,01	5881 punktów	3,00	5822 punkty	2,96
Unreal Tournament 2003 Demo 3%	117,7 fps	2,85	133,4 fps	3,37	116 fps	2,80	112 fps	2,67	122,15 fps	3,00	102,7 fps	2,36
Comanche 4 3%	20,86 fps	1,32	30,61 fps	2,41	20,92 fps	1,33	19,34 fps	1,16	35,89 fps	3,00	19 fps	1,12
Aquamark 3 3%	29,7 fps	2,56	32,56 fps	2,90	29,8 fps	2,57	29,04 fps	2,48	33,4 fps	3,00	27,3 fps	2,27
GunMetal 3%	25,98 fps	2,74	30,03 fps	3,32	25,09 fps	2,61	25 fps	2,6	27,8 fps	3,00	22,65 fps	2,26
Wydajność w aplikacjach biurowych 25%		**3,05**		**3,30**		**3,00**		**2,95**		**3,00**		**2,62**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność biurowa 24%	85 punktów	3,10	90 punktów	3,34	84 punkty	3,05	83 punkty	3,00	83 punkty	3,00	76 punktów	2,66
SYSmark 2004 – komunikacja	79 punktów		99 punktów		78 punktów		77 punktów		78 punktów		71 punktów	
SYSmark 2004 – tworzenie dokumentów	98 punktów		104 punkty		97 punktów		96 punktów		97 punktów		87 punktów	
SYSmark 2004 – analiza danych	80 punktów		69 punktów		77 punktów		76 punktów		76 punktów		72 punkty	
Pakowanie plików 1%	3 minuty 16 sekund	1,88	2 minuty 47 sekund	2,38	3 minuty 16 sekund	1,88	3 minuty 18 sekund	1,85	2 minuty 21 sekund	3,00	3 minuty 41 sekund	1,55
Wydajność w aplikacjach profesjonalnych 25%		**3,62**		**3,49**		**3,54**		**3,37**		**3,00**		**2,71**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność tworzenia obiektów internetowych 25%	112 punkty	3,62	109 punktów	3,49	110 punktów	3,54	106 punktów	3,37	97 punktów	3,00	90 punktów	2,71
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów trójwymiarowych	95 punktów		109 punktów		95 punktów		92 punkty		96 punktów		84 punkty	
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów płaskich	136 punktów		113 punkty		132 punkty		126 punktów		102 punkty		100 punktów	
SYSmark 2004 – tworzenie publikacji internetowych	108 punktów		105 punktów		105 punktów		103 punkty		93 punkty		88 punktów	
Wydajność w aplikacjach multimedialnych 25%		**4,14**		**3,61**		**4,00**		**3,81**		**3,00**		**3,14**
Kodowanie z formatu DivX do Super Video CD 15%	10 minut 50 sekund	4,06	12 minut 5 sekund	3,54	11 minut 3 sekundy	3,97	11 minut 32 sekundy	3,76	13 minut 43 sekundy	3,00	13 minut 19 sekund	3,12
Kodowanie do MP3 10%	4 minuty 21 sekund	4,26	4 minuty 51 sekund	3,71	4 minuty 32 sekundy	4,04	4 minuty 41 sekund	3,88	5 minut 43 sekundy	3,00	5 minut 28 sekund	3,18
Ocena końcowa 100%		**3,38**		**3,35**		**3,31**		**3,19**		**3,00**		**2,74**
Jakość	**dostateczna**		**dostateczna**		**dostateczna**		**dostateczna**		**dostateczna**		**dostateczna**	
Cena/Jakość	mierna		celująca		mierna		dostateczna		niedostateczna		niedostateczna	
Cena	461 zł		245 zł		435 zł		387 zł		563 zł		350 zł	
Cena/Jakość – wyliczenie	$461/3{,}38^2 = 40{,}35$		$245/3{,}35^2 = 21{,}83$		$435/3{,}31^2 = 39{,}70$		$387/3{,}19^2 = 38{,}03$		$563/3{,}00^2 = 62{,}56$		$350/2{,}74^2 = 46{,}62$	

SFERiS®

SKLEPY Z LUDZKĄ TWARZĄ !

INSTYNKTOWNIE WIEM CO DOBRE

CREATIVE

SAMSUNG

intel inside pentium 4

KOMETA – idealny komputer
Zawodowa cena !

SAMSUNG

Procesor Intel Pentium 4 2.8GHz
Dysk Twardy Samsung 80GB 7200
Nagrywarka CDRW 52x Samsung
Karta grafiki FX 5200 64MB
Pamięc 400MHz 256MB
Dobra płyta główna ASROCK

KOMETA – standard
Procesor Intel Pentium 4 2.8GHz, 80GB 7200
CDRW 52x ,FX 5200 128MB,Pamiec 256MB
Rata 209 zł, **1720 zł netto**, 2099 zł brutto

Razem z tradycyjnie dobrym monitorem7" Samsung 755DFX
2 222 zł netto,
2 711 zł brutto
Rata 220 zł

Razem z najtrwalszym monitorem LCD 15" Samsung 152V
2 900 zł netto,
3 438 zł brutto
Rata 290 zł

Razem z najszybszym monitorem LCD 17" Samsung 172X
3 769 zł netto,
4 599 zł brutto
Rata 370 zł

Budujemy komputery w dowolnych konfiguracjach zawsze z najlepszych podzespołów

CREATIVE OKAZJA !!!
Klawiatura Radiowa i Myszka Radiowa
Głośniki SBS350 z Subwoofer za jedyne
199 zł netto, 243 zł brutto, Rata 24 zł

Taniej niż w super Medialnym Marktcie

dajesz pracę kupując polskie produkty

Sieć tylko Polskich sklepów komputerowych :

Bełchatów CH ECHO ul. Kolejowa 4 tel. 733-14-10 **Biała Podlaska** ul. Zamkowa 1A/3 tel.342-54-42 **Bielsko Biała** GH AUCHAN ul. B.M. Cassiono 412 tel.821-93-54 **Bielsko Biała** CH SFERA ul.Mostowa 5 tel.498-71-48 **Bydgoszcz** CH AUCHAN ul.Rejewskiego 3 tel.321-67-78 **Bydgoszcz** ul.Śniadeckich 18 tel.376-56-60 **Bydgoszcz** Galeria Pomorska ul.Fordońska 141 tel.588-22-42 **Bytom** CH PLEYADA ul. Dolnośląska 26 tel.395-87-56 **Częstochowa** GH AUCHAN przy trasie Katowickiej tel.377-82-06 **Gdańsk** CH ALFA ul.Kołobrzeska 41C tel. 558-54-78 **Gdańsk** CH Medison ul.Rajska 10 tel. 766-74-56 **Gdańsk** CH Manhattan ul.Grunwaldzka 82 tel.767-70-32 **Gdynia** CH Genat otw. 0V.04 **Kielce** CH ECHO ul.Świętokrzyska 20 tel.332-10-20 **Kraków** PLAZA CENTRUM al.Pokoju 44 tel.684-45-79 **Lublin** ul. Fabryczna 1A/7 tel.534-99-49 **Łódź** Galeria Łódzka ul.Piłsudskiego 15/23 tel.634-67-64 **Olkusz** CH ECHO ul. Rabsztyńska 2 tel.645-53-60 **Piła** CH ECHO ul. Ogińskiego 33 tel.215-62-32 **Pabianice** CH ECHO ul.Zamkowa 31 tel.215-47-10 **Płock** GH AUCHAN ul.Wyszogordzka 140 tel.366-35-41 **Radom** ul. Czachowskeigo 24 tel.363-10-08 **Piotrków Tyb.** CH ECHO otw. V.04 **Przemyśl** CH ECHO otw. V.04 **Radom** ul.Traugutta 17A tel.360-09-65 **Radom** CH ECHO ul.Żółkiewskiego 4 **Ruda Śląska** PLAZA CENTRUM ul.1-Maja 310 tel.771-83-80 **Rzeszów** CH REDUTA ul. Okulickiego 10 tel.863-63-32 **Rzeszów** CH GRAFFICA ul.Lisa Kuli 19 tel.858-05-70 **Siedlce** CH CHESTER ul. Piłsudskiego 9 tel.633-15-40 **Sosnowiec** CH PLEYADA ul. Staszica 8B tel.298-95-87 **Sosnowiec** GH AUCHAN ul.Zuzanny 20 tel.730-61-10 **Świętochłowice** CH ECHO ul. Chorzowska 19 tel.245-64-11 **Tarnobrzeg** ul.Szeroka 30 tel.823-42-46 **Tarnów** C.H ECHO ul. Błonie 2 tel.625-14-08 **Tczew** CH Echo ul.Kwiatowa 4 tel.532-52-11 **Warszawa** CENTRALA kupując w centrali dostaniesz 2 gry gratis do komputera ul.Dolna 15 tel. 840-73-40 **Warszawa** ul.Targowa 66 pawilon 3 tel.618-17-71 **Warszawa** Galeria Mokotów ul.Wołoska 12 tel.541-31-41 **Warszawa** CH Targówek ul. Głębocka 15 tel.331-05-36 **Warszawa** PARK WOLA ul.Górczewska 124 tel.533-42-38 **Warszawa** ul.Jana Pawła II 38 **Wrocław** CH KORONA ul. B.Krzywoustego tel.350-12-65 lub 85 **Zamość** CH ECHO ul.Stefana Wyszyńskiego 13 tel.638-09-80 **Zabrze** C.H. PLATAN pl. Teatralny 10 tel. 375-00-75

W tabeli przedstawiono oceniane kategorie wraz z przypisanymi im wagami procentowymi. Zmieniając wagi można wytypować własnego lidera testu

Najszybsze procesory na rynku

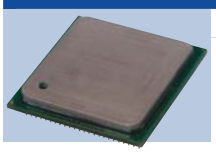
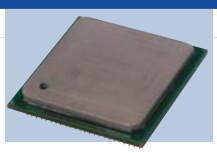
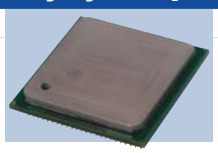

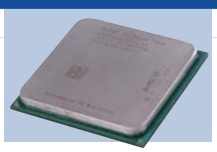

Producent	Intel	Ocena	Intel	Ocena	Intel	Ocena	AMD	Ocena	AMD	Ocena	AMD	Ocena
Model	**P4 3,4 EE**		**P4 3,4 E**		**P4 3,4**		**Athlon 64 3200+**		**Athlon 64 3000+**		**Athlon XP 3200+**	
Adres strony WWW producenta	**www.intel.pl**		**www.intel.pl**		**www.intel.pl**		**www.amd.pl**		**www.amd.pl**		**www.amd.pl**	
Waga												
Okres gwarancji	36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy		36 miesięcy	
Do testu dostarczył	Intel		Intel		Intel		Komputronik		Komputronik		Komputronik	
Telefon kontaktowy	(022) 5708100		(022) 5708100		(022) 5708100		(061) 8359400		(061) 8359400		(061) 8359400	
Właściwości procesora												
Nazwa kodowa rdzenia	Northwood Extreme Edition		Prescott		Northwood		ClawHammer		ClawHammer		Barton	
Częstotliwość taktowania	3400 MHz		3400 MHz		3400 MHz		2000 MHz		2000 MHz		2200 MHz	
Mnożnik/magistrala	17/200 MHz		17/200 MHz		17/200 MHz		10/200 MHz		10/200 MHz		11/200 MHz	
Typ gniazda	Socket 478		Socket 478		Socket 478		Socket 754		Socket 754		Socket A	
Napięcie zasilania rdzenia	1,65 V		1,4 V		1,6 V		1,5 V		1,5 V		1,65 V	
Ilość pamięci podręcznej L1	8 KB +12 KB trace cache		8 KB +12 KB trace cache		8 KB +12 KB trace cache		128 KB		128 KB		128 KB	
Ilość pamięci podręcznej L2	512 KB + 2 MB L3		1 MB		512 KB		1 MB		512 KB		512 KB	
Dodatkowe zestawy instrukcji	MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, SSE2, SSE3		MMX, SSE, SSE2		MMX, SSE, SSE2, 3DNow!, AMD64		MMX, SSE, SSE2, 3DNow!, AMD64		MMX, SSE, 3DNow!	
Ilość oddawanej w postaci ciepła mocy	102 W		103 W		89 W		89 W		89 W		76,8 W	
Maksymalna temperatura procesora	67 stopni		73 stopnie		68 stopni		70 stopni		70 stopni		85 stopni	
Przeciętna temperatura procesora w czasie trwania testu	43 stopni		56 stopni		39 stopni		40 stopni		38 stopni		47 stopni	
Wydajność w grach 25%		**4,24**		**4,11**		**4,13**		**4,17**		**4,03**		**3,76**
3DMark 2003 13%	6587 punktów	3,48	6625 punktów	3,51	6454 punkty	3,39	6470 punktów	3,4	6339 punktów	3,31	6239 punktów	3,24
Unreal Tournament 2003 Demo 3%	216 fps	6,00	200,4 fps	5,56	201,6 fps	5,60	216 fps	6,00	205 fps	5,71	191 fps	5,25
Comanche 4 3%	74,44 fps	6,00	57 fps	5,35	64,4 fps	6,00	65,15 fps	6,00	60,11 fps	5,70	48,9 fps	4,45
Aquamark 3 3%	47,54 fps	4,69	46,36 fps	4,55	46,4 fps	4,56	45,8 fps	4,49	44,5 fps	4,33	42,05 fps	4,04
GunMetal 3%	31,62 fps	3,55	32 fps	3,60	31,55 fps	3,54	31,61 fps	3,55	31,55 fps	3,54	31,8 fps	3,58
Wydajność w aplikacjach biurowych 25%		**5,75**		**5,61**		**5,37**		**5,26**		**4,98**		**4,46**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność biurowa 24%	140 punktów	5,75	138 punktów	5,65	132 punkty	5,36	131 punktów	5,31	125 punktów	5,02	113 punkty	4,45
SYSmark 2004 – komunikacja	95 punktów		94 punkty		97 punktów		111 punktów		110 punktów		110 punktów	
SYSmark 2004 – tworzenie dokumentów	197 punktów		180 punktów		172 punkty		168 punktów		161 punktów		146 punktów	
SYSmark 2004 – analiza danych	147 punktów		157 punktów		138 punktów		123 punkty		109 punktów		90 punktów	
Pakowanie plików 1%	1 minuta 23 sekundy	5,80	1 minuta 40 sekund	4,64	1 minuta 24 sekundy	5,71	1 minuta 49 sekund	4,17	1 minuta 51 sekund	4,08	1 minuta 41 sekund	4,58
Wydajność w aplikacjach profesjonalnych 25%		**6,00**		**6,00**		**6,00**		**6,00**		**6,00**		**5,64**
SYSmark 2004 – ogólna wydajność tworzenia obiektów internetowych 25%	207 punktów	6,00	183 punkty	6,00	202 punkty	6,00	176 punktów	6,00	172 punkty	6,00	161 punktów	5,64
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów trójwymiarowych	208 punktów		191 punktów		198 punktów		172 punkty		168 punktów		165 punktów	
SYSmark 2004 – tworzenie obiektów płaskich	234 punkty		204 punkty		235 punktów		206 punktów		203 punkty		178 punktów	
SYSmark 2004 – tworzenie publikacji internetowych	182 punkty		157 punktów		177 punktów		154 punkty		148 punktów		143 punkty	
Wydajność w aplikacjach mutimedialnych 25%		**6,00**		**5,84**		**6,00**		**5,49**		**5,32**		**5,50**
Kodowanie z formatu DivX do Super Video CD 15%	7 minut 26 sekund	6,00	7 minut 36 sekund	6,00	7 minut 37 sekund	6,00	8 minut 20 sekund	5,58	8 minut 41 sekund	5,32	8 minut 49 sekund	5,22
Kodowanie do MP3 10%	3 minuty 9 sekund	6,00	3 minuty 28 sekund	5,60	3 minuty 9 sekund	6,00	3 minuty 36 sekund	5,35	3 minuty 37 sekund	5,32	3 minuty 18 sekund	5,93
Ocena końcowa 100%		**5,50**		**5,39**		**5,38**		**5,23**		**5,08**		**4,84**
Jakość	**celująca**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**	
Cena/Jakość	nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany	
Cena	brak danych		brak danych		2171 zł		1542 zł		1198 zł		brak danych	
Cena/Jakość – wyliczenie	nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany		nieklasyfikowany	

Microsoft

O WINDOWS I LINUX KRĄŻY WIELE MITÓW. POZNAJ FAKTY.

Źródło: IDC 2002

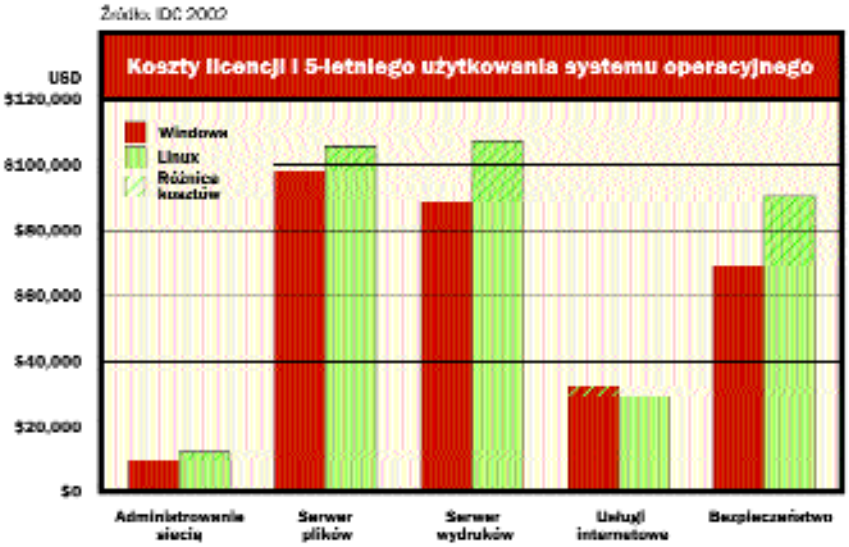

Badania International Data Corporation (IDC) przeprowadzone w Stanach Zjednoczonych dotyczyły kosztów licencji i pięcioletniego użytkowania środowiska serwerowego Linux i Microsoft® Windows®. Raport porównawczy dowodzi, że całkowity koszt użytkowania Windows jest niższy o 11% do 22%*. Dla uzyskania pełnych informacji o tym raporcie i kosztach poszczególnych usług wejdź na www.microsoft.com/poland/otofakty, gdzie znajdziesz także inne raporty i zestawienia.

Microsoft® Windows Server System™

* Badania dotyczyły użytkowników w Stanach Zjednoczonych, a ich wyniki mogą różnić się od rezultatów badań na polskim rynku. Raport sporządzono na zlecenie Microsoft.

©2004 Microsoft Corporation. Wszelkie prawa zastrzeżone. Microsoft, Windows, logo Windows, Windows Server System są zarejestrowanymi znakami towarowymi lub znakami towarowymi Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych Ameryki i/lub innych krajach. Nazwy firm i produktów użyte w tekście mogą być znakami towarowymi przysługującymi innym firmom.

FOT.: BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Bez żonglowania

Zanim kolejny raz zmienimy płytę w napędzie, zastanówmy się, czy nie ma wygodniejszego rozwiązania. Dzięki programom do kopiowania muzyki możemy stworzyć archiwum ulubionych piosenek na dysku twardym komputera

Co robić, gdy chcemy skopiować muzykę do przenośnego odtwarzacza lub zapisać na dysku komputera ulubione utwory, aby zawsze były pod ręką? Nieocenione okazują się wtedy aplikacje do **01 ripowania** krążków audio. Najlepiej skorzystać z programu, który poza tym, że umieści na dysku wskazane utwory, zadba także o skompresowanie plików, by zajmowały jak najmniej miejsca.

Komputer ŚWIAT przetestował dziewięć darmowych aplikacji do kopiowania muzyki o bardzo zróżnicowanych możliwościach. Ich podstawowym zadaniem jest ripowanie krążków audio oraz przeprowadzanie konwersji (zamiany) na jeden z popularnych formatów zapisu dźwięku. Tym razem pominięto programy uwzględnione w teście odtwarzaczy muzycznych opublikowanym w Komputer ŚWIECIE 9/2004 oraz narzędzia, które powiązane są z serwisami sprzedającymi muzykę (na przykład iTunes, Napster).

Wszystkie aplikacje przedstawione w tym teście zawierają opcje pozwalające na pobieranie z internetu tekstowych informacji o krążkach audio (na przykład nazwy utworów, tytuł albumu) oraz poprawne uzupełnianie **02 tagów ID3** w skompresowanych plikach. Warto podkreślić, że tylko cztery programy komunikują się z użytkownikiem po polsku.

Drogowskaz

Bez żonglowania	28
Szybkie pomijanie... zabezpieczeń	28
Prezentacja testowanych programów	29
EJaki enkoder wybrać?	32
Wyniki testu	32
Tak testował Komputer ŚWIAT	33

Co to właściwie jest...

01 ripowanie
Proces kopiowania muzyki z krążka audio na dysk komputera (zazwyczaj do formatu Wave – pliki zapisane w ten sposób zajmują tyle samo miejsca co na krążku audio).

02 tag ID3
Zbiór informacji tekstowych, dołączanych do większości plików muzycznych. Tagi ID3 występują w dwóch wersjach: ID3 v1, które zapisywane są na końcu pliku, oraz ID3 v2 (zapisywane na początku pliku i oferujące znacznie bogatszy zbiór informacji – oprócz tekstu mogą zawierać także grafikę).

03 freedb
Jeden z najpopularniejszych (obok CDDB) serwisów internetowych oferujących bazę danych z informacjami o krążkach audio. Aplikacje, które korzystają z freedb za pośrednictwem internetu, mogą pobierać z bazy danych komplet tekstowych informacji o krążkach audio (w tym nazwę albumu, wykonawcy, tytuły ścieżek). Zobacz: www.freedb.org

04 enkodowanie
Proces zmiany formatu plików (na przykład muzycznych).

05 błędy Jitter
Błędy odczytu informacji z krążka powstające w wyniku zakrzywienia promienia lasera przez zanieczyszczenia i rysy na płycie. Korekcja błędów Jitter polega na wielokrotnym odczytywaniu tego samego fragmentu płyty w celu odzyskania oryginalnych informacji.

06 bitrate
Średnia liczba bitów przypadających na sekundę strumienia audio. Im wyższy bitrate, tym lepsza jakość pliku.

Szybkie pomijanie... zabezpieczeń

Komputer ŚWIAT radzi, by przed dokonaniem zakupu zabezpieczonych płyt audio sprawdzać, czy na ich okładkach znajdują się informacje o ochronie przed kopiowaniem (ewentualnie zapytać o to sprzedawcę) i unikać zakupu takich krążków – starsze stacjonarne i komputerowe napędy CD mogą ich nie odtwarzać. Jeżeli posiadamy płyty, których nie daje się kopiować, istnieje sposób na pominięcie niektórych zabezpieczeń (na przykład firmy SunnComm stosowanych między innymi w albumach wydanych nakładem BMG). Wystarczy przed włożeniem krążka do napędu CD komputera nacisnąć i przytrzymać przez 10 sekund lewy Shift. Blokuje to uruchamianie strażnika, który uniemożliwia kopiowanie. O przegrywaniu zabezpieczonych płyt Komputer ŚWIAT pisał w numerze 10/2004.

1. miejsce

CDex 1.51

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

Test wykazał, że CDex to najlepszy i najwygodniejszy program do kopiowania muzyki. Oferuje niemal wszystko, co wymagający kolekcjoner plików muzycznych mógłby sobie wymarzyć. Działa poprawnie w dowolnej wersji Windows, od 95 do 2000/XP. Jeśli zdecydujemy się na CDex – powinniśmy zacząć pracę z aplikacją od ustawienia podstawowych parametrów kodowania dźwięku (obejmujących jakość, rozmiary plików oraz ich nazewnictwo). Gdy poświęcimy czas na dokonanie drobnych zmian w konfiguracji programu, kopiowanie krążków stanie się niemal automatyczne – CDex może samodzielnie pobierać dane z baz internetowych (korzysta z 03 **freedb**) i uzupełniać tagi ID3. Komputer ŚWIAT wysoko ocenił możliwość edycji nazw plików i katalogów, do których zapisywana jest muzyka – aplikacja według utworzonego przez nas wzorca nadaje odpowiednie nazwy wszystkim katalogom i plikom (na przykład: *nazwa_wykonawcy/nazwa_utworu.mp3*).

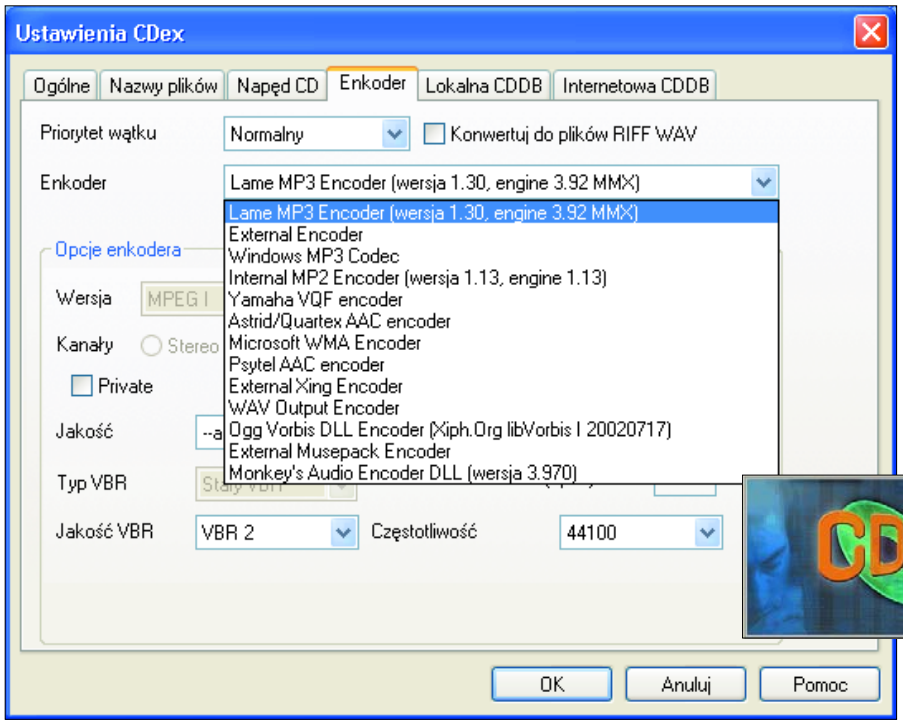

CDex zawiera bogaty zbiór predefiniowanych ustawień do większości znanych formatów muzycznych

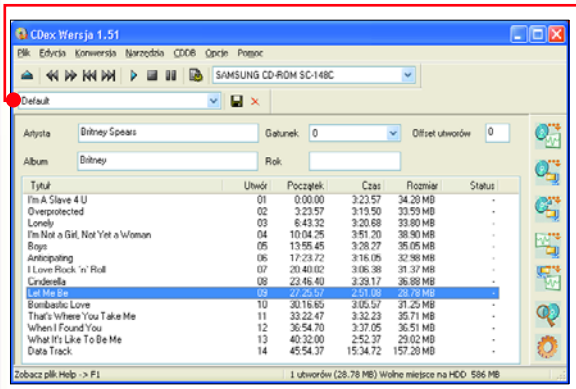

Ogromną zaletą aplikacji jest możliwość tworzenia osobnych profili zawierających zbiór ustawień dla różnych metod kodowania dźwięku. Unikamy dzięki temu wpisywania kilkunastu parametrów powiązanych z różnymi metodami 04 **enkodowania** za każdym razem, gdy postanowimy usłyszeć brzmienie dźwięku zakodowanego w inny sposób. Profile obejmują także ścieżki dostępu do plików oraz rodzaj tagów ID3. Po jednorazowym przygotowaniu ustawień profile można błyskawicznie zmieniać, wybierając je z listy.

CDex zyskuje przewagę nad konkurencją dzięki dołączonemu do wersji instalacyjnej pakietowi enkoderów umożliwiających zapisywanie muzyki w kilku popularnych formatach. Po zainstalowaniu aplikacji nie musimy już martwić się o żadne dodatkowe narzędzia – wszystko, co potrzebne, znajduje się w pakiecie.

Komfort pracy znacznie zwiększa wbudowany w CDex miniodtwarzacz (pozwalający na odsłuchiwanie krążków przed skompresowaniem muzyki).

Przydają się także narzędzia służące do poprawiania wielkości liter w nazwach albumów i tytułach utworów – podczas testów Komputer ŚWIAT znalazł wiele nazw utworów w bazie freedb zapisanych wyłącznie wielkimi literami. Do rozpoznawania i odczytywania egzotycznych lub niepopularnych formatów zapisu plików muzycznych możemy wykorzystać wtyczki do odtwarzacza Winamp.

Ten niemal idealny program do kopiowania muzyki ma drobne wady. Brakuje polskiej dokumentacji oraz pełnego tłumaczenia interfejsu. Przydałby się także edytor próbek dźwięku umożliwiający nakładanie prostych efektów na skopiowane utwory lub usuwanie wybranych fragmentów ścieżek audio.

+
- polska wersja językowa
- w pakiecie wiele enkoderów

–
- niekompletne tłumaczenie interfejsu
- brak polskiej dokumentacji

Jakość: bardzo dobra | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Albert L. Faber ➜ http://cdexos.sourceforge.net

Jak czytać tabelę testu

1 Najwyższa ocena przyznawana była wyłącznie wtedy, gdy aplikacja była wyposażona w pełny zestaw pięciu najważniejszych zdaniem Komputer ŚWIATA enkoderów.

Wbudowany odtwarzacz CD	3%
Wbudowane enkodery MP3/OGG/WMA/MusePack/Wave	8%
Obsługa dodatkowych enkoderów	3%
Wyrównanie głośności	3%
Obsługa internetowych baz danych	4%
Własna baza danych	2%

2 Przepisywanie nazw utworów z okładki albumu jest uciążliwe. Dlatego sprawna obsługa internetowych baz danych była wysoko punktowana.

3 Najwyższą ocenę otrzymywały programy, które pozwalają na swobodne tworzenie nazw katalogów i plików na bazie wzorca, który użytkownik może sam określić.

Zapis/edycja tagów ID3	3%
Dobór formatu nazw folderu i plików	3%
Automatyczne tworzenie list odtwarzania	2%

Programy do kopiowania muzyki

2. miejsce Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5

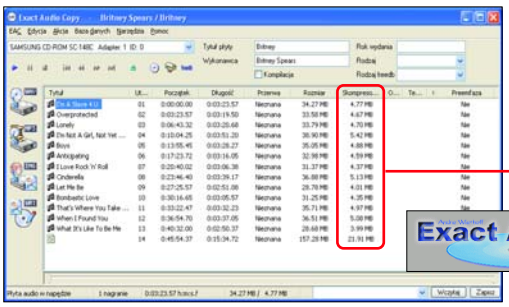

Jako jedyny riper Exact Audio Copy wyświetla w polu prognozowane rozmiary skompresowanych plików

Jeżeli nie wystarczają nam rozbudowane opcje CDex, powinniśmy wypróbować Exact Audio Copy. Jest to aplikacja przeznaczona dla bardziej zaawansowanych użytkowników komputerów. Program znacznie trudniej skonfigurować. Proces ripowania krążków trwa bardzo długo, ale ma to logiczne uzasadnienie – aplikacja próbuje stworzyć możliwie najbardziej wierną kopię utworu (przez dokładną korekcję 05 (s. 28) **błędów Jitter**). Największy mankament Exact Audio Copy to brak wbudowanego enkodera MP3 (jest tylko WMA i Wave) – musimy go pobrać samodzielnie.

+ wbudowany edytor próbek

− kłopotliwa instalacja

Jakość **dobra** Cena **darmowy**

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Andre Wiethoff ➜ www.ExactAudioCopy.de

3. miejsce Audiograbber 1.83

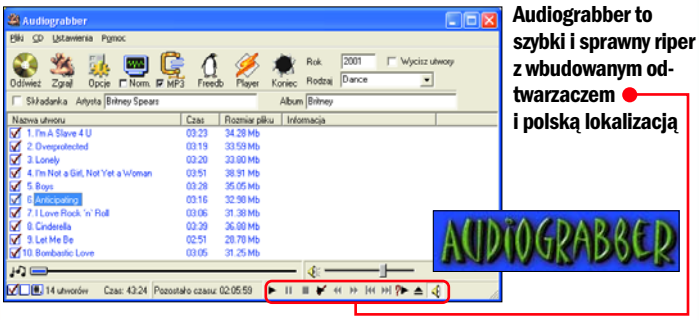

Audiograbber to szybki i sprawny riper z wbudowanym odtwarzaczem i polską lokalizacją

Jeszcze do niedawna Audiograbber był rozpowszechniany na licencji shareware – dziś jest dostępny za darmo i to z niezmienioną funkcjonalnością. W pakiecie brak dobrego enkodera MP3 (aplikacja korzysta z narzędzi wbudowanych w Windows, które mają poważne ograniczenia), za to możliwe jest kodowanie plików do kilku innych formatów. Jeśli lubimy eksperymenty z dźwiękiem, powinniśmy omijać Audigrabber, gdyż nie pozwala on na tworzenie profili ani nie oferuje gotowego zestawu ustawień dla enkoderów. Mimo uproszczeń jest to jednak sprawny i dość wygodny riper.

+ polska wersja językowa

− brak enkodera MP3

Jakość **dobra** Cena **darmowy**

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Jackie Franck ➜ www.audiograbber.com-us.net

4. miejsce CD'n'Go! Suite 2.00

Pakiet oprogramowania CD'n'Go! zawiera solidny riper oraz narzędzia do wypalania krążków

Dobry i wygodny riper przystosowany do pracy z większością popularnych enkoderów. Składa się z dwóch aplikacji – pierwsza służy do zgrywania ścieżek audio i kompresowania muzyki, druga to narzędzie do wypalania krążków audio z naszej kolekcji plików muzycznych. Jako jeden z dwóch testowanych programów CD'n'Go! domyślnie wykorzystuje bardzo szybki enkoder MP3 o nazwie Go-Go. Aplikacja może także enkodować muzykę do większości popularnych formatów zapisu dźwięku. Poważną wadą CD'n'Go! jest brak polskiej wersji interfejsu oraz polskiej dokumentacji.

+ narzędzia do nagrywania krążków

− brak polskiej wersji językowej

Jakość **dobra** Cena **darmowy**

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: n'Go! Software ➜ www.cdngo.com

5. miejsce dBpowerAMP Music Converter 10.1

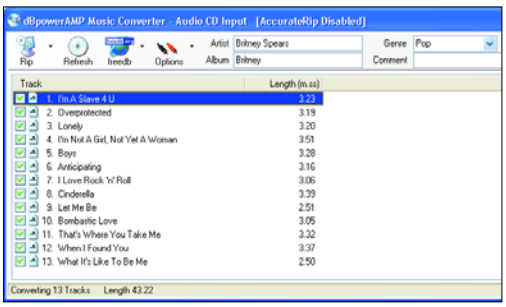

Wygodny interfejs aplikacji ułatwia korzystanie z programu, nawet jeśli nie znamy języka angielskiego

Za pomocą tej aplikacji możemy kompresować utwory bez uruchamiania programu! Wszystko dlatego, że dBpowerAMP dodaje własną opcję do menu kontekstowego Windows, co umożliwia sprawną konwersję wskazanych plików. Dobrze zorganizowany interfejs pozwala korzystać z aplikacji bez znajomości języka angielskiego. dBpowerAMP uwzględnia nową technologię AcurateRip (rodzaj internetowej bazy danych zawierającej sumy kontrolne poprawnie wykonanych kopii utworów). W aplikacji brak odtwarzacza CD, nie możemy także nagrywać dźwięku z zewnętrznego źródła.

+ obsługa AcurateRip

− brak polskiej wersji językowej

Jakość **dostateczna** Cena **darmowy**

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Illustrate ➜ www.dbpoweramp.com

6. miejsce Audio GoGo 2.0

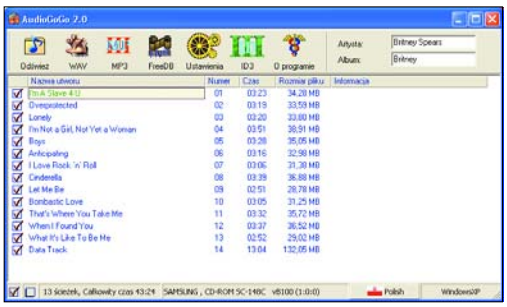

Audio GoGo to prosty i szybki konwerter – przyda się, jeżeli nie potrzebujemy kombajnu

Audio GoGo to rodzimy riper, który komunikuje się z nami po polsku. Na pierwszy rzut oka interfejs aplikacji jest niemal identyczny jak w programie Audiograbber, który zdobył trzecie miejsce, ale Audio GoGo ma mniejsze możliwości – pozwala jedynie na zapis ścieżek audio w postaci plików Wave lub MP3. Autor dołączył do programu enkoder MP3, więc nie musimy go samodzielnie poszukiwać. Audio GoGo wykorzystuje bardzo szybki enkoder, który zapewnia sprawne kopiowanie muzyki i bardzo dobrą jakość. Jeśli poszukujemy prostego konwertera – Audio GoGo to coś dla nas.

- + polska wersja językowa
- − brak obsługi innych formatów niż MP3

Jakość: dostateczna | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Dariusz Bauman ➜ www.audiogogo.prv.pl

7. miejsce FreeRIP 2.70

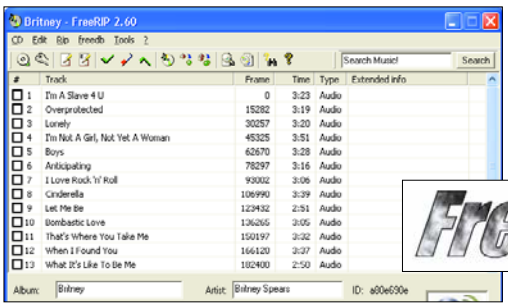

Mały, ale potrafi sprawnie kopiować muzykę z krążków

FreeRIP wyróżnia się prostą i wygodną obsługą. Program jest dostępny w języku angielskim. Po zainstalowaniu udostępnia zestaw niezbędnych kodeków pozwalających na zgrywanie ścieżek audio do najpopularniejszych formatów. Brakuje odtwarzacza, nie można też sporządzać list odtwarzania (dodatkowe pliki zawierające listy i kolejność ścieżek rozpoznawane przez większość odtwarzaczy) podczas kopiowania krążków. Program zawiera za to dobry moduł do edycji formatu nazw plików. FreeRIP przy domyślnej instalacji kopiuje na dysk zbędny program My Search Bar.

- + prosta obsługa
- − brak polskiej wersji językowej

Jakość: dostateczna | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: xP 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: MGShareware ➜ www.mgshareware.com/frmmain.shtml

8. miejsce Zlurp! 1.9.2

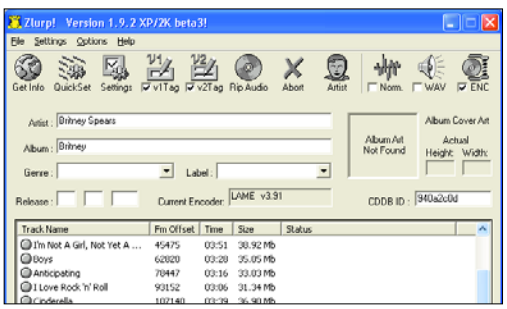

Zdarza się, że Zlurp podczas pracy nagle i bez powodu zawiesza się

Zlurp został wyposażony w większość istotnych dla ripera opcji – nie ma ograniczeń co do stosowanych enkoderów, poprawnie odczytuje informacje o krążkach z internetowych baz danych, pozwala także na wygodną edycję tagów ID3. Zabrakło polskiej wersji językowej oraz przynajmniej kilku profili dla różnych enkoderów. Zlurp teoretycznie może pobierać szczegółowe informacje o albumach, których nie ma w bazach CDDB i freedb (w tym zdjęcia okładek) z internetu, ale podczas testów Komputer ŚWIATA aplikacja zawieszała się podczas prób połączenia oraz czasami w trakcie kopiowania muzyki.

- + pobieranie informacji o albumach
- − program czasami się zawiesza

Jakość: dostateczna | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Hatman, Inc. ➜ www.zlurp.com

9. miejsce Rosoft Audio Tools Limited Edition 3.5

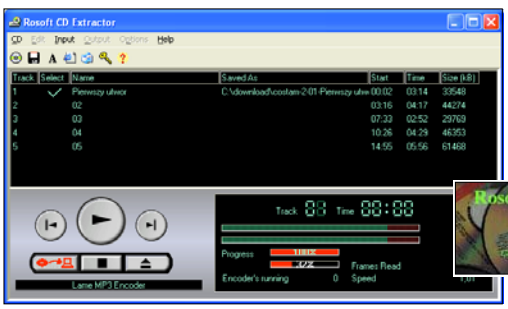

Ta aplikacja jest niewygodna i zupełnie bezużyteczna – lepiej omijać ją z daleka

Pakiet programów zawierający riper, enkoder i odtwarzacz krążków. Oprócz nieciekawego interfejsu charakteryzuje się skomplikowaną obsługą i małą liczbą opcji konfiguracyjnych. Aplikacja jest niechlujna – wymaga od nas zapisywania plików enkoderów w katalogu C:\Windows (zdaniem Komputer ŚWIATA program powinien przechowywać wszystkie dodatki we własnym folderze). Efekty, jakie pozwala osiągnąć aplikacja, poruszą nawet zupełnie niewrażliwe na muzykę osoby. Program zapisuje pliki MP3 z 06 (s. 28) bitrate 192 kbps, a ich brzmienia powstydziłoby się zdezelowane radio.

- + wbudowany korektor graficzny
- − kłopotliwa instalacja

Jakość: niedostateczna | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: P 32 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/XP
Producent: Rosoft Engineering ➜ www.rosoftengineering.com

Programy do kopiowania muzyki

Jaki program wybrać

Kodowanie plików audio to temat, który doczekał się już wielu opracowań sugerujących, które enkodery najdokładniej kopiują dźwięk. Co do jednego nie ma wątpliwości – kilkakrotne zmniejszenie rozmiaru pliku nieskompresowanego musi powodować stratę niektórych informacji, dźwięk słabo się pakuje i nawet najlepsze (Monkey's Audio, WaveZip) bezstratne konwertery z trudem zmniejszają rozmiary plików o połowę. Jeśli poważnie myślimy o przeniesieniu naszej kolekcji krążków audio do plików muzycznych, najpierw powinniśmy wybrać zależnie od naszych potrzeb jeden z formatów zapisu dźwięku. Komputer ŚWIAT przychodzi z pomocą, wskazując najczęściej stosowane enkodery.

Dźwięk bez zniekształceń

– Wave (*.wav*), Monkey's Audio (*.ape*) →❶ – oba formaty zapisują dźwięk skopiowany z krążków bez strat. W wypadku plików Wave dźwięk nie jest skompresowany i zajmuje dokładnie tyle samo miejsca, co na krążku audio, w plikach *.ape* stosowana jest kompresja, która w najbardziej optymistycznym wariancie pozwala zmniejszyć o połowę rozmiar pliku wynikowego.

Tradycyjne stratne formaty

– MP3 (*.mp3*, między innymi enkodery LAME →❷, Blade →❸) – format godny uwagi ze względu na wysoki stopień kompresji (10:1 przy bitrate 128 kb/s), ale niszczący brzmienie. Przy niskich wartościach bitrate (32–128 kb/s) słychać wyraźnie zniekształcenia, ale nie ma to znaczenia, jeśli mamy przeciętnej jakości głośniki komputerowe.

Nowoczesne stratne formaty

– MusePack →❸ (*.mpc*, *.mp+*), Advanced Audio Coding →❷ (*.aac*, *.mp4*), Windows Media Audio (*.wma*), Ogg Vorbis (*.ogg*) →❹ – kolejna generacja formatów zapisu dźwięku, które przy podobnych do MP3 rozmiarach plików tworzą wierniejsze kopie muzyki. Format AAC nieoficjalnie nazywany jest MP4.

Nawet najdokładniejsze metody kompresji nie zawsze idealnie oszukują słuch. Dlatego dobrym kryterium wyboru enkodera są testy odsłuchowe. Największy w Polsce test przeprowadził serwis MP3 Wirtualnej Polski →❺.

Poszukiwany, przesłuchiwany

Jakość odtwarzanego dźwięku zależy od odtwarzacza. Do odsłuchu różnorodnych form zapisu dźwięku dobrze korzystać z aplikacji, które nie tylko oferują wysoką jakość dźwięku (foobar2000 →❻), ale także odczytują wiele formatów (DeliPlayer →❼).

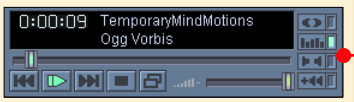

Adresy online

→❶ www.monkeysaudio.com
→❷ http://mitiok.cjb.net/
→❸ www2.arnes.si/~mmilut/
→❹ www.vorbis.com/download_win.psp
→❺ http://mp3.wp.pl/
→❻ www.foobar2000.org
→❼ www.deliplayer.com

Wyniki testu		1. miejsce	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce
Nazwa programu		CDex 1.51	Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5	Audiograbber 1.83	CD'n'Go! Suite 2.00
Producent/Autor	Waga	Albert L. Faber	Andre Wiethoff	Jackie Franck	n'Go! Software
Instalacja i serwis	**30%**	**2,97**	**3,07**	**3,23**	**2,23**
Polska wersja językowa	8%	jest, niekompletna, do pobrania jako osobny plik 3	jest 6	jest, do pobrania jako osobny plik 4	brak 1
Instrukcja obsługi	8%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Instalacja programu	4%	bezproblemowa 6	kłopotliwa (archiwum ZIP) 3	bezproblemowa 6	bezproblemowa 6
Serwis telefoniczny	3%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Ilość zajmowanego miejsca	2%	3,09 MB 6	5,10 MB 5	1,80 MB 6	7,48 MB 5
Odinstalowanie	1%	bezproblemowe 6	niemożliwe 1	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6
Dokumentacja w programie	2%	obszerna, po angielsku 3	uboga, po angielsku 2	obszerna, po angielsku 3	obszerna, po angielsku 3
Dokumentacja online	2%	obszerna, po angielsku 3	obszerna, po angielsku 3	obszerna, po angielsku 3	uboga, po angielsku 1
Możliwości programu	**70%**	**5,03**	**4,86**	**4,46**	**4,24**
Obsługa	10%	wyśmienita 6	wygodna 4	bardzo wygodna 5	wyśmienita 6
Wbudowany odtwarzacz CD	3%	cyfrowy i analogowy 6	cyfrowy i analogowy 6	cyfrowy i analogowy 6	analogowy 3
Wbudowane enkodery MP3/OGG/WMA/MusePack/Wave	8%	tak/tak/tak/nie/tak 5	tak/nie/tak/nie/tak[1] 3	tak/tak/tak/nie/tak[1] 4	tak/tak/tak/nie/tak 5
Obsługa dodatkowych enkoderów	3%	bez ograniczeń 6	bez ograniczeń 6	bez ograniczeń 6	bez ograniczeń 6
Obsługa bezstratnych formatów kompresji	2%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Nagrywanie i kodowanie dźwięku z zewnętrznego źródła	2%	jest 6	jest 6	jest 6	brak 1
Wyrównanie głośności	3%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Obsługa internetowych baz danych	4%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Własna baza danych	2%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Odczyt danych z CD-Text	2%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Zapis/edycja tagów ID3	3%	ID3 v1 i v2, wygodny edytor 6	ID3 v1 i v2, wygodny edytor 6	ID3 v1 i v2, wygodny edytor 6	ID3 v1 i v2, wygodny edytor 6
Dobór formatu nazw folderu i plików	3%	bardzo dużo możliwości 6	bardzo dużo możliwości 6	bardzo dużo możliwości 6	bardzo dużo możliwości 6
Automatyczne tworzenie list odtwarzania	2%	jest (formaty PLS, M3U) 6	jest (format M3U) 3	jest (format M3U) 3	jest (format M3U) 3
Wbudowane narzędzia i filtry do dźwięku	5%	brak 1	prosty edytor próbek, kilka efektów 4	brak 1	brak 1
Funkcje kopiowania zabezpieczonych krążków	4%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Korekcja błędów Jitter	5%	jest 6	jest 6	jest 6	brak 1
Wybór priotytetu zadania	2%	jest 6	jest 6	w ograniczonym zakresie 3	brak 1
Wysuwanie krążka/wyłączanie komputera po zakończeniu zadania	2%	jest/jest 6	jest/jest 6	jest/jest 6	jest/jest 6
Funkcje związane z nagrywaniem krążków	3%	brak 1	są 6	brak 1	są 6
Tworzenie profili	2%	możliwe 6	możliwe 6	niemożliwe 1	niemożliwe 1
Ocena pośrednia	**100%**	**4,41**	**4,32**	**4,09**	**3,64**
Punkty dodatnie/ujemne		funkcje poprawiania wielkości liter w nazwach +0,1	funkcje poprawiania wielkości liter w nazwach +0,1 pobiera teksty piosenek +0,1 powolne kopiowanie ścieżek przy domyślnych ustawieniach -0,1	obsługa krążków CD+G +0,1	funkcje poprawiania wielkości liter w nazwach +0,1
Ocena końcowa		**4,51**	**4,42**	**4,19**	**3,74**
Jakość		bardzo dobra	dobra	dobra	dobra
Cena		darmowy	darmowy	darmowy	darmowy

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 29

[1]Wykorzystuje zawarty w Windows enkoder Fraunhofera (z ograniczeniem do 56 kb/s), inne narzędzia do kodowania MP3 musimy pobrać samodzielnie. [2]Aplikacja przechowuje kodeki w katalogu C:\Windows

Tak Komputer ŚWIAT testował programy do kopiowania muzyki

Komputer ŚWIAT przywiązuje dużą wagę do tego, czy producenci oprogramowania dbają o klientów i dostarczają im aplikacje z bogatą dokumentacją i w ich ojczystym języku. Dlatego w każdym teście oprogramowania w części tabeli poświęconej instalacji i serwisowi uwzględniana jest dostępność polskiej wersji aplikacji, dokumentacji oraz podręcznika. Jeśli jednego z tych elementów brakuje lub program dostępny jest wyłącznie w języku angielskim albo dokumentacja nie została spolszczona – Komputer ŚWIAT wyróżnia odpowiednie rubryki kolorem czerwonym.

Możliwości programu

Wśród możliwości aplikacji zwrócono uwagę na wygodną obsługę programów oraz dołączone enkodery. Równie ważna ze względu na uniwersalność aplikacji jest możliwość uzupełniania programu za pomocą wtyczek o dodatkowe formaty zapisu dźwięku, w tym także bezstratne metody kompresji.

Zbadano, czy aplikacje pozwalają nagrywać dźwięk z zewnętrznego źródła (na przykład radia) i oferują odtwarzacz umożliwiający przesłuchanie ścieżek na krążkach audio przed skopiowaniem.

Ponieważ przepisywanie informacji z okładki albumu jest uciążliwe – istotne było także to, czy producenci programu zadbali o możliwość korzystania z internetowych baz danych, a także uwzględnili możliwość tworzenia list odtwarzania powiązanych ze zbiorem plików muzycznych (w ten sposób nie musimy dbać o kolejności utworów – zostaje ona zapisana w osobnym pliku).

Sprawdzono, czy programy zapisują pobrane z internetu informacje w tagach ID3, nazwach katalogów i plików – w wielu wypadkach dostępność takiego zbioru funkcji znacznie przyspiesza pracę, nie musimy samodzielnie przepisywać nazw utworów.

FOT.: M. NELKEN

Dziennikarz Komputer ŚWIATA w czasie testu badał, jak programy radzą sobie z kopiowaniem muzyki na różne formaty

Punkty dodatnie/ujemne

Punkty dodatkowe Komputer ŚWIAT przyznawał za zbiór funkcji porządkujących wielkość liter w nazwach krążków audio i utworów pobieranych z internetowych baz danych – bardzo często zdarza się, że nazwy utworów pisane są na przykład wyłącznie dużymi literami, a ich ręczne poprawianie jest czasochłonne. Odejmowano punkty między innymi za zawieszanie się riperów.

5. miejsce

dBpowerAMP Music Converter 10.1	Ocena
Illustrate	
	2,43
brak	1
brak	1
bezproblemowa	6
brak	1
2,7 MB	6
bezproblemowe	6
obszerna, po angielsku	3
obszerna, po angielsku	3
	3,87
bardzo wygodna	5
brak	1
tak/nie/nie/nie/tak	3
bez ograniczeń	6
jest	6
brak	1
jest	6
jest	6
jest	6
jest	6
ID3 v1 i v2, wygodny edytor	6
bardzo dużo możliwości	6
brak	1
brak	1
brak	1
jest	6
brak	1
jest/brak	3
opcjonalnie	3
niemożliwe	1
	3,44
integracja z menu kontekstowym	+0,1
	3,54

dostateczna

darmowy

6. miejsce

Audio GoGo 2.0	Ocena
Dariusz Bauman	
	3,07
jest	6
brak	1
kłopotliwa (archiwum ZIP)	3
brak	1
0,90 MB	6
niemożliwe	1
brak	1
przeciętna, po polsku	3
	2,81
bardzo wygodna	5
brak	1
tak/nie/nie/nie/tak	3
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
jest	6
brak	1
brak	1
ID3 v1 i v2, wygodny edytor	6
kilka gotowych wzorów	3
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
jest	6
jest/jest	6
brak	1
niemożliwe	1
	2,89
	2,89

dostateczna

darmowy

7. miejsce

FreeRIP 2.70	Ocena
MGShareware	
	2,20
brak	1
brak	1
bezproblemowa	6
brak	1
0,97 MB	6
przez Panel sterowania	3
uboga, po angielsku	2
uboga, po angielsku	2
	3,13
wyśmienita	6
brak	1
tak/tak/nie/nie/tak	4
brak	1
brak	1
brak	1
jest	6
jest	6
jest	6
brak	1
ID3 v1 i v2, wygodny edytor	6
bardzo dużo możliwości	6
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
brak/brak	1
brak	1
niemożliwe	1
	2,85
automatycznie instaluje My Search Bar	-0,1
	2,75

dostateczna

darmowy

8. miejsce

Zlurp! 1.9.2	Ocena
Hatman, Inc.	
	2,37
brak	1
brak	1
bezproblemowa	6
brak	1
3,2 MB	6
bezproblemowe	6
obszerna, po angielsku	3
uboga, po angielsku	2
	3,11
dość wygodna	3
brak	1
tak/nie/tak/nie/tak	4
bez ograniczeń	6
jest	6
brak	1
jest	6
jest	6
jest	6
brak	1
ID3 v1 i v2, wygodny edytor	6
bardzo dużo możliwości	6
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
jest/brak	3
brak	1
niemożliwe	1
	2,89
program czasami zawiesza się	-0,2
pobieranie szczegółowych informacji o albumach z sieci	+0,05
	2,74

dostateczna

darmowy

9. miejsce

Rosoft Audio Tools Limited Edition 3.5	Ocena
Rosoft Engineering	
	1,87
brak	1
brak	1
kłopotliwa[2]	3
brak	1
15,91 MB	5
przez Panel sterowania	3
obszerna, po angielsku	3
obszerna, po angielsku	3
	3,07
dość wygodna	3
cyfrowy	3
nie/nie/nie/nie/tak	2
bez ograniczeń	6
jest	6
jest	6
brak	1
jest	6
jest	6
brak	1
ID3 v1, wygodny edytor	3
kilka gotowych wzorów	3
jest (format M3U)	3
korektor graficzny, dostrajanie, zmiana głośności	2
brak	1
jest	6
brak	1
brak/brak	1
brak	1
niemożliwe	1
	2,71
automatycznie instaluje ClockSync	-0,1
brak obsługi tagów ID3 v2	-0,1
bardzo słaba jakość plików wynikowych	-0,5
	2,01

niedostateczna

darmowy

Gdy nie lubimy przeładowanych hoteli i tłumów ludzi na plaży, warto spróbować samemu zorganizować własne wakacje. Takie wyjazdy są tańsze i znacznie ciekawsze niż te zorganizowane przez biura podróży!

Co to właściwie jest...

01 internet
Sieć komputerowa o zasięgu światowym. Za pośrednictwem internetu można przesyłać pocztę elektroniczną, ściągać pliki, przeglądać strony WWW.

02 strona WWW
Zawartość widoczna w oknie przeglądarki stron WWW, po wpisaniu w niej adresu internetowego – połączenie tekstu, grafiki, animacji i dźwięku, zapisane w formacie HTML i przechowywane na serwerze WWW. Strony WWW to charakterystyczny element internetu, specyficzny dla niego nośnik informacji.

03 link
Odnośnik do innego dokumentu lub okna. Gdy klikniemy na link, nasz komputer połączy się ze wskazanym miejscem, by wyświetlić jego zawartość. Linki spotykamy najczęściej na stronach WWW i encyklopediach multimedialnych.

04 wyszukiwarka internetowa
Specjalny serwis internetowy, który znajduje na życzenie użytkowników określone informacje. Korzystając z tych serwisów, wpisujemy po prostu słowa lub zdania, które nas interesują.

05 Zielona Karta
Dokument potwierdzający wykupienie międzynarodowego ubezpieczenia samochodu. Od 1 maja 2004 roku posiadanie go nie jest obowiązkowe, gdy podróżujemy po państwach Unii Europejskiej. Jednak wjazd do części państw europejskich nienależących do Unii nadal wymaga posiadania Zielonej Karty. Kontroli Zielonej Karty dokonują celnicy na przejściu granicznym.

Drogowskaz

Na wakacje z internetu	34
Autoatlas w internecie	34
Dokąd jechać?	35
Przewodniki online	35
Ceny paliw	36
Stacje LPG w Europie	36
Przepisy drogowe	36
Nocleg na miejscu	37
Z dowodem czy paszportem?	37
Ubezpieczenie samochodu	37

Na wakacje z inter

Na folderach biur turystycznych widzimy często piękne, prawie puste plaże i błękitne morze. Niestety, jak przekonało się wielu turystów, rzeczywistość czasem wygląda zupełnie inaczej niż ta na zdjęciu.

Przepełniona plaża, hotel o niskim standardzie – czy warto ryzykować, skoro tańsze i ciekawsze wakacje możemy zorganizować sami, bez zbędnych pośredników?

Oczywiście do naszej wyprawy musimy się odpowiednio przygotować – pierwszym krokiem powinno być ustalenie celu wyjazdu. Korzystając z usług biura podróży, nie musimy martwić się o transport – nawet w najodleglejsze zakątki świata dolecimy samolotem w niewiele ponad 12 godzin.

Gdy jednak planujemy podróż własnym samocho-

Autoatlas w

Najciekawszy autoatlas Europy znajdziemy na stronie ViaMichelin. Wystarczy on jednak do pobieżnego zapoznania się z trasą i wyznaczenia odległości. Ponieważ pojawiają się błędy w proponowanych drogach, należy je sprawdzić, korzystając ze zwykłego atlasu.

1 W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres www.viamichelin.com i wciskamy Enter. Po chwili pojawia się zawartość **02 strony WWW**. Korzystając z pól ROUTES, wyznaczamy trasę.

2 W pole ● wpisujemy nazwę miejscowości, z której wyruszamy (po angielsku). W naszym wypadku będzie to Warsaw. W pole ● wpisujemy nazwę miejscowości będącej celem naszej podróży – Rijeka. Klikamy myszą na OK.

3 Niestety, okazało się, że w Europie znajdują się trzy miejsca o nazwie Rijeka ●. Z rozwijanego menu wybieramy ●, a potem klikamy myszą na ●.

4 Po chwili na ekranie widzimy wyznaczoną przez

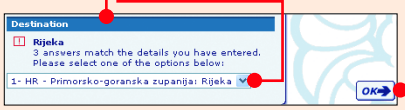

FOT.: MAURITIUS/BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Dokąd jechać?

Przed urlopem to proste pytanie zadają sobie setki Polaków. Warto najpierw dokładnie przyjrzeć się ofercie turystycznej wybranego kraju. W ramce obok Komputer ŚWIAT przygotował listę najciekawszych stron zawierających informacje turystyczne. Na przykładzie strony o Chorwacji (www.cro.pl) Komputer ŚWIAT pokaże, jak odnaleźć niezbędne informacje.

1 Ustanawiamy połączenie z internetem i w oknie przeglądarki wpisujemy adres www.cro.pl.

2 Po chwili na ekranie pojawia się zawartość strony. Poruszamy się po niej, korzystając z menu umieszczonego po lewej stronie. Dokładnie przejrzyjmy wszystkie pozycje, a w szczególności Forum. Znajdziemy tu wiele informacji nie tylko na temat samej Chorwacji, ale też miejsc, które warto odwiedzić, a nawet tanich noclegów.

3 Gdy chcemy poznać opinie innych turystów, odwiedźmy forum internetowe. Klikamy myszą na pole Forum. Znajdziemy tu wiele informacji nie tylko na temat samej Chorwacji, ale też miejsc, które warto odwiedzić, a nawet tanich noclegów.

Przewodniki online

Austria
www.austria-tourism.at
Belgia
www.trabel.com
Chorwacja
www.cro.pl
Cypr
www.visitcyprus.org.cy
Czechy
www.czechtourism.com
Dania
www.visitdenmark.com
Finlandia
www.visitfinland.com
Francja
http://pl.franceguide.com
Grecja
www.gnto.gr
Hiszpania
www.hiszpania-online.com
Holandia
www.holandia.pl
Niemcy
www.niemcy-turystyka.pl
Portugalia
www.portugalia-online.net
Słowacja
www.slovakia.org/tourism
Słowenia
www.slovenia-tourism.si
Szwajcaria
www.szwajcaria.net
Szwecja
www.szwecja.pl
Turcja
www.tourismturkey.org
Węgry
www.wegry.info.pl
Wielka Brytania
www.visitbritain.com
Włochy
www.enit.it

netu

dem, lepiej nie wybierajmy miejsc za bardzo oddalonych od naszego miejsca zamieszkania. Dziennie nie uda nam się raczej pokonać odległości większej niż 800 km.

Zastanawiając się nad celem wakacji, warto najpierw przyjrzeć się dostępnym w 01 internecie informacjom turystycznym. Lista adresów stron poświęconych poszczególnym państwom znajduje się w ramce obok.

Następnie wytyczamy trasę przejazdu – z pomocą przyjdzie nam na przykład strona ViaMichelin. Przed wyjazdem sprawdzamy również, jakie przepisy obowiązują w danym kraju – ważne są zwłaszcza informacje o maksymalnych prędkościach na poszczególnych kategoriach dróg.

Ostatni etap przygotowań to sprawdzenie potrzebnych dokumentów – przekraczając granice niektórych państw europejskich, musimy mieć ze sobą paszport.

Komputer ŚWIAT przygotował poradnik, jak korzystając z domowego peceta i internetu, przygotować się do wakacji. Przykładowa trasa przebiegać będzie z Warszawy do Rijeki w Chorwacji.

internecie

program trasę przejazdu. Korzystając z suwaka, możemy przybliżać i oddalać obraz. Umieszczone na obrzeżach mapy strzałki służą do przesuwania mapy. Na dole znajduje się szczegółowy opis trasy.

5 Znajdujące się z boku mapy menu umożliwia nam na przykład zaplanowanie najkrótszej trasy. Klikamy myszą na i z rozwiniętego menu wybieramy Shortest route. Trasa ulega zmianie. Zamiast wolniejszego przejazdu przez Słowację komputer proponuje krótszą drogę – wyjazd z Warszawy w kierunku Częstochowy i przejazd przez Czechy. Niestety, tutaj także nie zabrakło błędów – znacznie lepiej pojechać główną drogą przez Cieszyn i autostradą przez Graz.

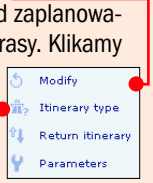

Rada Komputer ŚWIATA

Przed wyjazdem należy kupić szczegółową, papierową mapę Europy. Unikniemy problemów z odnalezieniem drogi i znajdziemy alternatywną trasę w wypadku korków. Warto, by pasażer dokładnie przyjrzał się planowanej trasie i pomagał kierowcy!

Samochodem po Europie

Ceny paliw

Niestety, ceny benzyny szybko rosną. Przed wyjazdem warto więc sprawdzić, jak kształtują się one w różnych częściach Europy. Tankując w krajach, w których jest ona tańsza, możemy zaoszczędzić kilkanaście złotych.

1 W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres www.iru.org. Po chwili na ekranie pojawia się strona Międzynarodowego Związku Transportu Samochodowego. Klikamy na przycisk Services to the Industry, a następnie na Fuel Prices.

Fuel Prices

Week N° 16 — The price of fuel is an important element in costing an international trip.

Drivers are invited to check this report which is compiled fortnightly from information supplied by IRU national associations and by "TCS Tourisme et Documents", Geneva.

Prices you can see here are an average for each country. Click on the country to see price fluctuation.

Country	Currency	95 lead free	98 lead free	Diesel
Austria	€	0.91	0.99	0.77
Belgium	€	1.07	1.10	0.80
Bulgaria	BGN	1.25	1.55	1.10
Croatia	HRK	6.75	6.87	5.55
Czech Republic	CZK	25.50	29.60	23.90
Denmark	DKK	8.63	8.85	6.98
Estonia	EEK	9.50	10.00	9.00
Finland	€	1.07	1.10	0.77

2 Po chwili na ekranie widzimy tabelę z cenami paliw. Niestety, ceny podawane są w różnych walutach – musimy więc je przeliczyć na złotówki.

Rada Komputer ŚWIATA

Przed wyjazdem należy przyjrzeć się kursom walut krajów, które odwiedzamy. W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres waluty.onet.pl. Następnie odnajdujemy i klikamy na. Po chwili na ekranie pojawiają się aktualne kursy walut.

Kursy Średnie NBP

Dolar (USD)	3.9988	-0.74%
Euro (EUR)	4.7894	-0.51%

więcej kursów »

Stacje LPG w Europie

Wielu polskich kierowców korzysta z instalacji gazowych. Niestety, za naszymi granicami stacji benzynowych, gdzie zatankujemy LPG, nie jest zbyt wiele. Przed wyjazdem należy sprawdzić, na których stacjach znajdziemy urządzenia do tankowania gazu.

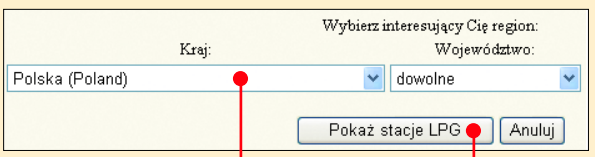

Wybierz interesujący Cię region:

Kraj: Polska (Poland) | Województwo: dowolne

Pokaż stacje LPG | Anuluj

1 W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres www.lpg.mtl.pl. Po otworzeniu się strony klikamy na Gdzie tankować LPG.

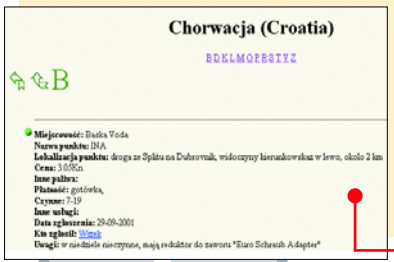

Chorwacja (Croatia)

2 Na ekranie pojawia się lista krajów. Z rozwijanego menu wybieramy Chorwacja (Croatia) i klikamy na.

3 Po chwili wyświetla się uporządkowana alfabetycznie lista stacji sprzedających LPG.

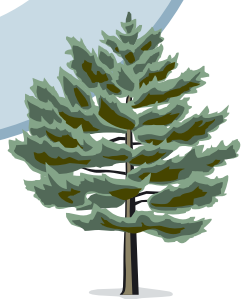

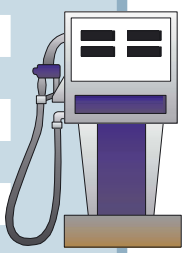

Przepisy drogowe

Spotkania kierowców z policją nie należą z reguły do najprzyjemniejszych. Przed wyjazdem za granicę należy poznać przepisy drogowe, jakie obowiązują w danym kraju. Unikniemy dzięki temu niepotrzebnych problemów oraz mandatów.

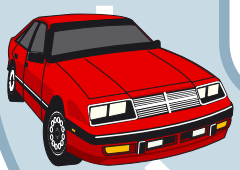

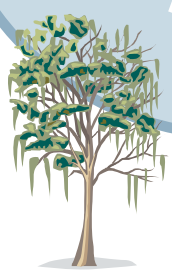

Podróż samochodem
- Autobusem po Europie
- Ceny autostrad
- Samochodem po Europie
- Ceny paliw

1 W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres abc.onet.pl. Po lewej stronie odnajdujemy dział i klikamy na 03 (s. 34) link.

2 Klikamy kolejno na Przepisy drogowe i na Przepisy w krajach europejskich. Po chwili na ekranie pojawia się tabela zawierająca informacje o dopuszczalnych prędkościach oraz wysokościach mandatów. Podane jest także dopuszczalne stężenie alkoholu we krwi.

kraj	dopuszczalna prędkość			mandaty			dopuszczalne stężenie alkoholu we krwi
	miasto	teren niezabudowany	autostrada	przekroczenie prędkości	niewłaściwe parkowanie	jazda po alkoholu	
Albania	50	80	b/d	b/d	b/d	b/d	0
Andorra	40	90	b/d	b/d	b/d	b/d	0,5
Austria	50	100	130	12-66 EUR lub zatrzymanie prawa jazdy na 3 miesiące	12-75 EUR	580-3650 EUR	0,5
Belgia	50	90	120	200-8500 EUR	25 EUR	125-10000 EUR	0,5
Białoruś	60	90	100	b/d	b/d	b/d	0

Nocleg na miejscu

Noclegi możemy zarezerwować przed wyjazdem na urlop. Unikniemy żmudnego odwiedzania kolejnych hoteli i poszukiwania wolnych miejsc. Niestety, biura podróży często pobierają prowizję za pośrednictwo w wynajmie. Jeżeli więc chcemy zaoszczędzić, poszukajmy kwater na miejscu. Warto jednak wcześniej sprawdzić, jak kształtują się ceny noclegów w wybranej przez nas okolicy.

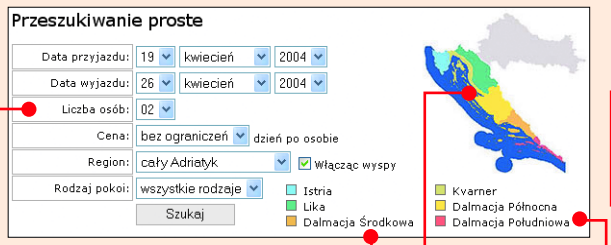

1 Poszukiwanie noclegu należy zacząć od odwiedzenia strony Adriatica.net W oknie przeglądarki internetowej wpisujemy adres www.adriatica.net. Klikamy na pole.

2 Wypełniamy formularz. W odpowiednie pola wpisujemy interesujące nas daty, liczbę osób. Korzystając z mapki oraz legendy, wybieramy region Chorwacji. Po wypełnieniu formularza klikamy na Szukaj.

3 Na ekranie widzimy listę noclegów. Klikamy na interesującą nas lokalizację, na przykład.

Miasto	Pokoje	B&B	Apartamenty
Barbat (wyspa Rab)			1
Crikvenica	14	14	12
Dramalj (Crikvenica)			2
Icići (Opatija)	3		11
Jablanac			1
Karlobag			3

4 Po chwili pojawia się szczegółowa lista dostępnych noclegów. Gdy chcemy dowiedzieć się więcej o interesującej nas lokalizacji, klikamy na.

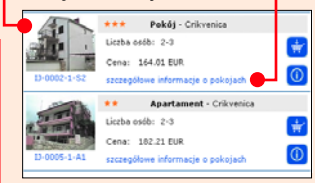

5 Na dole strony widzimy szczegółowy cennik. Pamiętajmy, że ceny noclegów w dużym stopniu zależą od daty naszego wyjazdu. W czerwcu i wrześniu ceny są niższe niż w lipcu i sierpniu.

Cennik (EUR za osobę/dzień)						
maks. liczba osób	min. liczba dni	01/01 28/05	29/05 02/07	03/07 03/09	04/09 01/10	02/10 31/12
		Nocowanie				
2	7	11.72	14.03	21.00	14.03	11.72
3	7	11.72	14.03	21.00	14.03	11.72

Rada Komputer ŚWIATA

Gdy szukamy noclegów w innych krajach, warto skorzystać z możliwości 04 (s. 34) **wyszukiwarki internetowej**. W oknie przeglądarki wpisujemy www.google.p. Na stronie w pole wpisujemy nazwę miejscowości, w której chcemy się zatrzymać, oraz słowo apartments. Gdy szukamy noclegów w Rimini, wpisujemy Rimini apartments.

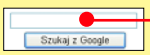

Z dowodem czy paszportem?

Od 1 maja zmianie uległy zasady podróży Polaków po Europie. Przede wszystkim podróżując po krajach Unii Europejskiej, nie potrzebujemy paszportów – wystarczy dowód osobisty. Pamiętajmy jednak, że udając się poza granice Unii, nadal musimy mieć paszport. Więcej informacji o zmianie przepisów po wstąpieniu do Unii Europejskiej znajdziemy na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Informacja dla obywateli polskich wyjeżdżających do krajów Unii Europejskiej po 1 maja 2004r.

1 W oknie przeglądarki wpisujemy adres www.msz.gov.pl.

Po chwili na ekranie pojawia się strona Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Przesuwamy kursor myszy na pole. Z rozwiniętego menu wybieramy.

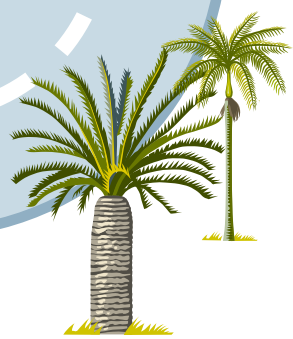

Ubezpieczenie samochodu

W trakcie podróży samochodem niezbędne jest ubezpieczenie. Po 1 maja wjeżdżając na terytorium krajów UE, nie musimy mieć 05 (s. 34) **Zielonej Karty** – wystarczy krajowe OC. Także podróże do niektórych krajów poza UE nie wymagają posiadania Zielonej Karty. Informacje na ten temat znajdziemy na stronie internetowej Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – www.pbuk.pl

1 W oknie przeglądarki wpisujemy adres www.pbuk.pl. Po otworzeniu się strony klikamy na System Zielonej Karty i z rozwiniętego menu wybieramy Mapa systemu.

2 Przesuwamy znajdującą się w głównym oknie mapę. Po chwili widzimy listę krajów oraz wymagany w nich rodzaj ubezpieczenia. Warto zauważyć, że cel naszej wycieczki – Chorwacja, wymaga jedynie wykupionego OC.

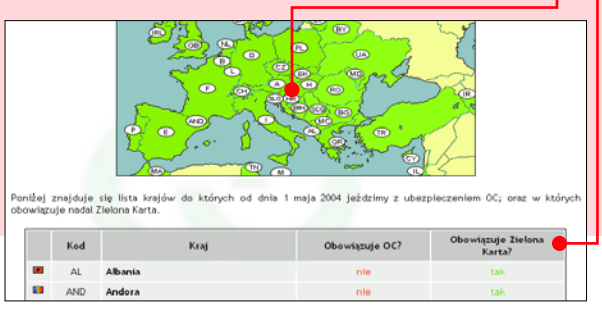

FOT.: STONE/FPM/montaż Komputer ŚWIAT

Pozioma linia

Stosując proste chwyty, możemy znacznie poprawić wygląd i czytelność strony WWW. Jednym z takich łatwych do wykonania elementów jest pozioma linia, która może nie tylko oddzielać bloki tekstu, ale także uatrakcyjniać naszą witrynę

Jeśli na naszej stronie znajduje się dużo tekstowych informacji, warto zadbać o ich czytelność. Najczęściej w tym celu stosuje się akapity. Komputer ŚWIAT proponuje jednak zastosowanie prostego elementu graficznego – poziomej linii. Dzięki dużym możliwościom ustalania jej wyglądu bez problemu dopasujemy ją do stylu naszej witryny. Z Komputer ŚWIATEM nauczymy się umieszczać poziomą linię na stronie. Poznamy także sposoby zmieniania jej długości oraz położenia.

Zwykła linia

Wstawienie na naszą stronę standardowej poziomej linii jest wyjątkowo proste – polega bowiem na wpisaniu w kodzie HTML strony WWW znacznika `<hr>`.

Za pomocą różnych parametrów możemy łatwo ustalić długość poziomej linii, jej położenie na stronie oraz grubość i wygląd kreski. Zobaczmy, jak można to zrobić najłatwiej.

```
<hr>

Niedawno dodałem na moją stronę WWW nowy element
języka HTML - poziomą linię. Dzięki temu
czytelność witryny znacznie się zwiększyła.

<hr width="50%">

Parę dni temu na mojej witrynie pojawił się
dział Nowości. Będę w nim prezentował wszystkie
dodane przeze mnie nowości witryny.

<hr width="150" align="right">
```

1 Aby ustalić długość poziomej linii, wewnątrz znacznika `<hr>` wpisujemy parametr `width`, w którym po znaku równości podajemy długość kreski. Możemy podać wartość procentową (po wpisaniu wartości `50%` otrzymujemy linię o długości połowy okna) lub ustalić długość kreski w pikselach.

2 Aby zmienić położenie poziomej linii na stronie, wewnątrz znacznika `<hr>` umieszczamy parametr. Jeśli chcemy, aby pozioma linia wyświetlała się z lewej strony okna przeglądarki internetowej, po znaku równości umieszczamy polecenie `left`. Wyrównanie do środka osiągniemy, wpisując parametr `center`, a do prawej strony – parametr `right`.

Niedawno dodałem na moją stronę WWW nowy element języka HTML - poziomą linię. Dzięki temu czytelność witryny znacznie się zwiększyła.

Parę dni temu na mojej witrynie pojawił się dział Nowości. Będę w nim prezentował wszystkie dodane przeze mnie nowości witryny.

3 Za pomocą specjalnego parametru możemy ustalić również grubość poziomej linii. Aby to zrobić, wpisujemy polecenie i po znaku równości podajemy grubość kreski w pikselach.

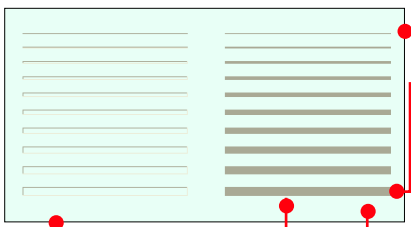

Poziome linie o grubości od 1 do 10 pikseli oraz tej samej grubości linie ze wstawionym do znacznika `<hr>` parametrem `noshade`

```
<hr size="4">
```

4 W specyfikacji HTML występuje jeszcze jeden parametr, którego zastosowanie zmienia nieco wygląd poziomej linii. Wystarczy wewnątrz znacznika `<hr>` umieścić polecenie `noshade`, a linia zostaje pozbawiona cieniowania.

Stylowa linia

Znacznie więcej niż za pomocą parametrów HTML możemy osiągnąć, stosując style CSS. Komputer ŚWIAT pokaże kilka możliwości zmiany koloru i wyglądu poziomej linii. Aby za pomocą arkusza stylów określić wygląd poziomej kreski, w sekcji `<head>` pliku HTML z naszą stroną umieszczamy blok deklaracji CSS. Wpisujemy w nim nazwę znacznika poziomej linii i w nawiasach klamrowych umieszczamy polecenia dotyczące wyglądu kreski.

1 Aby pozioma linia miała ustalony przez nas kolor, wpisujemy polecenia. Pierwsze dwa odpowiadają za kolor poziomej linii (niektóre przeglądarki wymagają polecenia `color`, inne z kolei polecenia `background-color` – najlepiej więc umieścić oba). Aby na przykład uzyskać kolor niebieski, w obu poleceniach wpisujemy wartość `blue` (możemy również podać kod RGB koloru). Polecenie `height` odpowiada za grubość linii – jest odpowiednikiem parametru HTML `size`.

```
<style type="text/css">
<!--
hr {
  color: blue;
  background-color: blue;
  height: 3px;
}
-->
</style>
```

```
<style type="text/css">
<!--
hr {
  color: white;
  background-color: white;
  height: 10px;
  border: 2px solid red;
}
-->
</style>
```

dopisujemy polecenie. Po znaku dwukropka umieszczamy w nim kolejno: grubość obramowania poziomej linii w pikselach, styl linii ramki (nazwy stylów, które możemy stosować, umieszczono w tabeli Styl linii) i kolor obramowania.

3 Atrakcyjna może być również pozioma linia trzykolorowa. Aby ją wykonać, w definicji stylów umieszczamy wszystkie pokazane tu polecenia. Grubość i barwę pierwszego koloru ustalamy za pomocą polecenia, a dolnego koloru – . Wpisujemy jeszcze kolor środkowy i grubość całej poziomej linii. Taka kreska z pewnością zaskoczy niejednego internautę oraz poprawi wygląd naszej witryny.

```
hr {
  color: yellow;
  background-color: yellow;
  height: 12px;
  border-top: 4px solid blue;
  border-bottom: 4px solid red;
}
```

2 Jeśli chcemy, aby nasza linia miała postać prostokąta, do deklaracji stylów z poprzedniego punktu

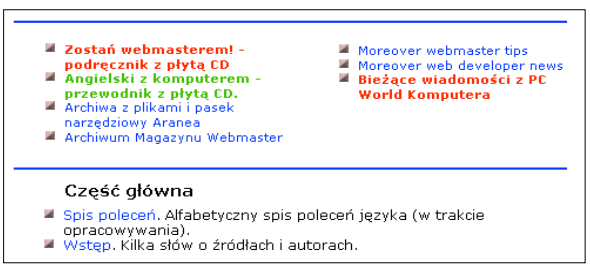

Na stronie http://webmaster.helion.pl poziome linie oddzielają bloki odnośników do poszczególnych części kursu HTML

Styl linii

Polecenie	Styl
solid	linia ciągła
dashed	linia przerywana
dotted	linia kropkowana

Czytelnicy online

Po raz kolejny Komputer ŚWIAT prezentuje ciekawe serwisy WWW stworzone przez Czytelników

Ze strony możemy pobrać darmowe wtyczki i narzędzia niezbędne do tworzenia stron WWW

Zrób to sam

Tworzenie serwisu WWW jest proste

Wortal Siteql.net zawiera porady dla wszystkich, których interesuje tworzenie serwisów internetowych. Na stronie znajdziemy bardzo dużo ciekawych informacji, które mają pomóc początkującym webmasterom w opanowaniu skomplikowanej wiedzy dotyczącej tworzenia kodów źródłowych, baz danych czy szablonów.

Info: ➜ www.siteql.net

Autor strony: Rafał Stasiak

Czytelne zdjęcia ilustrują porady dotyczące opieki nad krzewami

Kwaśna strona

Z cytryną za pan brat

Elegancki i obfity w treść serwis poświęcony cytrynom. Znajdziemy na jego stronach historię tych owoców, sposoby krzyżowania gatunków oraz wskazówki dotyczące prawidłowego sadzenia i ewentualnego leczenia tych popularnych cytrusów. Nie zabrakło również ciekawostek oraz linków do witryn o podobnej tematyce. Jeśli chcielibyśmy posadzić w domu własny cytrynowy krzew, wystarczy skontaktować się z autorem serwisu – z pewnością udzieli nam wielu cennych rad.

Info: ➜ www.tylkocytryny.webpark.pl

Autor strony: Jackowski

Co mi się dziś śniło?

Wszystko, co trzeba wiedzieć o śnie

Sen to część naszego życia, o której bardzo mało wiemy. Serwis Sennik Online zawiera obszerne informacje, dzięki którym dowiemy się, czym właściwie jest sen i czemu służy oraz co to są sny i jak je interpretować. Znajdziemy też rady, co robić, by szybko zasypiać, oraz sposób na pozbycie się koszmarów.

Info: ➜ www.sennik-online.webpark.pl

Autor strony: Senny

Na stronie znajdziemy sondy dotyczące tematyki sennej

10 godzin w drodze
bez tankowania energii

Nawet 10 godzin jazdy na jednej baterii. Najcieńsze i najlżejsze na świecie nadwozie ze stopów metali lekkich. Precyzyjna technologia pod maską. Doskonała widoczność pod każdym kątem. Słowem – mobilność, jakiej nie daje Ci żaden inny model. Dodatkowo – nagrodzony za styl prestiżowym wyróżnieniem IF Design Award 2004.

1M 50
- Technologia mobilna Intel® Centrino™
- Znakomita żywotność baterii do 10 godzin*
- Waga: 2,4 kg

- Procesor Intel® Pentium® M 1,6 GHz
- Pamięć 512 MB DDR RAM
- Microsoft® Windows® XP Professional Edition
- Grafika ATI Radeon 9600
- Wyświetlacz 15" SXGA+ z szerokim kątem widzenia
- Wbudowana łączność bezprzewodowa 802.11b
- Wbudowany czytnik kart SD
- Ultracienka obudowa wykonana ze stopów magnezowych i włókien węglowych

*przy zastosowaniu baterii 9-celowej

iF 2004

centrino MOBILE TECHNOLOGY

www.lge.pl

LG Life's Good

Nowa twarz peceta

Co to właściwie jest...

01 DOS
Jeden z pierwszych szeroko stosowanych systemów operacyjnych w komputerach osobistych, umożliwiający pracę w trybie tekstowym. Miał kilka odmian, które różniły się nieznacznie funkcjonalnością oraz nazwą. Najpopularniejsze wersje produkowane były przez IBM (PC-DOS) oraz Microsoft (MS-DOS).

02 MHz, megaherc
Szybkość procesora definiuje się jako liczbę operacji wykonywanych w ciągu sekundy. Podaje się je w jednostkach zwanych hercami (Hz), lecz szybkości te są obecnie tak duże, że używa się podjednostki megaherc (MHz), oznaczającej miliony herców, i gigaherc (GHz) – miliardy herców.

03 XT
Ang. eXtended Technology – rozszerzona technologia. Jeden z pierwszych modeli komputera osobistego IBM sprzedawany od 1981 roku wyposażony w procesor 8086 lub 8088.

04 AT
Ang. Advanced Technology – zaawansowana technologia. Jeden z modeli komputera IBM sprzedawany od 1984 roku, wyposażony w procesor 286.

05 386SX
Uboższa w możliwości odmiana procesora 386DX, obsługuje jedynie 16-bitową magistralę danych (może przesłać o połowę mniej danych niż 32-bitowy 386DX).

06 386DX
Rodzaj 32-bitowego procesora wprowadzonego na rynek w 1985 roku. Jest kompatybilny z wcześniejszymi procesorami Intela 8086 i 286.

Drogowskaz

Nowa twarz peceta	40
Zastosowanie używanych komputerów	40
Czy starego oprogramowania używamy legalnie	41
Niekompletna układanka	41
Koszty komponentów (zakres cen)	41
Komputer do prac biurowych	42
Perełki za darmo	42
Przykładowe ceny	43
Internet w DOS-ie	43
Co zadziała na starym pececie	44
Jak nagrać obraz krążka	45
Adresy online	46
DOS do zabawy i nie tylko	46
Przydatne narzędzia	46

Terminator zawsze miał problemy z cerą. Co gorsza, już w drugiej części sagi okazał się modelem przestarzałym. Ale czy przez to bezużytecznym?

FOT.: MEDIUM

Gdzie szukać programów użytych w tym poradniku

Program	w internecie
FreeDOS beta 9	www.freedos.org
Nero 6 Demo	www.nero.com

W domach wielu z nas zapewne kurzy się gdzieś za szafą stary komputer, który jeżeli działa, to raczej tylko pod 01 **DOS-em** – jednym z pierwszych systemów operacyjnych. Czy warto poddać renowacji takiego staruszka? Wszystko zależy od tego, jakie zastosowania wymyślimy dla pradziadka współczesnych Athlonów, Duronów i Celeronów. Komputer ŚWIAT znalazł jednak kilka zadań, którym mogą sprostać nawet leciwe komputery o niezbyt imponujących osiągach procesora (od 66 do 350 02 **MHz**).

Zastosowanie używanych

Konfiguracje sprzętowe/Zastosowanie	Do pracy		
Zadanie	**Pisanie tekstu, praca w sieci**	**Internet/ruter**	**Prace biurowe**
Procesor (minimalna konfiguracja)	486/66 MHz	486/66 MHz	P 100 MHz
Pamięć	8 MB	8 MB	32 MB
Stacja dyskietek	3,5"	3,5"	3,5"
Napęd CD-ROM	brak	jest	jest
Napęd CD-R	brak	brak	brak
Dysk twardy	brak	0,5 GB	1 GB
Karta graficzna	0,5 MB	0,5 MB	2 MB
Karta muzyczna	brak	brak	brak
Karta sieciowa	brak	jest	brak
Modem zewnętrzny	brak	jest	brak
Klawiatura	jest	jest	jest
Mysz	brak	brak	jest
System operacyjny	DOS	DOS, Linux	Windows
Oprogramowanie	Bootable Freedos 1.0 →1, dyskietka startowa Win 9x/Me	Bootable FreeDOS beta9 →2 (Methusalem), Arachne →3, FREESCO →5, →6	Office 95, OpenOffice 1.1 →4,
Zastosowanie	● edycja tekstu ● zabawa w stare gry	● korzystanie z usług internetowych (WWW, poczta) ● budowa własnej sieci ● zabawa w stare gry	● prace biurowe ● wyświetlanie plików graficznych ● zabawa w stare gry
Szacunkowe koszty komputera	**50–150 zł**	**100–150 zł**	**150–200 zł**
Koszt monitora	**50–400 zł**	**50–400 zł**	**100–400 zł**
Koszty oprogramowania	**darmowe**	**darmowe**	**150–850 zł**
Razem	**100–550 zł**	**150–550 zł**	**450–1450 zł**

[1] Wymaga specyficznych kart graficznych (NVIDIA, Matrox, ATI, S3 Savage, Intel, Trident 3DFx, SiS, Castlerock) oraz BIOS-u umożliwiającego uruchomienie komputera z krążka CD

Niekompletna układanka

Brak niektórych komponentów to największa przeszkoda, często uniemożliwiająca uruchomienie starego komputera. Co zrobić, gdy odnaleziony na szafie lub zalegający na poddaszu pecet jest niekompletny – brakuje stacji dyskietek, dysku twardego? Przede wszystkim musimy zastanowić się, do czego zamierzamy wykorzystać dodatkowy komputer. Być może nie wszystkie komponenty są potrzebne! Przecież do wyświetlania zdjęć lub pracy w internecie karta muzyczna nie jest wymagana. A do wyświetlania filmów możemy przecież wykorzystać komputer bez dysku twardego.

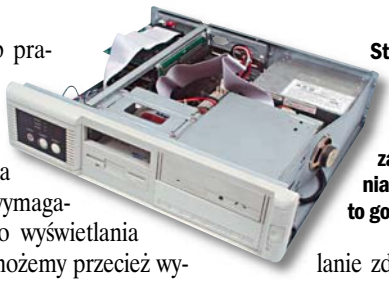

Stary, zakurzony pecet sprawdzi się w wielu zastosowaniach. Nie warto go wyrzucać

Komputer ŚWIAT wytypował pięć zestawów, które można wykorzystać do pisania tekstu, prac biurowych, korzystania z internetu, multimediów i zabawy (wyświetlanie zdjęć, słuchanie muzyki, a także kopiowanie krążków), oraz komputer przeznaczony do wyświetlania filmów. Informacje na temat wymaganych komponentów w poszczególnych zestawach (wraz z ich kosztami opracowanymi na podstawie danych z giełdy komputerowej i Allegro) znajdują się w tabeli na stronie 40. W ramce Koszty komponentów Komputer ŚWIAT zamieścił przykładowe ceny elementów komputera, które być może będziemy musieli dokupić. W ramce na stronie 43 zamieszczono cenniki używanych, kompletnych zestawów komputerowych i przydatnego oprogramowania – wszystko to możemy kupić na giełdach komputerowych i aukcjach internetowych.

komputerów

Do zabawy	
Grafika, muzyka, kopiowanie krążków	**Wyświetlanie filmów**
P 200 MHz	P 266 MHz
64 MB	128 MB
3,5"	3,5"
jest	jest
jest	brak
1 GB	brak
2 MB	4 MB[1]
jest	jest
brak	brak
brak	brak
jest	jest
jest	jest
DOS, Windows	Linux
FreeDOS beta9 →2, CDRoast 3 →7, damp →8, CD Player →9, Midier →10, PictView →11	eMovix, Movix, Movix2 →12
● wyświetlanie plików graficznych ● słuchanie muzyki ● kopiowanie krążków ● zabawa w stare gry	● wyświetlanie filmów MPEG, DivX ● słuchanie muzyki ● zabawa w stare gry ● wyświetlanie plików graficznych
200–250 zł	**250–300 zł**
100–400 zł	**100–400 zł**
150 zł	**darmowe**
450–800 zł	**350–700 zł**

Koszty komponentów (zakres cen)

Stary komputer często pozbawiony jest niektórych komponentów. Możemy je zdobyć na giełdach komputerowych i serwisach aukcyjnych

Procesor* (minimalna konfiguracja)	30–200 zł (486/66-PI/266)
Pamięć	10–100 zł (4–128 MB)
Stacja dyskietek	5–30 zł (3,5")
Napęd CD-ROM	10–50 zł (1x–52x)
Napęd CD-R	20–100 zł (1x–12x)
Dysk twardy	10–50 zł (0,5–3 GB)
Karta graficzna	5–150 zł (1 MB-GF2 MX)
Karta muzyczna	5–40 zł (Sound Blaster–Sound Blaster Live!)
Karta sieciowa	5–15 zł
Modem zewnętrzny	3–150 zł
Klawiatura	10–50 zł
Mysz	5–50 zł

*Do ceny procesora doliczono płytę główną, obudowę i zasilacz

Czy starego oprogramowania używamy legalnie

Paweł Jóźwiak
radca prawny

Odkurzenie starego komputera to żaden problem. Ale co z aplikacjami? Może wystarczy, jeśli odszukamy i przejrzymy stare krążki CD i dyskietki? Oto, czego Komputer ŚWIAT dowiedział się od prawnika:

Osoby, które miały w dniu 23 maja 1994 roku dowolny program komputerowy, mogły go dalej używać w dotychczasowym zakresie, bez osobnej zgody i wynagrodzenia dla autora. Nie miał przy tym znaczenia sposób, w jaki weszły w posiadanie tego programu. Mogły, ale niestety już nie mogą. Artykuł 124 ust. 3 prawa autorskiego został bowiem skreślony w dniu 22 lipca 2000 roku. Po tym dniu użytkownicy, którzy nielegalnie korzystali z programów komputerowych (zakupionych przed 24 maja 1994 roku), powinni zaniechać ich eksploatacji lub uzyskać stosowną licencję od uprawnionego podmiotu.

Obecnie nie można więc korzystać z pirackiego programu uzyskanego przed wejściem w życie nowego prawa autorskiego ani udostępniać go innym osobom.

Co to właściwie jest...

07 ruter
Ang. router – wyznacznik tras. Urządzenie (lub program) łączące dwie sieci komputerowe, na przykład LAN z internetem, i odpowiedzialne za przesyłanie informacji między tymi sieciami.

08 dyskietka startowa
Dyskietka magnetyczna z zapisanymi na niej najważniejszymi elementami systemu operacyjnego, które umożliwiają korzystanie z podstawowych funkcji peceta.

09 BIOS
Ang. Basic Input/Output System – podstawowe procedury wejścia-wyjścia. Program zapisany w pamięci każdego peceta. Testuje on sprzęt po włączeniu komputera, uruchamia system operacyjny, kontroluje transfer danych pomiędzy komponentami, takimi jak dysk twardy, procesor, napęd CD-ROM. Za pomocą wbudowanego w BIOS programu setup można zmieniać standardowe ustawienia BIOS-u, na przykład parametry podłączonych dysków twardych lub zachowanie się komputera po jego włączeniu.

10 polskie znaki diakrytyczne
Wszystkie litery z umieszczonymi nad lub pod nimi ogonkami, kropkami lub kreskami, na przykład ó, ą, ż.

11 obraz dyskietki
Plik komputerowy (zazwyczaj o rozszerzeniu *.img*) zawierający dokładną kopię całej zawartości dyskietki.

Komputer do prac biurowych

Bazując na konfiguracjach sprzętowych przedstawionych w tabeli na stronie 40, możemy określić, do czego możemy wykorzystać stary pecet i jaki zestaw jest nam potrzebny do wybranych zadań. Stare Pentium 100 MHz znakomicie sprawuje się jako maszyna do pisania, ale pod warunkiem, że działa w DOS. Nie ma co liczyć na to, że w takim komputerze zadziała Windows XP. Jeżeli nie zależy nam na wyglądzie systemu operacyjnego, a chcemy używać peceta zgodnie z jego przeznaczeniem (pierwsze modele były projektowane właśnie do prac biurowych), możemy zdecydować się na jedno z trzech rozwiązań.

Pierwsze, zdecydowanie najtańsze, wiąże się z koniecznością zrozumienia zasad pracy w środowisku MS-DOS. Pozostałe są znacznie kosztowniejsze – wymagają zdecydowanie szybszego peceta i zakupu odpowiedniego oprogramowania, zapewniają jednak większy komfort pracy, ponieważ zamiast zgłębiać tajniki MS-DOS, będziemy mogli skupić się na pracy w Windows.

Edytory w MS-DOS

Jednym z najtańszych (wystarczy pecet za 170 złotych) sposobów na wykorzystanie starego komputera jest praca z dokumentami tekstowymi w środowisku MS-DOS. Do tego celu wystarczy nawet bardzo powolny komputer, bez myszki, ale za to z przyzwoitą klawiaturą oraz dobrym monitorem. Nie musimy zamęczać naszego staruszka instalowaniem systemu operacyjnego, wystarczy utworzyć 08 (s. 41) **dyskietkę startową** Windows na innym posiadanym przez nas komputerze z działającym Windows 98 SE/Me.

Tworzymy dyskietkę startową

1 Aby utworzyć w Windows dyskietkę startową, z menu Start wybieramy kolejno Ustawienia i Panel sterowania. Klikamy dwa razy na ikonę.

2 W oknie, które pojawia się na ekranie, wybieramy zakładkę, następnie klikamy na przycisk.

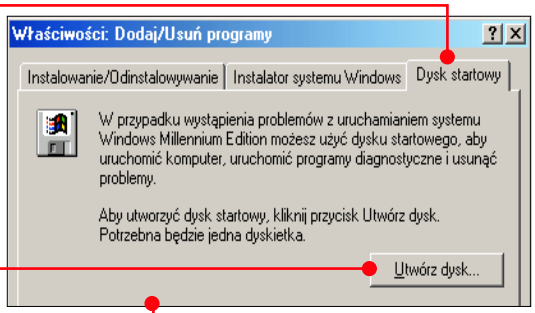

3 Wkładamy do napędu czystą, sformatowaną i niezabezpieczoną przed zapisem dyskietkę. Następnie klikamy w oknie na przycisk OK.

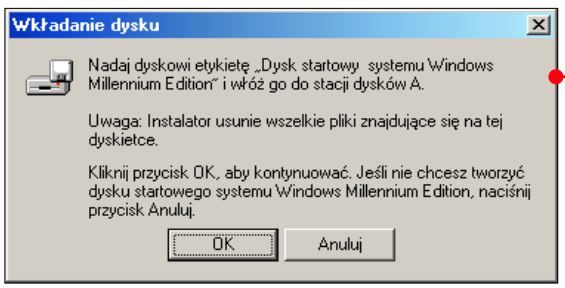

4 Musimy teraz poczekać, aż Windows zakończy kopiowanie plików, a następnie zamykamy okno i uruchamiamy stary komputer z dyskietki.

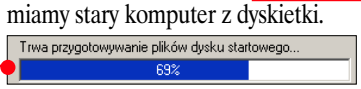

Rada Komputer ŚWIATA

Jeżeli komputer nie startuje z dyskietki, musimy podczas uruchamiania przejść do 09 (s. 41) **BIOS-u** i ustawić stację dyskietek jako pierwsze urządzenie startowe.

Edycja tekstu

1 Po uruchomieniu starego peceta z utworzonej dyskietki startowej na ekranie widzimy menu w trybie tekstowym. Posługując się klawiszami i, podświetlamy opcję `Uruchom komputer bez obsługi CD-ROM.` (podczas pracy nie będzie nam potrzebny napęd CD-ROM), a następnie naciskamy klawisz Enter.

2 Po kilkunastu sekundach na ekranie pokazuje się znak zachęty: `A:\>_`. Wpisujmy polecenie `edit dokument.txt` i ponownie naciskamy klawisz Enter.

3 Na ekranie widzimy okno edytora, na pasku w górnej części wyświetlana jest nazwa edytowanego dokumentu. Polskie znaki uzyskujemy podobnie jak w Windows z wciśniętym klawiszem prawy Alt. Podobnie, naciskając lewy Alt i jedną z wyróżnionych liter, uzyskujemy dostęp do poszczególnych menu aplikacji (zobaczymy na ekranie rozwinięte menu z wyborem opcji). Przykładowo – aby zapisać tworzony dokument, naciskamy kolejno klawisze: prawy Alt i P, a następnie Z.

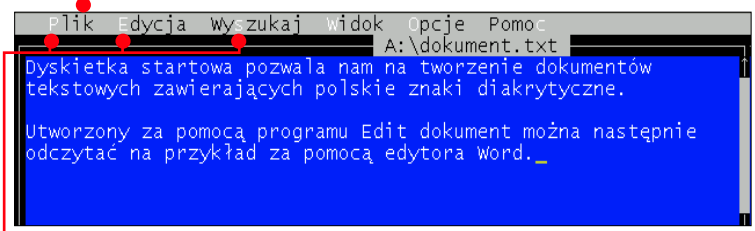

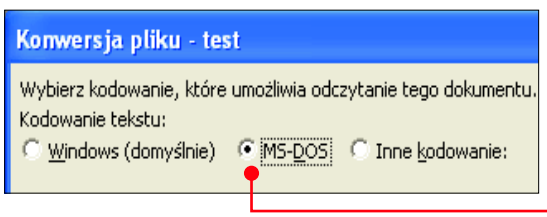

Rada Komputer ŚWIATA

Podczas pracy z dyskietką startową Windows musimy mieć na uwadze rozmiar wolnej przestrzeni (w wypadku dyskietki Windows 98 jest to 64 KB, Windows Me – 240 KB). Jeśli brakuje nam miejsca na tworzenie dokumentów, możemy zmodyfikować zawartość archiwum znajdującego się na dyskietce za pomocą dowolnego programu do pakowania plików (na przykład WinRAR, WinZip). Możemy usunąć na przykład pliki SCANDISK.EXE, CHKDSK.EXE i DEBUG.EXE.

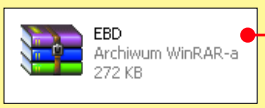

Odczyt dokumentów w edytorze Word

Dokumenty stworzone przy użyciu dyskietki startowej i odczytane za pomocą prostych edytorów tekstu nie są wyświetlane poprawnie. Problem dotyczy polskich 10 (s. 41) **znaków diakrytycznych**. Potrzebne do konwersji plików narzędzia znajdziemy w edytorze Word.

1 Wkładamy do stacji dyskietkę z dokumentem edytora Edit. Uruchamiamy Word, wybierając z menu Start kolejno Programy (w Windows XP Wszystkie programy) i Microsoft Word. Klikamy na.

Rada Komputer ŚWIATA

Program służący do importowania tekstu w Wordzie może nie zadziałać (nie uruchamia się w wypadku bardzo krótkich dokumentów) – w takim wypadku powinniśmy skorzystać z innej aplikacji pozwalającej na szybką konwersję znaków do standardu stosowanego w Windows, ze strony →16.

2 W oknie, które widzimy na ekranie, wskazujemy kolejno na Mój komputer i Stacja dyskietek 3,5 (A:). Zaznaczamy kliknięciem dokument. Klikamy na Otwórz. Na ekranie pokazuje się okno, w którym zaznaczamy pole przy i klikamy na OK.

Perełki za darmo

Jeśli potrzebujemy lepszego edytora tekstu niż Edit – możemy wypróbować QR Tekst, którego demonstracyjną wersję dla DOS-u znajdziemy na stronie →14. Za darmo, ale wyłącznie w języku angielskim, dostępny jest również przodek edytora Word działający w DOS-ie →15.

Stary Windows służy w biurze

Do typowej pracy biurowej nie jest nam potrzebny wyjątkowo szybki pecet i najnowsza wersja Windows oraz Microsoft Office. Większość naszych oczekiwań spełni komputer z procesorem Pentium 100 MHz z zainstalowanym Windows 95 oraz Microsoft Office 95 (6.0). Koszty nie są wygórowane – za komputer z monitorem zapłacimy 250–300 złotych.

Niestety, zdecydowanie droższe jest oprogramowanie. Windows 95 kosztuje od 50 do 150 złotych, a Office 95 – od 150 do 400 złotych. Warto pamiętać o tym, że kupując z drugiej ręki oprogramowanie, możemy trafić na ofertę sprzedaży samej licencji – jeśli zdecydujemy się na zakup licencji, krążek z instalacyjną wersją oprogramowania będziemy musieli zdobyć we własnym zakresie. Na dosyć wysokie ceny MS Office jest rada – w wielu wypadkach do pisania tekstu wystarczy dostępny w Windows program Notatnik (warto także wypróbować darmowy EditPad Lite →⑯ i program NotePad+ →⑰) albo niedoceniany Wordpad. A gdy to nam nie wystarczy, zawsze możemy dać szansę konkurentowi MS Office – darmowemu pakietowi OpenOffice →❹. I tu uwaga! Pakiet ten ma większe wymagania sprzętowe, tym samym koszty komputera wzrosną prawie o 100 złotych. Korzystając z tabeli Przykładowe ceny, możemy przekonać się, ile zapłacimy za kompletne stanowisko do pracy.

Przykładowe ceny

Używane komputery i oprogramowanie (Warszawska Giełda Komputerowa, Allegro)

Produkt	Cena
Komputery (całe zestawy)[1]	
Pentium 166 MHz	140 zł
Pentium II 233 MHz	180–230 zł
Pentium II 266 MHz	200–210 zł
Pentium II 350 MHz	310 zł
Pentium II 400 MHz	380 zł
Celeron 366	400 zł
Pentium II 450 MHz	550 zł
Duron 1600 MHz	700 zł
Pentium III 700 MHz	750 zł
Pentium III 833 MHz	800 zł
Celeron 2 GHz	2000 zł
Monitory	
15"	10–250 zł
17"	220–260 zł
Oprogramowanie – giełda komputerowa	
MS-DOS 6.22	100 zł
Windows 3.11	50 zł
Windows 95 (tylko licencja)[2]	70 zł
Microsoft Office 95	400 zł
Microsoft Office 97 Professional	700 zł
Microsoft Word 6.0 PL	200 zł
Oprogramowanie – Allegro	
MS-DOS 6.22	10–30 zł
Windows 3.11	25–50 zł
Windows 95	40–100 zł
Windsows 98 SE	100–300 zł
Microsoft Office 95	150 zł
Microsoft Office 97 Professional	600–650 zł
Microsoft Office 97 Standard	400 zł
Microsoft Office 2003	400 zł
Microsoft Office XP Professional	300–450 zł
Microsoft Works	20–100 zł
Microsoft Office 2000 Premium	1000 zł
Microsoft Word 2000 OEM	100–200 zł
Microsoft Word 6.0 PL	150 zł

[1]Średnie ceny (Allegro, giełda komputerowa) komputerów zależne od komponentów; większość komputerów standardowo wyposażona jest w dysk twardy (1–4 GB), CD-ROM, stację dyskietek, pamięć (16–64 MB), [2]W wypadku zakupu licencji zazwyczaj krążek z odpowiednią wersją oprogramowania musimy zdobyć we własnym zakresie

Internet w DOS-ie

Nie ma rzeczy niemożliwych. Nawet staruszek 386 może podróżować po internecie. Jak? Z dobrym DOS-em →❷ i przeglądarką Arachne →❸ na pokładzie. Aby wypróbować FreeDOS i Arachne, musimy pobrać z internetu 11 (s. 41) **obraz dyskietki** (plik o rozszerzeniu *.img*) oraz 12 (s. 46) **obraz krążka CD**, które zawierają instalacyjną wersję FreeDOS.

Pobieramy niezbędne pliki

1 Łączymy się z internetem. Wybieramy kolejno z menu Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy) i przeglądarkę Internet Explorer. W pole adresu wpisujemy →❷ i naciskamy klawisz Enter. Klikamy na ● i na odsyłacz • http://www.ibiblio.org/pub/micro/pc-stuff/freedos/files/ oraz kolejno na distributions/, beta9rc5/ i w kolejnym oknie na fdbootcd.iso.

Klikamy na Zapisz, wskazujemy na przykład Pulpit i ponownie klikamy na Zapisz. Pobieranie pliku przez modem (11 MB) zajmuje około 15 minut. Po pobraniu obrazu krążka klikamy na odsyłacz fdos1440.img, a potem na Zapisz, wskazujemy Pulpit i ponownie klikamy na Zapisz (pobieranie potrwa około dwóch minut).

No jasne. Skorzystaj z promocji. Zapomnij o efekcie czerwonych oczu, marnym oświetleniu czy rozmytych zdjęciach. Wybierz sobie i kup aparat cyfrowy HP, a swój stary oddaj nam. Dostaniesz nawet do 350 złotych oraz radość robienia i oglądania fantastycznych zdjęć. A Twój były aparat stanie się twórczym narzędziem, natchnieniem i surowcem dla studentów Royal College of Art w Londynie.

HP PHOTOSMART R707

1799 zł brutto*

Dla poszukujących wysokich parametrów technicznych

Nowoczesna i wygodna obudowa z frontem ze stali nierdzewnej

Rozdzielczość: 5,1 megapiksela

Zoom całkowity: 24x, optyczny: 3x

Technologia: HP Real Life™, HP Instant Share™

Wbudowana funkcja usuwania czerwonych oczu po wykonaniu zdjęcia

Tryb panoramiczny z podglądem na wyświetlaczu aparatu

Możliwość zapisu sekwencji wideo z dźwiękiem

HP PHOTOSMART 945

1999 zł brutto*

Dla bardziej zaawansowanych użytkowników

Rozdzielczość: 5,3 megapiksela

Zoom całkowity: 5dx, optyczny: 0x

Technologie: Adaptive Lighting, HP Instant Share™

Tryb ustawienia automatycznego i ręcznego

Kolorowy wyświetlacz LCD o przekątnej 5 cm

Możliwość zapisu sekwencji wideo z dźwiękiem

hp invent

Znajdź więcej powodów do uśmiechu.
Pytaj: 0 800 122 622, zajrzyj: www.hp.pl/pstryk

©2004 Hewlett-Packard Development Company L.P. Wszelkie prawa zastrzeżone.
* cena sugerowana

Praca ze starym pecetem

2 W pole adresu wpisujemy →20 i naciskamy Enter. Klikamy na odsyłacz rawrite.exe (pobieranie pliku przez modem potrwa kilka sekund) i na Zapisz. Wskazujemy Pulpit i ponownie klikamy na Zapisz. Aplikacja Rawrite będzie nam potrzebna do utworzenia dyskietki startowej FreeDOS. Korzystając z porady w ramce Jak nagrać obraz krążka, pobieramy i instalujemy program Nero (jeśli nie dysponujemy tą aplikacją), a następnie wypalamy na krążku zapisany na pulpicie plik fdbootcd.

Nagrywamy obraz dyskietki startowej FreeDOS

1 Wkładamy do napędu czystą, niezabezpieczoną przed zapisem dyskietkę. Klikamy dwa razy na ikonę widoczną na pulpicie. Na ekranie widzimy okno. Wpisujemy fdos1440.img i naciskamy klawisz Enter.

2 Następnie wpisujemy a: i naciskamy Enter. Na ekranie widzimy komunikat. Ponownie naciskamy Enter. Po zakończeniu kopiowania okno znika z ekranu.

Instalujemy FreeDOS

Uzbrojeni w dyskietkę startową i krążek instalacyjny możemy przystąpić do instalowania FreeDOS na starym pececie. Dyskietka przydaje się tylko wtedy, gdy BIOS starego komputera nie pozwala na uruchamianie maszyny z krążka. Przebieg procesu instalacji jest identyczny, niezależnie od nośnika, z którego został uruchomiony komputer. Zanim rozpoczniemy instalowanie FreeDOS, warto założyć na dysku starego peceta jedną partycję i sformatować ją.

1 Uruchamiamy komputer z krążka CD lub dyskietki w zależności od możliwości jego BIOS-u . W wypadku uruchomienia z dyskietki naciskamy klawisz 1. Na ekranie pokazuje się menu, z którego wybieramy uruchomienie FreeDOS, naciskając kolejno klawisz 1 i Enter.

2 Po chwili widzimy menu, w którym posługując się klawiszami ↑ i ↓, wybieramy i zatwierdzamy nasz wybór, naciskając Enter.

3 Na ekranie widzimy kolejne menu. Naciskamy klawisz 1.

4 Naciskamy klawisz 1 i po chwili Enter. Widzimy informacje na temat instalowania FreeDOS w języku angielskim. Naciskamy Esc. W kolejnym menu możemy podzielić dysk na partycje oraz sformatować poszczególne partycje, jeśli nie zrobiliśmy tego wcześniej. Naciskamy klawisz 4, by od razu przejść do instalowania FreeDOS.

13 (s. 46)

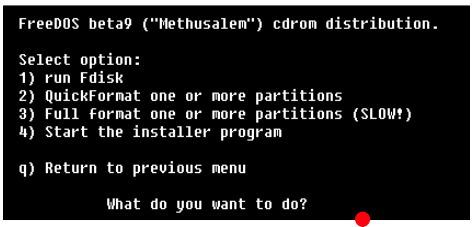

5 Na ekranie otwiera się okno z treścią umowy licencyjnej. Klikamy na Next >.

6 W następnym oknie możemy zdecydować, do jakiego katalogu zostaną skopiowane pliki FreeDOS. Domyślnie jest to folder C:\FDOS. Klikamy na Next >.

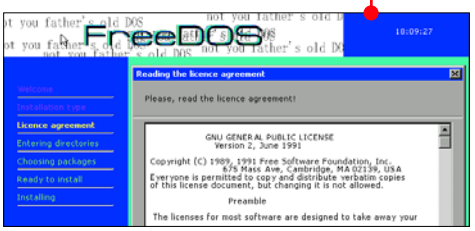

7 W kolejnym oknie widać listę pakietów, które będą instalowane. Zaznaczając kliknięciem jeden z pakietów i klikając na, w osobnym oknie możemy przejrzeć, jakie zawiera programy. Klikamy na Next > i w następnym oknie jeszcze raz na Next >, by rozpocząć kopiowanie plików.

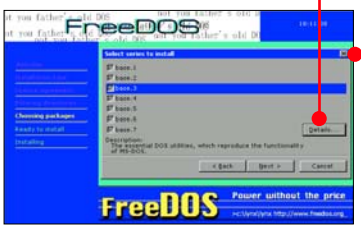

8 Po zainstalowaniu FreeDOS klikamy na OK. Po chwili naciskamy Enter, by zakończyć proces instalacji. Wyjmujemy krążek i dyskietkę z napędów, a następnie restartujemy komputer.

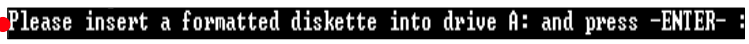

Garść narzędzi w jednej przeglądarce

Przeglądarka Arachne 1.75 →21 to obecnie najlepsze rozwiązanie dla użytkowników DOS. Działa nawet na 386 i 4 MB

Co zadziała na starym pececie

Komputer z procesorem Pentium 100 MHz i 32 MB RAM oraz zainstalowanym Windows 95 możemy wykorzystać do wielu zadań. Jeśli dysponujemy dobrym monitorem i darmowym programem IrfanView →18, pecet szybko i sprawnie wyświetli na ekranie album zdjęciowy zapisany na przykład na krążku CD. Bez problemu poradzi sobie także z odtwarzaniem plików muzycznych (wystarczy skorzystać z pomocy prostego odtwarzacza XMPlay →19) i z surfowaniem w internecie. A to dopiero początek! Komputer ŚWIAT zgromadził w tabeli wyniki wykonanych na przełomie ostatnich dwóch lat testów aplikacji o małych wymaganiach (wymagania sprzętowe wyszczególniono w tabeli wraz z ocenami i miejscami zdobytymi w testach).

Komputer ŚWIAT testował	Numer
Odtwarzacze muzyczne	9/2004, s. 36
Programy edukacyjne	8/2004, s. 28
Edytory grafiki wektorowej	5/2004, s. 32
Odtwarzacze DVD	4/2004, s. 32
Kontrola dostępu do internetu	2/2004, s. 40
Atlasy samochodowe	1/2004, s. 34
Encyklopedie multimedialne	26/2003, s. 30
Komputerowe słowniki dwujęzyczne	19/2003, s. 14
Programy do edycji wideo	16/2003, s. 16
Programy tłumaczące	15/2003, s. 30
Encyklopedie dla dzieci	5/2003, s. 36
Oceny opisowe	2/2003, s. 32
Ćwiczenia dla dyslektyków	1/2003, s. 34
Encyklopedie powszechne	26/2002, s. 34
Programy graficzne	25/2002, s. 26
Budżet domowy	24/2002, s. 34
Test pakietów biurowych	23/2002, s. 18
Encyklopedie tematyczne	18/2002, s. 20
Programy do nauki jazdy	17/2002, s. 34
Programy rozpoznające tekst	16/2002, s. 38
Programy tłumaczące	12/2002, s. 38
Programy dla dzieci	8/2002, s. 40
Programy do fakturowania	6/2002, s. 44
Programy do faksowania	4/2002, s. 20

Nazwa programu	Jakość	Cena	Miejsce	Wymagania sprzętowe	Wersja Windows
DeliPlayer	bardzo dobra	darmowy	1	P 90, 64 MB	95
Porusz Umysł	dobra	50 zł	nie dotyczy	P 200, 64 MB RAM	95
WinFIG 0.95	mierna	darmowy	7	P 75, 16 MB MB RAM	95
Mayura Draw 4.1	mierna	144 zł	6	P 75, 16 MB MB RAM	95
Draw 4	dostateczna	111 zł	5	P 75, 16 MB MB RAM	95
DirectDVD 5.2 ES Edition	bardzo dobra	120 zł	3	P II 233, 64 MB RAM	98
Niania	mierna	49 zł	4	P 75, 32 MB RAM	95
Autoatlas Polski	dobra	100 zł	3	P 75, 32 MB RAM	95
Encyklopedia powszechna	dostateczna	59 zł	4	P 100, 64 MB RAM	95
Słowniki[1]	dobra	195 zł	1, 2	P 75, 32 MB RAM	95
Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469 zł	2	P 266, 32 MB RAM	95
Tłumacz i słownik języka angielskiego[2]	dobra	169 zł	1	P 75, 32 MB RAM	95
Encyklopedia dla dzieci	dobra	37 zł	2	486DX2 80, 16 MB RAM	95
Wirtualny dziennik	dobra	100 zł	2	P 75, 32 MB RAM	95
Dyslektyk II	nie dotyczy	60 zł	nie dotyczy	P 75, 32 MB RAM	95
Złota Encyklopedia PWN	dobra	89 zł	2	P 166, 32 MB RAM	95
GIMP 1.2.4	dobra	darmowy	6	P 90, 64 MB	95
Skarbnik 2.01	bardzo dobra	122 zł	2	P 75, 32 MB RAM	95
OpenOffice.or 1.0.1	dobra	darmowy	2	P 90, 64 MB RAM	95
Encyklopedia multimedialna PWN nr 17, XX wiek	dobra	20 zł	3	486 66, 32 MB RAM	95
Nauka jazdy na CD	bardzo dobra	19,90 zł	1	P 100, 32 MB RAM	98
Readiris PRO 7.0	dobra	571 zł	4	P 133, 16 MB RAM	95
Word Translator w. 5.3	dostateczna	249 zł	8	386/33, 4 MB RAM	3.1
Szczęśliwa Cyfrolandia	dobra	49 zł	2	486/66, 8 MB RAM	95
Fakturowanie 3.0	dobra	121 zł	4	386/33, 4 MB RAM	95
WinTel 1.7-3	bardzo dobra	195 zł	3	P 75, 16 MB MB RAM	95

[1]Niemiecko-polskie, polsko-niemieckie, naukowo-techniczne, specjalistyczne i ogólne; [2]Słowniki angielsko-polskie, polsko-angielskie, naukowo-techniczne, specjalistyczne i ogólne

Jak nagrać obraz krążka

Dystrybucja FreeDOS oraz wiele wersji Linuksa jest dostępnych na stronach producentów w postaci obrazów krążków (ISO Image). Aby zainstalować system operacyjny lub przygotować krążek do pracy, musimy nagrać obraz krążka na płytę.

1 Zaczynamy od pobrania z internetu demonstracyjnej wersji programu Nero Express. Łączymy się z internetem, wybieramy kolejno z menu Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy) oraz Internet Explorer. W pole adresu wpisujemy →22 i naciskamy Enter.

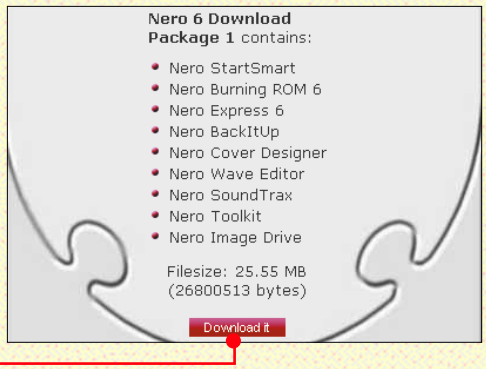

2 Po otwarciu strony klikamy najpierw na DOWNLOADS, Demoversions, Nero 6, następnie na ● i na jeden z przycisków ●. W oknie, które widać na ekranie, klikamy na Zapisz, wskazujemy na przykład Pulpit i ponownie klikamy na Zapisz. Pobieranie pliku przez modem zajmuje 30 minut.

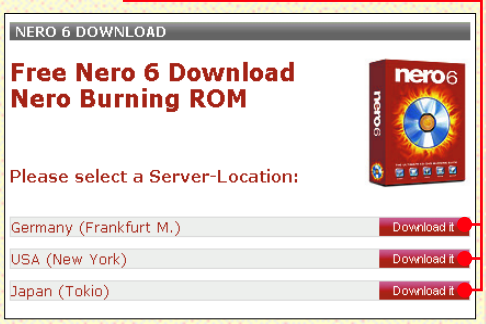

3 Potrzebny nam jest plik z polską wersją językową Nero Express. Odnajdujemy na stronie WWW producenta odsyłacz DOWNLOADS i klikamy na niego. Klikamy na Language Packs oraz kolejno na Language Packs - Nero 6, »Polish i na Download it. W oknie, które widzimy, klikamy na przycisk Zapisz, wskazujemy Pulpit i klikamy na Zapisz. Pobieranie pliku przez modem zajmuje około siedmiu minut.

4 Po pobraniu plików klikamy dwa razy na ikonę ● znajdującą się na pulpicie.

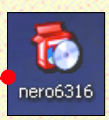

Klikamy na Dalej >, zaznaczamy pole Akceptuję wszystkie warunki Umowy licencyjnej, ponownie klikamy na Zakończ, Dalej > i jeszcze raz na Dalej >. W kolejnym oknie na Zakończ. Instalujemy także polską wersję językową. Klikamy dwa razy na ikonę ●, następnie na przycisk Dalej >, zaznaczamy pole przy Akceptuję wszystkie warunki Umowy licencyjnej, klikamy na Dalej > i na Zakończ.

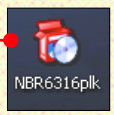

5 Aby nagrać na krążek pobrany w punkcie 2 porady Pobieramy niezbędne pliki obraz krążka (plik o rozszerzeniu *.iso*), uruchamiamy Nero, klikając na ikonę znajdującą się w zasobniku systemowym. Następnie wybieramy kliknięciem kolejno ● i ●.

6 W oknie, które się otwiera, klikamy na Demo, a potem na OK. Wskazujemy Pulpit. Z listy Pliki typu: wybieramy Pliki obrazów (*.nrg;*.iso;*.cue). Zaznaczamy kliknięciem plik obrazu i klikamy na Otwórz.

7 Wkładamy do nagrywarki czysty krążek i klikamy na Dalej. Po kilku minutach aplikacja informuje nas o zakończeniu nagrywania krążka. Klikamy na OK, a następnie kolejno na Dalej i na Zakończ.

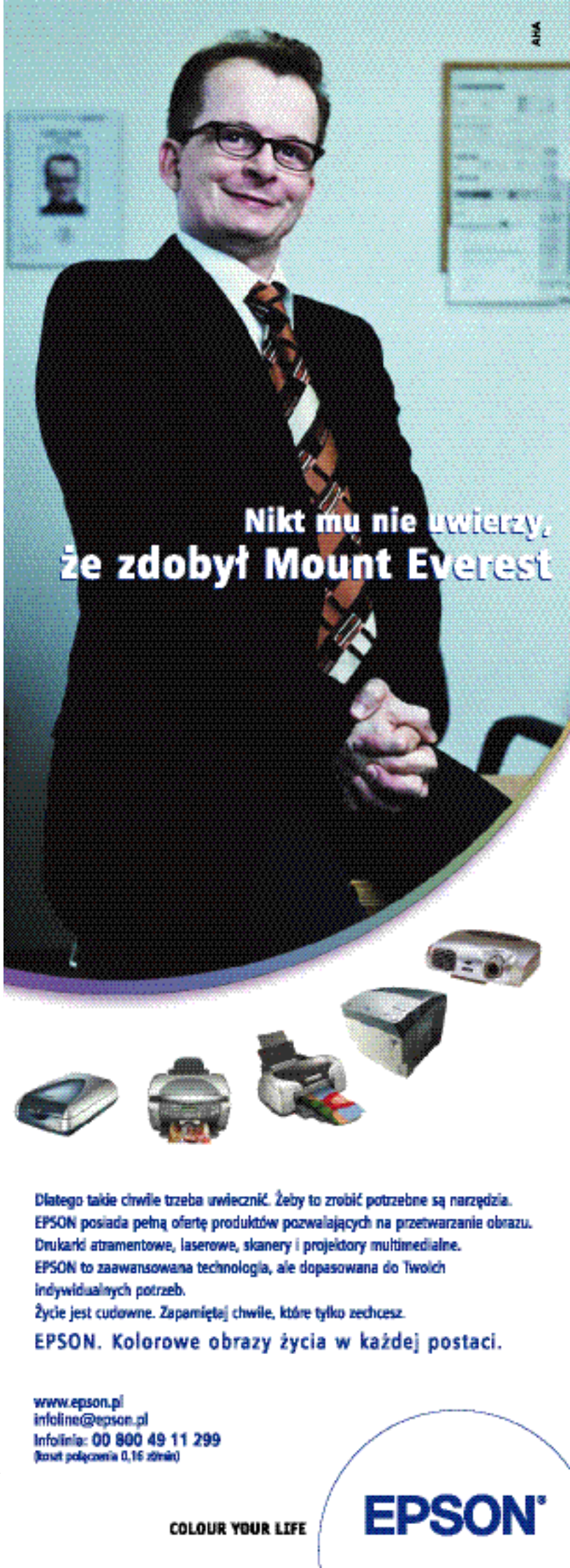

Co to właściwie jest...

12 obraz krążka CD
Plik lub pliki zapisane na dysku twardym zawierające dokładną kopię zawartości krążka CD – a więc znajdujące się na niej dane (pliki, ścieżki audio).

13 partycja
Wydzielona część dysku twardego, widziana w Windows jako napęd oznaczony literą, na przykład C:, D:.

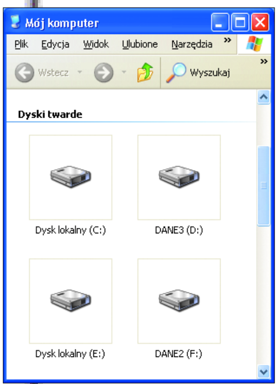

14 TCP/IP
Ang. Transmission Control Protocol/Internet Protocol – protokół sterowania transmisją w sieci internet. Potocznie pod tym terminem rozumie się protokół stosowany do przesyłania danych w internecie. W rzeczywistości jednak TCP/IP to zbiór wielu protokołów, które umożliwiają nam wysyłanie/odbieranie poczty elektronicznej, ściąganie plików, przeglądanie stron WWW itd.

15 SSH
Ang. Secure Shell – bezpieczna powłoka. Program komputerowy umożliwiający połączenia i komunikację z serwerem linuksowym (w tym uruchamianie programów na serwerze, czyli zdalną pracę). Transmitowane przez SSH dane są zaszyfrowane (uniemożliwia to osobom trzecim na przykład poznanie naszego hasła).

RAM, a w pakiecie instalacyjnym uwzględniono wszystko, co może być nam potrzebne do korzystania z internetu (program pocztowy, dialer, przeglądarka stron WWW).

Z dyskietką do sieci

Innym pomysłem na wykorzystanie do komunikacji w internecie starego komputera pozbawionego dysku twardego, ale za to wyposażonego w kartę sieciową, jest uruchomienie programu Bootable FreeDOS (dostępnego pod adresem →1 w postaci obrazu dyskietki). To rozwiązanie przeznaczone jest dla doświadczonych użytkowników Linuksa.

Po pobraniu z sieci i skopiowaniu na dyskietkę obrazu (w taki sam sposób jak w poradzie Nagrywamy obraz dyskietki) konfiguracja połączenia w sieci 14 TCP/IP zajmuje kilka minut. Kiedy uruchomimy stary pecet z dyskietki – zyskujemy dobre narzędzie do łączenia i zdalnej pracy na serwerach linuksowych za pośrednictwem 15 SSH.

Darmowy ruter

FREESCO →5 zajmuje jedną dyskietkę. Nie wymaga wiele – komputera z procesorem 386, 8 MB RAM, kartą sieciową i stacją dyskietek. Z jego pomocą stary pecet zastąpi ruter do naszej domowej sieci, prosty serwer pocztowy lub serwer WWW. Informacje na temat FREESCO można znaleźć w Ekspercie numer 1/2003 na stronie 76 oraz na polskiej witrynie →6.

Adresy online

- →1 www.ibiblio.org/pub/micro/pc-stuff/freedos/files/distributions/1disk/bootfd
- →2 www.freedos.org
- →3 http://arachne.browser.org
- →4 www.openoffice.pl
- →5 www.freesco.org
- →6 www.freesco.pl/html
- →7 www.freeweb.hu/doscdroast
- →8 www.damp-mp3.co.uk
- →9 www.cybertrails.com/~fys/cdp.htm
- →10 www.pldos.pl/windos/midier.htm
- →11 www.pictview.com
- →12 http://movix.sourceforge.net
- →13 www.ogonki.agh.edu.pl
- →14 www.malkom.pl
- →15 http://download.microsoft.com/download/word97win/Wd55_be/97/WIN98/EN-US/Wd55_ben.exe
- →16 www.editpadpro.com/editpadlite.html
- →17 www.mypeecee.org/rogsoft
- →18 www.irfanview.com
- →19 www.un4seen.com
- →20 www.ibiblio.org/pub/micro/pc-stuff/freedos/files/util/disk
- →21 www.cisnet.com/glennmcc
- →22 www.nero.com
- →23 www.dosgames.com
- →24 www.dosgamesarchive.com
- →25 www.staregry.pl
- →26 www.the-underdogs.org
- →27 www.cinemix.coe.pl
- →28 http://sta.c64.org/sc.html
- →29 www.egner-online.de/vc/en/vc4.shtml
- →30 www.ritlabs.com/dn
- →31 http://gem.shaneland.co.uk
- →32 www.pldos.pl/windos/vc4.shtml
- →33 http://sealsystem.sourceforge.net

DOS do zabawy i nie tylko

Movix może zamienić komputer pozbawiony dysku twardego w prawdziwy odtwarzacz multimedialny

Nawet stary komputer wyposażony w odpowiednie oprogramowanie może przeżyć swoją drugą młodość. Maszynę z zainstalowanym FreeDOS możemy wykorzystać na przykład do słuchania muzyki – wystarczy karta muzyczna i program damp →8, by posłuchać kolekcji ulubionych plików MP3. Do wyświetlania obrazków możemy użyć na przykład PictView →11, a DOS CD Roast 3 →7 pozwoli nam zamienić stary pecet w sprawne narzędzie do kopiowania krążków. Wielbiciele klasycznych gier mający pecet z kartą Sound Blaster także mogą wykorzystać ten komputer do rozrywki – w internecie znajdziemy wiele serwisów z grami dla DOS (na przykład →23, →24, →25 i →26). Możliwe jest również oglądanie filmów, ale do tego celu wygodniej jest skorzystać z jednej z uruchamianych z krążka minidystrybucji Linuksa, na przykład Movix →12 lub polski Cinemix →27.

FreeDOS doczekał się wielu aplikacji napisanych z myślą o tym systemie operacyjnym, wśród nich znajdziemy damp – odtwarzacz MP3

Przydatne narzędzia

W DOS-ie operowanie plikami nie jest tak proste jak przenoszenie ikon w Windows. Zanim cokolwiek osiągniemy, musimy poznać podstawowe polecenia wydawane w trybie tekstowym (Komputer ŚWIAT opisywał polecenia MS-DOS w numerze 10/2001 na stronie 50). Są jednak sposoby na to, by praca w DOS-ie była szybsza i wygodniejsza. Przede wszystkim powinniśmy postarać się o dowolny program do zarządzania plikami, na przykład Star Commander →28, Volkow Commander →29 lub DOS Navigator →30. Możemy także wypróbować jedną z nakładek graficznych na DOS, na przykład OpenGEM →31, WinDOS →32 oraz SEAL →33.

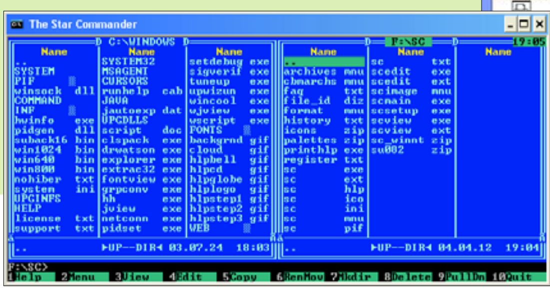

W DOS-ie nie ma ikon i przycisków – dobry menedżer plików to nieoceniona pomoc

Dla środowiska DOS stworzono kilka interfejsów podobnych do Windows. Jednym z najciekawszych jest GEM znany dobrze posiadaczom Atari ST

PHILIPS

Odkryjmy lepszy świat

Inteligentniejsza forma relaksu dla Twoich pracowników.

Poznaj więcej inteligentnych rozwiązań. Zarejestruj się pod www.philips.com/business lub zadzwoń pod nr (22) 571 0 571

IT'S A BUSINESS THING

Gwiazdy w sieci

Strony internetowe polskich gwiazd są tak samo atrakcyjne jak wczasy w Afganistanie. Tylko nieliczni artyści prowadzą naprawdę ciekawe witryny. Inni stworzyli stronę i zapomnieli o jej istnieniu. A po wielu w sieci ani śladu

Strona mało wyrafinowana artystycznie, a duże logo sponsora przypomina, że ktoś musi zapłacić za koncert

Michał Bajor

www.michalbajor.pl

Artysta nietuzinkowy. Witryna niestety mało atrakcyjna wizualnie. Webmaster strony Michał Kierczak na co dzień zajmuje się bioinformatyką (projektowaniem leków), może dlatego przewodnim kolorem strony jest biel i aptekarska ultramaryna? Pomijając fakt, że w maju na głównej stronie można było jeszcze przeczytać życzenia świąteczne i noworoczne od artysty, do zawartości strony zastrzeżeń internauci mieć nie powinni.

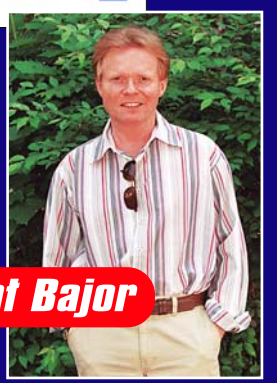

Wszystkie teksty śpiewane przez Bajora, pliki MIDI i MP3 (wybrane), galeria zdjęć artysty, informacje o koncertach oraz dyskografia. Oddzielny dział poświęcony jest roli artysty w filmie Quo vadis.

Krystyna Janda

Aktorka codziennie wstaje bladym świtem, by pisać swój internetowy dziennik. Ma swoich wiernych odbiorców, a nowych wciąż przybywa

www.krystynajanda.net

Przegląd internetowych stron polskich gwiazd należy niewątpliwie zacząć od Krystyny Jandy, do której określenie gwiazda chyba najbardziej pasuje.

Od kilku lat prowadzi swoją stronę, a na niej słynny już dziennik (blog). Silna osobowość Jandy przenosi się na internetowe zapiski. W jednym z wywiadów przyznała: *Jestem w pułapce mojej strony internetowej. Listy, dziennik, strona w internecie wzięły się chyba z mojej, być może chorobliwej, potrzeby komunikacji z ludźmi.* Pisze codziennie. Jeśli musi wyjechać, informuje o tym swoich czytelników. 22 kwietnia 2004 04:31: *Bardzo przepraszam, wyjeżdżam na dzień. Dobrego dnia.*

Prowadzi uroczy, godny polecenia internetowy pamiętnik. Ci, którzy nie mogą śledzić go w sieci, będą mogli przeczytać tradycyjnie. W czerwcu Janda planuje wydać dziennik w formie książkowej.

Na stronie też biografia artystki, kalendarz występów, felietony, wywiady, które ukazały się w prasie, scenariusze i kontakt do aktorki. Smaczkiem strony, a właściwie dziennika, są zdjęcia, jakie Janda robi kwiatom i miejscom jej zdaniem wyjątkowym. To swego rodzaju prezent dla jej czytelników.

Edyta Górniak

FOT.: ZOOM/STUDIO 69

www.edyta.net

Wejście na oficjalną witrynę Edyty Górniak może przyprawić o dreszcze. Na stronie startowej widzimy zdjęcie artystki, które po najechaniu nań myszą drga niczym osika. Nie wiadomo za bardzo, czemu dokładnie ma służyć ten zabieg, ale trzeba przyznać, że jest doskonałym wstępem do obejrzenia strony. Bijące dzwony, kwiaty, zieleń... generalnie bardzo wiosennie i radośnie. Brakuje tylko wypadających z ekranu kwiatowych płatków, baloników i tryskającej Cisowianki.

Wiosna, wiosna, ach to ty! – chciałoby się krzyknąć, oglądając stronę Edyty Górniak. Wiosennie, zwiewnie i prześnie...

W serwisie znajdziemy zdjęcia, dyskografię oraz informacje o poczynaniach piosenkarki. Niestety, nie dane nam jest pobranie choćby fragmentów utworów, a dział z teledyskami nie działa. Możemy za to odwiedzić sklepik z pamiątkami i kupić sobie płyty, koszulki, kubki czy zdjęcia z podobizną artystki.

Całość serwisu sprawia wrażenie, jakby bohaterka strony miała 10 lat i spała z misiem. A szkoda, bo jakkolwiek by patrzeć Edyta Górniak to jeden z dojrzalszych polskich głosów pop.

Stronę internetową Natalii Kukulskiej przeczytamy po polsku i po włosku

Natalia Kukulska

www.nataliakukulska.pl

Natalia Kukulska powróciła niedawno na scenę za sprawą swojej nowej płyty. Po kilku latach milczenia sprawia wrażenie dojrzalszej. Potwierdzenie tej opinii można znaleźć na stronie artystki. W pełni profesjonalny serwis sprawia doskonałe wrażenie. Znajdziemy w nim teledyski, zdjęcia, wywiady, a nawet sklep z płytami i gadżetami związanymi z bohaterką strony. Wirtualny fanklub też jest ciekawym pomysłem. Dzięki niemu fani Kukulskiej mogą być informowani o nowych projektach piosenkarki, pobierać ze strony zarezerwowane tylko dla nich pliki czy śledzić doniesienia z tras koncertowych. Szkoda tylko, że serwis jest bardzo bezosobowy, zyskałby wiele, gdyby przeglądając go, można było poczytać osobiste wrażenia artystki czy spotkać ją na czacie. A tak pozostaje nam tylko przeglądanie materiałów promocyjnych, za którymi stoją copywriterzy, a nie sama artystka.

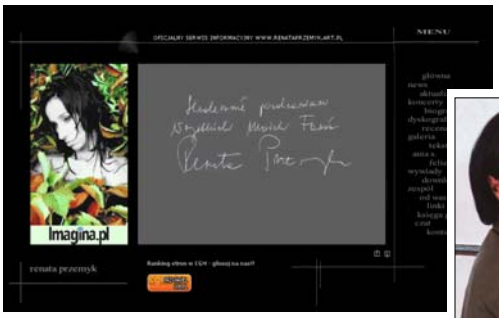

Artystka zawsze broniła prywatności i nie ma potrzeby zwierzać się ze swojego życia w sieci

Renata Przemyk

www.renataprzemyk.art.pl

Strona Renaty Przemyk zmieniła w marcu tego roku i wielkie gratulacje należą się Annie Chachulskiej, przyjaciółce artystki, która czuwa nad wyglądem witryny. *Strona powstała w oparciu o gust Renaty, to, co robi, i jaki klimat temu towarzyszy* – mówi Chachulska. Strona świetnie pasuje do artystki. Mroczna i tajemnicza, ale profesjonalna i pełna klimatu. Nie ma na niej osobistych zapisków artystki. W rozmowie z Komputer ŚWIATEM Renata Przemyk przyznała: *O tym, co tworzę, można już przeczytać, a ekshibicjonizm dla czystej prowokacji uważam za bezcelowy.... prowokacja w muzyce jest mi bliższa.* Na stronie teksty pióra Anny Sarannieckiej, wywiady, felietony, kalendarz występów, biografia, dyskografia i notki od fanów. W dziale download do ściągnięcia utwory artystki, wygaszacze i tapety.

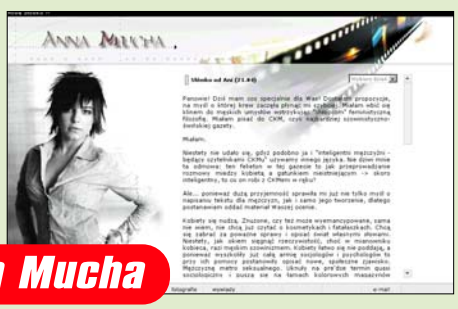

Sieciowymi zapiskami Anna Mucha wzbudza często wiele kontrowersji

Anna Mucha

www.annamucha.pl

Anna Mucha na swojej stronie zdradza swoje poglądy na świat i mężczyzn. W chwili gdy Komputer ŚWIAT odwiedzał jej witrynę, rozpisywała się o nieudanej próbie pracy w poczytnym magazynie dla panów. Trzeba przyznać, że Mucha czytana ma się lepiej od oglądanej. Oprócz zapisków na stronie znajdziemy listę filmowych dokonań aktorki i galerię zdjęć. Z działu biograficznego dowiemy się, że Steven Spielberg stworzył specjalnie dla niej rolę. Gratulujemy!

Stanisław Sojka

www.soyka.pl

Na stronie wszechobecna czerń. Witryna pełna klimatu, zrobiona we Flashu, co dodatkowo sprawia wrażenie, że mamy do czynienia z profesjonalną stroną profesjonalnego artysty. Witryna w wersji polskiej i angielskiej. Dla fanów pliki MP3 wybranych utworów, zapowiedzi koncertów, biografia, dyskografia, wywiad z artystą i tylko czternaście tekstów muzyka. Trochę mało jak na taki dorobek bohatera strony.

Aby słuchać plików MP3 ze strony artysty, musimy mieć QuickTime Player. Odtwarzacz można ściągnąć ze strony Sojki

Ewa Bem

www.ewabem.pl

Nowa strona w związku z nową płytą artystki ewa.ewa Nawet kolorystyka witryny utrzymana w kolorach okładki nowej płyty. Ciekawie i stylowo. Niektóre działy jak download czy fanklub jeszcze nie działają. Inne działają i na pewno warto je przejrzeć.

Ewelina Flinta

www.flinta.art.pl

Motywem przewodnim jest czerń, to teraz modny kolor w sieci! Na stronie wszystkie najważniejsze informacje o artystce i jej dorobku artystycznym. Dla fanów forum i czat.

Alicja Janosz

www.alex-online.pl

Nowoczesna i profesjonalna strona, a na niej zapiski młodej artystki, wiadomości, co gdzie i kiedy, multimedia i kontakt.

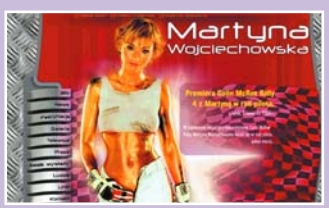

Martyna Wojciechowska

www.martynawojciechowska.pl

Strona w klimacie auto-moto. Otwierające zdjęcie na stronie – Martyna wysmarowana olejem. Ponadto biografia, newsy, zdjęcia (coś zdecydowanie dla panów), wywiady, felietony i na każdej stronie myśl przewodnia Życie to wyzwanie!

W 15 numerze Komputer ŚWIATA ciąg dalszy – strony WWW artystów zagranicznych

Rozrywka

Krzyżówka co tydzień również na stronie www.komputerswiat.pl

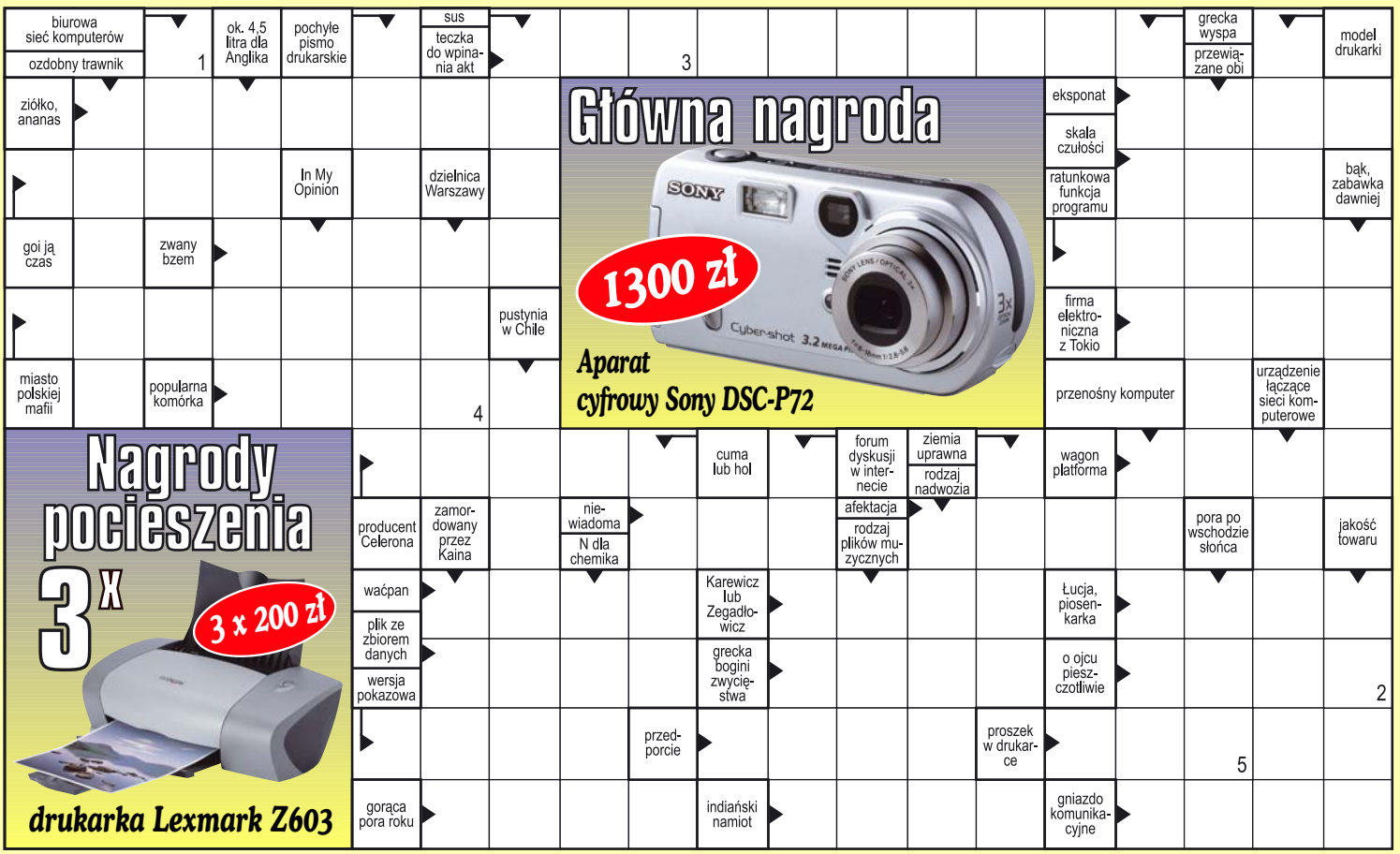

Wypełnij, wyślij, wygraj

13/2004

nazwisko .....

imię .....

Adres

ulica ..... nr domu .....

miasto ..... kod pocztowy .....

telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa, danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych). Jednocześnie informujemy, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 21.06.2004 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

..... (czytelny podpis)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 5 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5

Uwaga! Możesz wysłać hasło SMS-em!

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer ŚWIATA, mogą przesyłać hasło także SMS-em. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: **KS HASŁO** pod numer 7192 (ERA/IDEA/PLUS). Nie należy używać polskich znaków, a jeśli hasło składa się z kilku wyrazów, należy napisać je łącznie. Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCHSWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 22.06.2004 roku. **Koszt wysłania jednego SMS-a to 1 złoty + VAT**.

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Litery z pól oznaczonych numerami w prawym dolnym rogu należy ustawić w kolejności i wpisać w odpowiednie kratki na kuponie krzyżówkowym, powstanie wówczas hasło-rozwiązanie krzyżówki

Jak wygrać, wysyłając kupon na karcie pocztowej

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. **2.** Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres: **Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skrytka pocztowa 110**

3. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 25.06.2004 roku. **4.** Nagrody (główna – aparat cyfrowy Sony DSC-P72 o wartości 1300 złotych i pocieszenia – trzy drukarki Lexmark Z603 o wartości 200 złotych każda) zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów.

5. Nagrody podlegające opodatkowaniu składają się z części rzeczowej oraz pieniężnej. Część pieniężna stanowi pokrycie podatku i potrącana jest przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. **6.** Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie swojego imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania.

LAUREACI KRZYŻÓWKI Z NUMERU 10/2004

Hasło-rozwiązanie krzyżówki: **DVD ROM**

Nagrodę główną, aparat cyfrowy HP PS 735, otrzymuje: **Jacek Kuhnert z Izbicka-Otmic**

Nagrody pocieszenia, klawiatury Logitech Internet Navigator, otrzymują: **Zdzisław Romasz z Zaręb, Jakub Nyckowski z Tłuszcza i Piotr Deniziak z Warszawy**

To śmieszy Tez

Przychodzi baba do lekarza.
– Panie doktorze, wyrostek mi dokucza.
– Niech pani to zgłosi na policję.

To śmieszy Minimala

Na planie filmu dokumentalnego:
– Panie reżyserze, kręcimy?
– Nieee, dziś cała prawda.

●●●

– Czym się różni student od kury?
– Kura znosi tylko jajka, a student musi wszystko znieść.

●●●

W stołówce ośrodka wczasowego gość, krzywiąc się z niesmakiem, mówi do kelnerki:
– Proszę pani! Jadłem już smaczniejsze kotlety!
– U nas?! Niemożliwe!

●●●

Jaś pyta tatę:
– Wiesz, który pociąg ma największe spóźnienie?
– Który? – pyta zdziwiony ojciec.
– Ten, który w zeszłym roku obiecałeś mi na gwiazdkę.

●●●

– Miałeś w szkole same piątki, a mnie znowu nie wyszło... – mówi Jaś do ojca po powrocie ze szkoły. – Czy ty na pewno jesteś moim ojcem?

●●●

Żona mówi do męża:
– Brałeś dzisiaj prysznic?
– Dlaczego jak coś zginie w tym domu, zawsze jest na mnie!

●●●

Jeden żółwik wchodzi na górkę i śpiewa:
– Za rok, może dwa...
A drugi schodzi z górki i śpiewa:
– Czterdzieści lat minęło jak jeden dzień.

●●●

Dwóch rozbitków dryfuje w szalupie:
– O Boże, czy ktoś nas tu znajdzie? – martwi się jeden.
– Dopóki ja jestem na łodzi, można na to liczyć. Szuka mnie policja.

Samotność w sieci

No i stało się. Dołączyłem do klubu poszukiwaczy drugiej połowy. Moja kobieta stwierdziła, że ma dość faceta, który spędza życie przy komputerze, i poszła w świat. W domu pusto, kot wygląda, jakby nie jadł od tygodnia, ale co mam poradzić? Niech sobie coś upoluje, w końcu to drapieżnik. Panuje spokój i nikt mi nie wyłącza prądu podczas nocnej strzelaniny na mapach FarCry, ale jednak prócz kota przydałoby się w domu jeszcze jakieś żywe stworzenie.

Tez nabija się, że z moją proletariacką gębą mogę liczyć tylko na względy wyrokowców, ale nie upadam na duchu. Jako że nie za bardzo chce mi się odchodzić od kompa, wyłączyłem gry i szukam szczęścia w sieci. Odwiedzam więc czaty. Pierwsze, co rzuciło mi się w oczy, to że ogromna liczba nieszczęśliwych ludzi za wszelką cenę chce zaistnieć w wirtualnym świecie. Samotny_Żuczek, Stracona_Nadzieja, Pani_Łez to tylko niektóre nicki osób, które płaczą nad swym losem. Łapy opadają. Kogo obchodzą smutne historie rodem z brazylijskich telenowel? Jak ktoś chce spędzać życie na płaczu za utraconym szczęściem, to jego sprawa. Na mnie niech nie liczą.

Innym typem czatowników są dziewczyny starające się za wszelką cenę udowodnić swoją wyższość nad facetami. Chcą chyba wprowadzić potencjalną ofiarę w stan osłupienia połączonego ze zwątpieniem we własną wartość. Na mnie to akurat nie działa, zęby zjadłem na internetowych awanturach, więc podobne zachowania wzbudzają we mnie jedynie pusty śmiech. Nie będę reagował na takie zaczepki, bo nie szukam zadymiary, tylko spokojnej niewiasty, z którą będę mógł, jedząc chrupki, obejrzeć moją ulubioną Martwicę mózgu.

Niestety, po wzmiance o uwielbieniu dla filmów grozy liczba potencjalnych przyjaciółek drastycznie spada. Niby takie nowoczesne te internautki, a na sprawę oczywistą, jaką jest konieczność obejrzenia kilku horrorów dziennie, reagują bardzo nerwowo. Zagadką pozostają dla mnie osoby, które same zaczepiają, zapraszając do prywatnej rozmowy, po czym rzucają krótko, że nie chce im się ze mną gadać. Jeśli tak, to po diabła klikają na mój nick? W sieci nie widać mojej proletariackiej gęby, o której wspomniała Tez, więc o co chodzi?

Ciekawostką są faceci udający kobiety. Siedzi taki na czacie i zgrywa się na zagubioną nastolatkę. Natarczywe pytania z ich strony dotyczące moich upodobań przekonały mnie, że policja nie śpi i penetruje internet w poszukiwaniu dewiantów. Chwała za to dzielnym funkcjonariuszom. Niestety, trafiając na mnie, nie napiszą interesującego raportu – muszą szukać dalej. Powodzenia.

Po paru dniach siedzenia w sieci doszedłem do wniosku, że nikt normalny, kto ma w miarę poukładane w głowie, nie szuka szczęścia w internecie, i dałem sobie spokój. Kot w międzyczasie nauczył się polować, a ja opanowałem obsługę zmywarki, życie wraca do normy, a jedyną kobietą, z którą dzielę przestrzeń, jest Tez. Co prawda tylko na fotce u góry tej strony, ale dzięki temu nie ryzykuję, że usłyszę w środku nocy: Może byś przestał mordować tych biednych obcych! Huk taki, że spać nie można. **Minimal**

Kreska śmiechu

© Olsen. Distributed by Bulls

Wszystko po

Dzięki wykorzystaniu aplikacji Excel 2003 dokładnie zaplanujemy wydatki i terminy nawet najbardziej skomplikowanego remontu mieszkania

Microsoft Excel 2003 jest bardzo rozbudowanym arkuszem kalkulacyjnym. Oznacza to, że aplikację tę możemy wykorzystać do obliczeń matematycznych, statystycznych czy finansowych oraz do wizualnego przedstawienia niemal dowolnych danych za pomocą wykresów. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób w Microsoft Excel 2003 stworzyć przydatne narzędzie – kosztorys remontu na przykład kuchni. Dzięki wskazówkom znajdujących się na żółtym tle poznamy ponadto wiele ciekawych możliwości arkusza kalkulacyjnego oraz odkryjemy przydatne funkcje i sztuczki.

1 Operacje na skoroszycie

Poznajmy najważniejsze operacje, które powinniśmy opanować na samym początku.

1 Aby stworzyć nowy dokument, z menu Plik wybieramy pozycję Nowy... . Z prawej strony okna aplikacji Excel pojawia się okno ●. Klikamy w nim na pozycję ●. Dzięki temu mamy pusty skoroszyt.

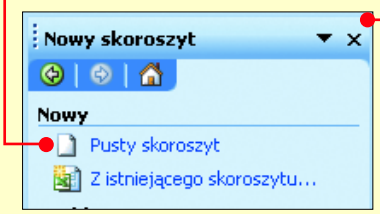

2 Aby zapisać stworzony przez nas skoroszyt na dysku, z menu Plik wybieramy polecenie Zapisz jako... . W oknie, które się pojawia, klikamy na ikonę ●. Następnie w pole Nazwa pliku: wpisujemy dowolną nazwę dla naszego skoroszytu i klikamy na przycisk Zapisz. Dokument zostaje zapisany w folderze ●.

3 Jeśli chcemy zapisać zmiany w skoroszycie, który wcześniej zapisaliśmy zgodnie z informacjami z punktu 2 tej wskazówki, z menu Plik wybieramy polecenie Zapisz. Wszystkie zmiany, których dokonaliśmy w skoroszycie od chwili ostatniego zapisania, zostaną zachowane.

4 Zawsze możemy otworzyć zapisany wcześniej skoroszyt. W tym celu, z menu Plik wybieramy polecenie Otwórz... . Następnie w oknie, które się otwiera, klikamy na ikonę ● (jak pamiętamy, właśnie w tym miejscu na dysku zapisaliśmy nasz dokument). Klikamy na ikonę skoroszytu, który chcemy otworzyć, i potwierdzamy otwarcie dokumentu kliknięciem na przycisk Otwórz.

2 Adresowanie komórek

Każda komórka arkusza ma swój adres. Składa się on z litery kolumny i numeru wiersza, na przecięciu których komórka się znajduje. Na przykład adres B3 odwołuje się do komórki ●.

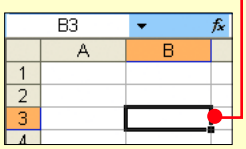

Adresowanie komórek jest podstawową zaletą arkuszy kalkulacyjnych. Zobaczmy więc kilka przykładów jego wykorzystania.

1 W dowolnej komórce możemy umieścić wartość innej komórki. Aby na przykład w komórce B3 wyświetlana była wartość komórki A1, do komórki B3 wpisujemy polecenie ●. Od tej pory, jeśli zmienimy wartość komórki A1 ●, wartość komórki B3 również się zmieni ●. W ten sposób możemy w jednym miejscu określić wartość (na przykład kurs dolara), a wszędzie odwoływać się do niej za pomocą adresu komórki z tą wartością. Dzięki temu, po zmianie kursu, nową wartość wpisujemy tylko do komórki A1, a nie w każdym miejscu jej występowania.

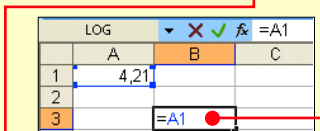

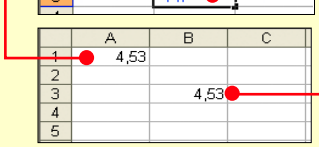

2 Dzięki adresowaniu możemy również łatwo przeprowadzać działania matematyczne. Wystarczy w komórce, w której powinien pojawić się wynik operacji, wpisać na przykład formułę ●. Wpisane

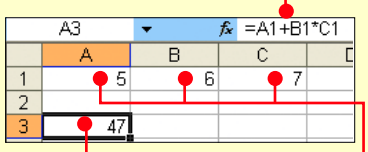

adresy komórek (A1, B1 i C1) zostaną przez Excel potraktowane tak, jakbyśmy zamiast nich wpisali wartości znajdujące się w komórkach, do których te adresy się odwołują. Różnica polega na tym, że po zmianie wartości jednej z komórek ● wynik działania ● automatycznie się zaktualizuje.

Kosztorys w Excelu

Z Komputer ŚWIATEM opracujemy w Microsoft Excel 2003 kosztorys remontu kuchni. Nauczymy się wstawiać dane do komórek i formatować je. Dowiemy się też, jak tworzyć formuły umożliwiające dokonywanie różnych obliczeń. Dzięki tej wiedzy z łatwością później dostosujemy stworzony kosztorys do własnych potrzeb.

Wpisujemy dane do komórek

Uruchamiamy aplikację Excel 2003. Aby to zrobić, klikamy na przycisk Start, wybieramy pozycję Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie klikamy na grupę Microsoft Office i na ikonę Microsoft Office Excel 2003. Na ekranie naszego monitora pojawia się okno programu z otwartym pustym skoroszytem (tak nazywany jest dokument stworzony w Excelu). Na początku wpisujemy do odpowiednich komórek nagłówki naszego kosztorysu.

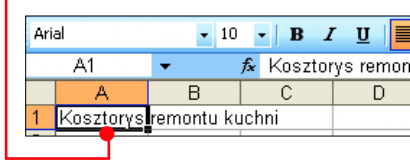

Drogowskaz kursu

Tworzymy ładnie wyglądający życiorys za pomocą programu Word. Poznajemy tajniki tej aplikacji	11/04
Używamy programu Microsoft Outlook jako naszego organizera. Wysyłamy wiadomości e-mail	12/04
Tworzymy kosztorys remontu kuchni w Microsoft Excel. Poznajemy przydatne sztuczki	13/04
Uczymy się robić prezentacje multimedialne w Microsoft PowerPoint. Korzystamy z różnych trików	14/04

d kontrolą

część trzecia

FOT.: BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Drogowskaz

Wszystko pod kontrolą	52
Kosztorys w Excelu	52
Wpisujemy dane do komórek	52
Upiększamy arkusz	53
Nadajemy komórkom właściwy format	54
Wpisujemy formuły	55

1 Klikamy na komórkę i w pasku formuły podajemy tytuł naszego skoroszytu, wciskając na końcu klawisz Enter. Tekst w komórce możemy umieścić również w inny sposób – jeśli dwukrotnie klikniemy na daną komórkę, będziemy mogli wpisywać informacje bezpośrednio do niej (kończąc edycję wciśnięciem klawisza Enter).

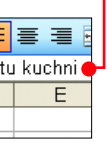

2 W identyczny sposób do komórek wpisujemy poszczególne elementy naszego kosztorysu: nagłówki tabeli oraz kategorie i kolejne artykuły niezbędne do remontu. Aby dowiedzieć się, w jaki sposób w jednej komórce umieścić tekst w kilku wierszach (na przykład), zapoznajmy się ze wskazówką 4 Treść komórki w wielu wierszach. Możemy również pozostawić zbyt długi tekst i dopasować szerokość całej kolumny (później dowiemy się, jak można to zrobić).

3 Na koniec wpisujemy jeszcze dodatkowe elementy kosztorysu.

Upiększamy arkusz

Nasza tabela kosztorysu nie wygląda na razie zbyt imponująco. Jednak dzięki bogatym możliwościom formatowania tekstu i komórek sprawimy, że tworzony przez nas arkusz będzie bardzo przejrzysty.

	A	B	C	D	E	F
1	Kosztorys remontu kuchni					
2						
3	Element	Ilość	Cena jednostki	Koszt całkowity	Początek prac	Koniec prac
4	Meble					
5	Szafki wiszące					
6	Szafki stojące					
7	Urządzenia sanitarne					
8	Bateria					
9	Zlewozmywak					
10	Suszarka					
11			SUMA:			
12			Początek prac remontowych:			
13			Koniec prac remontowych:			
14						

3 Narzędzia do wpisywania formuł

Dzięki specjalnemu narzędziu formuł nie musimy wcale wpisywać ręcznie.

1 Aby wstawić formułę, klikamy na komórkę, w której ma ona się pojawić, i z menu Wstaw wybieramy polecenie Funkcja....

2 W oknie, które się wyświetla, z listy wybieramy kategorię funkcji. Jeśli na przykład chcemy wstawić formułę wykonującą jakieś działanie matematyczne, wybieramy kategorię Matematyczne. Następnie właściwą funkcję wybieramy z pola. Jeśli nie znamy dokładnej nazwy tej funkcji, Komputer ŚWIAT poleca klikanie na kolejne nazwy i sprawdzanie krótkiego opisu każdej z nich. Jeśli chcemy dowiedzieć się więcej na temat określonej funkcji, klikamy na jej nazwę, a następnie klikamy na odnośnik do pomocy. Po wybraniu właściwej funkcji klikamy na przycisk OK.

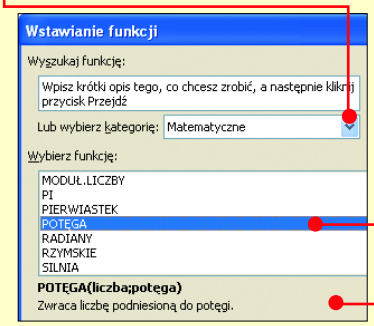

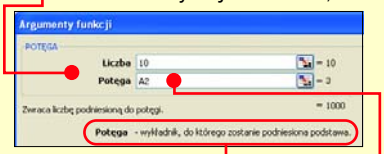

3 Zostanie wyświetlone nowe okno, z polami charakterystycznymi dla określonej funkcji. Na przykład w przypadku funkcji potęgowej o nazwie POTĘGA, w oknie pojawią się dwa pola. Jeśli klikniemy na jedno z nich, zobaczymy podpowiedź, co należy do niego wpisać. Możemy oczywiście zamiast liczby wstawić do pola odwołanie lub inną formułę (w takim przypadku musimy ją wpisać ręcznie). Po kliknięciu na przycisk OK formuła pojawia się w wybranej przez nas komórce.

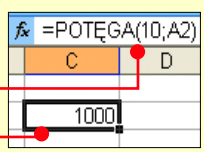

4 Treść komórki w kilku wierszach

Jeśli tekst wpisywany przez nas do komórki nie mieści się w niej, możemy dla komórki włączyć opcję zawijania wierszy. Aby to zrobić, klikamy na komórkę i z menu Format wybieramy pozycję Komórki.... Następnie po kliknięciu na zakładkę Wyrównanie zaznaczamy opcję. Klikamy na OK i tekst zostanie umieszczony w kilku wierszach w jednej komórce.

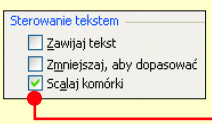

Aby samodzielnie ustalić podział tekstu na kolejne wiersze, wystarczy podczas wpisywania treści komórki wcisnąć kombinację Alt Enter. Kursor zostanie przeniesiony do następnego wiersza w komórce.

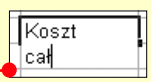

5 Wyrównanie zawartości komórki

Dla każdej komórki możemy ustalić sposób wyrównania jej zawartości w poziomie i w pionie. Zobaczmy, jak to zrobić.

1 Klikamy na pojedynczą komórkę lub zaznaczamy wiele komórek, dla których chcemy ustawić sposób wyrównania.

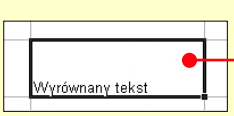

2 Z menu Format wybieramy pozycję Komórki.... Następnie przechodzimy do zakładki Wyrównanie i z list wybieramy sposób ułożenia tekstu w komórce w pionie i w poziomie. Na koniec klikamy na przycisk OK. Tekst zostanie odpowiednio wyrównany.

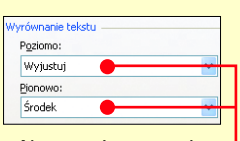

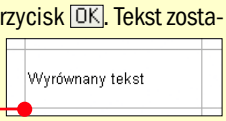

Microsoft Office 2003 – Excel, cz. 3

6 Wstawienie nowego wiersza i kolumny

W każdej chwili w dowolnym miejscu możemy wstawić do naszego arkusza nowy wiersz lub kolumnę. Komputer ŚWIAT podpowiada, jak to zrobić.

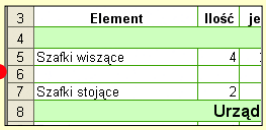

1 Aby wstawić wiersz, klikamy prawym przyciskiem myszy na pole określające numer wiersza, ponad którym powinien pojawić się nowy wiersz. Następnie z menu kontekstowego wybieramy pozycję Wstaw. Wiersz zostanie wstawiony.

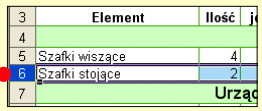

2 Aby wstawić kolumnę, klikamy prawym przyciskiem myszy na nagłówek kolumny, przed którą powinna pojawić się nowa kolumna. Z menu kontekstowego wybieramy pozycję Wstaw. Nowa kolumna zostanie wstawiona.

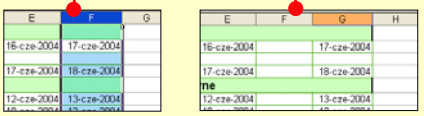

7 Tworzymy wykres

Excel to doskonały program dla osób, które chcą wyniki dowolnych obliczeń przedstawić w postaci graficznej. Zobaczmy, jak najłatwiej stworzyć wykres.

1 Zaznaczamy komórki z wartościami, które chcemy przedstawić na wykresie (na przykład z kolejnymi współrzędnymi funkcji trygonometrycznej).

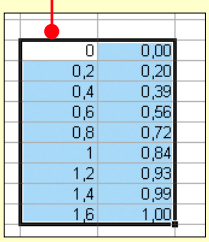

2 Z menu Wstaw wybieramy pozycję Wykres... W oknie, które się pojawia, z listy wybieramy typ, a z listy podtyp wykresu, który chcemy stworzyć. Do wykreślania funkcji liniowych najlepiej wybrać typ XY (Punktowy) oraz podtyp. W dwóch kolejnych oknach klikamy na przycisk Dalej >.

3 W trzecim oknie kreatora wykresu możemy wpisać jego tytuł oraz etykiety osi. Klikamy na przycisk Zakończ. Wykres zostaje wstawiony do arkusza.

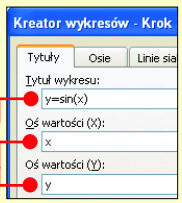

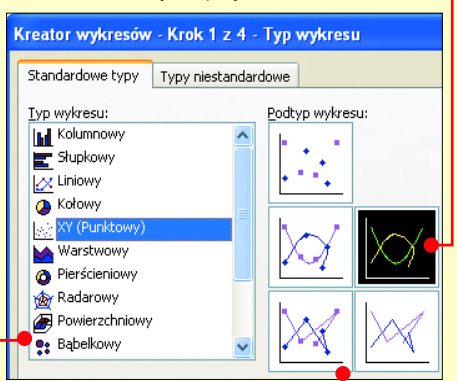

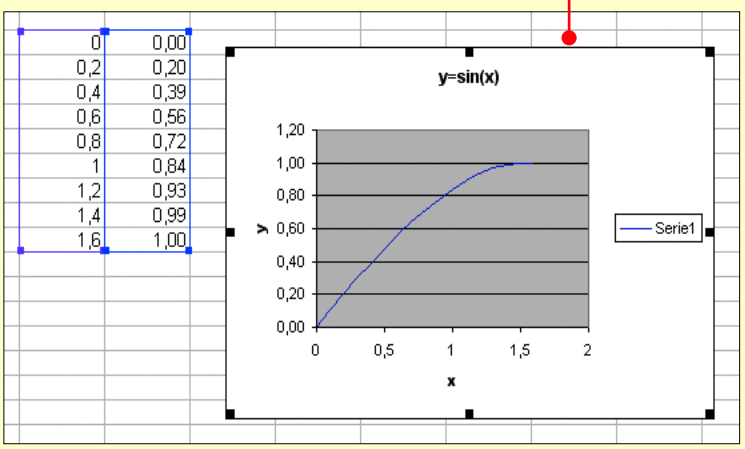

1 Aby zmienić szerokość kolumny, ustawiamy kursor na krawędzi z prawej strony nagłówka tej kolumny (aż kursor zmieni wygląd). Następnie klikamy i przytrzymujemy lewy przycisk myszy. Przemieszczając kursor w lewą lub prawą stronę, zmniejszamy lub zwiększamy szerokość kolumny. Po ustawieniu żądanej szerokości puszczamy przycisk myszy. Możemy też bardzo łatwo automatycznie dopasować szerokość kolumny. Wystarczy, że dwukrotnie klikniemy na prawą krawędź kolumny.

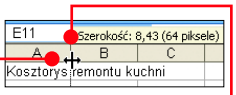

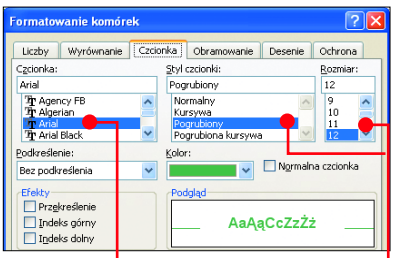

i z menu Format wybieramy pozycję Komórki... Pojawia się okno, w którym przechodzimy do zakładki Czcionka. Możemy ustalić typ czcionki, wybrać styl i rozmiar oraz kolor czcionki (z listy Kolor:). Aby ustawić kolor komórki, przechodzimy do zakładki Desenie i klikamy na wybrany kolor. Następnie klikamy na przycisk OK. Czcionka i kolor wybranych komórek zmienią się.

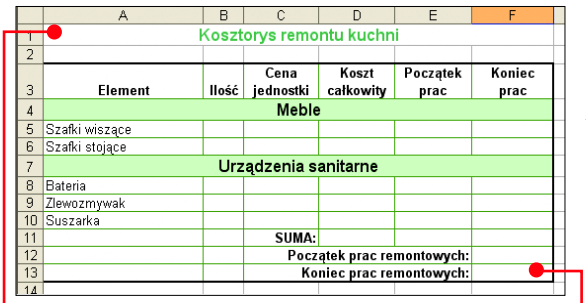

2 W niektórych przypadkach warto połączyć ze sobą komórki. W tym celu zaznaczamy komórki, które chcemy scalić. Możemy to zrobić, klikając i przytrzymując lewy przycisk myszy na pierwszej komórce, a następnie, przemieszczając kursor na ostatnią z nich i puszczając przycisk myszy. Po zaznaczeniu komórek klikamy na ikonę znajdującą się na pasku narzędzi. Komórki zostaną połączone, a dane wyśrodkowane. W ten sam sposób scalamy jeszcze komórki z kategoriami elementów kosztorysu.

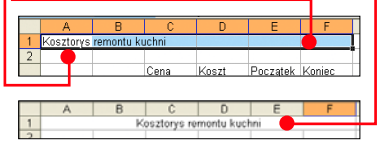

3 Ustawiamy teraz wyśrodkowanie dla komórek tytułowych naszego kosztorysu. Aby to zrobić, wystarczy zaznaczyć komórki, w których chcemy zmienić wyrównanie tekstu, a następnie kliknąć na odpowiednią ikonę z paska narzędziowego (w wypadku wyśrodkowania – na ikonę).

4 Jeśli chcemy zmienić rozmiar, styl lub barwę czcionki czy kolor danej komórki, klikamy na tę komórkę (lub zaznaczamy kilka komórek) i z menu Format wybieramy pozycję Komórki... Pojawia się okno, w którym przechodzimy do zakładki Czcionka. Możemy ustalić typ czcionki, wybrać styl i rozmiar oraz kolor czcionki (z listy Kolor:). Aby ustawić kolor komórki, przechodzimy do zakładki Desenie i klikamy na wybrany kolor. Następnie klikamy na przycisk OK. Czcionka i kolor wybranych komórek zmienią się.

5 Na koniec dodamy do tabeli naszego kosztorysu obramowanie. W tym celu zaznaczamy komórki naszej tabeli, z menu Format wybieramy pozycję Komórki... i w oknie, które się otwiera, przechodzimy do zakładki Obramowanie. Z listy wybieramy kolor obramowania, a w polu klikamy na styl linii obramowania. Następnie, klikając na przyciski, wybieramy krawędzie, dla których wybrany styl i kolor linii zostaną zastosowane. Na koniec klikamy na przycisk OK.

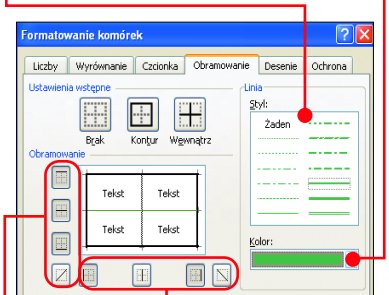

Nadajemy komórkom właściwy format

Komórki w Excelu mogą zawierać różne dane: tekst, liczby, daty, godziny czy waluty. Aby jednak dane te były poprawnie wyświetlane, należy nadać komórce odpowiedni format. Zobaczmy, jak możemy to zrobić.

1 Dla komórek, w których będzie znajdować się cena, ustalamy format walutowy. W tym celu zaznaczamy wszystkie komórki, w których będzie znajdować się cena w złotówkach. Następnie z menu Format wybieramy pozycję Komórki... i w oknie, które się pojawia, przechodzimy do zakładki Liczby. Z listy wybieramy pozycję Walutowe, w pole wpisujemy liczbę 2 (dzięki temu po przecinku będą podawane grosze), a z listy Symbol: wybieramy pozycję zł. Klikamy na przycisk OK. Od tej pory, jeśli w komórkę o ustalonym przez nas formacie wpiszemy dowolną liczbę, zostanie ona wyświetlona w postaci

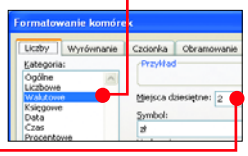

Ilość	Cena jednostki
	Meble
	200,00 zł
	150,00 zł

2 Podobnie jak w punkcie 1, dla komórek z datą ustalamy format daty. Zaznaczamy komórki, z menu Format wybieramy Komórki... i klikamy na zakładkę Liczby. Z listy Kategoria: wybieramy pozycję Data, a z listy sposób wyświetlania daty. Klikamy na przycisk OK. Aby teraz wpisać do sformatowanej w ten sposób komórki datę, wpisujemy rok, miesiąc i dzień, oddzielając je od siebie znakiem myślnika (na przykład wpisujemy 2004-06-17). Po zatwierdzeniu wpisywanych danych data zostanie wyświetlona w postaci

Początek prac	Koniec prac
16-cze-2004	17-cze-2004
17-cze-2004	18-cze-2004

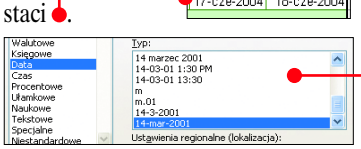

Wpisujemy formuły

Stworzoną do tej pory tabelkę kosztorysu można bez problemu wykonać również w programie Word. Jednak tylko w Microsoft Excel wstawimy do niej formuły, dzięki którym kosztorys ze zwykłej tabeli stanie się użytecznym narzędziem. Formuła jest równaniem wykonującym różne obliczenia. Każda formuła zaczyna się znakiem równości, po którym występuje wartość, adres innej komórki lub nazwa jednej z kilkudziesięciu dostępnych w aplikacji funkcji. Zobaczmy więc, jak posługiwać się formułami.

1 Klikamy na komórkę, do paska formuły wpisujemy formułę i zatwierdzamy ją wciśnięciem przycisku Enter. Od tej pory, po wpisaniu w komórkę liczby szafek wiszących, a w komórkę ceny jednej szafki, w komórce pojawi się koszt całkowity zakupu szafek wiszących.

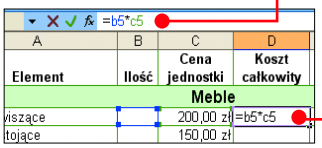

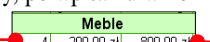

2 Do pozostałych komórek z kosztem całkowitym wpisujemy podobne formuły – zmieniamy jedynie adresy. Na przykład do komórki D9 wpisujemy formułę =B9*C9.

3 Do komórki D11 wpiszemy formułę, która zsumuje koszt całego remontu. Klikamy na tę komórkę i w pasek formuły wpisujemy =SUMA(D5:D10). Polecenie SUMA jest nazwą funkcji sumującej wartości z komórek, których zakres podajemy w nawiasie. Po zatwierdzeniu formuły wciśnięciem klawisza Enter w komórce pojawia się koszt remontu. Pamiętajmy, że zamiast wpisywać formuły ręcznie, możemy skorzystać z narzędzia opisanego we wskazówce 3 Narzędzie do wpisywania formuł.

4 Pozostało nam już tylko wpisanie formuł do komórek F12 i F13. Po wpisaniu do pierwszej z nich formuły =MIN(E5:E10), a do drugiej =MAX(F5:F10), w komórkach tych będzie wyświetlany termin rozpoczęcia i zakończenia wszystkich prac remontowych.

5 Nasz kosztorys jest już gotowy. Dzięki wstawionym przez nas formułom można bardzo łatwo go modyfikować – zmieniać cenę czy daty, a suma końcowa oraz początek i koniec prac remontowych same się zaktualizują. Na koniec, zgodnie ze wskazówką 1 Operacje na skoroszycie zapisujemy nasz kosztorys.

	Element	Ilość	Cena jednostki	Koszt całkowity	Początek prac	Koniec prac
	Kosztorys remontu kuchni					
	Meble					
	Szafki wiszące	4	200,00 zł	800,00 zł	16-cze-2004	17-cze-2004
	Szafki stojące	2	150,00 zł	300,00 zł	17-cze-2004	18-cze-2004
	Urządzenia sanitarne					
	Bateria	1	150,00 zł	150,00 zł	12-cze-2004	13-cze-2004
	Zlewozmywak	1	200,00 zł	200,00 zł	10-cze-2004	12-cze-2004
	Suszarka	1	50,00 zł	50,00 zł	20-cze-2004	20-cze-2004
			SUMA:	1 500,00 zł		
				Początek prac remontowych:		10-cze-2004
				Koniec prac remontowych:		20-cze-2004

8 Szybkie sprawdzanie wyników działań

Jeśli chcemy szybko sprawdzić sumę kilku komórek lub dowiedzieć się, jaka jest minimalna, maksymalna bądź średnia wartość liczb umieszczonych w tych komórkach, skorzystajmy z funkcji wyświetlania wyników na pasku stanu aplikacji. Zobaczmy, jak to zrobić.

1 Zaznaczamy komórki z wartościami, dla których chcemy obliczyć sumę czy średnią. Na pasku stanu aplikacji Excel pojawia się wynik sumowania liczb z zaznaczonych komórek.

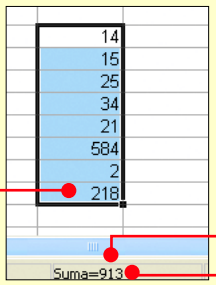

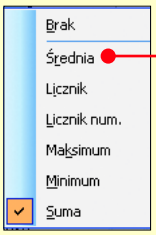

2 Aby sprawdzić wynik innego działania (na przykład uśredniania), klikamy na pole prawym przyciskiem myszy i z menu, które się pojawia, wybieramy interesującą nas pozycję (na przykład). Wynik działania pojawia się na dolnym pasku aplikacji.

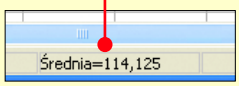

9 Nadawanie komórkom nazw

Każda komórka ma swój adres, za pomocą którego możemy się odwołać do wartości tej komórki (na przykład po wpisaniu do komórki formuły będzie w niej zawsze wyświetlana wartość z komórki o adresie A2). Jeśli jednak często tworzymy odwołania do tych samych komórek, warto nadać im nazwy. Jeśli na przykład komórkę A2 nazwiemy kurs_euro, będziemy się mogli odwoływać do jej wartości za pomocą formuły. Komputer ŚWIAT pokaże, jak nadać komórce nazwę.

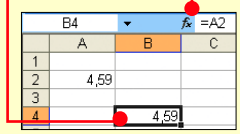

1 Klikamy na komórkę, której chcemy przypisać dowolną nazwę.

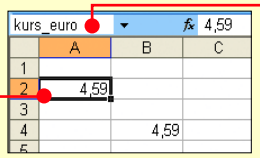

2 Klikamy na pole i wpisujemy nazwę komórki, zatwierdzając ją wciśnięciem klawisza Enter. Pamiętajmy, że nazwa nie może zawierać odstępów oraz musi zaczynać się literą.

3 Od tej pory do nazwanej komórki możemy odwoływać się za pomocą jej adresu lub nazwy.

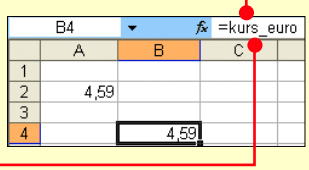

10 Komentowanie komórek

Do każdej komórki możemy dodać własny komentarz. W ten sposób opiszemy skomplikowane formuły lub umieścimy podpowiedź, jaki parametr należy wpisać do danej komórki. Zobaczmy, jak wstawić komentarz.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na komórkę, którą chcemy skomentować, i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Wstaw komentarz.

2 W żółte pole , które się pojawia, wpisujemy nasz komentarz i wciskamy klawisz Esc.

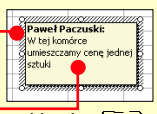

3 Od tej pory komentarz zostaje wyświetlony po ustawieniu kursora na skomentowanej komórce. Aby wszystkie komentarze były zawsze widoczne, z menu Widok wybieramy polecenie Komentarze.

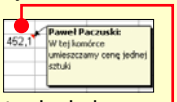

Pomoc nadchodzi

Z pewnością nieraz spotkaliśmy się z problemem na pozór nie do rozwiązania. W wypadku kłopotów z komputerem nie warto jednak czekać na pomoc Robin Hooda. Wystarczy zajrzeć do wskazówek

FOT.: KPA/PHOTO STOCK

Drogowskaz

Pomoc nadchodzi	56
Windows XP	56
Internet Explorer 5/6	57
WinRAR	58
Winamp 5	58
Winamp 2.x/5.x	58

Wygoda, dobre warunki i miła atmosfera mogą nawet najtrudniejszą pracę uczynić przyjemnością. Ta zasada dotyczy również komputera, który jest najważniejszym narzędziem pracy. Komputer ŚWIAT podpowie, co zrobić, by używanie systemu operacyjnego i najważniejszych aplikacji było jak najwygodniejsze i przyjemne.

Na początku dowiemy się, w jaki sposób tworzyć własne znaki oraz jak wstawiać je do dowolnego tekstu. Potem nauczymy się drukować tabelę ze wszystkimi **01 odnośnikami** z danej strony internetowej. Poznamy też inne ciekawe sztuczki związane z przeglądarkami internetowymi. Ze wskazówki dotyczącej aplikacji WinRAR dowiemy się natomiast, jak tworzyć **02 archiwa**, aby można je było łatwo rozpakować.

Ostatnie dwie wskazówki dotyczą aplikacji Winamp. Nauczymy się z nich bardzo wygodnej obsługi tej aplikacji za pomocą specjalnych kombinacji klawiszy oraz poznamy przydatną opcję dodawania nowych plików do listy odtwarzania.

Gdzie szukać programów

Program	na płycie	w internecie
WinRAR 3.30	Twój Niezbędnik 1/04	www.rarlab.com
Winamp 2.91	Ekspert 5/03	www.winamp.com
Winamp 5.03	Twój Niezbędnik 2/04	www.winamp.com

Co to właściwie jest...

01 odnośnik
Charakterystyczny element stron WWW. Po kliknięciu na niego otworzona zostaje inna strona (lub inny fragment tej samej strony). Odnośnik, zwany również odsyłaczem lub linkiem, ma najczęściej postać rysunku lub podkreślonego tekstu. Zatrzymany na nim kursor myszy zmienia się w rysunek dłoni z wyciągniętym palcem. Po kliknięciu odsyłacz ma inny kolor.

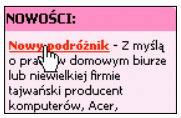

02 archiwum
Efekt kompresji danych dokonywanej za pomocą specjalnego programu. Skompresowane pliki zajmują mniej miejsca i umieszczane są zwykle w jednym pliku o charakterystycznym rozszerzeniu (na przykład *.zip, .arj* czy *.rar*). Aby rozpakować archiwum, korzystamy z tej samej aplikacji, której użyliśmy do jego stworzenia.

03 czcionka
Zbiór możliwych do uzyskania na ekranie lub w druku znaków.

04 schowek
Wydzielona część pamięci komputera, w której użytkownik może tymczasowo przechowywać dane – teksty czy grafikę. Ze schowka korzysta się najczęściej po to, by dane wstawić za chwilę w inne miejsce.

05 samorozpakowujące się archiwum
Archiwum, do rozpakowania którego nie potrzeba żadnych aplikacji. Ponieważ ma ono rozszerzenie *.exe*, wystarczy je uruchomić i postępować zgodnie z komunikatami pojawiającymi się na ekranie.

Windows XP

Oryginalne litery i symbole

Tworzymy własne znaki i wstawiamy je do tekstu

Pisząc tekst w edytorze, bez przeszkód możemy wstawić dowolną literę, cyfrę czy symbol występujący w danej **03 czcionce**. Ale co zrobić, jeśli potrzebujemy wpisać nietypowy znak (na przykład ●)? Wystarczy go zaprojektować za pomocą specjalnego narzędzia. Zobaczmy więc, jak to zrobić.

1 Klikamy na Start i wybieramy pozycję Uruchom... W pole Otwórz: w oknie, które się pojawia, wpisujemy eudcedit i klikamy na przycisk OK.

2 Zostaje otwarte okno. Klikamy w nim na pole ● i zapamiętujemy kod, który pojawia się na dole okna (na przykład ●).

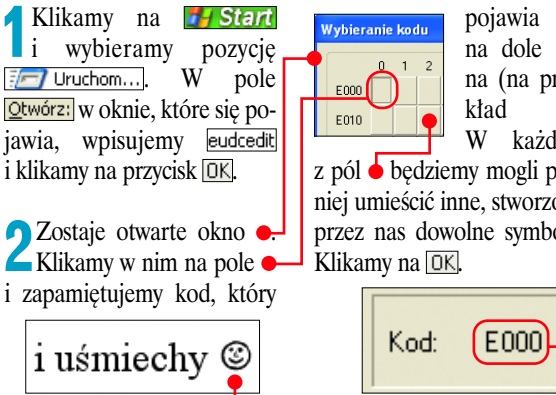

W każdym z pól ● będziemy mogli później umieścić inne, stworzone przez nas dowolne symbole. Klikamy na OK.

3 W oknie, które teraz widzimy, możemy narysować własny symbol, korzystając z narzędzi umieszczonych na pasku. Na przykład po kliknięciu na ikonę możemy w polu rysować pędzlem grube kreski. Aby narysować obramowanie elipsy, klikamy na ikonę. Warto wiedzieć, że ikona oznacza gumkę – po kliknięciu na nią możemy wytrzeć nieprawidłowo narysowane punkty.

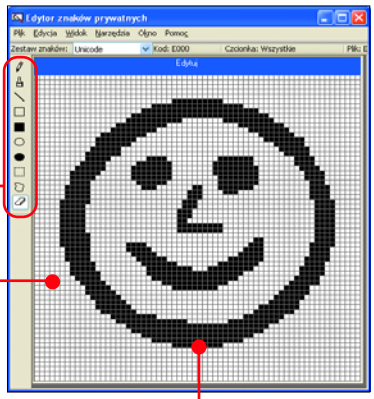

4 Jeżeli nasz symbol jest gotowy, z menu Plik wybieramy pozycję Łącza czcionek... W oknie klikamy na przycisk Tak. Następnie w oknie, które się wyświetla, zaznaczamy opcję i klikamy na przycisk OK. Nasz symbol zostaje dołączony do wszystkich czcionek.

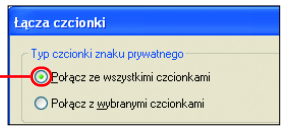

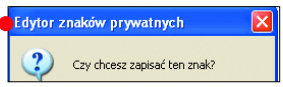

5 Aby w dowolnym edytorze wstawić stworzony przez nas symbol, musimy skorzystać z tablicy znaków. Klikamy na Start, wybieramy Wszystkie programy, Akcesoria, a następnie grupę Narzędzia systemowe i ikonę Tablica znaków. W oknie, które się otwiera, z listy wybieramy Wszystkie czcionki (Znaki prywatne) i klikamy na stworzony przez nas symbol. Następnie klikamy kolejno na przyciski Wybierz i Kopiuj. Nasz symbol zostaje skopiowany do 04 **schowka**. Aby wkleić go w dowolnym edytorze tekstu (na przykład w Notatniku), z menu Edycja tego programu wybieramy pozycję Wklej (lub wciskamy kombinację klawiszy Ctrl+V). Symbol zostaje wstawiony do tekstu.

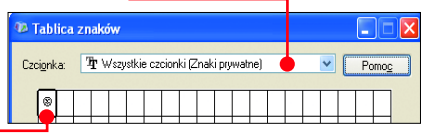

Rada Komputer ŚWIATA

Jeżeli chcemy stworzony przez nas symbol wkleić w edytorze Microsoft Word, możemy to zrobić szybciej niż za pomocą Tablicy znaków. Wystarczy wpisać zapamiętany kod symbolu w dokumencie Worda, a następnie wcisnąć kombinację klawiszy lewy Alt+X. Wpisany kod zamienia się wtedy na stworzony przez nas symbol.

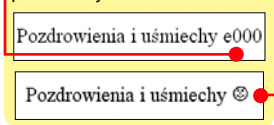

Internet Explorer 5/6

Strona na pełnym ekranie

Uruchamiamy tryb pełnoekranowy przeglądarki

Przeglądarka Internet Explorer ma dwa pełnoekranowe tryby wyświetlania stron WWW. W pierwszym oprócz treści witryny widzimy pasek z najważniejszymi narzędziami oraz opcjami i możemy wygodnie na całym ekranie przeglądać dowolne witryny. W drugim widać tylko stronę internetową i poza jej przeglądaniem nie da się wykonać żadnej czynności. Taki tryb mogą wykorzystać na przykład rodzice kilkuletnich dzieci. Zyskają dzięki temu pewność, że pociechy, korzystając z komputera, nie mogą robić nic innego, tylko przeglądać ciekawą dla nich witrynę.

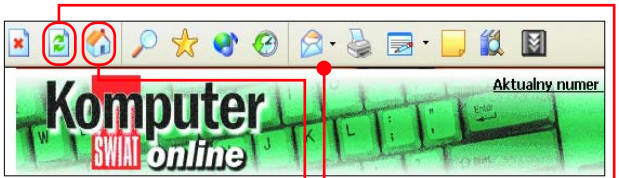

Tryb z paskiem narzędzi

Włączymy w Internet Explorerze tryb pełnoekranowy z dostępem do najważniejszych opcji przeglądarki.

1 Uruchamiamy aplikację Internet Explorer. W tym celu klikamy kolejno na Start, Programy (Wszystkie programy w Windows XP), a następnie na ikonę Internet Explorer.

2 Do paska adresu wpisujemy adres internetowy witryny, którą chcemy przeglądać w trybie pełnoekranowym. Po otwarciu się strony wciskamy F11. Witryna zostaje wyświetlona na pełnym ekranie – znika dolna i górna belka, pasek adresowy oraz pasek z dostępem do menu aplikacji. Jednak pozostaje pasek z najważniejszymi narzędziami przeglądarki. Za jego pomocą możemy na przykład odświeżyć wiadomości na stronie czy przejść do strony domowej.

3 Aby wyłączyć tryb z paskiem narzędzi, ponownie wciskamy klawisz F11.

Tryb pełnoekranowy

Włączenie przeglądarki Internet Explorer na pełnym ekranie (bez żadnych pasków narzędziowych) wymaga uruchomienia aplikacji ze specjalnym parametrem.

1 Klikamy na przycisk Start i wybieramy Uruchom...

2 Następnie w pole Otwórz wpisujemy polecenie iexplore.exe, wciskamy klawisz spacja i wpisujemy parametr. Ponownie wciskamy klawisz spacja i wpisujemy adres strony, która zostaje otwarta na pełnym ekranie. Na koniec klikamy na przycisk OK. Przeglądarka z ustaloną przez nas stroną WWW zostaje uruchomiona w trybie pełnoekranowym. Poza przeglądaniem witryny i klikaniem na widniejące na niej odnośniki nie możemy wykonać żadnej operacji. Dzięki temu możemy bez obawy pozostawić nasze pociechy sam na sam z interesującą je stroną internetową.

3 Wyłączenie trybu pełnoekranowego polega na zamknięciu aplikacji za pomocą kombinacji klawiszy Alt+F4.

Tabela z odnośnikami

Drukujemy tabelę ze wszystkimi odsyłaczami znajdującymi się na stronie WWW

W internecie możemy znaleźć niemal wszystko. Jednak czasami trudno jest dotrzeć do interesujących nas informacji. Dlatego warto zapisywać odsyłacze do ciekawych witryn. W Internet Explorerze możemy na przykład wydrukować listę wszystkich odnośników znajdujących się na danej stronie WWW. Zobaczmy więc, jak to zrobić.

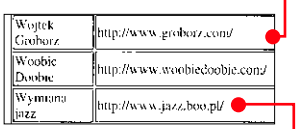

1 W Internet Explorerze otwieramy stronę z ciekawymi odsyłaczami.

2 Z menu Plik wybieramy pozycję Podgląd wydruku... Otwiera się okno Podglądu wydruku. Sprawdzamy i zapamiętujemy liczbę określającą, na ilu kartkach papieru zostałaby wydrukowana cała witryna. Dzięki tej informacji będziemy mogli wydrukować jedynie tabelę z odsyłaczami dołączaną na końcu wydruku.

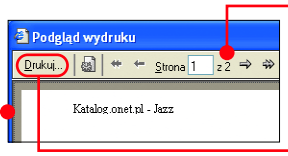

3 Klikamy na przycisk i w oknie, które się otwiera, przechodzimy do zakładki Opcje. Zaznaczamy opcję Drukuj tabelę łączy i przechodzimy do zakładki Ogólne.

4 W pole wpisujemy liczbę o jeden większą niż liczba stron zapamiętana przez nas w punkcie 2 (w naszym przykładzie jest to liczba 3). Na końcu włączamy drukarkę, klikamy na przycisk Drukuj, a w oknie podglądu wydruku na przycisk Zamknij. Tabela odsyłaczy zostaje wydrukowana.

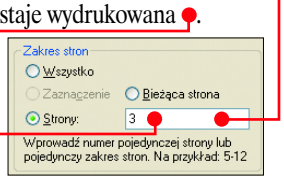

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli na wydrukowanej stronie nie zmieściła się cała tabela z odsyłaczami, powtarzamy operacje z punktów 2-3, wpisując w pole liczbę o jeden większą niż poprzednim razem. Dzięki temu wydrukujemy kolejną stronę z tabelą odnośników.

WinRAR

Paczka sama się rozpakuje

Tworzymy samorozpakowujące się archiwa

Jeśli chcemy przenieść na dyskietce lub przesłać za pomocą poczty e-mail dowolne pliki, warto je wcześniej skompresować (czyli stworzyć archiwum). Jest tylko jeden problem – co będzie, jeżeli okaże się, że odbiorca nie potrafi rozpakować archiwum? Jest na to rada – należy stworzyć 05 (s. 56) **samorozpakowujące się archiwum**.

1 Uruchamiamy aplikację WinRAR. W tym celu klikamy na Start, wybieramy Programy (w Windows XP wybieramy Wszystkie programy) oraz klikamy kolejno na WinRAR i WinRAR.

2 Z listy wybieramy dysk, na którym znajdują się pliki do skompresowania. W oknie otwieramy folder z interesującymi nas plikami. Następnie zaznaczamy te, które chcemy skompresować (aby zaznaczyć kilka plików, klikamy na ich nazwy, przytrzymując wciśnięty klawisz Ctrl). Po zaznaczeniu plików z menu Polecenia wybieramy pozycję Dodaj do archiwum.

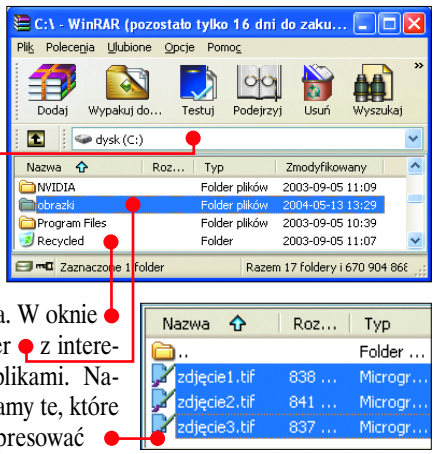

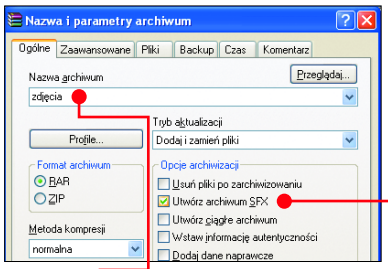

3 W oknie, które się otwiera, w pole wpisujemy dowolną nazwę archiwum. Zaznaczamy opcję i klikamy na OK. Po chwili w folderze z kompresowanymi przez nas plikami pojawia się plik archiwum. Rozpakowanie go jest bardzo proste – wystarczy dwukrotnie kliknąć na plik archiwum i w oknie, które się wyświetli, kliknąć na przycisk Instaluj.

Rada Komputer ŚWIATA

Za pomocą aplikacji WinRAR możemy bez problemów stworzone wcześniej archiwum ZIP lub RAR zamienić na samorozpakowującą się jego wersję. W tym celu uruchamiamy aplikację i w głównym jej oknie odnajdujemy i klikamy na archiwum, które chcemy zamienić. Następnie z menu Polecenia wybieramy pozycję Przekształć archiwum w SFX. Klikamy jeszcze na przycisk Opcje zaawansowane... oraz w oknie, które się otwiera, zaznaczamy opcję. W dwóch kolejnych oknach klikamy na przycisk OK. Po paru sekundach w folderze z archiwum pojawia się jego samorozpakowująca się wersja.

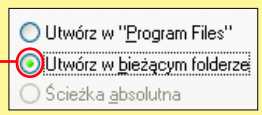

Winamp 5

Sterowanie pilotem

Obsługujemy Winampa z klawiatury

Jeśli pracując przy komputerze, często słuchamy muzyki, z pewnością nieraz musieliśmy szybko przyciszać muzykę lub zatrzymywać jej odtwarzanie. Gdy używamy aplikacji Winamp, wymienione czynności bez problemu wykonamy po uaktywnieniu okna tego programu. Jednak o wiele wygodniej (bez przywoływania okna aplikacji) można sterować programem za pomocą specjalnych kombinacji klawiszy. Korzystając z porad Komputer ŚWIATA, włączymy odpowiednią opcję.

1 Uruchamiamy aplikację Winamp 5. W tym celu klikamy na przycisk Start, a następnie wybieramy pozycję Wszystkie programy i Winamp oraz klikamy na ikonę Winamp.

2 Prawym przyciskiem myszy klikamy na pasek tytułowy aplikacji. Z menu kontekstowego wybieramy podmenu Opcje, a następnie pozycję Ustawienia...

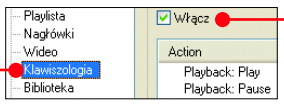

3 W oknie, które się otwiera, klikamy na zakładkę, a następnie zaznaczamy opcję włączającą obsługę Winampa z klawiatury. Komputer ŚWIAT zaleca jeszcze usunięcie jednej z kombinacji klawiszy, która może uniemożliwić wpisanie później na klawiaturze litery Ł. Aby usunąć mało przydatną i kłopotliwą kombinację, w polu klikamy na pozycję, a następnie na przycisk.

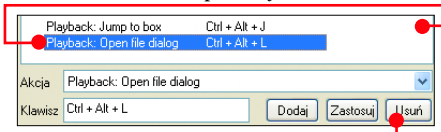

4 Klikamy na Zamknij i już możemy łatwo sterować odtwarzaniem muzyki w Winampie – nawet wtedy, gdy pracujemy z inną aplikacją, a Winamp odtwarza muzykę w tle. Wystarczy, że wciśniemy odpowiednią kombinację klawiszy i muzyka zostanie przyciszona lub włączy się następny utwór. Najważniejsze klawisze skrótów umieszczono w tabeli obok.

Klawisze skrótu

Czynność	Klawisz skrótu
Włączenie odgrywania muzyki	Ctrl + Alt + Insert
Zatrzymanie odgrywania	Ctrl + Alt + End
Pauza	Ctrl + Alt + Home
Odtwarzanie poprzedniego utworu z listy	Ctrl + Alt + Page Up
Odtwarzanie następnego utworu z listy	Ctrl + Alt + Page down
Pogłośnienie muzyki	Ctrl + Alt + ↑
Wyciszenie muzyki	Ctrl + Alt + ↓

Winamp 2/5

Utwory do kolejki

Ustawiamy opcję dodawania nowych plików do listy

Dwukrotne kliknięcie na ikonę pliku skojarzonego z aplikacją Winamp (na przykład na ikonę pliku MP3) powoduje włączenie odtwarzania tego pliku. Niestety, zastępuje on wcześniej otwartą piosenkę, a nawet całą ich listę. Możemy jednak włączyć opcję, dzięki której plik muzyczny, na który dwukrotnie klikniemy, będzie dodawany na koniec listy utworów. W ten sposób będziemy mogli na przykład łatwo stworzyć listę ulubionych piosenek – wystarczy dwukrotnie klikać na pliki z utworami.

1 Uruchamiamy aplikację Winamp i prawym przyciskiem myszy klikamy na pasek tytułowy. Z menu kontekstowego wybieramy podmenu Opcje, a następnie pozycję Ustawienia...

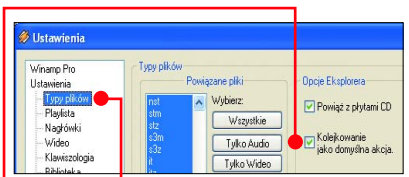

3 W oknie, które się wyświetla, klikamy na zakładkę. Zaznaczamy opcję. Na koniec klikamy na przycisk Zamknij.

4 Aby teraz w prosty sposób stworzyć listę z ulubionymi utworami, dwukrotnie klikamy na ikony kolejnych piosenek (na przykład), które chcemy na tej liście umieścić. Pliki zostają dodane do listy utworów aplikacji Winamp.

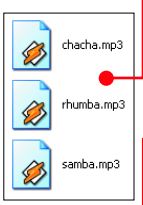

REKLAMA

Drogowskaz
Mowa z blachy 60
Komunikator, który mówi 61
Filmy z lektorem 62

Mowa z blachy

W filmie Krótkie spięcie robot Johnny Piątka nie tylko potrafił mówić, ale i zachowywał się jak żywy człowiek. Pecet, niestety, trudno nauczyć ludzkich odruchów, ale może z nami rozmawiać. Komputer ŚWIAT przedstawia programy, które sprawią, że nasze pecety przemówią

Programy, które określa się mianem **01 syntezatorów mowy**, są mało rozpowszechnione. Wynika to z faktu, że jakość generowanego głosu, jaką syntezatory pozwalają uzyskać, pozostawia sporo do życzenia. Mówiący komputer nie umie oddać żadnych emocji, a jego mowa, choć zrozumiała i wyraźna, brzmi bardzo mechanicznie i sztucznie.

Synteza mowy jest jednak bardzo przydatna. Od kilku lat dostępne są specjalne zestawy **02 TTS** przeznaczone dla ludzi niewidzących i niedowidzących, dzięki którym osoby niepełnosprawne mogą korzystać z komputera i internetu. Takie rozwiązania najczęściej łączą funkcję syntezy mowy z oprogramowaniem **03 OCR**. Dzięki temu komputer może na przykład przeczytać osobie niewidzącej książkę.

Także w pełni sprawni użytkownicy systemu Windows mogą znaleźć w syntezatorach mowy narzędzia, które ułatwią pracę i uprzyjemnią rozrywkę przy komputerze.

Komputer ŚWIAT pokaże, co zrobić, aby komputer czytał na głos rozmowy, które prowadzimy za pomocą komunikatorów internetowych. Dowiemy się, jak wykorzystać syntezę mowy w roli lektora czytającego napisy podczas odtwarzania filmów zapisanych w formacie **04 DivX**.

Gdzie szukać programów użytych w tym Poradniku

Program	na płycie	w internecie
Synteza Mowy wp.pl	-	http://mowa.wp.pl
Spiker 2.6 Demo	-	www.ivo.pl
All Player 2.1 TEST16	Twój Niezbędnik 1/2004	www.marbit.com.pl

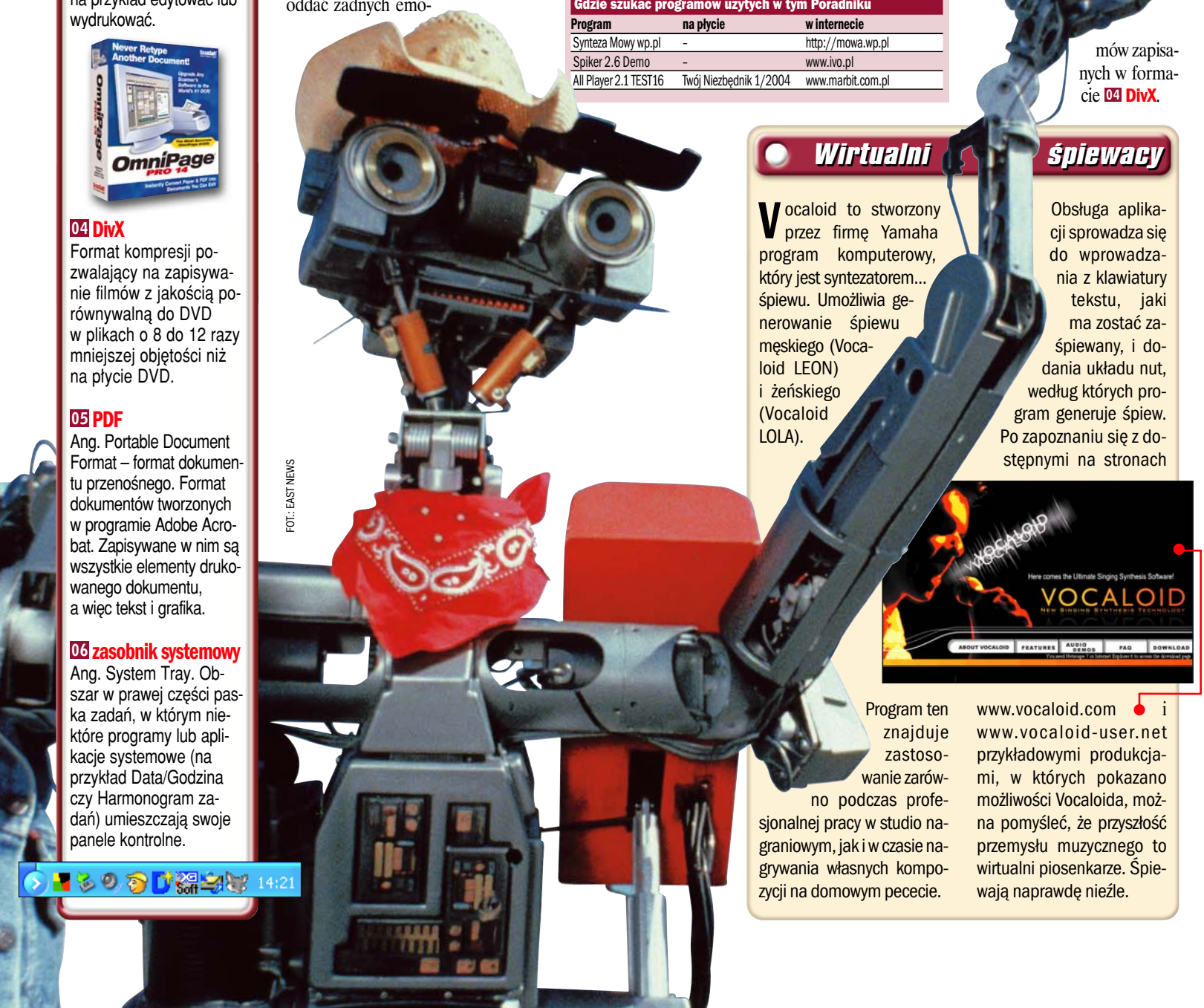

FOT.: EAST NEWS

Co to właściwie jest...

01 syntezatory mowy
Programy lub urządzenia służące do zamiany napisanego tekstu na mowę.

02 TTS
Ang. text-to-speech, tekst-na-mowę. Skrót oznaczający zamianę tekstu wyświetlanego na język mówiony.

03 OCR
Ang. Optical Character Recognition – optyczne rozpoznawanie znaków. Technologia pozwalająca na zamianę tekstu istniejącego w formie pliku graficznego na prawdziwy tekst, który można potem na przykład edytować lub wydrukować.

04 DivX
Format kompresji pozwalający na zapisywanie filmów z jakością porównywalną do DVD w plikach o 8 do 12 razy mniejszej objętości niż na płycie DVD.

05 PDF
Ang. Portable Document Format – format dokumentu przenośnego. Format dokumentów tworzonych w programie Adobe Acrobat. Zapisywane w nim są wszystkie elementy drukowanego dokumentu, a więc tekst i grafika.

06 zasobnik systemowy
Ang. System Tray. Obszar w prawej części paska zadań, w którym niektóre programy lub aplikacje systemowe (na przykład Data/Godzina czy Harmonogram zadań) umieszczają swoje panele kontrolne.

Wirtualni śpiewacy

Vocaloid to stworzony przez firmę Yamaha program komputerowy, który jest syntezatorem... śpiewu. Umożliwia generowanie śpiewu męskiego (Vocaloid LEON) i żeńskiego (Vocaloid LOLA).

Obsługa aplikacji sprowadza się do wprowadzania z klawiatury tekstu, jaki ma zostać zaśpiewany, i dodania układu nut, według których program generuje śpiew. Po zapoznaniu się z dostępnymi na stronach

Program ten znajduje zastosowanie zarówno podczas profesjonalnej pracy w studio nagraniowym, jak i w czasie nagrywania własnych kompozycji na domowym pececie.

www.vocaloid.com i www.vocaloid-user.net przykładowymi produkcjami, w których pokazano możliwości Vocaloida, można pomyśleć, że przyszłość przemysłu muzycznego to wirtualni piosenkarze. Śpiewają naprawdę nieźle.

Naukowiec z syntezatorem mowy

Unieruchomiony na wózku inwalidzkim, znany na całym świecie fizyk Stephen Hawking, autor wielu publikacji i książek popularnonaukowych, korzysta z syntezatora mowy. Hawking w wyniku przebytej tracheotomii stracił głos, a z powodu choroby nie może się poruszać. Może jednak prowadzić wykłady dla studentów na uniwersytecie w Oksfordzie i przygotowywać publikacje. Naczułej na dotyk płytce nieznacznymi ruchami kciuka wybiera słowa lub zdania ze specjalnej bazy danych, a syntezator mowy odczytuje to, co naukowiec napisał.

FOT.: MEDIUM

Stephen Hawking na co dzień korzysta z syntezatora mowy

Komunikator, który mówi

Portal Wirtualna Polska na swoich stronach zamieszcza syntezator mowy, który umożliwia między innymi odczytywanie informacji z komunikatora internetowego wpkontakt (więcej informacji o wpkontakt znajdziemy w ramce Kontakt przez Wirtualną Polskę).

Komputer ŚWIAT pokaże, jak skonfigurować syntezator mowy wp.pl do współpracy z komunikatorem wpkontakt.

Pobieranie

Pobierany program System syntezy mowy ma wielkość 5 megabajtów, jego pobieranie przy połączeniu modemowym trwa około 10 minut.

1 Łączymy się z internetem. Następnie uruchamiamy przeglądarkę stron WWW i wpisujemy w niej adres http://mowa.wp.pl. Gdy strona zostanie wczytana, klikamy na Instalacja.

2 Na kolejnej stronie widzimy dwie wersje syntezatora mowy Wirtualnej Polski. Klikamy na link Rozmowy 1.21 (ściągnij - 5 MB).

3 Pojawia się okno zapisywania pliku. Klikamy w nim kolejno na Zapisz, i ponownie na przycisk Zapisz.

Instalacja

System syntezy mowy Wirtualnej Polski wyposażono w wygodny instalator, który przeprowadza nas przez zautomatyzowany proces instalacji syntezatora.

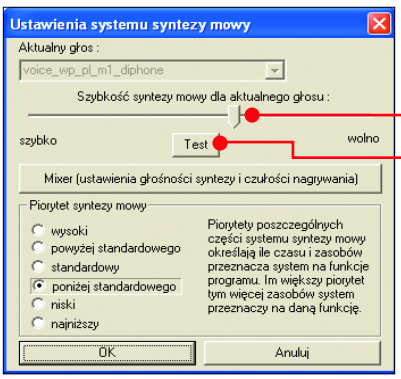

1 Klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę, która znajduje się na pulpicie Windows. Uruchamia się program instalacyjny programu Synteza mowy.

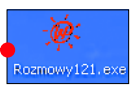

2 W trzech kolejnych oknach instalatora klikamy na przycisk Dalej >, a potem na .

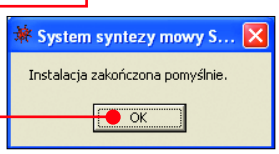

Konfiguracja syntezatora mowy

System syntezy mowy wp.pl uruchamia się samoczynnie po zakończeniu instalacji. Konfiguracja programu polega na dobraniu odpowiedniej prędkości wypowiadania słów.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę w zasobniku systemowym i wybieramy Ustawienia.

2 Klikamy na i słuchamy wypowiedzi syntezatora. Jeśli mówi zbyt wolno, suwak przesuwamy w lewo i klikamy na Test. Przy zbyt szybkim tempie generowania mowy przesuwamy suwak w prawo.

3 Zatwierdzamy wprowadzone ustawienia. W tym celu klikamy na przycisk OK.

Rada Komputer ŚWIATA

Użytkownicy komunikatora Tlen mogą do niego zainstalować dodatek o nazwie RespiratoR (do pobrania ze strony www.eyeshot.prv.pl). Dzięki niemu syntezator mowy Wirtualnej Polski może czytać wiadomości przysyłane za pomocą komunikatora Tlen.

Konfiguracja wpkontakt

Komunikator internetowy wpkontakt współpracuje z syntezatorem Wirtualnej Polski. Nauczmy się uaktywniać funkcję przesyłania treści naszych rozmów do syntezatora, aby mógł on na głos odczytać komunikaty.

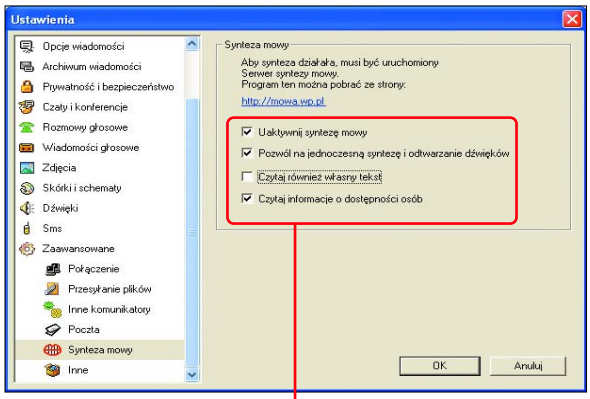

1 Uruchamiamy wpkontakt. Klikamy na przycisk Start i na Programy. Wybieramy Wirtualna Polska, potem wpkontakt i klikamy na wpkontakt.

2 Po uruchomieniu komunikatora klikamy na i wybieramy Ustawienia.

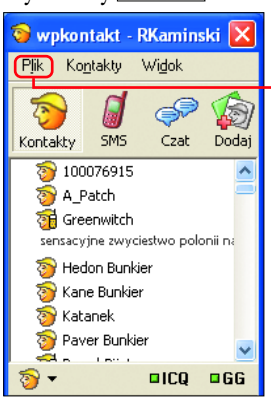

3 Otwiera się okno zawierające opcje konfiguracyjne programu. W lewej części okna znajduje się menu, w którym klikamy najpierw na , a potem na .

4 W prawej części okna wyświetlane są opcje Systemu syntezy mowy. Dodajemy zaznaczenia do widocznych opcji . Dzięki temu wpkontakt będzie korzystać z syntezy mowy, pozwalając na jednoczesne odtwarzanie przez system operacyjny innych dźwięków (na przykład muzyki z plików MP3). Formę komunikatów głosowych będą miały także informacje o dostępności osób z naszej listy kontaktów. Wiadomości wpisywane przez nas nie będą odczytywane, bo i po co?

5 Klikamy na przycisk OK. Wybrane ustawienia zostają zapisane w programie. Następnie wyłączamy i ponownie uruchamiamy komunikator.

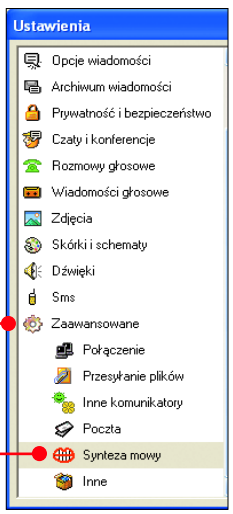

Kontakt przez Wirtualną Polskę

Komunikator wpkontakt wygrał test, który Komputer ŚWIAT zamieścił w numerze 12/2004. W tym samym numerze znajdziemy także szereg praktycznych porad, z których dowiemy się, jak program zainstalować, skonfigurować oraz obsługiwać. Z oficjalnej strony programu o adresie http://kontakt.wp.pl możemy pobrać najnowszą wersję programu.

Filmy z lektorem

Filmy w formacie DivX mają jakość, która nie odbiega znacząco od jakości filmów na DVD, a mieszczą się na zwykłej płycie kompaktowej. Jednak gdy jesteśmy zmęczeni, nie zawsze mamy ochotę czytać napisy dialogowe. Komputer ŚWIAT podpowie, jak wykorzystując syntezator mowy, sprawić, by pecet czytał napisy do filmów.

Pobieramy Spiker Demo

Spiker w wersji demonstracyjnej ma wielkość 3,5 megabajta. Jego pobieranie przy połączeniu modemowym trwa około siedmiu minut.

1 Łączymy się z internetem. Uruchamiamy przeglądarkę i wpisujemy adres ●.

2 Klikamy na odnośnik pobierz oraz na syntezator Spiker 2.6 DEMO. W oknie dialogowym zapisu pliku klikamy na Zapisz, i ponownie na Zapisz. Po zakończeniu pobierania rozłączamy się z internetem.

Pobieramy ALLPlayer

ALLPlayer w wersji 2.1 Test 16 ma wbudowaną funkcję przesyłania napisów z odtwarzanych filmów prosto do syntezatora mowy. Pobierany program ma wielkość 5,9 megabajta, więc ściągnięcie go przy połączeniu modemowym zajmuje około 12 minut.

1 Łączymy się z internetem. Uruchamiamy przeglądarkę stron WWW i wchodzimy na stronę ●.

2 Po wczytaniu się strony klikamy na ALLPlayer V2.1 TEST16. Rozpoczyna się pobieranie pliku. Klikamy kolejno na Zapisz, i ponownie na Zapisz. Po zakończeniu pobierania rozłączamy się z internetem.

Rada Komputer ŚWIATA

Opisywaną wersję programu ALLPlayer znajdziemy na płycie Niezbędnika numer 1/2004. Jeśli mamy ten krążek, zamiast ściągać program, możemy go zainstalować bezpośrednio z płyty CD.

Instalacja

Oba programy mają wygodne instalatory, które prowadzą użytkownika przez cały proces instalacji.

Klikamy dwa razy na ikonę ●, która znajduje się na pulpicie. Następnie wykonujemy polecenia programu instalacyjnego Spiker Demo.

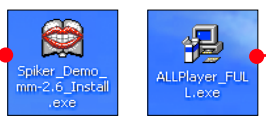

Uruchamiamy instalację ALLPlayera. Klikamy dwa razy na ikonę ●. Stosujemy się do wskazówek wyświetlanych na ekranie.

Konfiguracja

W programie Spiker możemy ustalić takie parametry, jak szybkość wypowiedzi, wysokość głosu czy głośność. Skonfigurujemy je jednak dopiero po uaktywnieniu w ALLPlayerze opcji lektora. Dzięki temu wymienione wcześniej parametry ustawimy tak, aby głos podczas czytania napisów do filmów był jak najwyraźniejszy.

ALLPlayer

1 Uruchamiamy ALLPlayer. Klikamy na Start, Programy, następnie wybieramy MarBit. Przechodzimy do menu ALLPlayer i klikamy na ALLPlayer V2.1 TEST.

2 Klikamy prawym przyciskiem myszy na pole ekranu, w którym podczas odtwarzania wyświetlany jest obraz, i z dostępnego menu kontekstowego wybieramy opcję Parametry Programu. Do ustawień programu możemy także dotrzeć w inny sposób. Aby to zrobić, klikamy w głównym oknie programu ALLPlayer na ikonę ●.

3 W oknie ustawień odtwarzacza klikamy na ●. Następnie w prawej części okna dodajemy zaznaczenie do opcji ●. Jeśli chcemy, aby program jednocześnie z działaniem funkcji lektora wyświetlał także napisy, dodatkowo dodajemy zaznaczenie do ●.

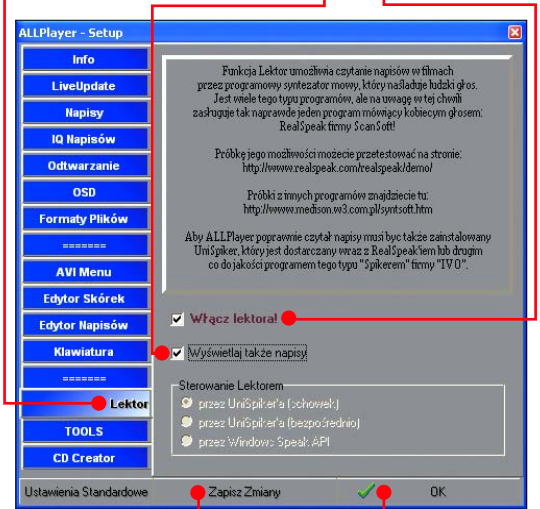

4 Następnie zapisujemy zmiany w ustawieniach konfiguracji programu. Klikamy kolejno na przycisk ● i potem na ●.

5 Włączamy odtwarzanie filmu. W oknie ALLPlayera klikamy na ● i korzystając z Eksploratora Windows, wskazujemy film, który będzie odtwarzany. Najpierw klikamy na nazwę pliku z filmem, a następnie na Otwórz.

6 Wczytujemy plik z napisami. Klikamy na ●. Wyświetlona zostaje lista plików tekstowych znajdujących się w tym samym folderze, co odtwarzany film. Jeśli są to napisy pasujące do tego filmu, klikamy na nazwę pliku, na przykład ●. Jeżeli w katalogu z filmem nie ma pliku zawierającego napisy, klikamy na ● i za pomocą Eksploratora wybieramy odpowiedni plik.

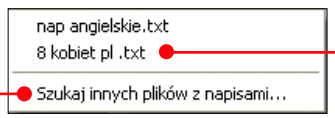

Rada Komputer ŚWIATA

Przed przystąpieniem do konfiguracji głosu w programie Spiker upewnijmy się, że mamy włączone głośniki komputerowe i że słychać z nich dźwięk z odtwarzanego filmu.

7 Pozostawiamy uruchomiony odtwarzacz i przechodzimy do konfiguracji głosu syntezatora mowy.

Spiker

Nie można podać jednego niezawodnego ustawienia opcji syntezatora mowy, gdyż zależnie od mocy procesora w naszym komputerze oraz zamontowanej karty dźwiękowej generowana mowa może mieć różne brzmienie. Dlatego musimy samodzielnie dobrać ustawienia tak, aby według naszych subiektywnych odczuć jakość mowy z syntezatora była jak najlepsza.

1 Programu Spiker nie musimy uruchamiać, gdyż włącza się on automatycznie przy starcie systemu operacyjnego. Funkcja ta aktywuje się samoczynnie podczas instalacji Spikera.

Co potrafią syntezatory mowy

Domowy komputer

- odczyt wiadomości przesyłanych za pośrednictwem komunikatorów internetowych
- powiadamianie o statusie osób z naszej listy kontaktów w komunikatorze
- funkcja lektora, czytającego napisy podczas odtwarzania filmów w formacie DivX
- informowanie o otrzymaniu wiadomości e-mail
- czytanie tekstów wyświetlanych na monitorze, takich jak dokumenty programu Word, książki elektroniczne czy pliki 05 (s. 60) PDF

Zastosowania profesjonalne

- obsługa komputera przez osoby niepełnosprawne
- systemy prezentacji danych, na przykład informacji o stanie rachunku bankowego przez telefon
- automatyczne telefoniczne centra obsługi klienta
- głosowe komunikaty generowane przez różnego rodzaju urządzenia elektroniczne, na przykład drukarki komputerowe informujące głosem o braku papieru w podajniku, czy urządzenia tłumaczące

Synteza lepsza, ale większa

Gdy zależy nam na najwyższej jakości generowanej mowy, możemy zamiast pokazanego w poradach programu Spiker wykorzystać testową wersję programu Dual. Zawiera on syntezator mowy RealSpeak firmy ScanSoft. Dostępny w nim mechanizm generuje dobrej jakości głos kobiecy, któremu producenci nadali nazwę Agata. Wersję testową programu Dual możemy pobrać ze strony ●. Przeszkodą może być jednak wielkość pliku – program ma 145 megabajtów.

http://cnin.ci.uw.edu.pl/oprogramowanie/

Aby działała funkcja lektora, musimy mieć także zainstalowany program Unispiker. Jest to część pakietu Spiker (Unispiker jest instalowany razem ze Spikerem). Jeśli nie mamy zainstalowanego Spikera, możemy ze strony www.ivo.pl pobrać sam moduł Unispiker.

Opisane ustawienia odtwarzacza ALLPlayer działają także z Dualem. Wobec tego, po zainstalowaniu Duala nie musimy zmieniać opcji.

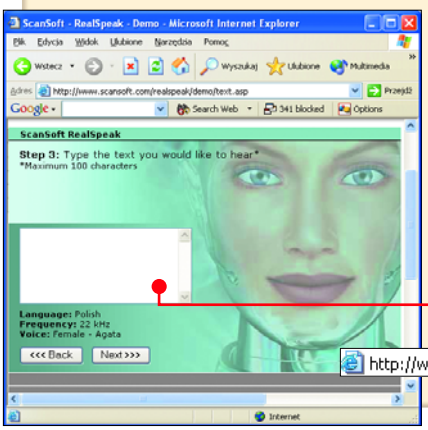

Na stronie ● możemy sprawdzić, jak brzmi głos Agaty. W pole ● możemy wpisać do 100 znaków

http://www.scansoft.com/realspeak/demo/text.asp

2 Jeśli program nie uruchomił się samodzielnie, to klikamy kolejno na Start, Programy, ivo, Spiker_Demo-2.6 i UniSpiker-2.6.

3 Przechodzimy do ustawień syntezy mowy. Klikamy prawym przyciskiem na ikonę, która znajduje się w 06 (s. 60) **zasobniku systemowym**. Z dostępnego menu wybieramy opcję Konfiguracja głosu CTRL-SHIFT-K.

4 Otwiera się okno ustawień syntezatora. Czekamy, aż w aktualnie odtwarzanym (według punktu 5 i 6 porady Konfiguracja – ALLPlayer) filmie wyświetlone zostaną napisy dialogowe. Wówczas syntezator odczyta je. Słuchamy głosu lektora, oceniając jego brzmienie. Następnie przechodzimy do regulacji parametrów głosu syntezatora.

5 Ustawienie głośności generowanej przez syntezator mowy ● pozostawiamy na maksymalnym poziomie. Następnie za pomocą suwaka ● regulujemy wysokość głosu Spikera. Jeśli nadamy temu parametrowi zbyt niską wartość, dźwięk stanie się metaliczny i przerywany. Przy zbyt wysokiej wartości dźwięk jest płynny, ale mało wyraźny. Dobieramy ustawienie, samodzielnie oceniając jakość mowy.

6 Regulujemy szybkość głosu (która zależna jest od mocy naszego komputera). Tu także kierujemy się własnymi odczuciami i dobieramy ustawienia do naszych preferencji. Za pomocą suwaka ● zmniejszamy lub zwiększamy tempo wypowiedzi. Ważne, aby mowa była zrozumiała i nie męczyła swoim brzmieniem.

7 Gdy już dobierzemy wszystkie parametry, akceptujemy wprowadzone zmiany. W tym celu klikamy kolejno na Zastosuj i na OK.

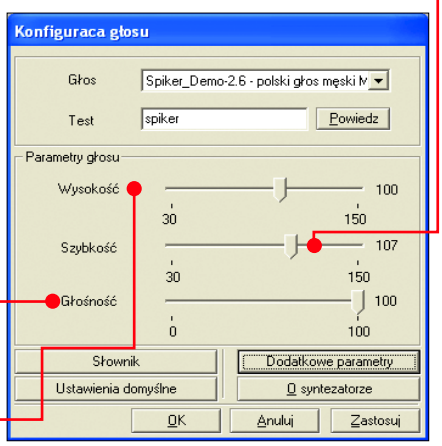

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli podczas odtwarzania oryginalny dźwięk filmu zagłusza lektora, możemy przyciszyć dźwięk płynący z odtwarzacza. Wystarczy podczas odtwarzania filmu nacisnąć kilkakrotnie klawisz.

Raport specjalny

Efektowne samochody, piękne kobiety – tak często prezentują się firmy na E3

Niespodzianki dla

Na zakończonych 15 maja targach E3 zaprezentowano najnowsze trendy w komputerowej rozrywce. Jakie niespodzianki czekają graczy w najbliższej przyszłości? Komputer ŚWIAT dzieli się wrażeniami z imprezy

Jak co roku przez trzy dni ogromne hale Convention Center w Los Angeles zapełniały tłumy żądnych nowości komputerowych graczy. Podobnie jak w latach poprzednich ekspozycja w South Hall była najbardziej interesująca dla posiadaczy pecetów – można było zwiedzać stoiska takich firm, jak Activision, Eidos, UbiSoft czy THQ. Przy głównym wejściu tradycyjnie już umieszczono stoisko Electronic Arts – przy kilkudziesięciu wystawionych komputerach i konsolach gracze mogli popróbować swych sił, a na środku umieszczono ogromny ekran, na którym pokazywano zwiastuny gier. Nieco dalej znajdowało się stoisko Activision podzielone na kilka pomieszczeń – w każdym z nich prezentowano inną grę. Do zapoznania się z Rome: Total War zachęcały przebrane za Rzymianki modelki z kiściami winogron, a przed kinem, w którym odbywały się pokazy gry zręcznościowej Death Rush, stał doszczętnie rozbity samochód. Firma THQ, aby zareklamować grę pod tytułem S.T.A.L.K.E.R, wybudowała model elektrowni atomowej – widać było nawet wydobywający się z komina dym.

Nie zabrakło możliwości pograna w najnowsze gry

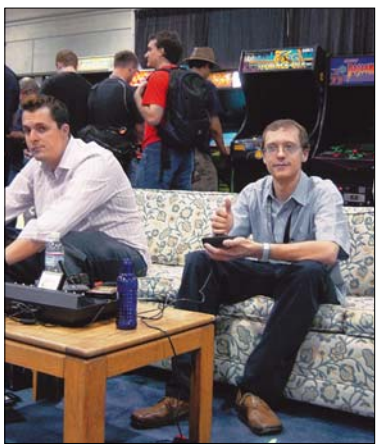

Wysłannik Komputer ŚWIATA Grzegorz Kordas przeniósł się na chwilę w lata 80.

W West Hall królowali dwaj producenci konsoli – Sony i Nintendo. Ich stoiska zajmowały dwie trzecie całej hali. Obaj producenci prezentowali jednak nowe konsole przenośne w wydzielonych, dosyć małych sektorach – zbierały się przy nich tłumy graczy. Wystarczy powiedzieć, że najwytrwalsi stali w kolejce do prezentacji Nintendo DS ponad dwie godziny.

Kentia Hall to miejsce, gdzie zgromadzili się mniejsi dystrybutorzy i producenci gier – stoiska były tu zdecydowanie mniej efektowne. Jednak spokojna atmosfera pozwalała lepiej zapoznać się z pokazywanymi grami i jednocześnie odpocząć od zgiełku i huku głównych pokazów.

Muzeum starych gier

W Kentia Hall stworzono muzeum starych gier. Zgromadzono kilkadziesiąt egzemplarzy wiekowych komputerów i pierwszych konsoli. Poczynając od wyprodukowanego w 1972 roku Magnavox Odyssey, przez doskonale znane w Polsce Atari 800 XL czy Commodore 64, aż po nieco nowsze konsole – Sega Saturn.

Szalone konkursy

W trakcie targów odbywało się wiele różnego rodzaju konkursów – do wygrania były koszulki, egzemplarze specjalnie wybudowanym stoisku można było zwiedzać opanowaną przez demony placówkę naukową na Marsie. W grze atmosfera grozy towarzyszy wszystkim naszym ruchom – zewsząd słychać potępieńcze głosy ukrytych w cieniu potworów. Grafika jest na wysokim poziomie – doskonałe wrażenie robią poruszające się światła oraz dynamiczne cienie. Dostępna będzie także opcja gry sieciowej przez internet.

Doom III

Strzelanina 3D na PC i Xbox

Od dawna oczekiwana strzelanina 3D – Doom III – powinna pojawić się na rynku już latem tego roku. Tak przynajmniej zapewniali przedstawiciele firmy Activision na targach E3. Jednak na swoim stanowisku zaprezentowali jedynie wersję na konsolę Xbox. Za zamkniętymi drzwiami na

W wersji pecetowej grafika ma być jeszcze lepiej dopracowana

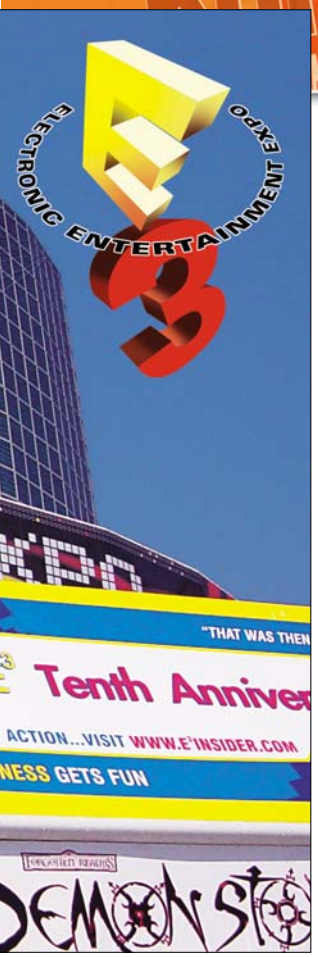

graczy gier, gadżety promocyjne. Jeden z konkursów, związany z grą Fear Factor, wymagał jednak nerwów ze stali. Z ogromnego akwarium wypełnionego do połowy wielkimi, żywymi madagaskarskimi karaluchami uczestnicy musieli gołą ręką wyławiać kupony z nagrodami.

Więcej zdjęć z E3 na stronie www.komputerswiat.pl/e3

GoldenEye: Rogue Agent

Zręcznościowa na Xbox, PlayStation 2 i GameCube

Osadzona w świecie znanym z filmów o Jamesie Bondzie gra zręcznościowa, w której wcielamy się w zbuntowanego agenta 00. Zadaniem naszego bohatera nie jest jednak ratowanie świata przed zagładą. Autorzy gry stawiają nas po stronie zła – zostajemy wplątani w wojnę między słynnym Doktorem No i Goldfingerem. W grze pojawiają się oczywiście inne postacie znane z filmów o Bondzie – jednym z nich jest słynny człowiek z melonikiem. Pamiętano także o odwzorowaniu filmowych scenerii – jedna z misji odbywa się w Fort Knox. Niestety, gra nie zostanie wydana w wersji na pecety.

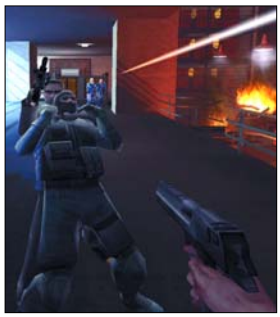

Podczas gry można zasłonić się przed kulami ciałem zakładnika

Wszystkie poziomy mają być dokładnymi kopiami prawdziwych terenów walk – przy ich tworzeniu autorzy korzystali z archiwów wojskowych

Brothers in Arms

Taktyczna gra akcji na PC, PlayStation 2 i Xbox

Wzbudowanym w kształcie wojskowego namiotu stoisku firma UbiSoft zaprezentowała nową grę osadzoną w realiach drugiej wojny światowej. W Brothers in Arms wcielamy się w sierżanta Matta Bakera – dowódcę oddziału spadochroniarzy. Akcja gry to wydarzenia, do których doszło w czasie ośmiu dni inwazji na Normandię. Jednak w odróżnieniu od Medal of Honor czy Call of Duty w grze nie tylko sterujemy ruchami bohatera, ale także wydajemy rozkazy poszczególnym żołnierzom z naszego oddziału – od nas zależy ich życie.

ShellShock: Nam'67

Strzelanina 3D na PC, PlayStation 2 i Xbox

Kolejna gra wojenna zaprezentowana na E3 przenosi nas w realia konfliktu w Wietnamie. Jako młody żołnierz, który dopiero skończył swoje przeszkolenie wojskowe, lądujemy w dżungli. Naszym zadaniem jest walka z oddziałami Wietkongu i Armii Północnego Wietnamu. Nie jest to łatwe – doskonale zamaskowani w dżungli wrogowie są trudni do wyśledzenia. W ShellShock: Nam'67 doskonale odtworzono wszystkim znane elementy wojny w Wietnamie – ataki napalmem, niebezpieczne pułapki zastawiane przez Wietkong, a nawet ostrzelanie oddziału przez własną artylerię. Premiera gry planowana jest na czerwiec tego roku.

Grając, dopiero zdobywamy wojskowe doświadczenie – na początku zaczynamy od łatwiejszych misji

Worms Forts: Under Siege

Strategiczna na PC, PlayStation 2 i Xbox

Po raz kolejny spotykamy walczące ze sobą drużyny robaków. Tym razem jednak bitwy, które ze sobą toczą, są wzorowane na historycznych zmaganiach, na przykład na średniowiecznych oblężeniach zamków. Zadaniem jednej z drużyn jest bronienie fortyfikacji przed atakiem, celem drugiej – zdobycie twierdzy. Oczywiście każda ze stron może korzystać z różnych ułatwień, takich jak niszczące ściany katapulty czy budowa murów obronnych.

Tym razem nasze robaki przenoszą się w czasie – są Egipcjanami, Rzymianami, a nawet średniowiecznymi rycerzami

Thief: Deadly Shadows

Zręcznościowa na PC i Xbox

Po raz kolejny wcielamy się w postać średniowiecznego złodzieja – Garreta, a naszym zadaniem jest wykradanie cennych przedmiotów. Bohater musi przemykać się w ciemnościach za plecami strażników – niewidzialność jest jego najpotężniejszą bronią. Autorzy gry dopracowali grafikę, a zwłaszcza elementy odpowiedzialne za generowanie dynamicznego oświetlenia. Dzięki temu możemy tworzyć własne strefy mroku, niszcząc umieszczone w grze źródła światła. W czasie rozgrywki pojawia się także widok z kamery znajdującej się za plecami Garreta, co ułatwia obserwację ruchów przeciwników ukrytych na przykład za rogiem budynku.

Jako złodziej Garret ukrywamy się w mroku przed wzrokiem strażników

The Lord of the Ring, The Battle for Middle Earth

Strategiczna na PC

Na jesień tego roku zapowiedziano premierę najnowszej strategii czasu rzeczywistego – The Lord of the Ring, The Battle for Middle Earth. Gra ma być oparta na fabule znanej z Władcy Pierścieni. Gracz staje na czele jednej z czterech potężnych armii (wśród nich jest armia Saurona). Nie brakuje oczywiście wielkich bitew znanych z kinowego ekranu – w jednej z nich można podziwiać setki żołnierzy walczących w Helmowym Jarze. Nasze wojsko poza standardową bronią korzysta także z dobrodziejstw natury – potężne trolle potrafią wyrywać z ziemi drzewa i walcząc nimi, siać spustoszenie w oddziałach wroga. Duże znaczenie ma morale naszych żołnierzy – przestraszeni przewagą wroga mogą uciec z pola walki.

The Battle for Middle Earth wygląda doskonale – wielkie bitwy, w których walczą ze sobą tysiące żołnierzy, przytłaczają wręcz swoim rozmachem

Wartime Command: Europe at War 1939–1945

Strategiczna na PC

Premiera gry planowana jest na koniec 2004 roku

W grze przenosimy się w czasy drugiej wojny światowej, a naszym zadaniem jest rozgrywanie wielkich historycznych bitew. Akcja gry rozpoczyna się we wrześniu 1939 roku od niemieckiej inwazji na Polskę, a trwa do kapitulacji Rzeszy w 1945 roku. W tym czasie mamy przeprowadzić ponad 60 misji. Co ciekawe, autorzy Wartime Command zapewniają, że wszystkie tereny walk odtworzono na podstawie dokumentacji z czasów wojny – dzięki temu możemy czuć się jak prawdziwi generałowie. W trakcie gry stajemy na czele wojsk brytyjskich, amerykańskich, radzieckich, francuskich albo niemieckich.

Jak w poprzedniej części walczymy zarówno z wojskiem, jak i z potworami

Half-Life 2

Strzelanina 3D na PC

Już po raz drugi na E3 zaprezentowano strzelaninę 3D Half-Life 2. Jak zapewniali autorzy, gra odwiedziła targi po raz ostatni – ma zostać wydana już latem tego roku. W trakcie zabawy mamy korzystać z różnego rodzaju pojazdów – jednym z nich jest wielozadaniowy poduszkowiec, który może poruszać się zarówno po wodzie, jak i po lądzie. Jedną z najciekawszych broni, jaka pojawia się w nowym Half-Life, jest pistolet antygrawitacyjny. Za jego pomocą można podnosić przedmioty, a następnie rzucać je w kierunku przeciwników – dotyczy to nawet rzucanych przez nich granatów. Akcja gry przenosi nas do miasta przyszłości – City 17 – w którym wszyscy mieszkańcy są kontrolowani przez policję.

Donkey Kong: Jungle Beat

Platformowa na GameCube

W przyszłym roku na konsolę stacjonarną Nintendo GameCube ma zostać wydana nowa gra platformowa, w której mamy kierować ruchami popularnego goryla – Donkey Konga. Co ciekawe, w trakcie zabawy korzystamy nie ze standardowego pada, ale z urządzenia zwanego DK Bongo. Są to dwa miniaturowe bębny, w które trzeba rytmicznie uderzać, by poruszać bohaterem. Wcześniej na rynku ma pojawić się gra muzyczna Donkey Konga, w której gracz na bębnach wystukuje rytm odtwarzanych w tle piosenek.

Podczas zabawy korzystamy ze specjalnych bębenków – mają być dołączane w komplecie do gry muzycznej Donkey Konga

S.T.A.L.K.E.R: Shadow of Chernobyl

Strzelanina 3D na PC

W roku 2010 na tereny wokół opuszczonej elektrowni atomowej w Czernobylu docierają poszukiwacze skarbów – Stalkerzy. Ich cel to zgromadzić jak najwięcej magicznych przedmiotów, które ponoć pojawiły się w okolicy po tajemniczym wybuchu w 2006 roku. Jako jeden z poszukiwaczy walczymy z innymi Stalkerami o dostęp do tych bogactw. Jednak w okolicy spotykamy nie tylko żądnych pieniędzy ludzi – po wybuchu pojawiły się tu setki niebezpiecznych zmutowanych zwierząt, które na nas polują. Co ciekawe, zwierzęta w grze obdarzono sztucznym instynktem – potrafią gromadzić się w stada i walczą ze sobą o pożywienie.

W wybudowanej na E3 makiecie elektrowni atomowej wyświetlano film z prezentacją S.T.A.L.K.E.R.A

Dane pilnie p★szukiwane

269 firm, które wejdą na rynek polski

Katalog to unikatowe narzędzie zawierające pomocne dla firm informacje na temat możliwości nawiązania współpracy z inwestorami z Unii Europejskiej i nie tylko. Katalog zawiera dane 269 firm zamierzających wejść na nasz rynek lub zintensyfikować obecne działania. Podaje konkretne, pomocne informacje takie jak: dane kontaktowe, kierunki ekspansji, informacje na temat poszukiwanych przez firmy podwykonawców, dostawców i partnerów w Polsce. Katalog „Inwestorzy 2004" jest wydawany w nakładzie limitowanym. Zadzwoń lub skorzystaj ze strony internetowej i zamów już teraz!

www.eProfit.pl/inwestorzy

Infolinia: 022 763 69 10*

* Infolinia czynna od pn-pt. w godz. 9^{00} do 18^{00}, opłata za połączenie zgodnie z taryfą operatora

IDEA DLA FIRM

IDEA
Łączy Cię z ludźmi

Nowości DVD i wideo

DVD

Ostatni samuraj

Japonia, schyłek XIX wieku. Kraj jest w trakcie olbrzymich przemian kulturowych i gospodarczych. Otwiera się na kulturę zachodnią, a tradycje idą powoli w zapomnienie. Cesarz Japonii chce zlikwidować tradycyjną armię samurajską i stworzyć nowoczesne wojsko. Do pomocy wynajmuje cenionego amerykańskiego kapitana, Nathana Algrena. Ten po przybyciu do Kraju Kwitnącej Wiśni przeżywa wielką fascynację starożytną kulturą japońskich wojowników.
Ostatni samuraj to jedna z największych ubiegłorocznych produkcji, z nominowanymi do Oscara Tomem Cruise'em i Japończykiem Kenem Watanabe w rolach głównych.

Reż. Edward Zwick
Wyk. Tom Cruise, Ken Watanabe

Przygodowy, 2003
2.35:1, DD 5.1 EX
154 min, cena: 90 zł **

Jeźdźcy Apokalipsy

Reż. Larry Charles
Wyk. Jeff Bridges, Penélope Cruz

Doskonała obsada (Bob Dylan w jednej z głównych ról!). Jack Fate, niegdyś wzięty bard, zostaje wyciągnięty z więzienia przez menedżera. Jack ma wziąć udział w koncercie charytatywnym. Razem z nim chce wystąpić jego przyjaciel.

Dramat, 2003
1.85:1, DD 5.1
112 min, cena: 39 zł **

Przystojniak

Reż. Walter Hills
Wyk. Mickey Rourke, Morgan Freeman

Sensacja dużego formatu w serii QDVD. Genialny przestępca o zniekształconej twarzy, zdradzony przez wspólników, trafia do więzienia. Po serii operacji plastycznych otrzymuje nową twarz, tożsamość i szansę na inne życie.

Sensacyjny, 1989
2.35:1, DD 5.1
90 min, cena: 40 zł **

Pokerzyści

Reż. Damian Nieman
Wyk. Melanie Griffith, Sylvester Stallone

Mroczna atmosfera nielegalnych kasyn w Los Angeles. Tutaj spotykają się pokerzyści. Oszustwa i kanty są na porządku dziennym. Świetnym oszustem jest Vernon, ale tym razem przeciwnik może okazać się dla niego zbyt dobry.

Kryminalny, 2003
1.85:1, DD 5.1
101 min, cena: 40 zł **

Beyonce Live At Wembley

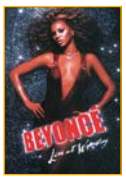

Prod. Mathew Knowles
Wyk. Beyonce

Beyonce z Destiny's Child robi zawrotną solową karierę. Jest czego posłuchać i na co popatrzeć – o walorach Beyonce przekonamy się, oglądając koncert na DVD. Plus CD z trzema nowymi kawałkami.

Muzyczny, 2004
1.85:1, DD 5.1
150 min, cena: 100 zł **

Serpico

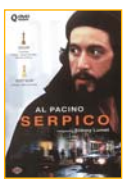

Reż. Sidney Lumet
Wyk. Al Pacino

I znowu QDVD, tym razem z nagrodzonym Złotym Globem przed trzydziestu laty filmem Sidneya Lumeta. Serpico to oparta na faktach historia młodego, nowojorskiego policjanta, który toczy samotną walkę z policyjną korupcją.

Sensacyjny, 1973
2.35:1, DD 5.1, DTS ES
125 min, cena: 50 zł **

Kolekcja Cary Granta

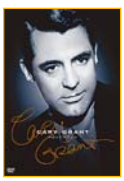

Reż. różni
Wyk. Cary Grant

Kolekcja filmów z udziałem legendy kina. W pakiecie cztery filmy z udziałem Granta (Arszenik i stare koronki, Północ – północny zachód, Cel: Tokio, Night & Day) oraz film dokumentalny o życiu aktora.

Różne, 1944–1959
1.33:1, DD 5.1
Różne, cena: 170 zł

Mały Indianin

Reż. Richard Friedenberg
Wyk. James Cromwell, Joseph Ashton

Przejmujący film o dorastaniu i odkrywaniu własnej tożsamości. Czasy Wielkiego Kryzysu. Mały chłopiec o indiańskich korzeniach po śmierci rodziców przenosi się do dziadków mieszkających u stóp Apallachów. Oni uczą go przeszłości.

Dramat, 1996
1.78:1, Stereo
111 min, cena: 51 zł **

Wideo

Rzeka tajemnic

Wielki zwycięzca ubiegłorocznego rozdania Oscarów oraz Złotych Globów. Nie bez kozery był ten deszcz nagród. Rzeka tajemnic to wstrząsająca opowieść o tym, jak przeszłość wpływa na dalsze życie człowieka.
W ubogiej dzielnicy Bostonu dorasta trzech chłopców. Pewnego dnia jeden z nich, Dave, zostaje porwany przez pedofili. Wszystko rozgrywa się na oczach pozostałych dwóch... Chłopak zostaje uwięziony, torturowany i gwałcony przez kilka dni. Wreszcie udaje mu się uciec.
Mija dwadzieścia lat. Dawni kumple ułożyli sobie jakoś życie.

Reż. Clint Eastwood
Wyk. Sean Penn, Tim Robbins

Ale przychodzi kolejny tragiczny dzień – brutalny morderca zabija córkę jednego z nich. Podejrzenie pada na Dave'a...

Dramat, 2003, także DVD
137 min, cena: 39 zł **

Wstrząsy 4

Reż. S.S. Wilson
Wyk. Michael Gross, Sara Botsford

Kolejny film na motywach znanych Wstrząsów, w których śmiercionośne stworzenia mieszkające w głębi ziemi zabijały mieszkańców małego miasteczka. To początek tej historii – przenosimy się wiele lat wstecz. Przerażające istoty atakują pierwszy raz...

Thriller, 2003, także DVD
97 min, tylko w wypożyczalni

Snajper w Waszyngtonie

Reż. Tom McLoughlin
Wyk. Charles S. Dutton, Helen Shaver

Październik 2002 roku – 23 dni grozy w stolicy Stanów Zjednoczonych. Panika ogarnęła miasto za sprawą seryjnego zabójcy, który w zupełnie nieprzewidywalny sposób zabijał przypadkowe ofiary. Jak go powstrzymać?

Sensacyjny, 2003, także DVD
98 min, tylko w wypożyczalni

Kochany Donald

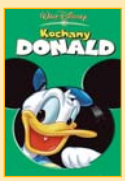

Prod. Studio Walta Disneya

Kto z nas nie zna najbardziej nerwowego i najsprytniejszego kaczora na świecie? Kochany Donald to wybór najlepszych i najśmieszniejszych kreskówek z jego udziałem. A pamiętajmy, że Donald narodził się jeszcze przed drugą wojną światową! To już staruszek...

Dla dzieci, 2003, także DVD
59 min, cena: 30 zł **

Kochany Goofy

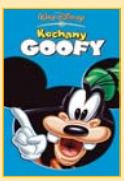

Prod. Studio Walta Disneya

Kolejny kreskówkowy senior, czyli zwariowany Goofy w wyborze kreskówek – od tych najstarszych do współczesnych. Goofy jak zwykle pakuje się w kolejne kłopoty podczas wyprawy na ryby albo prób okiełznania magicznego kufra z egzotyczną menażerią.

Dla dzieci, 2003, także DVD
52 min, cena: 30 zł **

* Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora. ** Wszystkie podane ceny to sugerowane przez dystrybutorów ceny detaliczne brutto. W sklepach są możliwe nieznaczne różnice.

Prod. Studio Nickelodeon

Rugratsy szaleją

Przygody zwariowanej rodziny Rugratsów stworzonej przez rysowników studia Nickelodeon. Rugratsy wyruszają na wakacyjny rejs. Statek wywraca się, a pasażerowie lądują na pozornie bezludnej, tropikalnej wyspie. Wyspa wcale nie jest jednak bezludna!

Dla dzieci, 2003, także DVD
77 min, cena: 17 zł **

Reż. David Zucer
Wyk. Ashton Kutcher, Jeffrey Reid

Córka mojego szefa

Czy można zdobyć córkę szefa? Pewien młodzieniec przekonuje się, że to nie takie proste. Otrzymuje od ojca dziewczyny swoich marzeń polecenie przypilnowania domu. Niby proste, ale los sprzysiągł się przeciwko chłopakowi!

Komedia, 2003, także DVD
85 min, tylko w wypożyczalni

Top 10

Maj 2004

1. **Gdzie jest Nemo** Imperial
2. **Matrix Rewolucje** Warner
3. **Dzień świra** Vision
4. **Maleństwo i przyjaciele** Vision
5. **To właśnie miłość** Universal
6. **Król Lew 3: Hakuna Matata** Imperial
7. **Pan i władca: Na krańcu świata** Imperial
8. **Zemsta** Vision
9. **Kill Bill vol. 1** Monolith
10. **W pustyni i w puszczy** Vision

źródło: GFK

CD

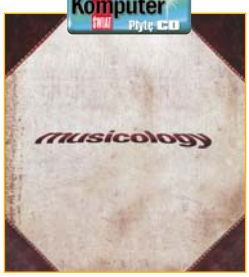

Prince Musicology

Ze swoją nową płytą Prince idealnie wpasował się w niezwykle modny dziś trend powrotu do muzyczno-stylistycznych klimatów lat osiemdziesiątych. Prince to przecież jedna z najjaśniej świecących gwiazd tamtych czasów - płyty sprzedane w łącznym nakładzie 100 milionów egzemplarzy, dziesiątki nagród muzycznych, a nawet filmowy Oscar. Dorobek Prince'a jest imponujący, a nie zapominajmy o najważniejszym - uwielbieniu całych rzesz fanek.
Musicology to jak twierdzi artysta powrót do tamtej stylistyki, oczywiście wzbogacony o zupełnie współczesne brzmienia.
- Ta płyta to mój spóźniony powrót do świata sztuki i rzemiosła muzycznego - mówi Prince. Spóźniony, ale udany.

Pop
Sony Music
51,3 min, cena: 65 zł

Mor W.A. Dla słuchaczy

Trzeci album warszawskiego składu. Teraz, podobnie jak na poprzednich krążkach, Mor W.A. udowodnili, jak wiele niebanalnych i niegłupich rzeczy mają do powiedzenia o naszej rzeczywistości. Dobre.

Hip-hop
Pomaton EMI
56,2 min, cena: 30 zł ***

Ewa Bem ewa.ewa

Ewa Bem ponownie w popowym, nowoczesnym wydaniu. Na krążku pięć premier i 10 coverów. Współczesne aranżacje, wpadające w ucho, proste melodie. Ech, stare czasy dużo bardziej nam sie podobały!

Pop
Pomaton EMI
55,1 min, cena: 33 zł ***

Bonnie Tyler Simply Believe

Bardzo popularna lata temu Bonnie Tyler postanowiła przypomnieć się słuchaczom. Na Simple Believe znajdziemy stare superprzeboje plus dwa nowe utwory zaśpiewane w duecie z Francuzką Karen Antonn.

Pop
Sony Music
62,1 min, cena: 60 zł

Top 10 CD

10 - 16.05.2004

1. **Kabaret TEY** Kabaret TEY 2: Ciąg dalszy
2. **Diana Krall** The Girl In The Other Room
3. **Pezet Noon** Muzyka poważna
4. **Sistars** Siła sióstr
5. **Eska Squad** Składanka
6. **Jeden Osiem L** Wideoteka
7. **TEDE** Notes
8. **Jacek Kaczmarski** Złota kolekcja
9. **Czesław Niemen** Czas jak rzeka
10. **Ania** Samotność po zmierzchu

źródło: GFK

*** Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku.

Technika w TV

9 – 22 czerwca

środa, 9 czerwca

TVN Turbo 8.30 18.30 1.30
Historia lotnictwa – samoloty, historia lotnictwa, tragedie lotnicze
Discovery 9.30
Narodziny samolotu

MiniMax/Hyper 20.00
Hyper – magazyn gier komputerowych (codziennie o tej samej porze)
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

czwartek, 10 czerwca

Discovery 9.30
Narodziny samolotu
TVN Turbo 10.00, 23.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

piątek, 11 czerwca

TVN Turbo 6.30, 14.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

sobota, 12 czerwca

TVN Turbo 7.00 13.00 20.30
Historia lotnictwa – samoloty, historia lotnictwa, tragedie lotnicze
Discovery Science 12.40 18.40 0.40
Czas przyszły: Komputery

niedziela, 13 czerwca

Discovery Science 6.40
Czas przyszły: Komputery
TVP1 10.05
Gamebox – program poświęcony grom komputerowym i konsolowym
Discovery Science 12.15 18.15 0.15
Ultranauka: Czarna flota powietrzna

poniedziałek, 14 czerwca

TV Polonia 10.25
Warto wiedzieć: Laboratorium – magazyn popularnonaukowy
TVN Turbo 11.00 21.30
Historia lotnictwa – samoloty, historia lotnictwa, tragedie lotnicze
TVN Turbo 13.30 22.30
Discovery Science 14.35 20.35 2.35
Na krawędzi: Tajemnice chmur
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

wtorek, 15 czerwca

TVN Turbo 6.00 15.30 21.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
Discovery Science 8.35
Na krawędzi: Tajemnice chmur

TV Polonia 10.35
Warto wiedzieć: Od Platona do Newtona...: Coraz lepiej – program popularnonaukowy

środa, 16 czerwca

TVN Turbo 8.30 18.30
Historia lotnictwa – samoloty, historia lotnictwa, tragedie lotnicze
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

piątek, 18 czerwca

TVN Turbo 10.30
Historia lotnictwa – samoloty, historia lotnictwa, tragedie lotnicze
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

sobota, 19 czerwca

TVN Turbo 9.30 15.30 20.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

niedziela, 20 czerwca

TVP1 9.50
Gamebox – program poświęcony grom komputerowym i konsolowym
Discovery Science 12.15 18.15 0.15
Mania modelowania: Olbrzymie samoloty

poniedziałek, 21 czerwca

Discovery Science 14.35 20.35 2.35
Na krawędzi: AIDS – gra o miłość

wtorek, 22 czerwca

TVN Turbo 6.00 15.30 21.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
Discovery Science 12.40 18.40 0.40
Ultranauka: Sex appeal

FOT.: COLORISE/SMC/BE&W

Komórka na wakacjach

Naszym komórkom należą się wakacje! Zanim zabierzemy jednak telefony za granicę, musimy je do tego odpowiednio przygotować. Komputer ŚWIAT nam w tym pomoże i podpowie, jak korzystać z komórki w czasie letniej kanikuły

Zbliża się letnia kanikuła. W czasie wakacji niektórzy z nas wybiorą się na zagraniczne wojaże. Dzięki roamingowi – czyli możliwości korzystania ze swojej komórki za granicą – możemy łatwo kontaktować się z bliskimi oraz czuć się na miejscu bezpiecznie. Niestety, taka wygoda sporo kosztuje.

Roaming nie dla każdego

Nie wszyscy abonenci mogą od razu korzystać z roamingu – warunki, jakie trzeba spełnić, Komputer ŚWIAT podaje w tabeli poniżej. Jeśli jednak od dłuższego czasu regularnie opłacamy rachunki, nie będziemy mieli kłopotów z uruchomieniem roamingu.

Problemów z dostępnością roamingu nie mają użytkownicy systemów pre-paid (POP, Simplus, Tak Tak i Heyah) – wszyscy mogą korzystać z tej usługi, ponieważ opłata za połączenie pobierana jest na bieżąco z ich konta – gdy jest puste, po prostu nie można wykonać połączenia. Z roamingu nie mogą korzystać tylko użytkownicy oferty Dla Każdego w Idei.

Użytkownicy Tak Tak włączą roaming, wysyłając na numer 97974 SMS o treści ROAMING#TAK. W POP-ie należy zadzwonić pod numer Automatycznego Biura Obsługi Klienta (✱111) i postępować zgodnie ze wskazówkami (w taki sam sposób można wyłączyć roaming). W Heyah najlepiej włączyć roaming przez internet – na stronie →1. W Simplusie roaming trzeba uaktywnić przed wyjazdem za granicę, wpisując kod ✱101✱11# i naciskając klawisz nawiązania połączenia. Po powrocie do kraju, warto wyłączyć roaming kodem ✱101✱00#, aby uniknąć przypadkowego logowania się w strefie przygranicznej do obcych sieci.

Warunki uruchomienia roamingu

	Idea	Plus GSM	Era
Wymagania (wystarczy spełnić jeden z warunków)	● trzy terminowo opłacone faktury (łączna suma większa niż 600 zł) ● polecenie zapłaty lub obciążenie karty kredytowej rachunkami (przynajmniej jeden rachunek uregulowany w ten sposób)	● trzy terminowo opłacone faktury ● posiadanie innego telefonu w sieci plus GSM z uruchomionym roamingiem ● ocena zdolności kredytowej dokonywana po zakupie aktywacji przez dział aktywacji	● trzy terminowo opłacone faktury, ● rachunki regulowane poleceniem zapłaty ● zlecenie roamingu za okazaniem karty kredytowej w salonie operatora ● posiadanie karty kredytowej Citibank-Era, ● posiadanie innego telefonu w sieci Era z uruchomioną usługą roamingu
Depozyt [1]	400 zł	2280 zł	400 zł

[1] Wpłacenie depozytu umożliwia natychmiastowe uruchomienie roamingu bez dodatkowych warunków

Rada Komputer ŚWIATA

Gdy w czasie zagranicznej podróży zgubimy telefon lub gdy zostanie on ukradziony, musimy jak najszybciej skontaktować się z biurem obsługi klienta swojego operatora. Dlatego jeszcze przed wyjazdem warto zapisać stacjonarny numer biura (0048 22 6342882 dla abonentów Idei, 0048 22 6071601 dla Plusa i 0048 22 4136996 dla Ery).

Wyłącz przekierowania

Przed wyjazdem za granicę powinniśmy wyłączyć przekierowania, wpisując na klawiaturze kod ##002#, a następnie wybrać przycisk nawiązania połączenia. Warunkowe przekierowania powodują, że rozmowy, które nie mogą zostać zrealizowane – gdy nie odbierzemy telefonu, znajdujemy się poza zasięgiem lub mamy wyłączoną komórkę – zostaną przekazane na inny numer lub pocztę głosową, za co w roamingu pobierana jest opłata. W Idei obsługa nagrań na pocztę głosową w czasie pobytu za granicą jest nieco inna – abonenci płacą jedynie za odsłuchiwanie nagrań na pocztę.

Dzwonimy

Aby nawiązać połączenie za pośrednictwem zagranicznej sieci, najczęściej wystarczy wybrać numer (nie wolno zapomnieć

W Heyah najlepiej załączyć roaming przez internet →1

Z komórką za granicę

Zanim wyjedziemy za granicę

- spytajmy w BOK, czy w kraju, do którego się udajemy, będziemy mogli korzystać z roamingu
- sprawdźmy w instrukcji, w jakich systemach pracuje nasz telefon, a w BOK – jakie częstotliwości wykorzystywane są w kraju docelowym (900/1800/1900 MHz)
- spytajmy w BOK, czy roaming oraz rozmowy międzynarodowe są uaktywnione dla naszego numeru
- numery telefonów w książce wpiszmy w formacie międzynarodowym (np. +48601234567)
- uzupełnijmy konto telefonów na kartę, pamiętając, że ceny rozmów w roamingu są wysokie
- zapiszmy kody potrzebne do wybierania numerów w systemach pre-paid (POP, Simplus)
- wyłączmy przekierowania warunkowe (usługi abonamentowe oraz Tak Tak i Heyah)
- zapiszmy w książce telefonicznej oraz w tradycyjnym notatniku telefony alarmowe w danym kraju oraz telefony polskich placówek dyplomatycznych

o numerze kierunkowym kraju – na przykład +48601234567). Jeśli używamy systemów POP lub Simplus, oprócz numeru telefonu musimy wpisać specjalny kod. W POP-ie wybieramy: ✱1230✱00

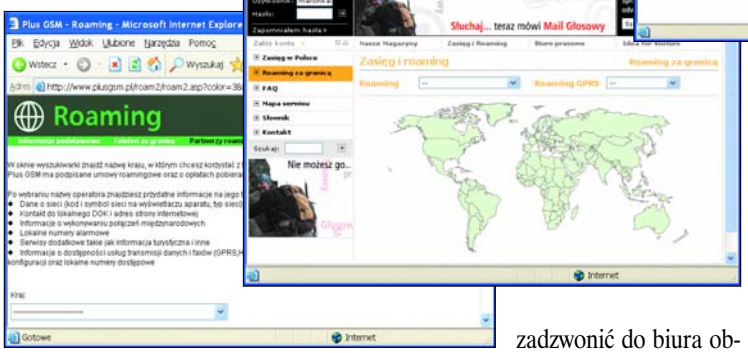

Szczegółowe cenniki połączeń roamingowych znajdziemy na internetowych stronach Idei, Ery i Plusa

numer abonenta # – na przykład ✱1230✱0048501234567#. W Simplusie wpisujemy ✱111✱ numer # – na przykład ✱111✱48601234567#.

Gdzie znaleźć cenniki

Jeszcze przed wyjazdem powinniśmy zaopatrzyć się w cenniki połączeń w roamingu. W tym celu można zadzwonić do biura obsługi klientów i podać konsultantowi kraj, w którym będziemy przebywali. Pełne cenniki połączeń roamingowych dostępne są w internecie pod adresami: →2, →3, →4. Znajdziemy w nich również informację, jakie sieci działają w danym kraju i na jakiej częstotliwości pracują. Cennik dla wybranego kraju najlepiej wydrukować przed wyjazdem i wziąć ze sobą w podróż. Dzięki temu na miejscu będziemy mogli w wybranych porach korzystać z najtańszych operatorów.

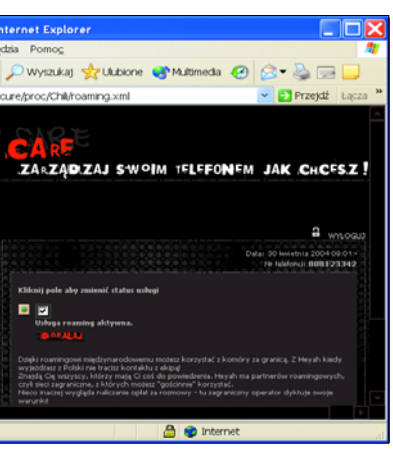

Adresy online

- →1 https://selfcare.heyah.pl
- →2 www.idea.pl/roaming
- →3 www.era.pl/index.php/id=roam2/zone=-1/section=indy
- →4 www.plusgsm.pl/roaming
- →5 www.thuraya.com
- →6 http://kropla.com/electric2.htm

Mapka zasięgu satelitarnej sieci Thuraya znajduje się na stronie →5

Przez satelitę

Tam, gdzie nie dociera GSM, można porozumiewać się za pośrednictwem telefonii satelitarnej. Specjalny telefon można wypożyczyć za opłatą u operatora – w Erze 366 złotych za trzy tygodnie. Koszt rozmowy wynosi od 5 złotych do ponad 10 złotych za minutę (w zależności od kraju).

A co z ładowaniem?

W wielu krajach napięcie w sieci elektrycznej oraz rodzaj gniazdka są inne niż w Polsce. Dlatego jeszcze przed wyjazdem sprawdźmy to na stronie →6 i w sklepie elektrycznym kupmy przejściówkę lub konwerter napięcia do ładowarki.

Zakres napięć podano na naklejce na ładowarce

Podróżnicy powinni zaopatrzyć się w uniwersalną ładowarkę z wymiennymi wtyczkami lub w specjalną przejściówkę

Najniższe ceny w kraju

Jak powstało zestawienie najniższych cen podzespołów komputerowych? Komputer ŚWIAT sprawdził ogłoszenia w dużych gazetach i czasopismach fachowych w Polsce oraz porównał przysłane do redakcji oferty firm komputerowych

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Cyfrowe aparaty fotograficzne				
Minolta	Dimage X20	Vobis	777	→
Kodak	DX 6440	Agito.pl	1319	↘
Canon	PowerShot A80	ProLine	1649	↘
Olympus	C-760	Agito.pl	1799	↘
HP	PhotoSmart 945	Vobis	1999	→
Sony	DSC-T1	Agito.pl	2530	↘
Cyfrowe kamery wideo				
Canon	MV700	Ada	1845	→
Sony	DCR-TRV 255	Ada	1869	→
Panasonic	NV-GS10	Saysonic	2200	→
Samsung	VP-D230i	Media Markt	2699	→
JVC	GR-D73	Saysonic	2985	→
Drukarki atramentowe				
Lexmark	Z602	Komputronik	199	↗
Lexmark	Z705	Lijo.pl	259	→
Epson	Stylus Photo 830	Bestcom	466	↘
HP	PhotoSmart 7660	Lijo.pl	655	↗
Canon	i550	Ultramedia	749	→
HP	PhotoSmart 7960	Ada	1474	↗
Drukarki laserowe				
HP	LaserJet 1010	B&P System	816	↗
Lexmark	Optra E321	Komputronik	999	→
Canon	LBP-810	B&P System	1055	↘
Panasonic	KXP-7105	B&P System	1078	↘
OKI	Page 14E	B&P System	1218	↘
HP	LaserJet 1300	Lijo.pl	1536	↗
Dyski twarde				
Seagate	40 GB (7200)	B&P System	272	↗
Samsung	60 GB (7200)	Sirius.pl	309	↗
Maxtor	80 GB (7200)	Sirius.pl	320	↗
Seagate	80 GB (7200)	B&P System	320	↗
Maxtor	120 GB (7200)	Komputronik	423	↗
Wes. Digital	200 GB (7200)	Lijo.pl	684	↗
Faksmodemy				
Pentagram	Navel 56i PCI wew.	Lijo.pl	51	↘
Zoom	PCI 56k V.92 wew.	Ada	68	→
Microcom	Deskporte 56k PCI wew.	Sirius.pl	87	↗
Zoltrix	Sagitta 56k PCI wew.	Atom PC	132	↘
Głośniki komputerowe				
Media-Tech	Legato 2.1	Komputronik	109	↗
Samsung	SMS-2100	Komputronik	146	→
Creative Labs	Inspire 2400 2.1	Ada	180	↘
Tracer	Futura 5.1	Ada	215	→
Creative Labs	Inspire T7700 7.1	B&P System	602	↘
Kamery internetowe				
Media-Tech	MT-400	ProLine	79	→
Labtec	Webcam	Komputronik	99	→
Logitech	QuickCam Express USB	Bestcom	162	↘
Creative Labs	PCCam 880	Komputronik	405	↘
Karty DV				
Pinnacle	Studio DV Clip	Komputronik	270	→
Pinnacle	Studio DV V.8	Sirius.pl	615	↗
Matrox	RT.X10	Komputronik	3199	→
Karty graficzne				
Leadtek	GeForce FX 5200 128 MB AGP	B&P System	258	↗
Sapphire	Radeon 9200 128 MB AGP	Lijo.pl	316	↗
Asus	GeForce FX 5600 128 MB AGP	B&P System	588	↘
Hercules	Radeon 9600 Pro 256 MB AGP	Bestcom	841	↗
HiS	Radeon 9800 Pro 128 MB AGP	Sirius.pl	1229	↘
MSI	GeForce FX 5900 Ultra128 MB AGP	Sirius.pl	2685	↗
Karty muzyczne				
Avacs	SoundMan 5.1	Sirius.pl	52	↗
Terratec	512i Digital 4.1	Sirius.pl	200	→
Creative Labs	SB Audigy 2 Player Box	B&P System	508	↗
Creative Labs	SB Audigy 2 ZS Platinum Pro	Lijo.pl	1053	↗
Karty pamięci				
Kingston	Compact Flash 128 MB	Lijo.pl	121	↘
Kingston	Secure Digital 128 MB	Lijo.pl	152	↘
Kingston	MMC 128 MB	Ultramedia	167	↘
Olympus	xD 128 MB	Ultramedia	268	↗
Sony	Memory Stick 128 MB	B&P System	270	↗
Pretec	Compact Flash 512 MB	Sirius.pl	563	↘
Karty telewizyjne				
Avacs	Smart TV FM Nicam	Ada	212	↗
Leadtek	WinFast TV 2000 XP Expert	Lijo.pl	223	↘
AverMedia	Aver TV Studio	Komputronik	249	→
Prolink	PlayTV Pro USB zewn.	Bestcom	291	↗
Laptopy				
Actina	**Viper**, wyświetlacz 15,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CD-ROM 24x, faksmodem 56k, MS Windows XP HE PL	Action	4729	→
HP Compaq	**nx9005**, wyświetlacz 15" TFT, procesor AMD Athlon XP 2400+, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta siec., MS Windows XP Pro PL	Vobis	5199	→
IBM	**ThinkPad R40e**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, k. sieciowa, MS Windows XP Pro PL	Karen	5611	↘
Toshiba	**Satellite A10-S513**, wyświetlacz 15" TFT, procesor Intel Pentium 4 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP HE PL, torba	Karen	7308	→
Monitory CRT				
LG	StudioWorks 773E 17"	Lijo.pl	473	↘
Samsung	SyncMaster 765MB 17"	Lijo.pl	620	↘
Philips	107P50 17"	Lijo.pl	722	↘
NEC	FE990 19"	Komputronik	1055	↗
Iiyama	Vision Master Pro 455 19"	Sirius	1269	→
Monitory LCD				
Samsung	SyncMaster 152V 15"	B&P System	1494	↘
Tatung	Pro 15L 15"	Sirius	1499	→
NEC	MultiSync 1560NX 15"	Rainbow PC	1688	→
Philips	170S4FG 17"	Atom PC	1965	↗
LG	Flatron L1811S 18"	B&P System	2499	↘
Nagrywarki CD-RW				
LG	52/24/52x	B&P System	129	↗
Samsung	52/32/52x	Lijo.pl	129	↘
Sony	52/24/52x	Adder	139	→
Teac	52/24/52x	B&P System	174	↗
Nagrywarki DVD				
LG	GSA-4040B	Rainbow PC	442	↘
Sony	DWU-10A	Ada	462	↘
Toshiba	SD-R5112B	Sirius.pl	465	↗
TDK	DVW +A040212N	Ada	679	↘
Napędy combo CD-RW/DVD				
Lite-On	LTC-48161H	Rainbow PC	187	↘
Sony	CRX-320	Vobis	229	→
LG	GCC-4520B	ProLine	235	→
Samsung	SM-352	Sirius.pl	239	→
Oprogramowanie				
Symantec	Norton AntiVirus 2004 PL	Lijo.pl	269	↘
Symantec	Norton SystemWorks 2004 PL	Ada	348	↗
Microsoft	Windows XP HE PL OEM	Lijo.pl	408	↗
Microsoft	Windows XP Pro PL Uakt.	Ada	695	↗
Corel	CorelDRAW 9.0 PL	Ultramedia	698	↘
Jasc	Paint Shop Pro 8.0	Komputronik	709	↘
Microsoft	Office XP Std. PL Uakt.	Komputronik	1372	↗
Corel	Graphics Suite 11	TTS	2001	→
Macromedia	Dreamweaver MX	TTS	2306	→
Adobe	PhotoShop 7.0 CE	Adder	3100	→
Pamięci				
Kingston	DDR 128 MB /266	Atom PC	118	↘
–	DIMM 256 MB /133	B&P System	223	↗
Kingston	DDR 256 MB /266	B&P System	234	↘
Kingston	DDR 256 MB /333	Lijo.pl	239	↘
–	DDR 512 MB /400	B&P System	413	↗
Kingston	DDR 512 MB /333	Lijo.pl	470	↘
Płyty główne				
Asus	A7V8X	B&P System	243	↘
Soltek	75FRN-L	B&P System	325	↗
Epox	8RDA+	Ada	366	↗
Microstar	865P Neo	Lijo.pl	387	↗
Abit	IC7	Lijo.pl	551	↗
Procesory AMD				
AMD	Athlon XP 2000+	Rainbow PC	247	↘
AMD	Athlon XP 2200+	Lijo.pl	280	↗
AMD	Athlon XP 2600+	Lijo.pl	396	↘
AMD	Athlon XP 2800+	Rainbow PC	545	↗
AMD	Athlon XP 3000+	B&P System	715	↗
Procesory Intel				
Intel	Celeron 2,6 GHz	B&P System	358	↘
Intel	Celeron 2,8 GHz	Sirius.pl	482	↗
Intel	Pentium 4 2,8 GHz	Lijo.pl	816	↗
Intel	Pentium 4 3,0 GHz	Ultramedia	844	↘
Intel	Pentium 4 3,2 GHz	Ultramedia	1369	↘
Skanery				
Plustek	OpticSlim 1200	Lijo.pl	306	↘
Canon	CS 3000	B&P System	321	↘
Microtek	ScanMaker 4800	Ada	332	→
HP	scanjet 3670	B&P System	377	↘
Umax	Astra Slim 4600	Ada	391	→
Epson	Perfection 1670	Atom PC	461	→
Urządzenia wielofunkcyjne				
HP	OfficeJet PSC 1210	Lijo.pl	451	↘
Lexmark	X5150	B&P System	488	↘
Lexmark	X6150	Vobis	799	→
Epson	Stylus CX 5400	B&P System	851	↘
HP	OfficeJet PSC 2410	Lijo.pl	1342	↘
Zestawy klawiatur z myszą				
Media-Tech	MT133	ProLine	29	→
Labtec	Wireless Desktop	Sirius.pl	113	↘
Creative	Desktop Wireless 6000	Komputronik	195	↗
Logitech	Cordless Desktop	Vobis	189	→
Microsoft	Wireless Optical Desktop	ProLine	279	→

→ pierwszy raz w zestawieniu, → cena bez zmian, ↗ wzrost ceny, ↘ spadek ceny

Tabela nie zawiera cen zestawów komputerowych. Komputer ŚWIAT nie będzie ich prezentował, gdyż przy obecnej różnorodności dostępnych konfiguracji trudno jest je porównywać.

Telefony i adresy WWW firm komputerowych

Action Warszawa tel. (022) 5322050 www.action.pl **Ada** Żarów tel. (074) 8570380 www.ada.com.pl **Adder Group** Białystok tel. (085) 7451771 www.adder.com.pl **Agito.pl** Warszawa tel. (022) 5190160 www.agito.pl **Atom PC** Poznań tel. (061) 8264070 www.atom-pc.pl **B&P System** Olsztyn tel. (089) 5399011 www.bpsystem.pl **Bestcom** Poznań tel. (061) 8509140 www.bestcom.com.pl **Karen** Warszawa tel. (022) 8739999 www.karen.com.pl **Komputronik** Poznań tel. (061) 8359400 www.komputronik.pl **Lijo.pl** Warszawa tel. (022) 8311414 www.lijo.pl **Logon/2it** Bydgoszcz tel. (052) 3260000 www.2it.pl **Logos** Szczecin tel. (091) 4330728 www.logos.pl **Lorien** Warszawa tel. (022) 6545070 www.lorien-komputery.com.pl **Media Markt** Warszawa tel. (022) 5338100 www.mediamarkt.pl **Multimedia Vision** Warszawa tel. (022) 3389000 www.multimedia.com.pl **ProLine** Poznań tel. (061) 8333333 www.proline.pl **Rainbow PC** Poznań tel. (061) 8484975 www.rainbow-pc.pl **Saysonic** Warszawa tel. (022) 8315384 www.saysonic.com.pl **Sirius.pl** Wadowice tel. (033) 8235211 www.sirius.pl **TedSoft** Ostrzeszów tel. (062) 7320449 www.tedsoft.pl **Trio Computers** Warszawa tel. (022) 8256254 www.triocomputers.com.pl **TTS Company** Warszawa tel. (022) 8684042 www.tts.com.pl **Ultramedia** Warszawa tel. (022) 6546122 www.ultramedia.com.pl **WGK** Warszawa tel. (022) 3318705 www.sklepwgk.pl **Vobis Microcomputer** Lubieszyn tel. (091) 4811100 www.vobis.pl

Aktualizacja: 18 maja 2004

Zwycięzcy testów

W poniższym zestawieniu prezentujemy sprzęt, programy, gry i serwisy internetowe, które w testach zajęły pierwsze, drugie i trzecie miejsca (tylko w niektórych wypadkach podajemy nazwy modeli, które zajęły dalsze pozycje). Kategorie ułożono w kolejności alfabetycznej, a modele – według ocen za jakość. **Podane ceny obowiązywały w terminie publikacji testów i mogły ulec zmianie**

Test sprzętu

Zwycięzca testu procesorów

AMD Athlon XP 2800+

Wysoka wydajność w grach i aplikacjach biurowych to atuty tego procesora. Wyposażono go w najnowsze technologie i mechanizmy zwiększające wydajność. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na stosunkowo niską cenę tego modelu

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Drukarki atramentowe (do 600 zł)					
1	Canon	i450	dobra	491	22/03
2	HP	deskjet 5150	dobra	469	22/03
3	HP	deskjet 3650	dobra	369	22/03
Drukarki atramentowe (do 1000 zł)					
1	Canon	i560	dobra	849	5/04
2	HP	photosmart 7760	dobra	959	5/04
3	HP	deskjet 5652	dobra	749	5/04
Dyski twarde					
1	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y160M0	bardzo dobra	617	11/04
2	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y200M0	bardzo dobra	815	11/04
3	Western Digital	Raptop WD740GD	bardzo dobra	1259	8/04
Dżojstiki					
1	Thrustmaster	Hotas Cougar	bardzo dobra	1600	4/04
2	Saitek	Cyborg 3D Force	bardzo dobra	279	4/04
3	Logitech	Freedom 2.4 Cordless Joystick	bardzo dobra	320	4/04
Głośniki 2.1					
1	Creative	Cambridge SoundWorks MegaWorks THX 2.1 250D	bardzo dobra	945	9/04
2	Creative	I-Trigue 3300	bardzo dobra	476	11/04
2	Creative	Inspire T2900	bardzo dobra	339	11/04
Głośniki 5.1					
1	Logitech	Z-640	bardzo dobra	545	15/03
2	Tracer	Magnum II TRG-5SR-6000-A-4	bardzo dobra	799	15/03
3	Creative	Inspire 5.1 Digital 5500	bardzo dobra	904	15/03
Karty dźwiękowe					
1	Creative Labs	Sound Blaster Audigy 2 ZS	bardzo dobra	615	25/03
2	Creative Labs	Sound Blaster Audigy 2	bardzo dobra	499	25/03
3	Terratec	Aureon 7.1 Space	bardzo dobra	332	25/03
Karty graficzne					
1	Gainward	Pro/660 TV/DVI GS	dobra	485	19/03
2	HiS	Excalibur Radeon 9200 VIVO	dobra	349	19/03
3	MSI	FX5200-TDR128	dobra	495	19/03
3	MSI	FX5200U-TD128	dobra	759	19/03
Karty pamięci					
1	Lexar	High-Speed Digital Film 12x 128 MB	celująca	239	24/03
2	Olympus	xD-Picture Card M-XD128P	dobra	299	24/03
3	Pretec	SecureDigital Card 128 MB	bardzo dobra	269	24/03
4	Pretec	MultiMedia-Card 128 MB	dobra	239	24/03
5	Sandisk	SmartMedia Memory Card 128 MB	dobra	190	24/03
6	Dane-Elec	MemoryStick 128 MB	dostateczna	265	24/03
Karty telewizyjne					
1	Leadtek	WinFast TV 2000 XP	bardzo dobra	299	23/03
2	AVerMedia	AVerTV Studio 303	bardzo dobra	291	23/03
3	Pinnacle	PCTV Pro	bardzo dobra	630	23/03
Kierownice					
1	Logitech	MOMO Racing Force Feedback Wheel	bardzo dobra	569	10/03
2	Logitech	MOMO Force	bardzo dobra	777	10/03
Klawiatury z myszą (zestawy bezprzewodowe)					
1	Logitech	Cordless Desktop Deluxe	bardzo dobra	295	13/03
2	Logitech	Cordless Desktop Optical	bardzo dobra	520	13/03
Miniaturowe nośniki danych					
1	Sony	Micro Vault USB 2.0	bardzo dobra	488	12/03
2	Transcend	JetFlashA	dobra	220	12/03

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Modemy					
1	Pentagram	Hex 2	bardzo dobra	50	16/03
2	Avacs	Quest 56K V.92	bardzo dobra	59	16/03
3	Request	V.90 Conexant	bardzo dobra	49	16/03
Monitory CRT 17-calowe					
1	Lite-On	e1786FNST	bardzo dobra	570	1/04
2	Hivision	CT1772PF	dobra	569	1/04
3	miro	P17F98i	dobra	605	1/04
3	CTX	VL700	dobra	530	1/04
Monitory LCD 15-calowe					
1	Samsung	SyncMaster 152V	bardzo dobra	1659	9/04
2	Belinea	Belinea 101551	bardzo dobra	1629	9/04
3	Benq	FP557s	dobra	1529	9/04
3	Iiyama	ProLite E380S	dobra	1799	9/04
Myszy optyczne					
1	Logitech	Mx500 Optical Mouse	celująca	250	20/03
2	Logitech	Mx310 Optical Mouse	bardzo dobra	180	20/03
Nagrywarki CD-R/RW					
1	Lite-On	LTR-52246S	bardzo dobra	208	18/03
2	Asus	CRW-5224A	bardzo dobra	266	18/03
3	LG	GCE-8520B	dobra	264	18/03
3	Samsung	SW-252	dobra	222	18/03
Nagrywarki DVD					
1	Mercury	KOB DV-W8X	dobra	489	12/04
1	Pioneer	DVR-A07XLA	dobra	900	12/04
3	Lite-On	LDW-851S	dobra	475	12/04
4	MSI	DR8-A	dobra	588	12/04
Napędy DVD-ROM					
1	LG	GDR-8161B	bardzo dobra	265	5/03
2	Pioneer	DVD-A06S	dobra	340	5/03
Procesory					
1	AMD	Athlon XP 2800+	bardzo dobra	648	13/04
2	AMD	Athlon XP 2600+	dobra	479	13/04
3	AMD	Athlon XP 2400+	dobra	382	13/04
4	AMD	Athlon XP 2500+	dobra	441	13/04
5	Intel	Pentium 4 2,4 E	dobra	687	13/04
6	AMD	Athlon XP 2200+	dobra	344	13/04
7	AMD	Athlon XP 2100+	dobra	291	13/04
8	AMD	Athlon XP 2000+	dobra	306	13/04
9	AMD	Duron 1800	dobra	258	13/04
10	Intel	Celeron 2800	dobra	604	13/04
Skanery płaskie do 500 złotych					
1	Canon	CanoScan LiDE 50	bardzo dobra	449	7/04
2	Plustek	OpticPro S28	dobra	370	7/04
3	Epson	Perfection 1670	dobra	491	7/04
3	Canon	CanoScan 3000	dobra	349	7/04
Tusze nieoryginalne do drukarek atramentowych					
1	ProColor	PE-037 (zgodny z Epson T037)	dobra	31	10/04
1	Fullmark	E036TBK (zgodny z Epson T036)	bardzo dobra	29	10/04
1	Calidad	T39 (zgodny z Epson T039)	bardzo dobra	40	10/04
1	ModeCom	zgodny z Epson T038	bardzo dobra	23	10/04
1	Calidad	T38 (zgodny z Epson T038)	bardzo dobra	30	10/04
1	InkTec	BPI-421C (zgodny z Canon BCI-21Col)	dobra	19	10/04
1	Black Point	K1002440 (zgodny z Canon BCI-21Bk)	bardzo dobra	14	10/04
1	InkTec	BPI-424C (zgodny z Canon BCI-24 Colour)	bardzo dobra	20	10/04
1	InkTec	BPI-424BK (zgodny z Canon BCI-24 Black)	bardzo dobra	12	10/04
1	Lexmark	10N0026	dostateczna	145	10/04
1	Wielokropek	L016 (zgodny z Lexmark 10N0016)	dobra	99	10/04
1	Wielokropek	L120 (zgodny z Lexmark 15M0120)	dobra	119	10/04
1	Wielokropek	LG050 (zgodny z Lexmark 17G0050)	dobra	98	10/04
1	TB	TBH-728C (zgodny z HP 28)	dobra	74	10/04
1	Black Point	zgodny z HP 27	bardzo dobra	73	10/04
1	ProOffice	Pro 57 (zgodny z HP 57)	dobra	75	10/04
1	ProOffice	Pro 56 (zgodny z HP 56)	bardzo dobra	50	10/04
Urządzenia wielofunkcyjne					
1	Canon	SmartBase MP700 Photo	dobra	1990	3/04
2	Epson	Stylus CX5400	dobra	887	3/04
3	HP	psc 1350	dobra	828	3/04
Zasilacze awaryjne					
1	Powerware	3110	bardzo dobra	480	12/03
2	Powercom	KIN-525AP	bardzo dobra	249	12/03
Zestawy komputerowe					
1	Optimus	OptiTech DX200 DDR	dobra	2460	26/03
2	Hewlett-Packard	HP Compaq D230	dobra	2375	26/03
3	Blueline	Puls DXC2400	dobra	2299	26/03
3	Acer	Aspire T120	dobra	2299	13/04

Test programów

Zwycięzca testu programów do kopiowania muzyki

CDex 1.51

Prosta i wygodna obsługa, dostępność polskiej wersji językowej oraz możliwość zapisu plików muzycznych w kilku popularnych formatach to cechy, które zdecydowały o zwycięstwie programu CDex

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Antydialery					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	145	12/03
2	Krzysztof Przybyła	AntyDialer v1.0b	dobra	darmowy	12/03
Atlasy samochodowe					
1	PPWK	Navigo	dobra	60	1/04
2	E-mapa	Nawigator	dobra	250	1/04
Atlasy świata					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata PWN	dobra	69	13/03
2	Cartall	Atlas Świata 2003	dobra	79	13/03
Encyklopedie dla dzieci					
1	Multimedia Plus	Encyklopedia dla dzieci	dobra	55	5/03
2	Albion	Encyklopedia dla dzieci	dobra	37	5/03
Encyklopedie multimedialne					
1	Onet.pl	Multimedialna encyklopedia powszechna. Wiem 2004	dobra	89	26/03
2	PWN	Encyklopedia PWN. Portal 2004	dobra	99	26/03
Komunikatory					
1	Wirtualna Polska	WP Kontakt 2.8.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
2	MediaOne Sp. z o.o.	Tlen 5.00.3.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
Odtwarzacze DivX					
1	Adriana Schlama/ALFA	Vplayer 0.6	bardzo dobra	darmowy	6/03
2	Zbigniew Chwedoruk	CinemaPlayer 1.4a	bardzo dobra	darmowy	6/03
Odtwarzacze DVD					
1	InterVideo	WinDVD 5 Platinum	bardzo dobra	200	4/03
2	CyberLink	Power DVD 5 Standard	bardzo dobra	345	4/03
Odtwarzacze muzyki					
1	Peter Kunath, Florian Vorberger	DeliPlayer 2.01	bardzo dobra	darmowy	9/04
1	Nullsoft, Inc.	Winamp 5.01 Full	bardzo dobra	darmowy	9/04
Organizery					
1	Microsoft	Outlook 2003	bardzo dobra	2000	11/04
2	Draco Software	Draco Organizer 1.3.1	bardzo dobra	119	11/04
Programy antywirusowe					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	7/04
2	Symantec	Norton AntiVirus 2004	bardzo dobra	316	7/04
Programy do aranżacji wnętrz					
1	Ecru	PRO100	bardzo dobra	2400	17/03
2	Intersoft	ArCon 6.0+	dobra	2427	17/03
Programy do edycji wideo					
1	Ulead	Ulead VideoStudio 7	dobra	500	16/03
2	Magix	Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469	16/03
Programy do katalogowania zdjęć					
1	G DATA Software	FotoOffice 2	bardzo dobra	139	22/03
2	Adobe	Adobe Photoshop Album	dobra	304	22/03
Programy do kontroli dostępu do internetu					
1	SoftStory	Opiekun 1.0.13	dobra	45	2/04
2	Ancom Sp. z o.o.	Cenzor 1.18	dostateczna	90	2/04
Programy do kopiowania muzyki					
1	Albert L. Faber	CDex 1.51	bardzo dobra	darmowy	13/04
2	Andre Wiethoff	Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5	dobra	darmowy	13/04
3	Jackie Franck	Audiograbber 1.83	dobra	darmowy	13/04
4	n'Go! Software	CD'n'GO! Suite 2.00	dobra	darmowy	13/04
5	Illustrate	dBpowerAMP Music Converter 10.1	dostateczna	darmowy	13/04
6	Dariusz Bauman	Audio GoGo 2.0	dostateczna	darmowy	13/04
7	MGShareware	FreeRIP 2.70	dostateczna	darmowy	13/04
8	Hatman, Inc.	Zlurp! 1.9.2	dostateczna	darmowy	13/04
Programy do kopiowania zabezpieczonych płyt					
1	S.A.D. GmbH	GameJack 4.0	bardzo dobra	110	10/04
2	Alcohol Soft	Alcohol 120% 1.4	dobra	193	10/04
3	SlySoft, Inc.	CloneCD 4.3	dostateczna	152	10/04
Programy do nagrywania CD i DVD					
1	Ahead Software	Nero Burning ROM 5.5	bardzo dobra	285	14/03
2	Roxio Inc.	WinOnCD 6	bardzo dobra	429	14/03
Programy do nauki języka angielskiego dla dorosłych					
1	Techland	Tell Me More Business	bardzo dobra	249	24/03
2	Techland	Tell Me More 5 Pakiet	bardzo dobra	249	24/03

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Programy do nauki języka angielskiego dla dzieci					
1	Onet.pl	English+ Kids	dobra	49	24/03
Programy do nauki szybkiego pisania					
1	Nahlik Soft	Mistrz klawiatury II	dobra	69	25/03
Programy do ochrony przed spamem					
1	McAfee	SpamKiller	bardzo dobra	159	11/03
2	High Mountain Software	SpamEater Pro 3.60	dobra	100	11/03
Programy do projektowania ogrodów					
1	DiComp/LK Avalon	Garden Composer 3D	bardzo dobra	100	20/03
Programy do tworzenia grafiki wektorowej					
1	Corel	CorelDRAW 11	celująca	2180	5/04
2	Adobe	Illustrator 11	bardzo dobra	3686	5/04
Programy do usuwania plików					
1	Symantec	CleanSwep 2002	bardzo dobra	540	18/03
2	iolo technologies	System Mechanic	dobra	222	18/03
Programy edukacyjne dla dzieci					
1	Datasun	Przygody w Cyfrolandii	bardzo dobra	20	23/03
2	Dorling Kindersley	Dookoła świata	dobra	49	23/03
Programy edukacyjne dla młodzieży					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata	bardzo dobra	69	21/03
2	Havas Interactive	Dzieje cywilizacji	bardzo dobra	59	21/03
Programy pocztowe					
1	Microsoft	Outlook 2002	celująca	549	4/03
Programy tłumaczące					
1	Kompas	Tłumacz i słownik języka angielskiego 2	dobra	169	15/03
2	Kompas	Tłumacz i słownik języka niemieckiego 2	dobra	169	15/03
Przeglądarki internetowe					
1	Microsoft	Internet Explorer 6	bardzo dobra	darmowy	7/03
2	Anderson Che	Avant Browser 7.0	bardzo dobra	darmowy	7/03
Słowniki dwujęzyczne					
1	Lexland	Słowniki niemiecko-polskie...	dobra	195	19/03
2	Lexland	Słowniki angielsko-polskie...	dobra	195	19/03
Systemy operacyjne					
1	MandrakeSoft	Mandrake Linux 9.0 PowerPack	bardzo dobra	316	10/03
2	Microsoft	Windows XP Home Edition	dobra	1153	10/03

Gry

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Brydż					
1	GOTO Software	GotoBridge II	dobra	99	1/04
2	Techland	Brydż 3000	dobra	49	1/04
Gry do biura					
1	Hannu Rabina, Jukka Rabina	Gene Rally	dobra	darmowy	2/04
2	Free Lunch Design	Alex the Allegator 4	dobra	darmowy	2/04
Gry hity					
1	Activision	Call of Duty	bardzo dobra	99	6/04
2	Ubi Soft	XIII	bardzo dobra	100	6/04
3	Electronic Arts	Władca Pierścieni: Powrót Króla	bardzo dobra	159	6/04
4	Tate	Kangurek Kao Runda 2	dobra	60	6/04
5	Electronic Arts	Need for Speed Underground	dobra	139	6/04
Gry Java do komórek					
1	Macrospace	Goldminer	dobra	11	20/03
2	Macrospace	Cannons	dobra	11	20/03
Gry przygodowe					
1	Microids	Syberia	bardzo dobra	80	24/03
2	Microids	Post Mortem	bardzo dobra	80	24/03
Gry RPG					
1	BioWare	Star Wars: Knights of the Old Republic	bardzo dobra	140	10/04
2	Troika Games	Grehyawk: Świątynia Pierwotnego Zła	bardzo dobra	130	10/04
3	Reflexive Entertainment	Lionheart: Legacy of the Crusader	bardzo dobra	100	10/04
4	Piranha Bytes	Gothic II	bardzo dobra	100	10/04
5	Mist Land	Paradise Cracked	dobra	59	10/04
6	Mirage Interactive	Jak rozpętałem II wojnę światową	dobra	50	10/04
7	Jonquil Software	Spells of Gold	dobra	80	10/04
8	Akella	Piraci z Karaibów	dobra	100	10/04
Gry RTS					
1	Haemimont Games	Celtic Kings	dobra	100	16/03
2	Electronic Arts	Command & Conquer Generals	dobra	140	16/03
Gry sportowe					
1	Electronic Arts	NBA Live 2003	dobra	140	15/03
2	Activision	Tony Hawk's Pro Skater 3	dobra	99	15/03

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Gry TPP					
1	Remedy	Max Payne	bardzo dobra	70	26/02
Gry zręcznościowe dla dzieci					
1	UbiSoft	Rayman M	bardzo dobra	69	22/02
Konsole przenośne					
1	Nintendo	GameBoy Advance SP	bardzo dobra	650	26/03
2	Nokia	N-Gage	dobra	1599	26/03
Konsole stacjonarne					
1	Sony	PlayStation 2	dobra	999	26/03
Ratowanie życia					
1	Monte Cristo	998 Pogromcy ognia	dobra	80	12/04
2	Sixteen Tons Entertainment	Emergency 2 The Ultimate Fight for Life	dobra	59	12/04
3	Interactive Vision	Search & Rescue 4: Coastal Heroes	dostateczna	20	12/04
4	Interactive Vision	Search & Rescue Vietnam Med Evac	dostateczna	20	12/04
5	Interactive Vision	Search & Rescue 3	dostateczna	10	12/04
Strategie ekonomiczne					
1	Electronic Arts	Sim City 4	bardzo dobra	140	22/03
Strzelaniny 3D					
1	Croteam	Serious Sam Drugie Starcie	bardzo dobra	50	19/03
2	Sierra	No One Lives Forever 2	bardzo dobra	100	19/03
Symulatory motocykli					
1	Milestone	Superbike 2001	dobra	129	4/03
2	Techland	FIM Speedway Grand Pix	dobra	79	4/03
Symulatory piłki nożnej					
1	EA Sports	FIFA Football 2004	dobra	140	3/04
2	Konami	Pro Evolution Soccer 3	dobra	160	3/04
Symulatory pociągów					
1	Strategy First	Trainz	dobra	50	6/03
Symulatory samolotów z drugiej wojny światowej					
1	Microsoft	Combat Flight Simulator 3	dobra	170	9/03
Symulatory wyścigów samochodów turystycznych					
1	Codemasters	ToCA Race Driver	bardzo dobra	99	14/03

Internet

Miejsce	Producent	Adres WWW/Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Banki online					
1	Fortis Bank	e-Pakiet	bardzo dobra	-	22/03
1	ING Bank Śląski	Konto z Lwem Standard	bardzo dobra	-	22/03
Bezpłatne skrzynki pocztowe					
1	Mail.o2.pl	http://mail.o2.pl	bardzo dobra	-	21/03
2	Poczta - Gazeta.pl	www.gazeta.pl/poczta	dobra	-	21/03
Internetowe laboratoria fotograficzne					
1	Foto Interia.pl	http://foto.interia.pl	bardzo dobra	-	23/03
2	e-foto	www.e-foto.pl	bardzo dobra	-	23/03
3	Fotolab	www.fotolab.pl	dobra	-	23/03
Serwisy sportowe					
1	Interia.pl - Sport	http://sport.interia.pl	bardzo dobra	-	26/03
2	Gazeta.pl: Sport	www.gazeta.pl/sport	bardzo dobra	-	26/03
Wyszukiwarki internetowe					
1	Google	www.google.com	bardzo dobra	-	11/04
2	Yahoo! Search	http://search.yahoo.com	dobra	-	11/04

Telekomunikacja

Miejsce	Producent	Model/Nazwa	Jakość	Cena zł	Numer
Telefony komórkowe					
1	Nokia	6600	bardzo dobra	3659	4/04
2	Sony Ericsson	P800	bardzo dobra	3171	4/04

Audio/Wideo/Foto

Miejsce	Producent	Model/Nazwa	Jakość	Cena zł	Numer
Aparaty cyfrowe					
1	Pentagram	Photon 33	dobra	990	14/03
2	Olympus	Camedia C-120	dobra	949	14/03
Kamery internetowe					
1	Logitech	QuickCam Sphere	bardzo dobra	695	8/04
2	Logitech	QuickCam Pro 4000	bardzo dobra	475	8/04
3	Creative	WebCam NX Ultra	bardzo dobra	319	8/04

O komputerach w druku

Zanim zaczniesz przeglądać witryny w kiosku w poszukiwaniu ciekawych czasopism, zanim zdecydujesz, które chcesz kupić – przeczytaj. W tej rubryce prezentujemy okładki i tematy popularnej prasy komputerowej, technicznej i zbliżonej

Prasa w liczbach

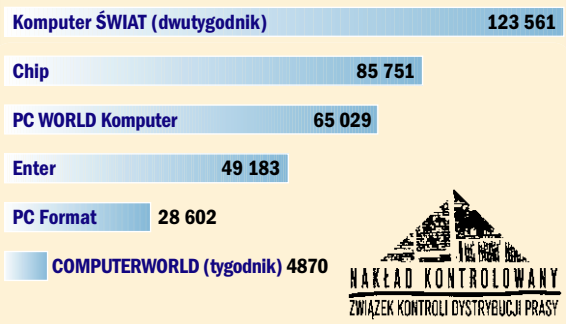

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Średnia sprzedaż jednego wydania największych czasopism komputerowych według danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy w okresie styczeń – listopad 2003.

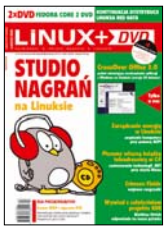

Numer 4/2004 w kioskach od 1.06

Temat tytułowy
Studio nagrań na Linuksie

Tematy
Zarządzanie energią (ACPI) w Linuksie
Piszemy własną książkę telefoniczną
Serwer DHCP i algorytm HTB

Na krążku
Debian, Mandrake, Aurox

Cena 27,90 zł (2 DVD)

Numer 6/2004 w kioskach od 7.06

Temat tytułowy
Pratchett w Polsce – wywiad, kalendarium, recenzje

Tematy
Harry Potter – konkurs
Seriale TV: Xena i Herkules
Pojutrze koniec świata?

Inne
Andrzej Sapkowski – Boży bojownicy

Cena 7,90 zł

Numer 6/2004 w kioskach od 7.06

Temat tytułowy
Odtwarzacze CD
Gramofony analogowe

Tematy
3+3 najnowsze źródła dobrego brzmienia

Inne
Jak orka pożarła Bogarta – LCD kontra DLP

Cena 12,00 zł

Numer 5/6/2004 w kioskach od 5.05

Temat tytułowy
Przenośne kino – przegląd jukeboksów wideo

Tematy
Test zbiorczy odtwarzaczy MP3
Test projektorów do kina domowego

Inne
Poradnik: Jak kupić notebook?
Na DVD – Noc żywych trupów

Cena 14,90 zł (DVD)

Numer 6/2004 w kioskach od 20.05

Temat tytułowy
Drukarki fotograficzne – atramentowe i termosublimacyjne

Tematy
BIOS to potęga!
Przebudowa Windows

Na krążku
Pełna wersja TYPE PL

Cena 16,90 zł (2 CD-ROM-y)

Nowe na półkach

Praca zbiorowa

10 superprzygód z komputerem

Przekonajcie się, ile możliwości drzemie w pecetach – mówią czytelnikom autorzy 27. książeczki z serii Biblioteczka Komputer ŚWIATA. Na ponad 100 stronach są porady dotyczące na przykład nagrywania filmów czy podkręcania procesora.

Dla wszystkich | Wyd: Axel Springer Polska | www.komputerswiat.pl

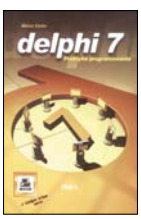

Marco Cantu

Delphi 7

Opasłe, dwutomowe wydawnictwo przeznaczone dla wszystkich tych, którzy chcą tworzyć aplikacje przy użyciu języka programowania Delphi 7. Autor za pomocą teorii i praktycznych przykładów tłumaczy zawiły świat tworzenia komputerowych kodów.

Dla zaawansowanych | Wyd: Mikom | www.mikom.pl

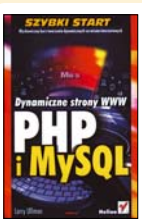

Larry Ullman

PHP i MySQL...

Poradnik dla osób zainteresowanych tym, jak za pomocą tytułowych języków programowania tworzyć zaawansowane, dynamiczne witryny internetowe. Autor przyjął metodę krok po kroku, dzięki czemu skomplikowane zagadnienia stają się strawne.

Dla zaawansowanych | Wyd: Helion | http://helion.pl

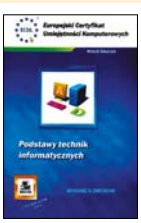

Witold Sikorski

Podstawy technik informatycznych

Autor w chudej (nieco ponad 90 stron) książce porusza wiele wątków związanych z komputerami: od omówienia ich elementów konstrukcyjnych, przez sprawy związane z bezpieczną pracą z pecetami, aż po wpływ komputerów na społeczeństwo.

Dla wszystkich | Wyd: Mikom | www.mikom.pl

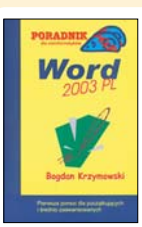

Bogdan Krzymowski

Word 2003 PL

Od poradników dotyczących popularnego edytora tekstów Word uginają się już półki w księgarniach. Mamy do czynienia z kolejną pozycją, której ambicją jest przegląd najbardziej przydatnych użytkownikom opcji polskojęzycznej wersji Worda 2003.

Dla początkujących | Wyd: Help | www.besthelp.pl

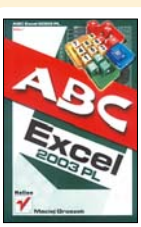

Maciej Groszek

ABC Excel 2003 PL

Nawet skomplikowane obliczenia, tworzenie tabel i wykresów nie musi być wcale bolesne – przekonuje autor książki. Za rękę prowadzi czytelnika przez większość przydatnych funkcji tytułowego arkusza kalkulacyjnego firmy Microsoft.

Dla początkujących | Wyd: Helion | http://helion.pl

Prasówka • Statystyki • Intermonitor

Jakie wieści ze świata komputerów i nowoczesnych technologii przynosi zagraniczna prasa? Co statystyczny Kowalski sądzi o internecie, komórkach czy komputerach? Odpowiedzi na te pytania znajdują się poniżej

Gracz z brodą

Ciekawe informacje dotyczące graczy komputerowych przytacza stacja telewizyjna CNN. Firma analityczna Entertainment Software Association (ESA) przeprowadziła badania na 1400 gospodarstwach domowych w Stanach Zjednoczonych. Co z nich wynika? Otóż wbrew utartym stereotypom dzisiaj przeciętny użytkownik gier to nie nastolatek, lecz człowiek dojrzały, w wieku około 30 lat. Okazuje się przy okazji, że tej rozrywce poświęcają się głównie mężczyźni – stanowią oni prawie 60 procent badanych. Na podstawie sondaży ESA stwierdziła też, że rośnie liczba użytkowników, którzy preferują rozgrywki za pośrednictwem internetu – jest ich dzisiaj 43 procent, podczas gdy dwa lata temu ta liczba sięgała 31 procent. Przy okazji ujawniły się oczekiwania badanych wobec producentów gier. Okazuje się, że gracze mają powoli dosyć tytułów tworzonych na podstawie bestsellerowych kinowych produkcji hollywoodzkich. W najbliższych 10 latach oczekują raczej oryginalnych pomysłów i scenariuszy na gry.

Świat w obiektywie

Znowu statystyki... Obiecującą przyszłość prorokuje rynkowi cyfrowych aparatów fotograficznych agencja Reuters za firmą analityczną IDC. Według prognoz w 2004 roku cyfrówki znajdą ponad 68 milionów nabywców na całym świecie, podczas gdy rok 2003 zamknięto bilansem prawie 48 milionów aparatów. Wróżby analityków wieszczą, że w 2008 roku sprzeda się ponad 100 milionów cyfrówek. Ta kategoria produktów staje się coraz bardziej popularna, a ich powodzenie związane jest z upowszechnieniem dostępu do internetu i możliwością szybkiego przesyłania tą drogą zdjęć – uważa Chris Chute, analityk z IDC. Według Chute'a droga cyfrówek do popularności nie będzie jednak usłana różami. Zęby szczerzą konkurenci – głównie producenci telefonów komórkowych wyposażonych w łatwe w obsłudze kamery cyfrowe. Wśród producentów cyfrówek prym wiedzie dzisiaj Sony (18 procent udziałów w rynku), za nią jest Canon (16 procent), a na trzecim miejscu znalazł się Olympus.

Ciekawe liczby

Najbardziej awaryjna marka komórek to:

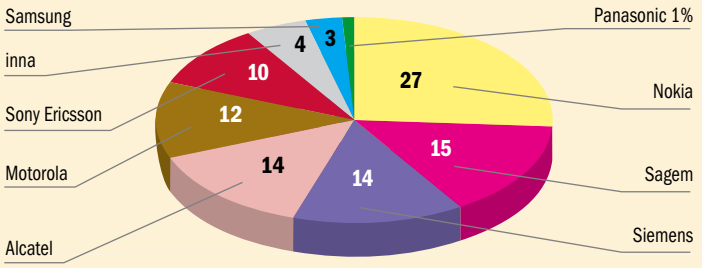

Czy zamierzasz sprowadzić sobie samochód z zagranicy?

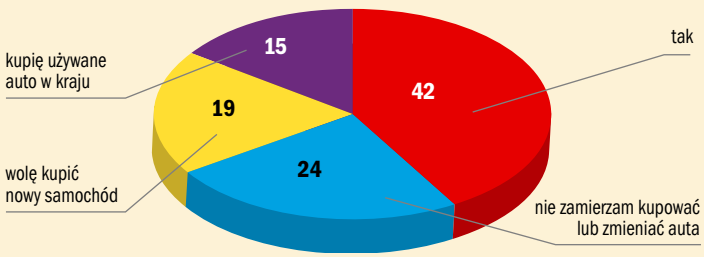

Której gry bardziej oczekujesz?

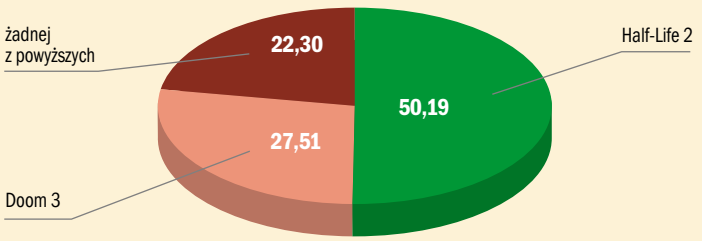

Nie wszystko złoto, co się świeci – z sondaży wynika wyraźnie, że bardzo popularna Nokia trafia do serwisów o wiele częściej niż jej konkurenci. Jednak wpływ na to z pewnością ma fakt, że aparatów Nokii jest na rynku najwięcej...

Źródła: Telekomunikacyjne Centrum Informacyjne, Auto ŚWIAT, PCLab.pl - dane w procentach

Czytelnicy piszą...

Od redakcji: Cenimy sobie krytykę pod warunkiem, że jest ona konstruktywna. Niestety, Czytelnik nie podał stron, z których nie może ściągnąć plików, ani punktu we Wskazówkach, którego nie może zastosować. W takiej sytuacji nie jesteśmy w stanie odeprzeć ataku ani tym bardziej pomóc. Co do zdjęć, to cóż.... nasze panie nie poczuły się urażone.

Wszystko źle

Zaczynacie mnie denerwować. Nie można otworzyć waszej strony ani nic ściągnąć, a proponowane przez was darmowe programy są tak naprawdę płatne. Robicie ludzi w konia i nawet się z tym nie kryjecie. Chciałem skonfigurować firewall, ale wasze wskazówki są nic niewarte. Przykro mi, że tak się opuściliście. I co najważniejsze, nie odpisujecie na e-maile, w których ludzie was krytykują. Odpowiadacie tylko na te, w których was wychwalają. A na tych nowych zdjęciach wyglądacie staro, zwłaszcza żeńska część redakcji.

filips_poczta@o2.pl

Webmasterom więcej miejsca!

Kupuję Komputer ŚWIAT, Ekspert i Niezbędnik i jestem bardzo zadowolony. Macie ciekawe testy i porady, ale w Kąciku webmastera jest tylko jedna porada na dwa tygodnie. Przydałoby się więcej. Warto też zrobić dział, w którym webmasterzy mogliby pochwalić się swoimi stronami. Sam mam kilka.

Kamil

Jest lepiej

W końcu dobry numer Komputer ŚWIATA. Szczególnie spodobał mi się pomysł dotyczący retuszu zdjęć w Photoshopie. Jeśli będziecie kontynuować ten temat, to zamawiam prenumeratę! Robię prawie 50 zdjęć cyfrowych dziennie, więc przydadzą mi się porady.

Irkos

Photoshop górą!

Podoba mi się artykuł dotyczący Adobe Photoshop w numerze 11/2002 Komputer ŚWIATA. Więcej takich!

Max_mcee

Gdzie zwycięzcy?

W numerze 11/2004 redaktor naczelny pisze we wstępniaku, że są wyniki ankiety. A co z konkursem związanym z uczestnictwem w ankiecie?

Grigor

Od redakcji: Listę laureatów naszej ankiety Czytelnicy mogli znaleźć w numerze 9/2004 Komputer ŚWIATA na stronie 79.

Bez kontroli

Dlaczego redakcja nie zwraca uwagi na niektóre ogłoszenia w dziale soft? Ktoś chce sprzedać pakiet biurowy 602PC Suite w rewelacyjnej cenie 300 złotych! Z tego, co pisze producent, pakiet jest całkowicie darmowy.

Lech

Od redakcji: Tego typu ogłoszeń nie możemy cenzurować i nie możemy roztrzygać, czy jest to oszustwo. Jeśli ktoś chce sprzedać syrenkę za milion złotych i znajdzie się nabywca, to nikt za tę transakcję nie odpowiada za wyjątkiem samych zainteresowanych.

Porady prawnika

radca prawny Paweł Jóźwiak odpowiada na pytania Czytelników

Odpowiedzi udzielamy tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania. Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: *prawnik@komputerswiat.pl* lub pod adresem: *Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska, 02-337 Warszawa, ul. Mszczonowska 2*

TP każe zapłacić za dialer

Od maja 2003 do kwietnia 2004 roku korzystałam z pakietu internetowego w TP. W lutym bieżącego roku otrzymałam zawyżony rachunek telefoniczny o kwotę prawie 400 złotych. Jak się okazało, bez mojej wiedzy zainstalował mi się dialer, który przekierowywał połączenia internetowe na numer 0700. Dzwoniłam na Błękitną Linię, ale uzyskałam informację, że TP nie uznaje reklamacji w takich wypadkach. Czy rzeczywiście? W jaki sposób mam dalej postępować?

Czytelniczka

Decyzją sprzed kilku miesięcy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że Telekomunikacja Polska nie ma prawa pobierać od abonentów opłat za usługi uzyskiwane za pośrednictwem numeru 0700... realizowane w internecie przez firmy trzecie, narusza to bowiem zbiorowe interesy konsumentów. Rozstrzygnięcie to odnosi się właśnie do problemu dialerów, czyli programów, które potajemnie, bez wiedzy użytkownika, instalują się w komputerze w czasie odwiedzin niektórych stron internetowych i zmieniają numer telefoniczny z ogólnodostępnego 020... na wielokrotnie droższy 0700.... Rezultatem są wysokie rachunki, jakie Telekomunikacja przesyła swoim klientom za świadczenie usług, których nie zamawiali. Zarzuty UOKiK wobec TP dotyczyły faktu, że usługi tego rodzaju realizowane są bez zawarcia umowy z abonentem. Samego zainstalowania dialera nie można bowiem uważać za jednoznaczne z zawarciem umowy, potrzebna jest na to wcześniejsza wyraźna zgoda użytkownika.

Decyzja Urzędu ma dla Czytelniczki fundamentalne znaczenie, wynika z niej bowiem jednoznacznie, że egzekwowanie przez TP opłat za połączenia wykonywane przez dialer jest sprzeczne z prawem. W tej sytuacji Czytelniczka powinna niezwłocznie złożyć w Telekomunikacji Polskiej pisemną reklamację na zawyżony rachunek, a jeżeli nie zostanie ona uwzględniona, przysługuje jej prawo do złożenia odwołania do jednostki organizacyjnej TP drugiej instancji na adres podany w odmownej odpowiedzi. Jeżeli te działania nie okażą się skuteczne, pozostaje, niestety, droga sądowa.

FOT.: Lady_FraG

Impreza dla graczy nie przyciągnęła zbyt wielu zwiedzających. Organizatorzy obiecują, że w przyszłym roku będzie lepiej...i ciekawiej

Komputerowi gracze na Arenie

Podczas tegorocznych poznańskich targów INFOSYSTEM 2004 odbyła się impreza towarzysząca dla graczy – Poznań Arena Games

Wydarzenie miało być festiwalem dobrej zabawy, nagród i prezentacji najpopularniejszych i najnowszych gier oraz sprzętu. Impreza skierowana w większości do ludzi młodych odbyła się w dniach 21–23 kwietnia, czyli w środku tygodnia. Trudno było na nią dojechać uczniom i studentom spoza Poznania. Przyszli więc głównie poznaniacy, choć było ich, jak na tego typu imprezę, niewielu. Organizatorzy liczyli na udział (w ciągu czterech dni imprezy) około ośmiuset graczy.

Na kilkudziesięciu stanowiskach młodzi ludzie mogli pograć między innymi w Medal of Honor, Battlefield Vietnam, Call of Duty, FIFA 2004 i FarCry. Do dyspozycji zwiedzających były też konsole PlayStation 2 z najnowszymi grami i programami do karaoke, gdzie można było sprawdzić swe zdolności wokalne. W oddzielnym, wyznaczonym sektorze spotkali się fani Counter Strike'a. Specjalnie dla nich zorganizowano europejski turniej tej najbardziej znanej gry sieciowej. Europę reprezentowali Polacy i jedna drużyna z Czech. Pula nagród w tych rozgrywkach wynosiła 11 900 złotych, z czego 6000 przypadło zwycięzcy. Niestety, 20 dni po zawodach Komputer ŚWIAT na oficjalnej stronie nie mógł znaleźć informacji, kto turniej wygrał. Co więcej, strona Poznań Arena – http://pga.mtp.pl – wyglądała, jakby zawody jeszcze trwały. Żadnych relacji, podsumowań czy wniosków. Zainteresowanych informuje więc Komputer ŚWIAT: zawody wygrał klan PENTAGRAM.conneXion I, drugi był Necroraizers, trzeci PENTAGRAM.conneXion II. Maciej Pominkiewicz z Międzynarodowych Targów Poznańskich, organizatora Areny, przyznał, że spodziewał się więcej zwiedzających. *Po poprawieniu tegorocznych błędów następna impreza będzie już o wiele ciekawsza. W przyszłorocznej edycji jej termin ma być przesunięty na weekend* – powiedział Pominkiewicz. Dodał też, że w przyszłym roku Arena będzie wydarzeniem niezwiązanym z targami Infosystem.

Z pewnością renomę takich imprez buduje się przez lata i błędy na początku są nieuniknione. Jednocześnie liczy się chyba dobre wejście, a tego o tegorocznej Arenie powiedzieć nie można. Komputer ŚWIAT ma nadzieję, że przyszłoroczna Arena Games będzie naprawdę na poziomie europejskim. Trzymamy kciuki! ■

Janusz Kubski klan PENTAGRAM.conneXion I

Turniej w Counter Strike'u miał średni poziom. Podczas takich zawodów zawsze istnieje problem sprzętowy. Nikogo w Polsce nie stać na wystawienie stu pecetów, by rozegrać turnieje, na przykład Call of Duty czy War Craft III. Na turniej Counter Strike'a komputery udostępniła Pro Data. Stanowisk było 40 – maksimum jakie ktokolwiek wystawił poza kawiarenkę internetową.

Zwycięzcy w turnieju Counter Strike'a – klan PENTAGRAM.conneXion I

Gdzie szukać w internecie

Serwisów internetowych godnych polecenia przybywa. Oto najciekawsze adresy WWW w Polsce. Linki umieszczone na tej stronie z pewnością przydadzą się osobom rozpoczynającym przygodę z internetem

Aktualności i polityka

www.rzeczpospolita.pl	serwis przygotowany przez redakcję Rzeczypospolitej
www.uokik.gov.pl	nowy serwis Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta
www.radiozet.pl	często aktualizowane newsy
www.rmf.fm	dużo informacji prosto z radia
http://fakty.interia.pl	bardzo dużo newsów i zdjęć
www.ue.pf.pl	duży serwis o Unii Europejskiej
www.polska.pl	aktualności i katalog polskich serwisów
http://info.onet.pl	duży serwis z codziennymi informacjami
http://dziennik.pap.pl	codzienne informacje przygotowane przez PAP
www.e-polityka.pl	portal polityczny: newsy, sondaże, wywiady

Aukcje

www.aukcje24.pl	popularny serwis aukcyjny
www.swistak.pl	rozwijający się serwis – bez opłat

Biznes, pieniądze, praca

www.bankier.pl	duży portal gospodarczy z działem transakcyjnym
www.money.pl	rozbudowany portal gospodarczy
http://podatki.pf.pl	dużo porad dla podatników
www.expander.pl	praktyczne porady i oferty
www.doakcji.pl	serwis giełdowy z poradami
www.jobs.pl	setki ofert pracy oraz porady
www.nbportal.pl	NBP uczy i informuje
http://biznes.interia.pl	rozbudowany serwis gospodarczy
www.gazeta.pl/gielda	serwis giełdowy, notowania i porady
www.pracuj.pl	oferty pracy i wskazówki, jak zaplanować karierę
www.jobpilot.pl	oferty pracy z Polski i zagranicy, sporo porad
http://eaz.e-akademia.pl	jak znaleźć pracę i jak założyć własną firmę

Dla dzieci i młodzieży

www.dzieci.pl	serwis Wirtualnej Polski dla dzieci
http://junior.reporter.pl	duży serwis dla dzieci i nastolatków
www.pid.wroc.pl	katolicki serwis dla dzieci
http://wyspa.interia.pl	gry i zabawy dla dzieci
www.cartoonnetwork.pl	kreskówki i gry
www.alik.pl	serwis dla dzieci i rodziców
www.strefamlodych.pl	serwis o prawach dziecka
www.dolinka.szkola.net	dział dla dzieci w większym serwisie
www.dzieci.org.pl	portal dla rodziców (w tym dzieci niepełnosprawnych)

Edukacja

www.interklasa.pl	największy polski portal edukacyjny
www.leksyka.pl	dla uczących się angielskiego
www.nauka.pl	setki sprawdzonych ściąg
www.gazeta.pl/edukacja	obszerny serwis edukacyjny
www.szkola.net	duży portal dla uczniów
http://edukacja.sejm.gov.pl	**historia polskiego parlamentaryzmu**
www.antygona.pl	baza korepetytorów z całej Polski

Encyklopedie

http://pl.wikipedia.org	doskonała sieciowa encyklopedia
http://encyklopedia.wp.pl	solidne hasła – prosto z PWN
http://encyklopedia.interia.pl	dużo multimediów, 110 tys. haseł

Gry komputerowe

http://gry.interia.pl	niemal wszystko o grach komputerowych
http://gry.onet.pl	zapowiedzi, recenzje, pliki
http://gry.wp.pl	bardzo duży serwis dla graczy
www.gry.midgard.pl	wszystko o grach
http://gry.gildia.com	rozbudowany serwis o grach
www.gazeta.pl/gry	serwis dla graczy w Gazecie.pl
www.maxpayne2.pl	oficjalny serwis wielkiego hitu
www.igor.aq.pl	niemal wszystko o Grand Theft Auto Vice City
www.battlefield1942.pl	**skarbnica wiedzy o Battlefield1942/Vietnam**

Gry online

http://gry.tenbit.pl	kilkadziesiąt gier online
www.internetgames.pl	starannie opracowane gry
www.kurnik.pl	**scrabble, szachy, warcaby i inne**
www.gry-online.pl	między innymi Scrabble

Hobby i rozrywka

www.e-stacja.pl	znane polskie radio internetowe
www.supersms.pl	dzwonki, logosy i gry do komórek
www.kolej.pl	duży portal dla wielbicieli transportu szynowego
www.poczta-polska.pl/znaczki/znaczki.htm	poczta dla filatelistów
http://blog.onet.pl	internetowe pamiętniki
www.iplay.pl	płatne odsłuchiwanie utworów
www.mniammniam.pl	płatne przepisy kulinarne
www.gsmonline.pl	niemal wszystko o komórkach
www.pupile.com	fotografie zwierząt
www.fotograf.fir.pl	rozbudowany serwis fotograficzny
www.modelarstwo.org.pl	polska witryna modelarska

Komputery i internet

www.x86.pl	profesjonalnie redagowany serwis komputerowy
www.webattack.com	anglojęzyczny serwis z programami
http://xmobile.pl	informacje o komputerach przenośnych
http://grafik.tv.pl	e-zin o grafice komputerowej
www.emudreams.pl	różne emulatory na pecet
www.cdrinfo.pl	wszystko o nagrywaniu płyt
http://nt.interia.pl	duży serwis komputerowy
http://iik.onet.pl	najnowsze informacje o komputerach i internecie
http://wirusy.wp.pl	nowe wirusy, porady, jak chronić komputer
www.hk.pl	darmowe aliasy dla stron WWW
www.in4.pl	przede wszystkim informacje o nowym sprzęcie PC

Kultura, media i książki

www.nuta.pl	bardzo duży serwis muzyczny
www.pbi.edu.pl	polska biblioteka internetowa
http://e-biblioteka.pl	biblioteka internetowa
www.bimber.pl	serwis muzyczny
www.stopklatka.pl	rozbudowany serwis filmowy
www.film.org.pl	**portal miłośników filmu**
www.ksiazka.net.pl	recenzje i zapowiedzi nowych książek

Ogłoszenia

www.gratka.pl	duży serwis ogłoszeniowy
www.trader.pl	konkurent Gratki
www.anonser.pl	bezpłatne ogłoszenia
www.aaaby.pl	duży serwis ogłoszeniowy
http://komis.interia.pl	internetowy komis

Piękno i kobiety

www.kafeteria.pl	ciekawostki, plotki, porady
www.poradnikdomowy.pl	rozbudowany magazyn dla kobiet

Portale i wyszukiwarki

www.onet.pl	największy polski portal internetowy
www.wp.pl	najstarszy polski portal
www.interia.pl	duży portal, ciekawe serwisy
www.gazeta.pl	portal z tekstami z Wyborczej
www.gooru.pl	ciekawa polska wyszukiwarka
www.netsprint.pl	polska wyszukiwarka – szybka
www.google.com	najpopularniejsza wyszukiwarka świata
www.pf.pl	średniej wielkości portal z dużą bazą adresową firm
www.plikoskop.pl	rozbudowana wyszukiwarka plików

Programy

www.komputerswiat.pl/download.html	programy prosto z serwisu KŚ
www.software.hoga.pl	duża kolekcja programów do kilku systemów
http://polskie.programy.nom.pl	polskie programy, kilka działów
www.plik.com.pl	najnowsze programy z opisami
www.download.net.pl	programy, sterowniki, patche
www.download.com	ogromna kolekcja programów
http://programy.onet.pl	przebudowany serwis z programami

Samochody i jednoślady

www.bike-trike.com	dla wielbicieli motocykli
www.autobonus.pl	serwis informacyjny, giełda
www.auto.pl	darmowa giełda internetowa
www.4x4.pl	magazyn motoryzacyjny
www.autoswiat.com.pl	tygodnik motoryzacyjny w sieci

Sieciowe pogaduszki

http://czateria.interia.pl	kilkadziesiąt czatów, dużo gości
http://czat.wp.pl	dużo pokojów, setki gości
http://czat.onet.pl	dużo pokojów, setki gości
www.skylove.pl	między innymi czat obrazkowy
http:/czat.gazeta.pl	dużo pokojów, mały tłok

Sklepy

www.bino.pl	części komputerowe, notebooki, foto
www.merlin.com.pl	książki, płyty, filmy, zabawki
http://1klik.pl	branża komputerowa
www.maxaudio.pl	sprzęt rtv i fotograficzny
www.oceandvd.pl	ogromny wybór płyt DVD
http://sklep.fotopolis.pl	aparaty fotograficzne i akcesoria do nich

Sport

www.sports.pl	informacje i komentarze
www.sport.pkobp.pl	informacje o olimpiadzie w Atenach
www.rallyonline.pl	niemal wszystko o rajdach
http://sport.interia.pl	zdaniem KŚ – najlepszy w Polsce
www.soccer.pl	nowy serwis o piłce nożnej

Turystyka

www.travelplanet.pl	setki ofert turystycznych, atrakcyjny wygląd
www.rezerwacje.pl	oferty turystyczne
www.wakacje.pl	**ponad 130 tysięcy ofert biur podróży**
www.travelguide.pl	oferty noclegów w Polsce

Zdrowie

http://medycyna.onet.pl	baza przychodni, szpitali
www.zdrowie.med.pl	wskazówki, jak zdrowo żyć
www.zdrowie.com.pl	wszystko o zdrowiu
www.aids.gov.pl	informacje o groźnej chorobie
www.poradnikmedyczny.pl	portal medyczny dla każdego
www.gazeta.pl/zdrowie	wskazówki, reforma zdrowia, uzależnienia

Pogrubioną czcionką zostały oznaczone nowe witryny w zestawieniu

Na czatach z Komputer ŚWIATEM

Co dwa tygodnie można przeczytać w Komputer ŚWIECIE fragmenty najciekawszych czatów z polskich stron internetowych. Nie zabraknie interesujących gości, intrygujących pytań i błyskotliwych odpowiedzi

Mariusz Ziomecki • 11.05.2004 • godz. 12.00 • www.interia.pl

FOT.: SUPER EXPRESS

Mariusz Ziomecki redaktor naczelny Super Expressu

Mariusz Ziomecki: Witam internautów, dostaliśmy od Was mnóstwo sygnałów w ostatnich dniach, więc może dobrze będzie pogadać.

Marcin_ZST: Żeby dać na okładkę zdjęcie swego zmarłego kolegi (Waldemara Milewicza – przyp. red.), to była lekka przesada, nie uważa Pan?

Przykro mi, ale dla kolegów nie robimy wyjątków w żadną stronę, to właśnie byłoby niemoralne.

jogi2004: Uważam, że dobrze zrobiono, pokazując te zdjęcia, każdy winien mieć świadomość, że wojna to okrucieństwo, społeczeństwo winno to widzieć w każdym calu i wyciągać odpowiednie wnioski.

O to też nam chodziło. Podobnie jak Ty uważa też bardzo wielu dziennikarzy, którzy się z nami kontaktują. Ale nie piszemy o tym w gazecie, bo spór dotyczy w końcu małego środowiska żurnalistów.

MESSAGE: W świecie, w którym Pan się porusza, zasady nie obowiązują, reguły są po to, żeby je łamać, no limits, inaczej straci Pan pracę.

Nie znasz mojego świata. Jest znacznie fajniejszy i bogatszy, niż sobie wyobrażasz. Choć bywa bardzo trudny.

Kamil, OSW: Co to jest według Pana etyka dziennikarska?

Etyka to jeden z kilku czynników, które bierzemy pod uwagę, redagując gazety. Nie jestem pewien, czy chcielibyście mieć media, w których wszyscy są znacznie lepszymi moralistami niż redaktorami.

Pelasia70: Czy nie uważa Pan, że Polacy mają jakieś dziwne kompleksy, jeżeli chodzi o media? Mam na myśli to, że bardziej prestiżowo jest siedzieć z nudną Rzepą niż z Super Expressem, który ma fajne newsy? Mieszkałem na Zachodzie i tam ludzie nie udają inteligentniejszych niż są.

Ja sam Rzepę przeglądam, podobnie jak Wyborczą, natomiast czytam bulwarówki. A wieczorami dla równowagi Szekspira. Szczerze polecam taki mix.

Źródło: Pogawędka internetowa przeprowadzona na portalu www.interia.pl

W następnym numerze:

za dwa tygodnie w środę 23 czerwca

Temat z okładki

Tanie i cyfrowe

Cyfrówek przybywa, a ich ceny spadają. Komputer ŚWIAT przetestował aż 17 aparatów cyfrowych z zoomem optycznym tańszych niż tysiąc złotych. Niektórymi można robić całkiem dobre zdjęcia

Test sprzętu

Warczące wiatraki

Wentylator to niezbędna, ale też najbardziej hałaśliwa część peceta. Z testu dowiemy się, który model najwydajniej chłodzi procesor i jednocześnie nie huczy jak odrzutowiec

Test programów

Domowy księgowy

Pieniędzy zawsze jest za mało! Czy jest na to rada? Spróbujmy skorzystać z programu do kontrolowania budżetu. Komputer ŚWIAT podpowie, która aplikacja najlepiej radzi sobie z deficytem

Internet

Linia specjalna

Dobrze jest widzieć rozmówcę, także gdy dyskutujemy z nim przez internet. Komputer ŚWIAT pokaże, co zrobić, by zobaczyć osoby, z którymi rozmawiamy za pośrednictwem komunikatorów

Gry

Hity wśród hitów

Czy najpopularniejsze znaczy najlepsze? Komputer ŚWIAT sprawdził to, testując gry, które są uznawane za rynkowe przeboje. Które z nich zasługują na miano hitów wśród hitów?

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

Zespół redakcyjny

Wiesław Małecki
redaktor naczelny

Łukasz Czekajewski
z-ca redaktora naczelnego

Ewelina Markuszewska
sekretarz redakcji

Agnieszka Al-Jawahiri
z-ca sekretarza redakcji

Robert Szyszka
szef działu software

Marek Konderski
szef działu hardware

Katarzyna Tez
redaktor działu magazyn

Katarzyna Burda
redaktor audio/wideo/foto

Piotr Kwiatkowski
redaktor hardware

Jerzy Sadkowski
redaktor hardware

Marek Zieliński
redaktor telekomunikacji

Tomasz Przyjemski
redaktor software

Marcin Kaczmarczyk
redaktor online

Paweł Szpecht
redaktor nowości

Marcin Mazur
logistyka

Andrzej Chodzeński
asystent redaktora naczelnego

Bogusław Mazur
szef studia DTP

Izabela Królikowska
redaktor graficzny

Katarzyna Ochelska
redaktor graficzny

Wojciech Paszkowski
redaktor graficzny

Wojciech Szombara
redaktor techniczny

Magdalena Stopka
fotoedytor

Katarzyna Nowakowska
sekretariat

Współpracownicy: Paweł Bijata, Bartłomiej Dramczyk, Rafał Frąckiewicz, Rafał Kamiński, Grzegorz Kordas (gry), Jakub Kosiec, Michał Kowalski, Krzysztof Krasiński, Piotr Kudrel, Maciej Kunda, Mariusz Michalski, Jolanta Rososińska, Tomasz Sokołowski

Adres Redakcji: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska Sp. z o. o., 02-337 Warszawa, Mszczonowska 2. Telefony: **sekretariat:** (022) 4587606; **faks:** 4587610; **sekretarz redakcji:** 4587629; **szef działu software:** 4587631; **dział hardware:** 4587641; **dział nowości:** 4587639

Adres WWW: www.komputerswiat.pl

Sprawy ogólne: redakcja@komputerswiat.pl

Kwestie prawne: prawnik@komputerswiat.pl

Sprawy dotyczące Niezbędnika: niezbednik@komputerswiat.pl

Książki z Biblioteczki Komputer ŚWIATA: biblioteczka@komputerswiat.pl

Nowości: news@komputerswiat.pl

Najniższe ceny w kraju: oferty dystrybutorów (do 10 pozycji) prosimy nadsyłać faksem pod numer (022) 6084077

Egzemplarze archiwalne i prenumerata: tel. 6084002, 0801 120003, www.komputerswiat.pl/sklepik, prenumerata@axelspringer.com.pl

Listy do redakcji prosimy kierować pod adresem redakcji lub pod redakcyjny numer faksu, podane wyżej

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Prenumerata: Poczta Polska, RUCH

Prenumerata zagraniczna (cały świat): www.ruch.pol.pl

Wydawca: Axel Springer Polska Sp. z o.o., członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy

Adres: 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181 – Ochota Office Park, recepcja tel. 6084000, sekretariat prezesa tel. 6084100

Prezes Wydawnictwa: Wiesław Podkański. **Dyrektor Generalny:** Florian Fels. **Dyrektor Wydawniczy:** Marcin Przasnyski. **Dyrektor Biura Reklamy:** Agnieszka Kostka. **Dyrektor Działu Reklamy** Maciej Kutak. **Dział Reklamy:** Piotr Roszczyk tel. 6084118, Cezary Żelazowski, tel. 6084243, Tomasz Szulkowski tel. 6084115. **Dział Promocji:** Agnieszka Kamola, tel. 6084066. **Sponsoring:** Marianna Dąbkowska, tel. 6084176, Blanka Muraszew tel. 6084088. **Dział Prenumeraty:** Łukasz Szmigrodzki, tel. 6084206. **Dział Kolportażu:** Janusz Snarski. **Produkcja:** Elżbieta Garncarczyk, tel. 6084144. **Public Relations:** Marzena Daszkiewicz, tel. 6084102, Aneta Pacuszka, tel. 6084178. **Księgowość:** Janusz Bąk, tel. 6084030. **Druk:** RR Donnelley, Kraków

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

FOT.: PIĘKNA/PAT/montaż Komputer ŚWIAT

MAPA NIE DO PRZEJŚCIA? DŁUŻY CI SIĘ POZIOM?

UŁATW SOBIE ŻYCIE! WPISZ KODY!

EFEKT MOŻE CIĘ ZASKOCZYĆ...

Biblioteczka GIER to:

- ponad **1000** sprawdzonych kodów krok po kroku
- sztuczki do **75** najnowszych gier, w tym: Call of Duty, Painkiller, Far Cry, Splinter Cell: Pandora Tomorrow, Need for Speed Underground
- **116** kolorowych stron
- tylko za **9,80 zł**

Już w kioskach!

SONY

Aż miło popatrzeć.
Nie tylko ze względu na wspaniałą stylistykę.

Monitor Sony HS73P z technologią Ultra-bright LCD to bardzo jasny obraz, wyjątkowo wysoki kontrast, nasycona i głęboka czerń, a biel biała jak śnieg. Tak żywe i ostre kolory docenią przede wszystkim osoby, dla których wiernie odwzorowane barwy są szczególnie ważne – graficy czy miłośnicy cyfrowej fotografii. Fani filmów DVD oraz gier komputerowych docenią model HS73P również za wyjątkowo niski czas reakcji matrycy, dzięki któremu obraz jest ostry i pozbawiony efektu smużenia nawet podczas odtwarzania najbardziej dynamicznych scen akcji.

Zwykły ekran LCD

Ekran
Sony Ultra-bright LCD*

*zastosowanie nowych zestawów polaryzatorów, w połączeniu z powłokami antyodblaskowymi i zmniejszającymi odbicia oraz wysokim kontrastem – wszystko to zapewnia bogatsze i żywsze kolory.

Technologia Ultra-bright LCD daje lepszą jakość obrazu przy oglądaniu

filmów DVD...

.... fotografii....

.... oraz gier.

Zwykły ekran LCD

Ekran
Sony Ultra-bright LCD z szybkim procesorem graficznym i szybkim panelem TFT**

**zastosowanie technologii Ultra-bright LCD oraz najszybszych komponentów do obróbki grafiki pozwala odtwarzać dynamiczne obrazy bez utraty jakości, co stanowi idealne rozwiązanie przy odtwarzaniu filmów z kamer cyfrowych i z odtwarzaczy DVD.

Autoryzowanymi Dystrybutorami Sony w Polsce są:
ABC Data, Incom, Tech Data oraz Veracomp

displays by sony

www.sonystyle.pl

Dzięki Tobie będzie to Sony